

TEISIPÄEV, 3. VEEBRUAR 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Adam BIELAN

Asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Osaistungjärg algas kell 9.05)

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)

4. Laste seksuaalne ekspluateerimine ja lapsporno vastu võitlemine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine punkt on Roberta Angelilli raport A6-0012/2009 kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi soovitus nõukogule laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapsporno vastu võitlemise kohta (2008/2144(INI)).

Roberta Angelilli, *raportöör.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt sooviksin ma tänada oma kaasliikmeid suurepärase koostöö eest, mis minu arvamuse kohaselt on võimaldanud meil kavandada väga hea teksti. Minu tänu kuulub ka kõigile valitsusvälistele organisatsioonidele ja institutsioonidele, kes meie tööd on lähedalt jälginud. Nende väärtuslikud ettepanekud on raportit paremaks teinud.

Me esitame oma raportis kaks põhieesmärki: esiteks kontrollida hoolikalt, millises ulatuses on 2003. aasta raamotsust 27 liikmesriigis rakendatud, ja teiseks esitada vajadusel selle parandusi. See on fakt, et raamotsust tuleb uuendada, et tõsta alaealiste kaitstuse taset uute ja häirivate ekspluateerimisjuhtumite valguses, mis on seotud uute tehnoloogiatega.

Esimene määratud prioriteetidest on võitlus seksiturismi vastu, mis on murettekitavalt suurenemas, ja osaliselt on selle põhjuseks madalad reisimiskulud. Sellest vaatepunktist tuleks arendada ekstraterritoriaalset koostööd ja nõuda liikmesriikidelt kahepoolse karistatavuse põhimõtte välistamist nende süütegude korral, mis puudutavad laste ekspluateerimist ja ärakasutamist.

Teiseks tuleks kõigis liikmesriikides tunnistada kuriteoks laste internetipõhine psühholoogiline manipuleerimine seksuaalse ahvatlemise eesmärgil (*grooming*).

Kolmandaks peaksid liikmesriigid olema kohustatud vahetama teavet, mis on karistusregistris seoses seksuaalse ärakasutamise süüdimõistmise kohtuotsustega. Selle eesmärk on välistada kindlalt seksuaalkurjategijate juurdepääs töökohtadele, kus on kokkupuude lastega.

Nende ettepanekute hulgas, mis tuleks rakendada võimalikult ruttu, on kadunud lastest kiirelt teavitamise süsteemi käikulaskmine. Sellist süsteemi on juba katsetatud ja rakendatud, kuigi ainult vähestes liikmesriikides ja testimisjärgus, kuid tulemused on suurepärased. Seetõttu tuleks nimetatud süsteem kõigis 27 liikmesriigis kasutusele võtta. Siinkohal on tegelikult kasulik meenutada, et igal aastal kaob Euroopas jäljetult tuhandeid lapsi.

Tahaksin esile tõsta veel ühe aspekti: üldiselt peaksid riiklikud õiguskaitseorganid täiustama lapsohvrite kaitset uurimise ajal ning enne ja pärast iga kohtumenetlust, millesse on kaasatud lapsed. See hoiaks ära laste ohvriks olemise kaks korda järgemööda, esiteks kuriteoohvritena ja seejärel meedia või õigusliku vägivalla ohvritena.

Lõpetuseks oleme tõstnud esile pakilise vajaduse tunnistada kuriteoks sunnitud abielud, mille enamikud juhud puudutavad lapsi.

Kokkuvõtteks, härra juhataja, usun ma, et tähtis on nõuda kõigilt liikmesriikidelt, et nad ratifitseeriksid nii ruttu kui võimalik Euroopa Nõukogu 2007. aasta oktoobri konventsiooni, mis käsitleb laste kaitsmist seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest. See on lähtepunkt, mis esindab kõige innovaativsemat ja kaasaegsemat dokumenti lastekaitse kohta.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt sooviksin ma Roberta Angelillit tema tähelepanuväärse raporti eest siiralt tänada. Samuti sooviksin teda tänada selle eest, kuidas ta on teinud komisjoniga koostööd väga delikaatsel ja tundlikul teemal, mille suhtes me end nii otsustavalt tunneme.

Lapsed on haavatavad ja harmoonilise arengu kindlustamiseks on neil õigus kaitsele. Seksuaalne ärakasutamine ja erinevad ekspluateerimisviisid, eriti lapsporno, on põlastusväärseid kuriteo, mille mõju noortele ohvritele juurdub sügavale ja on pikaajaliste tagajärgedega.

See on kohutav fenomen, mille ulatus on teadmata. Mõningate allikate andmetel on 10–20% Euroopa lastest kannatanud oma lapsepõlves seksuaalse rünnaku ühe või teise vormi all.

Euroopa Liit on varustanud end sellekohaste õigusaktidega. 2004. aasta raamotsus kehtestab liikmesriikide õigusaktide minimaalse ühtlustamise kriminaliseerimise ja jurisdiktsiooni suhtes. Hoolimata info ebatäielikkusest hindas komisjon oma 2007. aasta raportis, et raamotsust on üldiselt rahuldavalt rakendatud. Siiski ei ole see piisav.

Interneti areng soodustab meie lapsi ähvardavate uute ohtude levikut. Üks nendest on lapsporno ning on ka teisi, nagu laste seksuaalne ahvatlemine, mida Roberta Angelilli ka möödaminnes mainis. Seksiturism kolmandatesse riikidesse laste ärakasutamise eesmärkidel on reaalsus, kuna tundmatud ei ole juhud, kus lapsi ära kasutavad seksuaalselt muudes liikmesriikides süüdimõistetud isikud.

Liikmesriigid ei ole rahul. 2007. aasta lõpul pidasid nad Euroopa Nõukoguga läbirääkimisi konventsiooni üle, et viia sisse väga kõrge kaitsetase. Esimese aasta jooksul on sellele konventsioonile alla kirjutanud 20 liikmesriiki 27st.

See näitab, et parlament ei ole ikka veel rahul ja Roberta Angelilli raport on selle tõenduseks. Parlament nõuab kaitsemeetmete paremat rakendamist ja eelkõige olulist täiendamist Euroopa raamistikus koos selliste kuritegude vastase võitluse tugevdamiseks mõeldud tunnusjoonte süsteemiga.

Pean ütlema, et ka mina pole rahul. Olen välja kuulutanud selleteemalise Euroopa õigusaktide üle vaatamise ja esitan komisjoni volinike poolsed vastuvõtmise ettepanekud märtsis. Tahan aruteluks välja pakkuda ambitsioonika teksti, mis ei käsitle ainult kaitsemeetmete jõustamist, vaid ka ohvrite kaitset ja kuritegude ennetamist.

Raportis esitatud nõuanded aitavad meil seda ettepanekut rakendada. Enamik raporti sisust peaks kajastuma uues raamotsuses, kuid kui see tehnilistel või õiguslikel põhjustel võimatuks

osutub, siis püüame tuvastada kõige sobivamad vahendid kõigi raamotsusest välja jäänud ettepanekute rakendamiseks. Eks vaatame, kas on võimalus poliitilisteks algatusteks, eelkõige dialoogiks kolmandate riikidega, või isegi finantsinstrumentide kasutuselevõtuks nagu olemasolevate programmide korral.

Nõnda siis. Härra juhataja, daamid ja härrad, mul on hea meel märkida ära parlamendi soov liikuda edasi inimröövi hoiatusmehhanismide vastu võtmisega kõigis liikmesriikides. Pean ütleva, et viimasel sise- ja justiitsministrite kohtumisel pühendusin väga selle tõendamisele, et inimröövi hoiatussüsteemid kõigis liikmesriikides on vajalikud. Täieliku efektiivsuse saavutamiseks tuleb need süsteemid loomulikult omavahel ühendada.

Tahaksin veel kord tänada Euroopa Parlamenti tema otsustava pühendumuse eest. Täna ka Roberta Angelillit tema vaieldamatult kvaliteetse raporti eest.

Lissy Gröner, *naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, komisjoni esitatavat uut ettepanekut on vaja kiiresti. Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni liikmetel on selle ettepanekuga seotud spetsiifilisi küsimusi ja nõuandeid. Hädavajalik on väljuda Daphne programmi piiridest ja viia lapsporno valdkonnas sisse õiguslikud algatused. Loomulikult on see ka kasutajate vastutus, kuid riigid peavad rakendama asjakohaseid meetmeid. Mina näiteks usun, et oluline vahend on Europol, mida saab kasutada lapsporno ja prostitutsiooni vastaseks võitluseks koos tõhusa ekspertvõrgustiku ja spetsiaalse üksusega, mille liikmeid on koolitatud väga spetsiifilistel teemadel. Lahendada tuleb ka ekstraterritoriaalsuse küsimus, lähenedes sellele ühtselt kogu Euroopas.

Vajame konkreetsetes uuringutes rohkem taustainfot ohvrite sotsiaalse olukorra kohta, sest tihti vastutavad laste ärakasutamise ja nende piltide võrku riputamise eest nende pereliikmed ise. Tähtis on selles valdkonnas kindlaid edusamme saavutada.

Ma loodan, et komisjon on valmistunud ette tihedaks koostööks naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoniga, et saaksime need küsimused koos lahendada.

Edit Bauer, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, Europoli 2006. aasta organiseeritud kuritegevuse raport väidab, et eelised, mida Internet informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogia mõistes pakub, on organiseeritud kuritegevusele väga kasulikud. Pole kahtlustki, et kõige haavatavam kasutajarühm on lapsed. Vastavalt ekspertide arvamusele suhtleb Interneti teel 90% 12–17-aastastest lastest. Lisaks klassikaaslastega suhtlemisele ja mängimisele kasutavad nad tundmatu kasutajaga võrgustikke veebilehtede jututubade kaudu, mis on täiuslikud kontaktkohad pedofiilidele, kes potentsiaalsete ohvrite ahvatlemiseks võltsidentiteeti kasutavad.

Vastavalt organisatsioonile Internet Watch Foundation, kes töötas 2006. aastal läbi rohkem kui 30 000 raportit, oli 90% ohvritest alla 12-aastased. 80% ohvritest olid naissoost ja domeene, kus lapsi ära kasutati, oli rohkem kui 3 000. Veelgi enam, 55% lapsi ärakasutavate domeenide peaarvutitest paiknes USAs, 28% Venemaal ja ainult 8% Euroopas. Kohane oleks kaasata lapsi ärakasutavate veebilehtede hävitamise alane koostöö ELi-USA tippkohtumise päevakorda.

Nagu Roberta Angelilli konstateeris, oleme tunnistajaks hästiorganiseeritud rahvusvahelisele pedofiilide võrgustikule ja seksitööstusega seotud organiseeritud kuritegudele. Teisest küljest on õiguskaitseasutuste vaheline rahvusvaheline koostöö piiratud. Peaaegu uskumatu on, et kaheksa liikmesriiki ei ole ikka veel ratifitseerinud lapse õiguste konventsiooni fakultatiivset protokollit lastega kauplemise, prostitutsiooni ja pornograafia kohta. Neli

liikmesriiki ei ole ratifitseerinud Palermo protokoll, mis on inimkaubanduse-vastase võitluse rahvusvahelise koostöö põhidokument. Veidi vähem kui pooled liikmesriigid ei ole ikka veel ratifitseerinud Euroopa Nõukogu Küberkuritegevuse konventsiooni.

Selles valdkonnas on palju teha. Seetõttu on aeg anda nõukogule kindlalt ja selgelt teada, et nõukogu raamotsus laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapsporno vastase võitlemise kohta tuleb uuesti läbi vaadata.

Inger Segelström, *fraktsiooni PSE nimel.* – (SV) Härra juhataja, volinik Barrot, daamid ja härrad, kõigepealt sooviksin ma tänada Roberta Angelillit ja kõiki teisi väga konstruktiivse koostöö eest. Kindlasti mäletate, kui vähe oli käesoleva parlamendi ametiaja alguses tehtud, kuid aastataguse laste strateegiaga saavutati laste õiguste teemal uus pööre. Otsus, mille praegu langetama peame, puudutab laste õigust mitte olla seksuaalselt ära kasutatud ja lapspornovastast võitlust.

Loomulikult rõõmustan ma eelkõige nende kolme ettepaneku üle, mille vastuvõtmine mul kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjonis korraldada õnnestus, ja ma loodan, et need hoitakse alal ka tänase hääletamise kestel. Esimene ettepanek oli, et lapseks klassifitseeritaks kuni 18aastast isikut. Väga tähtis on olla võimeline kaitsma nii noori tüdrukuid kui ka noori poisse seksuaalsete kuritegude, seksuaalse ära kasutamise ja seksuaalse ekspluateerimise eest kogu Euroopas.

Teine ettepanek on kaitsta lapsi seksiturismi eest, kriminaliseerides kõigis liikmesriikides nii ELi sisesed kui ka välised seksuaalkuriteod. See tähendab, et kuritegude toimepanijad ei saa mitte kunagi võimalust seksiturismiks ega teiste riikide kõige vaesemate ja nooremate laste ning noorte inimeste ära kasutamiseks, sest ükskõik kus ELis ka nende kodu asub, ootab neid koju jõudes kohtumõistmine ja karistus.

Kolmas ettepanek on, et peaksime nüüd tõsiselt käsile võtma Interneti ja arendama koostöös suuremate krediitkaarte väljastavate ettevõtete ning pankade ja valuutavahetuskontorite, Interneti-teenuste pakkujate ja otsingumootoreid haldavate ettevõtete ning loomulikult reisitööstuse kaasabil välja tehnilised meetmed võrgupõhiste maksesüsteemide sulgemiseks juhul, kui makse sooritatakse seksuaalkuritegude ja vägistamiste või laste ja noorte inimeste seksuaalse ekspluateerimise eest. Selliseid arvamusi leiab kõikjalt, kus inimesed võitlevad veebilehtede sulgemise eest, ning seda sellepärast, et lapsed on tähtsamad kui konfidentsiaalsus ning laste ja noorte inimeste ära kasutamisest tuleb teada anda.

Käesoleva raportiga võime nüüd natuke tagasi tõmbuda ja olla rahul sellega, et oleme parlamendis astunud esimese sammu laste õiguste osas. Kui uus Lissaboni lepe jõustub, siis on laste õigustel ka seaduslik alus ja eesmärk ELi raames, ning see kõik toimub täpselt õigel ajal. Täna teid tähelepanu eest.

Alexander Alvaro, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DE) Härra president, austatud komisjoni asepresident, sooviksin tänada raportööri tema jõupingutuste ja algatuse eest antud raporti osas. Internetti kasutatavate laste kaitsmine ja lapspornovastane võitlus on kaks kõige pakilisemat teemat, millega meil tegelda tuleb. Minu jaoks on väga oluline kindlustada, et raamotsus laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapsporno vastu võitlemise kohta pakub kõrget kaitsetaset. Laste ära kasutamist Internetis saab käsitleda ainult ühise algatusena Euroopas, sest Internetile ei kohaldu riigipiirid.

Raportis on kolm punkti, mis minu arusaamise kohaselt vajaksid täiendamist. Esiteks tuleb säilitada tasakaal laste turvalisuse ja andmekaitse vahel. Me ei pea arvestama mitte ainult laste, vaid ka teiste inimeste isikuandmeid ja rahulolu, mis lastele sellise kaitse pakkumise

eesmärgil on asjakohane. Internetis lapsporno kasutajatele ja levitajatele kriminaalsüüdistuse esitamiseks tuleb nende kohutavate toimingute taga olevad inimesed kõigepealt tuvastada ja arreteerida. Laste sellise ärakasutamise vastane võitlus saab olla edukas vaid siis, kui me seda juuresandilt alustame. Samuti peaksime sihikuks võtma need inimesed, kes sellised kohutavaid kriminaalseid toiminguid sisaldavad teenused teistele kättesaadavaks teevad ja nendest kasu saavad.

Lisaks kurjategijate kriminaliseerimisele, nagu Roberta Angelilli raportis kirjeldatud, peaksime suurendama ka lastega tegelevate inimeste teadlikkust ja selgitama Interneti kasutamise seotud riske. Peaksime ettevatsetult keskenduma uute tehnoloogiliste meetodite arendamisele ja privaatsuspõhimõtte kehtestamisele. Lisaks peame edendama liikmesriikide üksikute asutuste vahelist teabe- ja kogemustevahetust. Liikmesriikide andmekaitseasutustel on võimalus selles suhtes tähtsate vahendajatena toimida. Edukaks osutub vaid kõikehõlmav lähenemine.

Siiski ei kiida ma heaks Interneti-teenuste pakkujate muutmist õiguskaitseasutusteks. Palju parem lahendus on rakendada kokkuleppeid, mis võimaldavad Interneti-teenuste pakkujatel teha õiguskaitseasutustega koostööd vabatahtlikul alusel, nagu see ka praegu toimub.

Mis tahes ilmingutes lapsporno ei ole rohkem ega vähem kui inimsusevastane kuritegu. Me peame rakendama kõik oma jõupingutused sellevastaseks võitluseks. Peame kindlustama, et liikmesriigid teevad meiega koostööd ja et me kõik siin parlamendis liigume ühes suunas. Sellel põhjendusel toetavad Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsiooni liikmed Roberta Angelilli raportit.

Bogusław Rogalski, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, vaatamata asjaolule, et liikmesriikide õigussüsteemid näevad ette karistused laste seksuaalse ekspluateerimise ning lapsporno eest, on siiski vaja suurendada meie laste kaitstuse taset.

Tuleks rõhutada, et lastel, kes kasutavad uudseid tehnoloogiaid ja eelkõige Interneti, on risk sattuda kontakti potentsiaalsete seksuaalkurjategijatega. Seoses olemasoleva ohuga tuleks kutsuda liikmesriike üles tõkestama juurdepääsu lapspornot sisaldavatele veebisaitidele. See peaks olema õiguslikult siduv kohustus.

Äärmiselt vajalik on korraldada ka lastevanematele ja teismelistele üleeuroopaline teadlikkuse suurendamise kampaania Internetis leviva lapsporno ohtudest. Tähtis küsimus on ka selle põlastusväärse äri ohvrite ja nende perede toetamine. Tihti jäetakse nad ilma abita. Meie kohustus on tagada oma lastele parim võimalik kaitse.

Jean Lambert, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Härra juhataja, sooviksin Roberta Angelillit selle raporti eest tänada. Tahaksin korrata meie kolleegi Edit Baueri poolt öeldut, et meie oma liikmesriigid peaksid tegutsema mõningate konventsioonide ja protokollide allkirjastamise ja ratifitseerimise suunas, mida siiani tehtud ei ole. Ühise raamistiku ja ühise lähenemisviisi välja töötamisel on just need viitepunktid, mis aitavad edasi anda ka liikmesriikide sõnumit, et nemad tunnevad samuti antud küsimuste pärast muret. Minu arust on asjaomaste konventsioonide ja protokollide allkirjastamine üks peamisi toiminguid, mis teha tuleb, ja oleks huvitav teada, miks teatud liikmesriigid tegelikult veel nii kaugele jõudnud ei ole.

Tervitame suuremat osa raportist õigustel põhineva lähenemisviisi osas ja mulle meeldiks, kui selline lähenemisviis juhataks meid edasi ja aitaks unustada seisukohta, et tegemist on vaid kriminaalõiguse valdkonda kuuluva teemaga. Tegelikult on küsimus laste ja noorukite õigustes ning kaitstes. Me vajame selgeid meetmeid lapsohvrite toetamiseks – kas

kohtumenetlustes, kus põhiküsimus on ilmselgelt tõe väljaselgitamine, mis ei tohiks aga samas põhjustada lastele lisatraumasid, või kollektiivse töö kaudu lapsohvrite välja selgitamisel.

Kaitse peab siiski hõlmama ka lapsi endid. Me peaksime edendama laste Interneti turvalisust ning ka nende endi arusaamist sellest, millised ohud neid Internetis varitsevad ja mille suhtes nad tähelepanelikud olema peaksid, et ka lapsed saaksid selliste kuritegude vastasele võitlusele aktiivselt kaasa aidata.

Täna hommikul kavatsime toetada mõningaid muudatusettepanekuid, eriti selliseid, kus on meie arust kindlad põhimõtted, mida me meie endi hukatuseks rikume. Sellised on näiteks kahepoolse karistatavuse põhimõte ja konfidentsiaalsuse printsiip teatud ametite puhul ning üks või kaks muud juhtu, kus meie arust on vaja kontseptsiooni paremat määratlemist. Üldiselt anname aga käesolevale raportile oma tugeva toetuse ja ootame väga selle edasisi edusamme.

Eva-Britt Svensson, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (SV) Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon annab raportile oma toetuse. Laste seksuaalne eksploateerimine ja lapsporno on räiged kuriteod, mille ennetamine nõuab rahvusvahelist koostööd. Lapsi rüvetatakse, sundides neid jõuga poseerima seksuaalsetes kontekstides, neid pildistatakse või filmitakse ning materjal riputatakse Internetti. Neid filme ja pilte nähakse kogu maailmas ja seetõttu on selliste rikkumiste lõpetamiseks vaja suurendada rahvusvahelist koostööd. Me teame, et seksuaalse orjakaubanduse ja laste seksuaalse eksploateerimise vahel on kindlad seosed. ÜRO hinnangul on 85% seksuaalse orjakaubanduse ohvritest alla 18aastased lapsed.

Me ei tea, kui palju lapsi seksuaalse eksploateerimise eesmärgil ostetakse ja müüakse, kuid teame, et see arv on suur ja et iga niimoodi kahjustatud laps on üks laps liiga palju. Täiskasvanud peaksid vastutama meie laste kaitsmise eest ühe kõige hirmsama kuriteoliigi vastu, mis lapse suhtes võidakse toime panna.

Käesolevas arutelus ei tohiks me unustada, et paljude selliste lastevastaste kuritegude sooritajateks on pereliikmed või nende sõbrad, ja seetõttu on tähtis, et ühiskond kindlustaks lastele kontakti teiste täiskasvanutega, et neil oleks kellegi poole abi saamiseks pöörduda.

Laste seksuaalne ärakasutamine mis tahes viisil on kuritegelik ja seda tuleks kõigis liikmesriikides ka vastava kuriteona käsitleda. Kõiki laste suhtes seksuaalkuriteo toime pannud kodanikke tuleb karistada, hoolimata sellest, kas kuritegu pandi toime ELi liikmesriigis või ELi mittekuulvas riigis.

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (NL) Sooviksin önnitleda Roberta Angelillit selle selge raporti eest. Ilmselge on, et laste seksuaalsele eksploateerimisele tuleb lõpp teha. Interneti kaudu sooritatavate kuritegude arvu plahvatuslik kasv nõuab koordineeritud lähenemisviisi.

Mis puutub üksikasjalikesse ettekirjutustesse laste seksuaalse ärakasutamise üle kohtu mõistmise suhtes Euroopa tasandil, siis selles osas peaksime siiski ettevaatlikult toimima. Liikmesriigid ise peavad rakendama kõiki pingutusi karistuste määramiseks kaasaegse meedia kuritarvitamise eest. Interneti-põhist lapsornot on vaja reguleerida liikmesriikide kriminaalõigusega. Nõukogu peaks kooskõlas ametialase jätkamise keeluga välistama seadustest möödahiilimisvõimaluse õigusvõrgustikus, nii et laste seksuaalne eksploateerimine ja selle edastamine Interneti kaudu ei koliks ümber riikidesse, kus vastavad

õigusaktid ei ole piisavad. Oleksin soovinud kuulda komisjonilt, kas seda küsimust oleks võimalik arutada ka ELi-väliste riikidega, kuid kahjuks nõukogu käesoleval arutelul ei osale.

Veelgi enam, sooviksin argumenteerida koostöö tugevdamise kasuks Europoli ja Eurojustiga. Rahvusvaheliste lapspornovõrgustike vastasest võitlusest peaks saama nende organisatsioonide prioriteet, sest see võimaldaks tõepoolest laiemalt võtta asjakohaseid meetmeid väljaspool Euroopa Liitu.

Kui me oleme ühel seisukohal laste seksuaalse eksploateerimise ebasoovitavuse suhtes, teen ettepaneku arutada ka täiskasvanute eksploateerimist. Algatused prostitutsiooni vähendamiseks suurüritustel, nagu jalgpalli meistrivõistlused ja olümpiamängud, väärivad parlamendis suuremat toetust.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, pedofiilide organisatsioonid kujutavad endast ohtu kodanikele ja neid tuleks käsitleda sarnaselt maffia- või terroristlike organisatsioonidega, rakendades nende suhtes spetsiaalseid ja karme seadusi.

Ülekohtune on, et lapspornoga seotud kuritegude eest on esitatud süüdistusi tuhandetele inimestele, kes ei ole aga päevagi vanglas veetnud. Sooviksin meenutada ka raportöörile Roberta Angelillile, kelle töö kvaliteeti me kõik imetlenud oleme, et tema kodulinnas toimus eelmisel aastal lootuseõie nime all tuntud kohtuasi, millega olid seotud 200 romi last. Kohe pärast kohtuasja lõppu need romi lapsed praktiliselt haihtusid ja mitte keegi ei tea, kas neid tegelikult äkki samadesse laagritesse, kus ärakasutamine aset leidis, tagasi ei viidud.

Seetõttu peavad kõik liikmesriigid olema valvsad, juurutama spetsiaalseid õigusakte ning kehtestama sellise ülekohtuse ja ühiskonnale kohutavat ohtu kujutava fenomeni suhtes spetsiaalsed ja ülimalt karmid seadused.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, tänasel täiskogul arutletakse teemat, mis õigustatult kõigile hea tahtega inimestele tundub ülekohtune. Me mõistame selle fenomeni hukka ja usume siis, et sellised traumad võivad toimuda vaid teiste inimeste lastega. Ometi on ohus meie kõigi lapsed, sest laste seksuaalse eksploateerimise ja lapsporno ohvrite arv mitmekordistub. Seetõttu peame selliste tegude ennetamiseks kõigi olemasolevate vahenditega võitlema. Peame kindlustama riiklikes õigussüsteemides sätestatud sanktsioonide tõhusa rakendamise ning laste seksuaalse eksploateerimise ja lapspornovastase võitluse kajastamise igapäevategevuses. Liikmesriigid peavad tegema kõik võimaliku sellealase nõudluse täielikuks kõrvaldamiseks.

Eelkõige peame olema valvsad pideva väljakutse suhtes, mida uute Interneti-põhiste tehnoloogiate kasutamine – veebikaamerad, mobiiltelefonid ja eriti Internet ise – meile selles osas esitab. Lisaks perede ja laste ohust teavitamisele võib üks selletaoline võitlusviis olla uued programmid, mis tõkestavad juurdepääsu teatud veebilehtedele. Igal juhul tuleb rõhutada, et tegemist on tõsiste kuritegudega ja nende avastamise eesmärgil on ülioluline kõrvaldada teelt kõik takistused, et soodustada liikmesriikidevahelist sujuvat õiguskaitsetoimikute vahetust, mis võimaldab kurjategijate kohta informatsiooni sisaldavate tsentraliseeritud andmebaaside loomist.

Leian, et väga tähtis ja täielikult vajalik on, et liikmesriigid ratifitseeriks olemasolevad rahvusvahelised dokumendid ja rakendaksid nende sisu mõjusalt. Peame veenduma, et laste turvalisusest saaks keskne teema kõigis ELi liikmesriikides. Roberta Angelilli suurepärase raport aitab sellele pingutusele kaasa ja me anname selle toetuseks ka oma hääle. Täna teid tähelepanu eest.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Härra juhataja, seksuaalne ekspluateerimine on reaalsus, mida poisid ja tüdrukud üle maailma taluma peavad, ja seda põhjusel, et eelkõige vaestes riikides pakutakse lapsi seksuaalseks ekspluateerimiseks ning rikaste riikide poolt on nõudlus Interneti-porno ja seksiturismi järele.

Käesoleva soovitusena toetame tegelike sammude astumist: nõuame seksuaalse täisea erinevuste ühtlustamist Euroopas, karmimaid karistusi seksuaalse ärakasutamise eest ning suuremal hulgal otsustavamaid riiklikke sekkumisprogramme ja -süsteeme. Selle saavutamiseks peame suunama oma tähelepanu liikmesriikidele, et saaksime kas või Hispaania näitel, kes on nõukogu selleteemalisest raamotsusest kaugemale edasi liikunud, arendada ja rakendada huvigruppe kaasavaid tegevuskavasid, sealhulgas ka avaliku teadlikkuse ja sotsiaalse mobilisatsiooni programme, ilma et rahvusvaheline koostöö hooletusse jääks.

Lõpetuseks sooviksin lisada oma hääle nende omadele, kes nõuavad tungivalt kõigi asjaomaste rahvusvaheliste konventsioonide allkirjastamist, ratifitseerimist ja rakendamist liikmesriikide poolt, et võiksime sellega tagada alaealiste õiguste austamise.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Lugupeetud president, volinik, austatud raportöör, head kolleegid. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kiire areng on loonud kurjategijatele uue kanali oma kuritegude toimepanemiseks või esitlemiseks. Erinevatel maailma ja Euroopa foorumitel on arutatud raporti teemaks olevaid kuritegusid.

Euroopa Liidu Nõukogu võttis 2003. aastal vastu liikmesriikidele siduva raamotsuse laste seksuaalse ekspluateerimise ja lasteporno vastu võitlemisel, milles toodu on tänaseks integreeritud paljuski liikmesriikide õigussüsteemidesse, kuid seoses IT-valdkonna kiire arenguga vajab see täna juba ajakohastamist ja sellega ei saa me muidugi venitada. Siinjuures on mul heameel, et kohe-kohe on komisjonil valmimas uus ajakohastatud raamotsus.

Kõik liikmesriigid peavad „lapsporno” mõiste määratlema ja tunnustama laste seksuaalse ahvatluse interneti vahendusel kuriteoks. Internetis tegutsevaid ahistajaid on küll raske tabada, kuid siiski mitte võimatu. Samas takistavad jälitustegevust mitmed siseriiklikud seadused. Nii ei ole jälitustegevust lubatud rakendada teise astme kuritegude puhul, sageli on takistuseks ka andmekaitse.

Minu koduriigis on olnud juhtumeid, ja hiljuti just, kus netiahistaja tegevuse tõttu on alaealine läinud enesetapule. Nii on see juhtunud ka teistes liikmesriikides. Me peame suutma oma lapsi kaitsta ja enne kui neist saavad ohvrid. Euroopa Liidus peab pedofilia ja lapsporno suhtes kehtima nulltolerants ja selle me peame saavutama.

Salvatore Tatarella (UEN). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, laste seksuaalne ekspluateerimine on kohutav probleem. See on tänapäeva maailma häbiplekk ja tõsine märk meie allakäigust.

Viimasel ajal on täheldatud laste seksuaalse ekspluateerimise järsku kasvu ja selle põhjus on Interneti ning uudsete ja keeruliste tehnoloogiate peadpööriv areng. Sellised tehnoloogiad seavad lapsed ohtu ja juurdepääsu neile ei takista mingid piirangud, reeglid, kontroll ega karistused. Vajadus selliste tõkestavate meetmete järele on nüüd tungivam kui kunagi varem ja neid tuleks rakendada üha rohkem tõhusal ja hoiataval viisil.

Roberta Angelilli suurepärase raport, mille puhul ma teda siiralt õnnitlen, ja spetsiifilised soovitused, mille parlament komisjonile esitab, näitavad ja pakuvad meetmeid, mis

võimaldavad tõeliselt ohjeldada lapsporno, laste Interneti-põhise *groomingu*, seksiturismi ja laste mis tahes viisil ärakasutamise levikut.

Hiljutised häirivad andmed, sealhulgas ÜRO uuring laste vastu suunatud vägivallast, näitavad, et laste seksuaalne eksploateerimine kasvab kiiresti, ja sellest on koos inimkaubandusega saamas rahvusvaheliselt üks peamisi tuluallikaid ja üks kiiremini kasvavaid kuriteoliike, mille iga-aastane käive on umbes 10 miljardit USA dollarit.

Vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni hinnangule on sunniviisilise töö ohvreid rohkem kui 12 miljonit inimest, kellest rohkem kui 1 miljon on seotud seksuaalse eksploateerimisega ning 45%–50% on lapsed.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ettepanek Euroopa Parlamendi soovitusel nõukogule laste seksuaalse eksploateerimise ja lapsporno vastu võitlemise kohta on üldiselt ajendatud uudsete sidetehnoloogiate selgeltnähtavast arengust.

Laste Interneti-põhise *groomingu* vormide hulk on kindlasti suurenenud, kuid ma sooviksin kasutada võimalust mõista avalikult hukka ka naiste piltide eksploateerimine. Enamikes ELi liikmesriikides propageeritakse tihti vastikut vaadet naiselikkusele, kus kaubanduslikku eesmärki ei saavutata mitte ainult vulgaarsuse, vaid ka naissoo väärkuse tõelise solvamisega, rääkimata alateadlike reklaamide ja ka teleprogrammide kasutamisest, ja ma pean ütleva, et eelkõige toimub see mu enda kodumaal.

Olen nõus raportööri nõukogu raamotsuse 2004/68 kaasajastamise vajaduse suhtes, et tõsta laste kaitstuse taset ja muuta seksuaalse eksploateerimise vastane võitlus üldisemas mõttes edukamaks. Euroopa Nõukogu konventsiooni ratifitseerimine on sama tähtis, kuid me ei tohiks sellega piirduda: vaja on kriminaliseerida ka laste Interneti-põhine *grooming* ja avaldada survet piiriüleseks koostööks antud valdkonnas.

Minu arvamuse kohaselt peaksid liikmesriigid olema kohustatud vahetama teavet, mis on karistusregistris seoses seksuaalse ärakasutamise alaste süüdimõistvate kohtuotsustega, et takistada teatud kuritegusid toime pannud isikute kontakti lastega ja tõhustada seega ohvrite kaitset mitte ainult uurimise ajal, vaid ka pärast kohtumenetlusi. Ma usun, et ECRISi süsteem on kindlasti samm edasi sellel rindel.

Lõpetuseks tahaksin rõhutada, et laste eksploateerimise viisid hõlmavad rohkem kui vaid seksuaalset ärakasutamist, ja ma sooviksin näha, et meie institutsioonid pühenduksid rohkem ka teistele sellistele valdkondadele.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, kõigepealt sooviksin ma õnnitleda Roberta Angelillit erakordse töö puhul selles tundlikus teemavaldkonnas, mis meid kõiki puudutab. Laste seksuaalne eksploateerimine on fenomen, mis šokeerib jätkuvalt nii Euroopa Liidu liikmesriikide kui ka muu maailma ühiskonda. Interneti-põhise lapsporno probleem muutub aina hullemaks, kui mõelda, et vahemikus 1997 kuni 2007 suurenes laste seksuaalset eksploateerimist eksponeerivate veebilehtede arv tuhat protsenti. Tugevdatud koostöö erasektoriga võiks lapspornot sisaldavate veebilehtede arvu vähendamisele tõhusalt kaasa aidata. Interneti-põhise lapsporno vastase võitluse alast koostööd Euroopa tasandil võiks edendada näiteks krediitkaarte väljastavate ettevõtete, kasutades nende maksesüsteeme laste fotosid müüvatel kommertslehtedel.

Lisaks aitab uus ühenduse programm Interneti kasutavate laste kaitsmise kohta edendada turvalisemat Internetipõhist keskkonda. Euroopa Nõukogu konventsioon, millele on alla kirjutanud 20 Euroopa Liidu liikmesriiki, on esimene rahvusvaheline õigusakt, milles laste

seksuaalse ekspluateerimise erinevad vormid klassifitseeritakse kuriteona. Selle fenomeniga tõhusalt tegelemiseks on vajalik, et liikmesriigid kriminaliseeriksid kõik viisid, millega sunnitakse lapsi seksuaalsetes tegevustes osalema. Lõpetuseks leian ma, et väga tähtis on võtta arvesse pedofiilide registreid ja tõkestada selliste isikute juurdepääs alaealistele töö või vabatahtliku tegevuse kaudu, kus on otsene kontakt alaealistega.

Katalin Lévai (PSE). - (HU) Täna teid väga, härra juhataja, daamid ja härrad. Umbes 40 miljonit alla 12aastast last üle kogu maailma on mingil viisil sooritatud vägivallaakti ohvrid. Võttes arvesse uudsete tehnoloogiate ja eelkõige Interneti pidevat arengut ning pedofiilide kasutatavaid uusi Interneti-põhiseid meetodeid, on laste kaitstuse taseme suurendamine ülimalt tähtis. Vastavalt Eurobaromeetrile kasutab 74% alaealistest lastest Interneti iga päev ja järelikult on paljud neist vägivaldsete või pornograafiliste elementide eest kaitsetud.

Tõhusa kaitse huvides tahaksin soovitada peredele mõeldud niinimetatud tasuta infopakettide sisse viimist Euroopas. Teatud Interneti-teenuste osutajad Euroopas juba kasutavad neid laialdaselt ja ma usun, et ka teised võiksid selle pingutusega ühineda. Paketis on neli peamist turvalisusega seotud teemat – turvalisus ja kommunikatsioon, meelelahutus, allalaadimine ja virtuaalne vägivald – ning oma mängulisel moel aitavad need kaasa perede turvalisele Interneti-kasutusele. Soovitan lisaks kaasata sellesse paketti veel tasuta lastesõbraliku Interneti-brauseri, mis võiks toimida veebifiltrina ja tõkestada laste juurdepääsu ebasoovitava sisuga veebilehtedele ülemaailmses võrgustikus. Peame tagama laste turvalisuse mitte ainult Internetis, vaid ka avalikes ja eraasutustes. Seetõttu on ülimalt tähtis, et kõik lastega regulaarselt tegelevad isikud oleksid kohustatud andma teada igast olukorrast, kus esines seksuaalset ärakasutamist. Täna teid tähelepanu eest.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE) . – (RO) Laste seksuaalne ekspluateerimine ja lapsporno on väga tõsised kuriteod. Paljude Euroopa Liidu liikmesriikide õigusaktid on küll piisavalt ranged, kuid laste adekvaatse kaitse tagamiseks tuleb vastu võtta veel palju meetmeid. Kõik liikmesriigid peaksid ratifitseerima Euroopa Nõukogu konventsiooni ja rakendama täielikult raamotsust, et rajada ühine lähenemisviis Euroopa tasandil.

Laste ärakasutamist sisaldav illegaalne materjal tuleb Internetist selle algallikast eemaldada ja teenuse osutajad peaksid tõkestama juurdepääsu selleletemalistele veebilehtedele. Telekommunikatsioonialaste õigusaktide läbivaatamine, mille üle me hetkel Euroopa Parlamendis koos nõukogu ja komisjoniga arutleme, pakub seadusandluse täiustamiseks tõepoolest head võimalust.

Seksuaalkurjategijad peaksid jääma ilma võimalusest tegutseda ametialadel, kus tuleb kokku puutuda lastega. Tegelikult peaksid kohalikud võimud kohaldama tihedamat järelevalvet lastekodude üle.

Lõpetuseks usun ma, et Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peaksid lastevanematele ja lastele suunatud kampaaniaid rahaliselt ja logistiliselt toetama.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, mul on väga hea meel, et parlament on laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapsporno vastase võitluse küsimuse tõsiselt käsile võtnud. Eriti rõõmustab see mind sellepärast, et kuni praeguseni on paljud Euroopa vasakpoolsed rühmitused võidelnud avalikult suurima võimaliku seksuaalse vabaduse eest, jättes tähelepanuta asjaolu, mida sellise tegevuse tagajärjed lastele tuua võivad. Esinenud on isegi katseid pedofiilide poliitiliste parteide moodustamiseks. See

peaks igas korralikus Euroopa Liidu kodanikus tekitama õudust. Kõnealuse fenomeni ulatus on hiigelsuur ja selles võite veenduda ka lihtsalt ajalehti sirvides.

Käesoleva arutelu võimalust kasutades tuleks suunata tähelepanu väljastpoolt Euroopat pärinevate immigrandide laste õiguste rikkumisele ja seksuaalsele ekspluateerimisele. Nende kodumaal võib selline tegevus küll lubatud olla, kuid Euroopa Liidu liikmesriikides elades tuleb siin valitsevaid seadusi täielikult arvestada või Euroopast lahkuda. Nii ei saa, et Euroopa põliselanikele kehtivad ühed ja immigrandidele teised seadused. See käib iga eluvaldkonna kohta.

Jaroslav Zvěřina (PPE-DE). - (CS) Härra juhataja, daamid ja härrad, kahtlemata on tegemist väga tähtsa teemaga, mis nõuab kõigi liikmesriikide tõhusat koostööd. Tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et laste kaitsmine ärakasutamise vastu kaasaegses ühiskonnas on mitmeski suhtes nõrgenenud. Selle põhjused ulatuvad perekondade suurenenud lagunemisest ja üksikvanemaga peres kasvavate laste arvu kasvust kuni kodanike suurema liikuvuse ja kaasaegsete infotehnoloogiate levikuni. Seetõttu annan raportile oma tugeva toetuse.

Usun, et laste avameelne harimine seksuaalsuse teemal on nende seksuaalse ärakasutamise ennetamiseks asjakohane, kuid harida tuleks ka lapsevanemaid, kasvatajaid ja õpetajaid ning sotsiaal- ja tervishoiutöötajaid. Tähtis on, et kõik omandaksid täieliku teadlikkuse selliste kuritegude kohta, teadvustades kõigepealt nende olemasolu, et oleks võimalik potentsiaalseid seksuaalseid ahistajaid tabada ja seksuaalset ärakasutamist ennetada.

Sooviksin suunata teie tähelepanu tõsiasjale, et laste seksuaalsed kuritarvitajad sooritavad väga suure tõenäosusega samasuguse kuriteo uuesti. Mõningal määral kehtib siin meie Saksamaa sõprade mõttetera „*einmal ist keinmal*”. Siiski, kui keegi sooritab sellise kuriteo kaks või rohkem korda, siis peaksime olema võimelised selliseid kurjategijaid järgnevate kuritegude toime panemisel tõkestama. Sellistel juhtudel tuleks kasutada teraapiaid ja mitmeid ennetavaid meetmeid, eriti laste ja noorukitega töötamise keeldusid. Kuna kuritegude korduva sooritamise vahelised ajaperioodid võivad olla pikad, tuleks infot selliste kuritegude toime panemise kalduvuste kohta hoida registris pika aja vältel. Soovitaksin ka nende isikute, kes taotlevad õpetajate, treenerite ja noorukite järelevaatajate ametikohta, kohustuslikku kontrollimist selles osas, kas nad on kunagi seksuaalkuritegusid sooritanud.

Minu kogemuse kohaselt püüavad laste suhtes seksuaalkuriteo toime pannud isikud lastega töötamise keeldudest sageli mööda hiilida, kasutades oma sihtmärkidele juurdepääsu taastamise püüdmiseks mitmeid kavalaid plaane, sealhulgas võltsidentiteeti. Inimeste vaba liikumine Euroopa Liidus annab neile selleks suurema tegutsemisvõimaluse.

Proinsias De Rossa (PSE). - Härra juhataja, sooviksin Roberta Angelillit selle suurepärase raporti eest tänada.

Laste seksuaalne ekspluateerimine on kuritegu meie ühiskonna kõige haavatavamate vastu ja seetõttu olen ma šokeeritud, et seitse Euroopa Liidu liikmesriiki ei ole ikka veel allkirjastanud Euroopa Nõukogu konventsiooni. Tõsi on ka see, et kaheksa Euroopa Liidu liikmesriiki ei ole ratifitseerinud ÜRO lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokolli, mis käsitleb laste müüki, laste prostitutsiooni ja -pornograafiat.

Tõsiasi on, et tänapäeval pakub Internet selliste kuritegude sooritamiseks uusi viise ja seetõttu leian, et meie kohustus on nõuda tungivalt nende tegevuste, kus Internetti kasutatakse lapsporno ja laste *groomingu* eesmärgil, kuritegudeks kuulutamist. Sellest ei

piisa, kui liikmesriigid toovad vabanduseks, et seda on raske teostada. Kindlustamaks, et me seda suudame, peame tegema koostööd ja oma jõupingutused koondama. Tõepoolest, kõigis liikmesriikides peaks olema võimalus iga Euroopa Liidu kodaniku või selle territooriumil elava isiku kohtu ette toomiseks väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki sooritatud kuriteo ees.

Eoin Ryan (UEN). - Härra juhataja, ka mina sooviksin õnnitleda Roberta Angelillit väga hea raporti puhul. Arvan, et seda raportit toetame me kõik.

Nagu juba mainitud, on laste seksuaalne ekspluateerimine kuritegu, ja kõiki lapsi rünnanud või muul viisil kahjustanud isikuid tuleks kohelda kui kurjategijaid. Sellised asjad toimuvad kahjuks Internetis. Internet on suurepärane vahend, imepärane teabeallikas meie kõigi jaoks ning midagi, mis on ka tulevikus meie elu osa. Siiski leidub isikuid, kes jahivad lapsi, ja sellised inimesed kasutavad Internetti võimalikult palju, et püüda lapsi kahjustada.

Euroopa Liidus kasutab Internetti umbes 8 last 10st ja ma leian, et peame eriti hoolitsema kõige haavatavamate laste kaitsmise eest türanniseerimise, *groomingu* ja kiusamise vastu. Peame edendama avalikku teadlikkust ja Interneti turvalisust eriti laste, kuid ka lastevanemate hulgas, et viimased teaksid täpselt, mis Internetis toimub ja mida seal on võimalik teha.

Leian, et liikmesriigid peaksid illegaalsest ja kahjulikust veebilehe sisust või Interneti kasutaja sellisest käitumisest teada andmise kohustuse saavutamiseks tegema koostööd kontaktpunktide võrgustiku juurutamiseks. Tähtis on, et nii lastevanemad kui ka lapsed tunneksid end Internetti kasutades turvaliselt ja et neil oleks kontaktpunkt, kuhu igast õiguserikkumisest teada anda. Interneti-põhise *groomingu* ja pornograafia eest vastutavate isikute vastutusele võtmiseks tuleb meil asju näha nii, nagu need tegelikult on. Sellised tegevused on kuriteod ja nii tuleb neid ka käsitleda.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Härra juhataja, volinik Barrot, daamid ja härrad. 2003. aasta raamotsuse eesmärk oli vähendada erinevates liikmesriikides seadusandlikku vahet laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapspornoga võitlemisel. Selleks otstarbeks võeti vastu ühine Euroopat hõlmav sätete raamistik, et reguleerida muuhulgas kriminaliseerimist, kohaldatavaid sanktsioone ning ohvrikaitset ja ohvriabi. Kahetsusväärne on, et mõnedes liikmesriikides on raamotsuse rakendamiseks vajalikud meetmed ikka veel vastu võtmata, kuigi selleks antud tähtaeg on juba möödas.

On oluline, et kõik liikmesriigid kriminaliseeriks laste seksuaalse ärakasutamise kõik viisid ja et kõigi Euroopa kodanike suhtes, kes panevad toime laste vastu suunatud seksuaalkuriteo Euroopa Liidu mis tahes liikmesriigis või mitteliikmesriigis, kohaldataks kogu liidus kehtivat ühtset ekstraterritoriaalset kriminaalõigust. Tähtis on tagada, et selliste kuritegude toimepanijatel ei oleks võimalust seaduse käest pääseda. Toetan ka raamotsuse uuesti läbi vaatamist nii, et see tagaks vähemalt sama kaitsetaseme kui 2007. aasta Euroopa Nõukogu konventsioon. Kahetsusväärne on, et mõned liikmesriigid ei ole seda konventsiooni veel allkirjastanud.

Tähtis on tugevdada seda raamotsust ka kommunikatsiooni valdkonna kõige hiljutisematele tehnilistele saavutustele reageerimiseks. Lapsed kasutavad Internetti rohkem kui kunagi varem ja sellest on saanud potentsiaalsete ja tegelike kurjategijate üks eelistatumaid vahendeid, eriti laste *groomingu* ja pettuse teel kõlvatusele ahvatlemise ebaseaduslikeks eesmärkideks, millele Roberta Angelilli juba viitas. Kasutan võimalust õnnitleda raportööri suurepärase töö ja meile esitatud raporti puhul.

Olen teadlik selle võitluse keerukusest ja raskusest, kuid usun, et ühendatud tegevuse ja ühise pingutusega on võimalik laste seksuaalsele ekspluateerimisele vastu astuda. Rõhk tuleks asetada ennetustööle, edendades lastevanematele ja lastele suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniaid lapspornoriskidest, eriti Internetis, ja eelkõige seksuaalse ekspluateerimise riskist Interneti-põhistes jututubades ja foorumites.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, poeet Zbigniew Herbert on öelnud, et me peame õppima ütleva „ei”, sest „ei” on väga oluline osa kõnest, mittenõustumine halvaga. Täna peame ütleva „ei” laste põhiõiguste rikkumisele, „ei” laste seksuaalsele ekspluateerimisele ja vägivallale, „ei” Internetis levivale kõlvatusele ja pornograafiale ning „ei” seksiturismile.

Seetõttu tänan Roberta Angelilli raporti eest. Olen selle teema palju kordi ka ise tõstatanud. Selles valdkonnas on vaja profülaktilisi ja ennetavaid meetmeid. Hädavajalik on teadlikkuse tõstmine ohtudest nii laste kui ka lastevanemate ja -hooldajate hulgas. Kohustuslik on kuriteo kiire avastamine ja karistuste range maksmapanek. Vajame meediapoolset koostööd. Sellised meetmed peaksid hõlmama kogu maailma, sest mõnedes riikides on organisatsioonid, mis peavad lastega seksuaalse kontakti eest karistamist küsitavaks. Tõepoolest, eksisteerivad isegi veenvana näivad arvamused niinimetatud heast pedofiiliast. Me ei peaks oma laste alandamise või nende valu ja häbistuse suhtes ükskõiksed olema. See on meie ajastu häbiplekk.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Härra asepresident, soovitus, mida Roberta Angelilli täna nii täiuslikult esitles ja mida mu kaasliikmed toetavad, on mõeldud otse nõukogule. Kuna te aga ütlesite, et esitate märtsis oma ettepaneku, sooviksin paluda, et teie ettepanek järgiks Euroopa Liidu arvukaid poliitikaide ega liiguks mitte ainult ühes suunas. See ettepanek peab nägema ette kriminaliseerimise, rangemad meetmed ja koostöö Europoliga, kelle konventsioon on esimene, kus inimkaubandust mainitakse. Me ei tohi unustada ka seda, et lisaks ähvardustele, vägivallale, pettusele ja ülalpeetavate ärakasutamisele, eriti pereringis, soodustatakse meil ekspluateerimist ka sihilikult ja peamiselt sellises vanuses inimeste suhtes, kes sellele reageerida ei saa. Sellega viitan ma hüljatud vastsündinute smugeldamise fenomenile, mida me oleme näinud Internetis esile kerkimas – ja Interneti all ei mõtle ma ainult ülemaailmset võrgustikku ja jututubasid, kuhu lapsed oma magamistubadest sisenevad, vaid ka arvukaid muid vahendeid, sealhulgas mobiiltelefone, mida lapsed kasutada saavad. Just seetõttu tuleb ette näha meetmed kõigile parameetritele.

Kriminaalkaristusest rääkides peame mõtlema ka olukorrast parandusasutustes ja vanglates. Kui me vähendame nendes institutsioonides töötavate inimeste arvu, siis sellise fenomeni risk kasvab. Ette tuleb näha ka ohvrite elutingimuste parandamist. Me peame kaitsma ohvreid ja nende peresid, arvestades, et seksuaalsete ahistajate poolne vägivald levib ja nende kasutatavad vahendid on majanduslikel põhjustel tugevamad kui ohvritele kättesaadavad kaitseabinõud. Sellepärast loodan, et teie uus ettepanek tõstab esile alaealiste tugevama kaitsetaseme ja põhjalikult täpsustatud abinõud.

Urszula Gacek (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, Roberta Angelilli raport aitab kõigil lastevanematel oma lapsi Internetis saaki varitsevate pedofiilide eest kaitsta. Me peame meeles pidama, et kogu toetus, mille me Interneti filtrite ja järelevalveteenuse osutajate vormis saame, ei vabasta meid kui lapsevanemaid kohustusest oma lapsi kaitsta ja ohtudest hoiatada.

Mina elan väikses külas, kus inimesed üksteist tunnevad ja on enda ümber toimuvast huvitatud. Võõras äratub kohe tähelepanu. Väikses Lõuna-Poola külas oleks kellelgi raske lastega märkamatu kontakti luua, kuid ma söandan öelda, et just sellistes rahulikes ja turvalistes paikades üle kogu Euroopa, kus vanemad vaikselt ajalehte loevad või televiisorit vaatavad, on nende laste magamistubades soovimatu võõras, kes on nendega Internetis kontakti loonud. Kas meie oleme vanematena abitud? Ei, me pole seda. Võib-olla on meie lapsed uudsete tehnoloogiate kasutamisel vilunud. Võib-olla on raske neid arvutitest eemale saada.

Kallid vanemad, tegutsege oma laste kaitseks. Tuletage neile meelde midagi, mida meile õpetati, nimelt seda, et võõrastega ei tohi rääkida. See on niivõrd lihtne sõnum. Tänapäeval ei varitse sellised võõrad kooli kõrval, kommikott käes, vaid sisenevad Interneti jututubadesse ja otsivad oma ohvreid sealt. Nad on ohtlikumad, sest me ei näe, kuidas nad ilma raskusteta ühe lapse magamistoast teise lipsavad. Peaksime õpetama oma lastele, et võõrastega ei tohi rääkida, ja samamoodi tuleb ka Internetis uks nende nina ees sulgeda.

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Asepresident

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, sellel teemal on olemas niisugune kokkulepe, et tundub imelik, kuidas liikmesriikides nii vähe toimub.

Meie keskendumine Internetile on ilmselgelt väga tähtis, kuid see sisendab, nagu oleks tegemist uue probleemiga, kuigi me kõik teame väga hästi, et probleem on vana ja siiani väga edukalt varjatud. Laste seksuaalne ekspluateerimine ei toimunud mitte ainult koolide kõrval kommikottidega, vaid kõigi liikmesriikide kodudes, kirikutes ja haiglates.

Võib-olla tõi Internet valguse kätte ühiskonna väga tumeda osa, millega me siiani võitleme, ja väga kehvade tulemustega. Ülimalt vajalik on, et liikmesriigid võtaksid laste kaitsmise kohta tehtud rohkeid ilusaid sõnu tõsiselt. Ka sellel täiskogul oleme väga palju rääkinud laste väärtustamisest ja nende kaitsmisest, samal ajal kui tegelikult on meie teod otsustavatest sõnadest tihtipeale palju nõrgemad.

Mainisin, et mõnikord on kodu lastele kõige ohtlikum koht. Hiljutine juhtum Iirimaaal tõstis selle esile. Lisaksin ka, et need, kes usuvad, et väikesed linnad, kus kõik üksteist tunnevad, on lastele turvalised, peavad veelkord mõtlema. Väikestes linnades sulgevad inimesed tihti oma silmad, sest nad ei soovi rääkida nende käsutuses olevast n-ö pehmest teabest, ja võib-olla kardavad sellest võimudele teada anda.

Me kõik peame silmad lahti hoidma ja sellel teemal rääkima valmistuma, sest vaikimine põhjustab laste ärakasutamise suurenemist ja kohutavaid kahjustusi sellisesse olukorda sattunud lastele. Kutsun Iirimaa valitsust üles esitama õigusakte, mis hõlmaksid laiaulatuslikke meetmeid laste seksuaalse ärakasutamise vastase kaitse osas. Minu arust peaksime vaatama ka oma põhiseadust, mis asetab perekonna laste õigustest ettepoole. Need kaks ei tohiks olla konfliktis: mõlemad väärivad põhiseaduselt kaitset.

Colm Burke (PPE-DE). - Proua juhataja, tervitan seda arutelu ja julgustan kooskõlas kaasneva resolutsiooni ettepanekuga kõiki ELi liikmesriike allkirjastama ja ratifitseerima Euroopa Nõukogu konventsiooni, mis käsitleb laste kaitsmist seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest. Samuti soovitan tungivalt kõigil ELi liikmesriikidel allkirjastada ÜRO lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokolli laste müügi, lasteprostitutsiooni ja

-pornograafia kohta.

Euroopa Nõukogu konventsioon on esimene rahvusvaheline õigusakt, milles laste seksuaalse ärakasutamise erinevad vormid klassifitseeritakse kuriteona, sealhulgas selline ärakasutamine, mille toimepanemiseks kasutatakse muu hulgas jõudu, sundi või ähvardusi, seda ka peresiseselt. Siiski ei ole seitse ELi liikmesriiki Euroopa Nõukogu konventsiooni veel allkirjastanud ning kaheksa liikmesriiki ei ole veel ratifitseerinud ÜRO fakultatiivprotokolli.

Potentsiaalsed ja tegelikud seksuaalkurjategijad kasutavad laste seksuaalseks ärakasutamiseks üha rohkem Interneti keskkonda, eelkõige *groomingut* ja lapspornot.

Ma küll nõustun, et Iirimaa kriminaalõigus, millega lapsi seksuaalse ärakasutamise ja ekspluateerimise eest kaitstakse, on üsna kõikehõlmav, kuid sellest hoolimata soovitaksin tungivalt Iirimaa valitsusel esitada nii ruttu kui võimalik kaasaegsed õigusaktid, et tegeleda kiiresti levivate uute viisidega laste seksuaalsele ärakasutamisele allutamiseks.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Roberta Angelilli raport on väga õigeaegne ja tähtis. Me elame maailmas, kus laste ja noorukite ärakasutamise riskid pidevalt kasvavad.

Laste ekspluateerimine, sealhulgas nende seksuaalne ekspluateerimine, kuulub ühiskonna suurimate pahede hulka. Selle fenomeni vastane võitlus nõuab suurt ühist pingutust ning paljude meetmete, meetodite ja vahendite lõimimist. Väga tähtsad on kohtu- ja karistusmeetmed, nagu seksuaalse ekspluateerimise kriminaliseerimine ja eriti seadusandlus Interneti tehnoloogia kasutamise kohta laste parimate huvide vastu.

Me ei saa lubada ignoreerida tõsiasja, et osa selle fenomeni vastasest võitlusest on ennetustöö: tuleb harida lapsi ja lapsevanemaid teemal, kuidas hoiduda nimetatud fenomeni ja sellega seotud inimestega kokku puutumast; piirata kõik reklaamimisviisid, mis kutsuvad esile varjamata ja agressiivset seksuaalsust; kindlustada, et erinevates asutustes hoolitsetaks rohkem laste eest, kellest saavad tihti seksuaalse vägivalla ohvrid; ühendada tervikuks pingutused laste smugeldamise ära hoidmiseks – smugeldamise üks peamisi põhjusi on nimelt seksuaalne ekspluateerimine; moodustada vastumeetmena valitsusvälistest ja valitsusstruktuuridest koosnevad võrgustikud.

Marios Matsakis (ALDE). – Proua juhataja, on täielikult mõeldamatu ja häbiväärne, et 21. sajandil pole erinevate riiklike teenuste ja ka liikmesriikide vaheline koostöö tasand laste vastu suunatud seksuaalkuritegude osas selline, nagu ta olema peaks. Önnitlen nii volinikku kui ka raportööri, kes asjadest sedavõrd selgelt rääkisid ja rõhutasid tegelikku vajadust neid parandada.

Veel paluksin neil nimetada avalikult liikmesriigid, kus antud valdkonnas valitseb puudulik seadusandlus. Üks meede, mida ma panen ette kaaluda, on üleeuroopalise või – veelgi parem – rahvusvahelise avaliku nimestiku koostamine kurjategijatest, kes on mõistetud süüdi laste vastu toime pandud seksuaalkuritegude eest. Teen ettepaneku, et selline nimestikku kandmine peaks olema püsiv ja kellegi nime ei oleks võimalik sealt eemaldada, välja arvatud juhul, kui algne süüdimõistmine on kohtuotsusega annulleeritud. Lapse suhtes sooritatud seksuaalkuritegu põhjustab ohvrile püsivaid kahjustusi ja ka kurjategijale peaks see lõppema püsiva märgistamisega. See oleks täiendav karistusmeede, kuid toimiks ka ennetava meetmena.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Proua juhataja, 20 liikmesriiki on allkirjastanud Euroopa Nõukogu konventsiooni, esimese rahvusvahelise õigusakti, milles laste seksuaalne eksploatatsioon klassifitseeritakse kuriteona.

Teaduse ja tehnoloogia ning uute suhtlusmeetodite, eelkõige Interneti ja mobiiltelefonide areng on paljastanud ka uue viisi laste seksuaalsele eksploatatsioonile meelitamiseks ja samuti lapsporno levitamiseks. Hädavajalik on kõigi liikmesriikide kriminaalseadustikku viia sisse seda laadi tegevuste eest ette nähtud karistused. Siiski ei ole kriminaalvastutuse sisse viimine selliste tegude eest piisav. Kohustuslik on rajada ka süsteemid, mis ennetavad olukordi, kus on võimalik lapse seksuaalse eksploatamise oht. Ennetavate meetmete alla kuuluksid näiteks lastevanemate ja laste harimine ning Internetis aktiivselt tegutsevate pedofiilide organisatsioonidele jälile jõudmine.

Tänan Roberta Angelillit väga tähtsa ja hästi ette valmistatud raporti eest.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Nõustun Euroopa Parlamendi soovitus eelnõuga nõukogule. Laste kaitsmine peaks kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides alati prioriteetne teema olema, sest lapsed on ühiskonna kõige haavatavam rühm. Seaduste ühtlustamine oleks suur panus selliste kuritegude ennetamiseks ja aitaks kurjategijaid kõigis liikmesriikides tõhusamalt süüdi mõista. Järjekindlalt ühtlustatud seadusandlus võimaldab ennetada laste seksiturismi, mis Euroopa Liidus tänu seadusandluste erinevatele tasemetele püsib.

Vajalik on kaitsta ka laste juurdepääsu võrku, kus nad on kaitsetud selle sisu eest, muuhulgas võimaliku ärakasutamise pedofiilide poolt ja Interneti *groomingu* eest. Laste seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno on vastuolus ÜRO lapse õiguste ülemaailmse koodeksi ja samuti ka põhiliste inimõigustega.

Rovana Plumb (PSE) . – (RO) Laste seksuaalne eksploatatsioon ja lapsporno on väga tõsised kuriteod, mille arv on tõusuteel, kuid mille vastu on võimalik võidelda õigusaktidega, muuhulgas teadlikkuse tõstmise kampaaniatega. Olen ka ise ema ja Euroopa Parlamendi liige riigist, mis on üks peamisi pornograafilise sisuga veebilehtede asukohaks olevaid riike. Seetõttu leian, et ELi liikmesriigid vajavad selgesõnalisi seadusi, mis tagaksid lapsporno seadusliku keelustamise Internetis, nõudes Interneti-teenuste osutajatelt avaliku juurdepääsu tõkestamist selliste kujutistega veebilehtedele.

Arvestades, et juurdepääs pornograafilisele materjalile ja selle levitamine ei sõltu ajast ega kohast, tervitan ma õigeaegset ettepanekut moodustada Euroopa tasandil lapsporno ja laste prostitutsiooniga tegelemiseks eriuksus ja teen ettepaneku, et liikmesriigid ja komisjon toetaksid rahaliselt info- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Proua juhataja, tervitan seda ettepanekut kahe lisatingimusega. Esiteks ei usu ma, et lapsi sundabiellu sundivate vanemate karistamine oleks mõjus. Realistlikult on seda peres, kus kehtib ka ebatavaline vaikimiskohustus, väga raske tõestada. Teiseks tuleks üksikasjalikumalt välja töötada ametialase konfidentsiaalsuse tühistamise säte. Nendest kahest lisatingimusest hoolimata pöördun ma liikmesriikide, nõukogu ja komisjoni, sealhulgas eesistujariigi Tšehhi poole, üleskutsega kaasajastada kiiresti asjaomane Euroopa ja riiklik seadusandlus ja ratifitseerida rahvusvahelised kokkulepped, et pedofiiliaga edukalt võidelda. Võimalikult ruttu tuleb luua üleeuroopaline pedofiilide andmebaas, et takistada selliste inimeste tööle asumist teiste liikmesriikide haridus- ja lasteasutustes. Ühtlustada tuleks ka seksuaalselt motiveeritud kuriteo vanusepiiri. Tahaksin juhtida tähelepanu ka sellele, et liikmesriigid peaksid rahastama selliste

arvutiprogrammide arendamist ja laiendamist, mis aitavad lapsevanematel lapsi Interneti *groomingu* eest kaitsta.

Jacques Barrot, *Komisjoni asepresident*. – (FR) Proua juhataja, ma usun, et käesolev arutelu on näidanud Euroopa Parlamendi üksmeelset pühendumist lastekaitsele.

Püüan väljendada nii selgelt kui võimalik: juhiksin tähelepanu sellele, et me vaatame läbi lastekaitset käsitleva raamotsuse. Soovime täiustada selle sisu, et tõsta laste kaitsetaset Euroopa Liidus parimate riiklike kogemusteni ning kõrgeimate rahvusvaheliste standarditeni, nimelt uue, 2007. aasta Euroopa Nõukogu konventsiooniga sätestatud tasemeni.

Kriminaaljuurdluste osas hõlmab seadusandlik ettepanek uusi kriminaalkaristusi ärakasutamise uute vormide suhtes, mille arengule on uudsed tehnoloogiad kaasa aidanud. Juurdluste teostamine ja süüdistuste esitamine muutub lihtsamaks. Selle kohta ma rohkem ei ütle. Ohvrite aitamise osas muudame nende juurdepääsu õigusemõistmisele lihtsamaks.

Veelgi enam, organiseerime eriti ennetustööd, tegeledes kurjategijatega nende individuaalse diagnoosi ja iga kurjategija jaoks eraldi määratud riskianalüüsi põhjal. Lisaks püüame ennetada ja minimeerida kuriteo korduva toime panemise riske ja viia sisse meetmed, et tagada julgeolekumehhanismide optimaalne tõhusus kogu liidus. Selles suhtes on väga väärtuslik ECRISe süsteem, mis võimaldab kriminaaltoimikute sidumist arvutivõrguga.

Minult on küsitud ka ekstraterritoriaalsuse kohta. Kasutame ka juhust teha ettepanek kitsendavamate meetmete vastu võtmiseks sellel tasandil, võtmaks ELi liikmesriikide kodanikke vastutusele kolmandates riikides sooritatud seksuaalse ekspluateerimise kuritegude eest, ja seda isegi juhul, kui kolmas riik, kus kuritegu sooritati, seda ise teha ei saa.

Sellised on meie praegused mõtted. Austatud Roberta Angelilli, loomulikult jälgime raamdirektiivi arendamisel väga põhjalikult ka kõiki teie raportis esitatud soovitusi.

Proua juhataja, daamid ja härrad, sooviksin parlamendile öelda ka seda, et ainuüksi heast õiguslikust raamistikust ei piisa. Vaja on ka vahendeid ja just seetõttu püüame Euroopa tasandil Europoli ümber rajada platvormi, mida saaks kasutada liikmesriikide kogutud info koondamiseks ning riiklike platvormide raportite ja statistika levitamiseks. Sellised platvormid on mitmetes ELi liikmesriikides, kuid nüüd on vajalik kindlustada ühenduse tasandil kõigile võimalus kogu sellise infoga kursis olemiseks. Selles küsimuses saab Euroopa Liit pakkuda lisaväärtust eeldusel, et meil sellise platvormi loomine Europoli ümber õnnestub.

Mainiksin ka, et meil on veel üks vahend, millesse mul on palju usku ehk teisisõnu, komisjoni loodud mitteametlik avaliku ja erasektori rühm, mis on esitanud Euroopa finantskoalitsiooni laste pornograafiliste kujutiste kommertslikel eesmärkidel kasutamise vastu. Seistes silmitsi tõsiasjaga, et selliste veebilehtede arv on vahemikus 2003–2007 neljakordistunud, tuleb kaasata erasektor, mis juhib suurt osa infotehnoloogia infrastruktuuridest. Eriti tuleb koondada juurdepääsu pakkujaid veebilehtedele. See on põhireegel.

Koalitsioon koondab kõiki sidusgruppe: vabaihendusi, panku, krediitkaarte väljastavaid ettevõtteid, Interneti-põhiste maksesüsteemide organisatsioone, Interneti-teenuste osutajaid ja muid Internetis tegutsevaid eraoperaatoreid. Alustatakse kriminaalsetest tegevustest

saadud tulude asukoha kindlaks määramise ja konfiskeerimisega. See on laiaulatusliku lapspornot kasutava kommertsliku tegevuse lõpetamiseks peamine tegur.

Proua juhataja, see oli mu vastus lühidalt, kuid meil on võimalus selle põhilise teema juurde tagasi pöörduda. Lisaksin, et eelmisel nädalal oli meil väga tore andmekaitsepäev. See näitas, et noorukid saavad teistele noortele tähelepanuväärseid hoiatusi, et need Internetti kasutades ettevaatlikud oleksid.

Olete teadlikud, et nüüd on olemas suurem hulk jälgimismehhanisme, mida pered oma laste Interneti kasutamise turvalisemaks muutmiseks kasutada saavad. Ma ei väida, et asjad on täiuslikud, kuid tehtud on suuri pingutusi ja loomulikult tuleb meil koondada kogu Interneti kogukond.

Sooviksin rõhutada inimröövi hoiatuste ideed, sest paljudes kõnedes neid ei puudutatud. On tõepoolest tähtis, et parlament julgustaks liikmesriike end hoiatussüsteemidega varustama ja piiriüleste käivitusemehhanismide saavutamiseks kokkuleppeid sõlmima, nagu ta ka oma 2008. aasta 2. septembri deklaratsioonis tegi.

Lisaks olete väga heldelt loonud ka eelarverea, et julgustada liikmesriike rajama selliseid mehhanisme või vähemalt omavahelisi sidemeid inimröövi hoiatustega tegelemiseks. Me teame, et n-ö inimröövi hoiatus võib kiirel käivitumisel väga tõhus olla. Sooviksin käesoleval hetkel enne Euroopa Parlamenti rõhutada eriti lapsröövi õudust, mis tihti pornograafilistel eesmärkidel toime pannakse.

Sooviksin veel kord tänada Euroopa Parlamenti toetuse eest laste kaitsmise alases võitluses. Lisaksin veel, et panin tähele kõnesid andmekaitse kohta kohtumenetlustes, kuhu on kaasatud lapsed. Mul ei ole rohkem kõneaga, kuid rõhutaksin, et märtsis püüame anda Euroopa Liidule õigusraamistiku näidise, mis on kooskõlas kõige rangemate lastekaitse standarditega.

Roberta Angelilli, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, sooviksin veel kord tänada oma kaasliikmeid selle arutelu ajal avaldatud mõtete ja toetuse eest ja kokkuvõtteks sooviksin avaldada erilist tänu Euroopa Komisjonile tema aktiivse koostöö eest. Eriliselt olen tänu võlgu austatud volinikule Barrot'le, kes on kogu tänase hommikupooliku lastekaitse teema suhtes ülimalt tugevat poliitilist ja õiguslikku tahet üles näidanud. Ta on pakkunud tõesti palju mõtteainet ja eelkõige praktiliselt teemale pühendumist.

Sooviksin kasutada seda võimalust mõningate punktide lisamiseks. Esiteks napib meil andmeid. Liiga tihti puuduvad meil piisavad andmed, statistika, mis on asendamatu aluspõhi meie tööks laste ärakasutamise paremaks jälgimiseks, paremaks mõistmiseks ja loomulikult paremaks võitluseks selle vastu. Selline andmepuudus on, kuidas seda öeldagi, korduv küsimus, kuid ma leian, et seda on tähtis rõhutada, sest tegemist on puudusega, mis tuleb meil kõrvaldada.

Mis puutub andmekaitse, siis mõned liikmesriigid tõstatasid selle teema ja volinik andis neile juba väga kindla vastuse. Sooviksin rõhutada, et olen andmekaitse alal väga teadlik, ja ma ei usu, et siin oleks konflikt privaatsuse ja laste õiguste vahel, loomulikult juhul, kui institutsioonid oma osa täidavad ja kõik – Interneti-teenuse osutajatest kuni politseini – määrustest kinni peavad.

Veelgi enam, sooviksin tähelepanu juhtida sellele, et tegelikult on just lapsed need, kes kõige rohkem privaatsust ja andmekaitset vajavad. Seda mainis ka austatud volinik Barrot: tihti juhtub nii, et kui kohtumenetluste ajal, mille ohver on kahjuks laps, puhkeb

skandaal, siis söödetakse just täpselt see ekspluateeritud laps meediale ilma igasuguse kaitseta ette ja ma ütleksin, et see toimub ilma igasuguse kaastundeta lapse või tema privaatsuse suhtes, lihtsalt sellepärast, et telekanalite vaadatavust ja ajalehtede müüki tõsta. Sooviksin veel lisada, et mitte ükski laps ei ole sellistest ohtudest vaba ning saatjata ja romi lapsed on tihti isegi veel haavatavamad.

Proua juhataja, võtaksin oma sõnavõtu kokku sellega, et arusaadavalt on kultuuriliselt ja poliitiliselt vaja märkimisväärset pingutust ning seda peavad tegema pered, koolid ja meedia. Isereguleerimise osas saab palju ära teha, kuid ilmselgelt ei saa ilma kaalukate siduvate õiguslike vahenditeta võidelda ekspluateerimisjuhtudega, mille taga ei ole mitte ainult üksikisikud, vaid tihti ka kriminaalsed organisatsioonid.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna.

Kirjalikud seisukohavõttud (kodukorra artikkel 142)

Corina Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Üks laste seksuaalse ärakasutamise iseärasusi on olnud selle kiire levik Interneti vahendusel, mis kogu fenomeniga võitlemise keerulisemaks muudab. Juurdepääsu tõkestamisest lapspornot levitavatele veebilehtedele peaks saama õiguslik kohustus. Tõepoolest, laste *grooming* tuleks klassifitseerida kuriteoks.

Ajal, kui laste Interneti kasutamise aktiivsus pidevalt kasvab, peame olema palju teadlikumad riskidest, mida uudseid tehnoloogiaid kasutavad pedofilid endast kujutada võivad. Paratamatult peaksime muretsema põlvkondadevahelise lõhe tõttu Interneti kasutamises ja seda teemat edasi arendades, laste juurdepääsu kontrollimise suhtes kõrge riskitasemega veebilehtedele.

Ülimalt tähtis on arendada suhtlust kooli ja pere vahel, et harida lapsi teemal, kuidas riskiolukordi ära tunda ja kuidas neile reageerida. Just sel põhjusel on kasulikud spetsiaalsed info- ja haridusprogrammid, rääkimata Euroopa strateegiast seksuaalse ärakasutamise vastaseks võitluseks ja liikmesriikide vahelisest aktiivsemast koostööst, mille eesmärk on moodustada riikideülene politseivõrgustik lapsporno ja laste prostitutsiooni lahendamiseks ning võrgustik selliste tegude eest süüdimõistetud inimeste kohta üksikasju sisaldava andmebaasi haldamiseks.

Euroopa koostöö seisukohalt vaadatuna on kahetsusväärne, et Euroopa Nõukogu 2007. aasta konventsiooni ratifitseerimisprotsess niivõrd aeglane on olnud.

Louis Grech (PSE), kirjalikult. – See raport tunnistab, et laste väärkuse rüvetus on tõsine inimõiguste rikkumine ja põlastusväärne tegu, mida kahjuks kogu ELis ühtselt lahendada püütud ei ole. Asjaolu, et mõned liikmesriigid ei ole laste kaitsmiseks rakendanud kõiki asjaomaseid rahvusvahelisi konventsioone, on murettekitav. Palun tungivalt, et komisjon kasutaks kõiki oma käsutuses olevaid vahendeid, et nendele riikidele antud küsimuses survet avaldada.

Lapsporno vastaseks võitluseks peaks EL panema maksma jäigad õigusaktid, kuid korraldama ka haridusprojekte, mis inimesi sellest teemast teavitavad. Lapsevanemaid tuleks soodustada kasutama laste kaitsmiseks olemasolevaid tehnoloogilisi lahendusi, eelkõige lihtsalt kasutatavaid ja tasuta või soodsalt saadavalolevaid tarkvaravahendeid.

Nõrgad takistused Interneti sisenemisel ja minimaalne risk teevad kriminaalorganisatsioonidele küberruumi pääsemise väga lihtsaks. Sellele uuele ohule

vastu astumiseks tuleb ühtlustada seadusandlus, innustada seaduste maksmapanekut ja tugevdada politseialast koostööd. Veelgi enam – ELi õigusaktid lahendaks probleemi ainult osaliselt, sest teema on globaalsete mõõtmetega ja seetõttu on seaduste rahvusvaheliseks maksmapanekuks vaja globaalset raamistikku. Soovitan ELil tungivalt juhtimine selles osas enda peale võtta.

Tunne Kelam (PPE-DE), *kirjalikult*. – Laste ekspluateerimine mis tahes viisil on lubamatu. Lapsed on iga ühiskonna tulevik, kuid samas ka selle kõige haavatavam rühm. Seetõttu on poliitikute esmane kohustus kaitsta lapsi mis tahes ärakasutamise eest, eelkõige vabastada nad seksuaalse ärakasutamise riskist.

Tervitan soojalt laiaulatuslikku raportit, mis kutsub kõiki liikmesriike üles kõne all olevat probleemi ülimalt tõsidusega käsitlema.

Toetan üleskutset seitsme liikmesriigi osas, kes ei ole veel allkirjastanud Euroopa Nõukogu konventsiooni, mis käsitleb laste kaitsmist seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest. Veelgi enam, ühinen ka üleskutsega kõigile liikmesriikidele allkirjastada, ratifitseerida ja rakendada meie laste kaitsmiseks kõik asjaomased konventsioonid.

Konventsioonide allkirjastamine ja ratifitseerimine kindlustab arengule siiski üksnes raamistiku. Vaja on praktilist tegevust, sest üha rohkem leidub tõendeid laste seksuaalse ärakasutamise kohta. Lapsed peavad üles kasvama turvalises keskkonnas, mille eest vastutavad esmalt nende vanemad. Õhutades liikmesriike oma tegevusi koordineerima, toetan ma ka ideed moodustada kadunud laste teavitamissüsteemi, mis parandaks selleletemalist koostööd Euroopas.

Marianne Mikko (PSE), *kirjalikult*. – Lapsed vajavad meie kui seadusandjate hoolitsust ja kaitset. On väga oluline, et seitse liikmesriiki ja naaberriigid allkirjastaksid Euroopa Nõukogu konventsiooni, mis käsitleb laste kaitsmist seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest. Sama oluline on nõukogu raamotsuse rakendamine.

Varases eas ärakasutamise ohvriks langenutele tuleb tagada täielik kaitse uurimise ajal, enne ja pärast kohtuprotsessi. Ohvrikaitsemehhanisme nagu ohvri perekonnale asjakohane abi ja ohvrite käsitlemine eriti kaitsetute ohvritena tuleb rakendada kohe.

Kaitse taset peame tõstma. Internetis toimuv on läinud üle igasuguste piiride. Lapsed ei ole tihti võimelised aru saama olukorra tõsidusest ja tagajärgedest. Tihti mänguna tunduv võib viia eluaegsete psüühiliste kahjustusteni.

Seega peame põlustama pedofiilide jututoad ja internetifoorumid ning nende kaudu meelitamise kriminaalkuriteoks. Me tõesti peame.

Meie kohus on kaitsta lapsi maailma eest, mis võib neid hävitada. Hoidkem seksuaalkurjategijad lastest eemal ja astugem selleks vajalikud sammud!

Katrin Saks (PSE), *kirjalikult*. – Eesti kuulub nende riikide hulka, kus parasjagu on käimas protsess, et karmistada karistusi nendele, kes on sooritanud laste vastu kuritegusid. Aga see on võitlus tagajärgedega.

Et kuritegusid ennetada, tuleks edendada „interneti-kirjaoskust”, kuhu peab kuuluma ka õpetus riskidest. Paraku on arvutimaailm just see paik, kus vanemad pole osanud olla teejuhid.

Kuritegude ennetamiseks tuleb tõsta teadlikkust. 2008. aasta Eurobaromeetri uuring näitab, et suur osa vanemaid ei pööra tähelepanu sellele, mida nende lapsed internetis teevad. Esindan näiteks riiki, kus interneti kasutus on üks kõrgemaid, kuid ka vanemate hoolimatus on ELi üks kõrgemaid. Nimelt ei muretse 60% nendest, et lapsed võiksid saada kiusamise ohvriks; 47% ei muretse, et lapsed näevad pornot või vägivaldset materjali; 62% ei karda, et lapsed võiksid anda välja isikuandmeid.

Väga oluline on nii vanemate informeerimine kui ka lastele suunatud teavituspõhised programmid internetis, sest vaid 10% (Eesti) lastest väidab, et on internetis kogetud ebameeldivate kogemuste puhul pöördunud abi vanemate poole.

5. Karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele (arutelu)

Juhataja. - Järgmine punkt on Claudio Fava raport A6-0026/2009 karistuste kohta ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele.

Claudio Fava, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, neli minutit on piisav kaheaastasest tööst kokkuvõtte esitamiseks. See töö on olnud raske, kuid loodetavasti kasulik, ja sinna on olnud kaasatud parlament kõrvuti komisjoniga, kes selleks ise ettepaneku esitas, ja nõukoguga. Selle töö olemus on olnud valmistada ette direktiiv, mis esimese õigusaktina määrab karistused ebaseaduslike sisserändajate tööst kasu saavatele tööandjatele.

Ma usun, et meil on õnnestunud edukalt muuta direktiivi taga olevat filosoofiat, mis oli piiratud ainult ebaseadusliku sisserände vastase võitlusega. Nõukoguga kokku lepitud kompromisstekst pakub mõningat kaitset ka nendele sisserändajatele, keda ebaseaduslikult töötama sunnitakse ja keda kriminaalsed organisatsioonid tihtipeale pantvangis hoiavad. Proua juhataja, vastasel juhul oleks olnud risk selliseid inimesi kahekordselt karistada, nii ekspluateeritud töötajatena, keda tihtipeale kõlbmatuid töötingimusi aktsepteerima sunnitakse, kui ka ebaseaduslike sisserändajatena, keda tuleb seadusliku keelu alusel kodumaale tagasi saata, mille täideviimine tähendab paljudes riikides mitmeid ja mitmeid aastaid.

Selles kontekstis oleme artiklites 7 ja 14 sätestanud, et kui tegemist on juhtumitega, millega on seotud alaealised, tõsine ekspluateerimine või inimkaubandus, on liikmesriigid kohustatud kehtestama reeglid ajutiste elamislubade väljastamiseks, mille tähtaega võib pikendada kuni saadavaloleva töötasu väljamaksmiseni. Oleksime meeleldi laiendanud seda võimalust kõigile ebaseaduslikele sisserändajatele, kuid seda takistab eelmisel aastal vastu võetud tagasisaatmise direktiiv. Mina selle direktiivi toetajate hulka ei kuulunud.

Oleme siiski saavutanud edu normi juurutamisel, mis võimaldab liikmesriikidel elamislubade väljastamise osas sisserändajatele soodsamaid meetmeid taotleda. Minu seisukohast on võtmeartikkel artikkel 10. Sellega sätestatakse esimest korda kriminaalkaristuste rakendamise kõige halvematel juhtudel, muuhulgas alaealiste rakendamisel regulaarseks tööks.

Leian, et olulised on artiklis 8 määratud lisakaristused. Sellised karistused hõlmavad litsentside tühistamist, asutuste sulgemist eriti tõsistel juhtudel ja Euroopa fondidest riikliku abi saamise õigusest ilmajätmist. Vastasel juhul jääksime süüdi ebatavalises silmakirjalikkuses: ühe käega karistaksime tööandjaid ja teise käega jagaksime neile hoopis heldeid toetusi.

Peamiseks õnnestumiseks pean ma seda, et direktiiv sisaldab töötasu definitsiooni, mis ilma igasuguse diskrimineerimiseta võrdsustab ebaseadusliku sisserändaja kättesaamata töötasu regulaarse tööliste töötasuga.

Oleme direktiivi kohaldamisalasse kaasa arvanud ajutise tööhõive asutused. Konkreetsetes riikides, nagu ka mu enda kodumaal, on eelkõige need organisatsioonid, mis kõige meelsamini ebaseaduslikke töötajaid eriti orjastavatesse töötingimustesse värbavad. Mõelge kas või ebaseaduslike põllutööliste töölevõtmise juhtumitele, mis pikka aega kriminaaluudiste veerge on täitnud.

Oleme edukalt palunud ametiühinguid sisserändajaid haldus- ja tsiviilasjades esindada. Eelnev tekst nimetas kolmandaid osapooli üldiselt, kuid nüüd on nimetatud ametiühinguid.

Direktiivi mõju nägemiseks vajame sisseelamisperioodi ja seetõttu oleme palunud komisjonilt pärast direktiivi kolmeaastast kehtimist aruannet parlamendile ja nõukogule, täpsemalt öeldes järelevalve, elamislubade, karistuste ja alltöövõtu sätete kohta.

Alltöövõtu teemal, mida käsitletakse artiklis 9 ja mille üle arutleti parlamendi ja nõukogu kohtumisel ning nõukogus, oleks teie raportöör soovinud laiendada vastutust kogu töövõtuahelale, nagu komisjon algselt ette pani. Nõukogu ja parlament – või pigem osa parlamendist – olid alltöövõtu täieliku välistamise poolt, kuid me jõudsimme kompromisslahenduseni, mis minu arust peaks töötama: topeltvastutus, mis ei tohiks meid takistada tulevikus sellel teemal uuesti seadusi andmast. Seetõttu nõuan homme enda ja teiste variraportööride poolt, keda ma tänan koostöö eest nende kahe aasta jooksul, et nõukogu lisaks hääletamisele minevasse kompromissteksti üldise sisuga seisukoha, et direktiivi artikli 9 sätted ei mõjuta tulevikus mis tahes seadusandlikku tegevust alltöövõtu osas.

Proua juhataja, kokkuvõtteks usun ma, et käesolev direktiiv võimaldab meil kavandada Euroopa, kus sisserändest on lõpuks saanud kollektiivse vastutuse ja tunnustatud õiguste teema ja mitte ainult sisserändajatevastased määrused.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja, sooviksin loomulikult tänada Claudio Favat ning kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni.

Mitmed osapooled on teinud suuri pingutusi, et esimesel lugemisel kokkuleppeni jõuda, ja teades, et märgatav enamus kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmeid oli mitu päeva tagasi selle poolt ning sama kehtib ka alaliste esindajate komitee liikmete kohta vahetult enne jõule, siis ma usun, et me jõuame kokkuleppeni.

Loomulikult ei täida käesoleva direktiivi tekst algseid taotlusi igas suhtes. Komisjon võib saavutatud kompromissi siiski kõhkluseta toetada. Direktiiv võimaldab meil juurutada tõhusat instrumenti – ühtset raamistikku, et hoida ära ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide tööliste töölevõtmist.

Komisjon on kontrollide osas valvas. Kompromisstekst soovib paremini suunatud kvaliteetsete kontrollide läbiviimist, niisiis on lähimate aastate jooksul näha, kas selliseid kvaliteedikriteeriume kasutatakse ja kas liikmesriikide kohustus määrata riskianalüüsi alusel korrapäraselt kindlaks tegevusvaldkonnad, kuhu nende territooriumidel on koondunud ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike töötamine, on tegelikult mõjus olnud. Seda me soovime, et võidelda ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike töölevõtmise vastu ja eelkõige rakendada karistusi nende tööandjate suhtes, kes sellistest inimeste tööst kasu saavad. Seetõttu on komisjoni tulevastes

aruannetes direktiivi rakendamise kohta esikohal kontrollidega seotud sätete rakendamise vaatlus.

Lisaks ilmnevad sellest kompromissist ka positiivsed tulemused, konkreetsemalt öeldes konsensuse saavutamine keerulisel alltöövõtu teemal. Panin tähele, et Claudio Fava lootis nõukogult ja parlamendilt seisukohta. Mina isiklikult ei näe direktiivis mingeid puudusi.

Komisjonil on hea meel, et direktiivis soovitatakse kriminaalkaristusi eriti tõsiste juhtumite korral, kus sellised karistused on nii vajalikud kui ka asjakohased. Vajalikud on need hoiatuse tugevdamiseks, sest kõige tõsisemate juhtumite korral ei ole halduskaristused vastutustundeta tööandjate hirmutamiseks piisavad. Asjakohased on need vahendid, mida kavandatakse edasipüüdliku Euroopa poliitika ühitamiseks ebaseadusliku sisserände vastase võitlusega. Selles kontekstis hindab komisjon tõsiasja, et lõpliku kompromisslahenduse teksti on taaslisatud smugeldamise ohvrite tööandjate kriminaliseerimine.

Proua juhataja, daamid ja härrad, see direktiiv on esimene märkimisväärne samm ebaseadusliku sisserände vastases võitluses. Direktiivi sihtmärk on vastutustundeta tööandjate tegevus ja samal ajal kaitseb direktiiv ka sisserännanud töölisi, kes sellistel juhtudel kõige sagedamini ohvriks osutuvad.

Direktiiv tuleb kiiresti vastu võtta ja rakendada. Komisjon toetab seda toimingut ja kaasab end sellesse, kutsudes üles liikmesriikide ekspertide regulaarseteks kohtumisteks üleminekufaasis, et kõigi esile kerkida võivate küsimuste üle arutleda. Direktiiv on tähtis vahend ja komisjon teeb kõik vajaliku selle mõjusa kasutamise tagamiseks.

Minu tänud lähevad parlamendile, Claudio Favale ja Kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjonile.

Edit Bauer, *naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamuse koostaja.* – (SK) Loodetavasti toimib ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjate vastane seadusandlus ebaseadusliku sisserände ühistegurit vähendava vahendina. Teisest küljest võib näha ka selle seadusandluse võimalikku mõju konkurentsivõime tingimuste parandamisele ja usun, et võidelda aitab see ka inimkaubandusega.

Ühe seisukoha kohaselt ei loo selline seadusandlus lisaväärtust. Kuna ühenduse tasemel selline õiguslik vahend puudub, siis on selle lisaväärtus mõnede liikmesriikide jaoks kõrge, samal ajal kui teistele liikmesriikidele, kus selline seadusandlus juba olemas on, ei pruugi lisaväärtus silmnähtav olla.

Võimalike kompromisside aruteludel komisjoni ja nõukoguga keskenduti konkreetsetele probleemivaldkondadele. Esiteks – töövõtja vastutus kohustuste suhtes alltöövõtjate seaduse järgi, kus ettepanek piirab vastutust otseste alltöövõtjate tegevuse eest. Teiseks – meetmed tõhusate toimingute tagamiseks, millega võimaldataks ebaseaduslikele sisserändajatele maksmata jäänud töötasu välja maksmine nendes valdkondades, millele me oma direktiiviga mittediskrimineerimise põhimõtet oleme taotlenud. Samuti otsisime võimalust pakkuda ebaseaduslikele sisserändajatele olemasolevat abi ja vahendeid oma töötasu kättesaamiseks isegi pärast päritoluriiki tagasi pöördumist. Kolmandaks – võimalik mõju ebaseadusliku sisserändaja tagasisaatmise teostamise edasilükkamisest seni, kuni see isik on oma töötasu kätte saanud. Siinkohal ütleksin, et sellise otsuse täideviimise edasilükkamine õonestaks suuresti esitatud õigusaktide eesmärki ja on võimalik, et ka eitaks seda. Lõpetuseks on kontrollimise probleem jäetud liikmesriikidele teadmises, et tööinspektoritel on seadusandluse tõhustamisel ülioluline osa.

Pole kahtlustki, et selle ja teiste ettepanekus olevate probleemide lahendamiseks on mitmeid viise. Mõningate üle otsustatakse ettepanekus toodu rakendamisel. Sooviksin lõpetuseks tänada Claudio Favat, komisjoni ja eesistujariiki Prantsusmaad kompromisside eduka ühte liitmise eest.

Esther de Lange, *naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (NL) Ka mina sooviksin raportööri tehtud töö eest tänada, jätmata siiski mitte tähelepanuta Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni variraportööri Simon Busuttili ja sotsiaalkomisjoni raportööri Edit Baueri pingutusi. Lõppude lõpuks jõuti just tänu nende pingutustele selleni, et saavutatud kompromiss täidab lõpptulemusena oma eesmärgi – kõrvaldada perspektiiv tööst kui ebaseadusliku sisserände ajendist, Euroopa Liidus ebaseaduslikult viibivaid töölisi tegelikult karistades.

Vastupidiselt sellele, mida mõned käesoleva parlamendi parteid kõigepealt saavutada püüdsid, ei ole käesolevast seadusandlusest saanud vahendit, mis ebaseaduslikud sisserändajad järgnevalt seadustaks. Arutelu seadusliku sisserände üle on tõesti mujal peetud. Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportöörina usun ma siiski, et tegeledes Euroopa Liidus ebaseaduslikult viibiva ja – nagu juba eespool mainitud – tihti ekspluateerimise ohvriks langenud inimrühmaga, tuleks rohkem tähelepanu pöörata sooliste küsimustele.

Hinnangud Euroopa Liidus ebaseaduslikult viibivate kolmandatest riikidest pärit inimeste arvu kohta ei ole täpsed ja jäävad vahemikku 4,5 ja 8 miljonit. Veelgi enam, need hinnangud ei näita meeste ega naiste proportsiooni selle koguarvu kohta ega võimalda heita pilku soospetsiifilistele probleemidele, millega ebaseaduslikud naississerändajad vastamisi seisavad. Suunaksin teie tähelepanu tõsiasjale, et ebaseaduslikud naississerändajad on väga haavatavad ja tihti on nende vastuvõtmise eesmärk sunnitööjõud, inimkaubandus ja vägivald. Seetõttu on vaja selliste temadega tegelevate asutuste töötajaid vastavalt koolitada.

Nagu ikka, on küsimus siiski tõhusas järelevalves. Mul on hea meel, et algselt soovitatud juhuslik 10% järelevalvetasand lükati tagasi ja et kompromissteksti on liidetud riskianalüüs. Eelmisel suvel Belgia ajalehes *De Standaard* avaldatud aruanded majaanrjadest teatud Brüsseli saatkondades, ainult kiviviske kaugusel parlamendihoonest, tõestavad, et sellised stsenaariumid ei ole laest võetud. Seetõttu tahaksin Euroopa Komisjonile öelda, et enne proovimist ei ole võimalik aru saada. Ärge kohkuge tagasi oma kohustusest kontrollida kriitiliselt, kuidas riigid seda seadusandlust käsitlevad ja kas nad seda mõjusalt rakendavad.

Simon Busuttil, *fraktsiooni PPE-DE poolt*. – (MT) Austatud juhataja, see seadus on tõenäoliselt üks esimesi, mis ebaseadusliku sisserände fenomeni otse seadusandlike vahenditega lahendada püüab, ja nüüd võib öelda, et selline seadus on meil lõpuks olemas. Seda oli hädasti vaja ja seetõttu on mul ülimalt hea meel, et meil siin suurepärase kompromissini jõuda õnnestus. Mida me selle seaduse teel õigupoolest saavutasime? Me ründasime ühte põhiallikatest, mis inimesi ebaseadusliku sisserände poole pöörduma motiveerib – ründasime nimelt ajendit. Millisele ajendile me viitame? Sellele ajendile, et näiteks Aafrikas elav inimene võib teise riiki reisimiseks oma eluga riskida mõeldes, et siin võib ta tööd leida, olgu või ebaseaduslikult. Nüüdsest edastame selge sõnumi, et ebaseaduslik töö ei ole enam lubatud ja seetõttu ei ole mõtet sõita üle mere Euroopasse, olles eksiarvamusel, et siin ootavad võimalikud töökohad. Nüüdsest on see täiesti võimatu. Nagu eelmine kõneleja mainis, on tähtis, et seda vahendit ei kasutataks ebaregulaarsete olukordade regulariseerimiseks, vaid et see edastaks selge sõnumi, et ebaseaduslik töö ei ole enam lubatud. Vahendi maksmapanek toimib tõhusate finants-, haldus- ja isegi

kriminaalmeetmete ja –karistustega. Need omakorda annavad tööandjatele edasi üheselt mõistetava sõnumi, et töötaja töölevõtmine ilma loata ei ole enam lubatud. Tänan teid.

Stavros Lambrinidis, *fraktsiooni PSE poolt.* – (EL) Proua juhataja, meil on õnnestunud siin Euroopa Parlamendis täna arutletava direktiivi eesmärki radikaalselt muuta. Eriti on meie õnnitlused ära teeninud Claudio Fava. Esiteks on meil õnnestunud saavutada säte maksmata jäänud töötasu kohustuslikuks väljamaksmiseks päritoluriiki tagasi saadetud ebaseaduslikele sisserändajatele. Teiseks oleme aidanud kindlustada rangete ja siduvate kriminaalkaristuste sätestamise tööandjatele, kelle alluvuses töötavad sisserändajad vastuvõetamatutes tingimustes elavad. Kolmandaks oleme kaitsnud ametiühingute ja muude asutuste õigust sisserändajate nimel kohtusse pöörduda ja neljandaks oleme rakendanud õigust anda lühema või pikema kestusega elamisload ebaseaduslikele sisserändajatele, kes teevad koostööd kriminaalorganisatsioonide paljastamisel. Teisisõnu, lõpuks ometi kohtleme sisserändajaid kui inimesi, seadustamata samas ebaseaduslikku sisserännet. Seetõttu toetame kompromissi.

Siiski on paljudes liikmesriikides veel ohtlik lahkeli selle vahel, milline on jätkuv politsei lähenemisviis ebaseaduslikule sisserände ja milline on tegelikkus. Just seetõttu vajab direktiivi rakendamine erilist tähelepanu. See võib tuhandeid immigrante vaesumise, getostumise ja kuritegevuseni viia ning kuigi me silmnähtavalt neid päritoluriiki tagasi saata ei saa või seda ei tee, võivad need ebaseaduslikud sisserändajad tööst ilma jääda. Kuna paljud ebaseaduslikud sisserändajad töötavad tegelikult praegu Euroopas nendel ametikohtadel, mida eurooplased ise ei taha, siis peaksime praegu sel täiskogul arutlema lõppude lõpuks Euroopa seadusliku sisserände ühtsete määruste ja selliste sisserändajate seadustamise üle, mitte uute määruste üle nende maalt välja saatmiseks.

Lõpetuseks, absoluutselt vajalik võitlus musta tööturu vastu ei puuduta ilmselgelt mitte ainult ebaseaduslikke sisserändajaid, vaid peamiselt seaduslikke sisserändajaid, miljoneid Euroopa kodanikke, kelle tööalaseid õigusi nende tööandjad iga päev jalge alla trambivad. See puudutab tõsiasja, et tööalaseid õigusi trambitakse jalge alla ilma igasuguse olulise kontrolli ja oluliste karistusteta. Minu arvates peaks tänase direktiivi õiguslik alus olema seega üldine võitlus deklareerimata töö vastu Euroopas, mitte konkreetselt sisserände vastu. Sisserändajate sihtmärgiks võtmine igal korral, kui Euroopas midagi valesti läheb, on väga ohtlik meie riikide sotsiaalsele sidususele. Ilmselgelt tuleb ka ebaseadusliku sisserände vastu võidelda, kuid me ei saa kohelda deemonitena inimesi, kes põgenevad oma riigist haletsusväärsete tingimuste eest lootusega paremale elule.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *fraktsiooni ALDE poolt.* – (NL) Euroopa Liit on pidanud aastaid võitlema miljonite ebaseaduslike sisserändajate viibimisega oma territooriumil ja surve lahenduse leidmiseks kasvab. See surve on märkimisväärne ja õigustatult ilmne. Tõepoolest, kui me soovime vastu võtta juhitava ja usaldusväärse sisserändepoliitika, kus põgenikel on õigus kaitsele ning kus on loodud läbipaistvad võimalused seaduslikuks sisserändeks, siis on vajalik samm lähenemine, mis võtab vastavalt arvesse kõiki heidutavaid ja ergutavaid tegureid, mis ebaseadusliku sisserändeni viivad.

Eelmisel suvel jõudsid nõukogu ja parlament tagasisaatmise direktiivina tuntud kokkuleppeni, mis keskendub põhiliselt ebaseaduslikele sisserändajatele endile, samas kui täna vaatleme tööandjaid, kes ei kõhkle ebaseaduslikke sisserändajaid tööle võtta. See ei ole mitte ainult märkimisväärne ebaseaduslike sisserändajate peibutusvahend, vaid tekitab eksimatult ka ärakasutamise ja labase ekspluateerimise juhtumeid.

Minu seisukohalt vaadatuna on ühtlustatud Euroopa poliitika tähtsus vaieldamatu. Lõppude lõpuks, kui sisepiire ei eksisteeri, võib liikmesriik A end lolliks rabeleda, kuid kui liikmesriik B vaevalt või üldse mitte ebaseaduslike sisserändajate teemaga tegeleb, siis jääb liikmesriigi A hääl vaid hüüdjaks kõrbes.

Pärast üsna aeglast algust on nüüd meie ees intensiivsete läbirääkimiste tulemusena nõukoguga saavutatud kompromiss, mis minu jaoks on vastuvõetav, ja ma sooviksin tänada raportööri konstruktiivse ja pragmaatilise tööstiili eest. See oli nagu sõõm värsket õhku, mida tegelikult ei saa öelda paljude raportööri kaasliikmete kohta parlamendis, kes nõuavad nüüd iga hinna eest tungivalt raportiga kaasnevat kirjalikku avaldust, stseeni etendamist, mis selle parlamendi mainele palju juurde ei anna. Minu fraktsioon kiidab ka selle avalduse heaks.

Veelgi enam, selge peaks olema see, et kohe, kui direktiiv on vastu võetud, sõltub tegevuse galvaniseerimine liikmesriikidest. Peaks selge olema, et mis puutub direktiivi otsustavusse või makspanekusse, siis pole Euroopa Komisjoni ega Euroopa Parlamendi käsutuses võlukeppi. Nõukogu oli kontrollide siduval protsendile otsustavalt vastu ja just seal probleem tihti peitubki, nagu paljud praegused parlamendiliikmed ja ka volinik mainisid. Kõik, mis ma praegu teha saan, on õhutada teid seda direktiivi ka tegelikkuses makspanema, kindlustamaks, et me ei takerdu järjekordselt tühjadesse sõnadesse paberil, sest sellest ei saa tõepoolest keegi kasu.

Käesolev ettepanek on veel üks samm õiges suunas laiahaardelise sisserändepoliitika saavutamisel. Meil on siiski veel pikk tee käia ja peame praegu visad olema. Sellega seoses tahaksin ka küsida raske küsimuse, mis täna igaühe keelel on olnud. Miks nõukogu sellelt arutelult puudub? Ausalt öeldes on see minu arust lubamatu.

Zdzisław Zbigniew Podkański, *fraktsiooni UEN poolt*. – (PL) Proua juhataja, Euroopa Liit ei tule ebaseadusliku sisserändega toime. Seda tõestavad paljud faktid ja seda näeme ka Claudio Fava seletuskirjast, kust loeme muuhulgas, et „Euroopa Liidus töötab umbes 4,5 kuni 8 miljonit ebaseaduslikku sisserändajat, kelle hulk suureneb pidevalt peamiselt ebaseaduslikule tööle lihtsa juurdepääsu tõttu.” Just see tõsiasi, et kasutatakse arve vahemikus 4,5 kuni 8 miljonit näitab, et me ei ole võimelised isegi selle probleemi ja teema ulatust täpselt paika panema. Siiski puudutab majanduslik sisseränne ka paljusid ELi liikmesriike, eriti hiljuti liitunuid.

Tänapäeval kolivad miljonid Poola ja teiste riikide kodanikud ELi piires vanadesse liikmesriikidesse. Need kodanikud on kergesti vastuvõtlikud samadele pahedele ja nad on samas olukorras kolmandate riikide sisserändajatega. Ebaseaduslik töölevõtmine tähendab töötajate ekspluateerimist, jättes nad samal ajal ilma tervisekindlustusest või õigustest pensionile, noorukite ekspluateerimist ja isegi inimkaubandust. Selle fenomeni saame võita vaid tõsiste õiguslike karistuste ja nende pideva rakendamisega.

Jean Lambert, *fraktsiooni Verts/ALE poolt*. – Proua juhataja, hindame väga nii kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni esindaja Claudio Fava kui ka tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni esindaja Edit Baueri tööd. Leian, et peaksime siin täiskogus harjuma täiustatud koostöömeetodiga nende meetmete osas, mis tööhõive ja rahvarändega tegelikult on seotud.

Nagu juba öeldud, peaks see direktiiv olema Euroopa Liidu ühise sisserändepoliitika osa, mis tegeleb võimaliku töö tõmbejõuga, tihti mitteametliku majandustegevuse raames ning haavatavate ja organiseerimata tööliste seas. Siiski võib direktiivi kohaldada ka tegelikele

vabadele töökohtadele, mida riikliku tööjõuga täita ei õnnestu, ja seal, kus liikmesriigid ei väljasta piisavaid töölubasid, või seal, kus logisev bürokraatia ei suuda piisavalt kiiresti tööturu otstarbelistele rakendustele reageerida. Meil tuleb veel täita ka lünk nende inimeste jaoks, kellel ei ole võimalik oma päritoluriiki, näiteks Zimbabwe, tagasi pöörduda ja kes jäetakse tihti seaduslikult vaeseks, nagu nad olid, ja peavad seetõttu leidma viisi end elus hoida.

Enamikel liikmesriikidel on teoreetiliselt väljaspool seadust oleva rahvarände olukorraga tegelemise meetmed õigetest kohtadel juba olemas ja teie arvates annab see märku silmnähtavast kohustusest tegutseda. Ometi on komisjoni algdokumendi ettepanekute sõnastust kontrolli kohta tegelikult nuditud ja parlament on pidanud võitlema isegi selle eest, mida praeguse direktiivi artikkel 15 sisaldab. Loodetavasti ei nopi kontrollid välja vaid mõningaid väikseid ärisid, vaid vaatlevad tegelikult ka mõningaid suuremaid ettevõtteid, mille aluspõhi haavatavatest töolistest väga tugevasti sõltub. Just seetõttu oli alltöövõtja vastutuse küsimus paljudele siin täiskogus nii tähtis. Mõned meist arvavad, et meile on jäetud – kordan veelkord – komisjoni algettepaneku kärbitud variant.

Mainitud on elamisloa teemat, kus liikmesriigid saavad valida elamisloa võimaldamise eriti tõsiste juhtumite korral, kuhu kaebealused on segatud. Minu arust on see samm edasi, vähemalt sellest lähtepunktist, kus mõned liikmesriigid olid.

Üks teemadest, mis paljudele meist muret on tekitanud, on töötasu maksmine juhul, kui töölepingu pikkust ei ole võimalik määrata, ning sotsiaalkindlustuse ja riigimaksu tasumist puudutavad küsimused. Me teame, et paljude haavatavate tööliste ümbrikupalkadest võetakse need summad tavaliselt maha, kuid mitte tingimata ei edastata neid vastavatele asutustele.

Paljudele meist on tehtud töö eest töötasu maksmine põhimõtte küsimus. Firmad ja majandus on sellest kasu saanud ning tegemist ei peaks olema seadusandliku meetmega väljaspool seadust oleva sisserändaja karistamiseks. Kui vaadelda seda teemat üldise poliitika osana, siis on tegemist ka jätkusuutliku tagasispöördumispoliitika osaga – inimesed pöörduvad päritoluriiki tagasi tegelikult sellega, mille nad on teeninud.

Meil puudub garantii, et liikmesriigid sellistele inimestele töötasu maksmise kindlustavad. Meil on kinnitus, et mehhanismid selleks on olemas, seega nõudeid võib esitada, kuid meil puudub teadmine raha väljamaksmise kohta. Seega puudub garantii väljamakse tegemise kohta. Mõned võivad võtta seisukoha, et üksikisikud kasutavad võimalust ning risk on olemas, kuid kui vaadelda inimväärkuse küsimusi ja kuhu see teema ühise sisserändepoliitika üldistes eesmärkides sobib, siis on tegemist tõsise küsimusega.

Niisiis, minu fraktsiooni jaoks ei ole selle ettepaneku tasakaal kontrollide ja töötasu väljamaksmise osas enam selge ja teiste valdkondade sõnastust on nuditud. Meile tundub, et liikmesriigid ei näita üles erilist kohustust ja seetõttu me seda ettepanekut ei toeta.

Giusto Catania, *fraktsiooni GUE/NGL poolt.* – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, neli ja pool kuni kaheksa miljonit ELi väliste riikide kodanikku viibib Euroopas väljaspool seadust – need arvud pärinevad komisjonilt.

See on täielikult tähtsusetu arv: vaid üle 1% Euroopa Liidu elanikkonnast. Tegemist on selgelt ülereageeritud probleemiga. Need töölised pakuvad kasulikke teenuseid, nagu isikuteenused ja töö turismitööstuses, ning valdaval enamikul juhtudel on tööturg nad endasse sulandanud. Need töölised toovad meie majandusele kasu, kuid tegemist on ekspluateeritud töolistega, keda ekspluateeritakse tööjõukulude vähendamiseks ja

vastutustundetute tööandjate rikastamiseks. Need töölisel töötavad tihti ametikohtadel, kus ELi kodanikud töötada ei soovi.

Me vajame neid inimesi, kuid nad on sisenenud Euroopasse ebaseaduslikult lihtsalt põhjusel: seaduslikku võimalust neil siia tulla ei ole. Sama asi leidis aset suure enamiku kodanikega, kes viibivad siin nüüd seaduslikult, kuid kes sisenesid Euroopa Liitu ebaseaduslikult.

Mida me vajasime, oli veel üks seadusandlik akt, mis nende miljonite inimeste olukorra seaduslikuks muudaks. Me vajasime seadusandlikku akti, mis need inimesed orjusest, šantaažist ja ekspluateerimisest vabastaks. Selle asemel on meil direktiiv, mis jätkab sealt, kus tagasisaatmise direktiiv pooleli jäi. Kõigepealt otsustasime väljasaatmise meetodite üle ja täna otsustame potentsiaalse väljasaatmise teeninduspiirkonna üle ja isegi täpsustame, kes väljasaatmiste eest maksab. Selle direktiiviga maksavad ekspluateeritavad rohkem kui ekspluateerijad. Kahjuks puudub üldise seadustamise meetme säte, isegi mitte nende inimeste kohta, kes ise oma staatusest teada annavad, või nende kohta, kes oma ekspluateerijatest või sooritatud kuriteost teada annavad. Need inimesed satuvad ebaseaduslikule tööle ekspluateeritute kohe väljasaadetavate hulka.

Me vajasime midagi teistsugust – seaduslikust soodustavat seadusandlikku akti ja mitte praegu siin ebaseaduslikelt viibivate isikute kriminaliseerimist. Me vajasime seadusandlikku akti, mis ohjeldaks ksenofoobiat. Eile ütles Itaalia siseminister selgelt, et me peame ebaseaduslike sisserändajate vastu karmid olema – ehk teisisõnu – me peame haavatavate vastu karmid olema. Usun, et selle direktiiviga edendame taolist ksenofoobilist suhtumist.

Me vajame siin Euroopa Liidus sisserändajaid ja komisjon väidab seda ka ise: siin valitseva demograafilise kriisi tõttu vajame 2060. aastaks 50 miljonit sisserändajat, aga me ei tee nende siiatuleku hõlbustamiseks midagi. Selle asemel ühtlustame väljasaatmise süsteemi ja täna otsustame saata maalt välja siin ebaseaduslikult viibivad kolmandate riikide kodanikud, kuigi need töölisel on võib-olla juba Euroopa tööturule sulandunud.

Leian, et selle direktiivi mõjud on laastavad, sest see soodustab veelgi enam ebaseaduslikku sisserännet ja tööturgu ning suurendab vastutustundetute tööandjate poolt toime pandud ekspluateerimiskuritegude arvu.

Nigel Farage, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – Proua juhataja, ebaseaduslik sisseränne on probleem, mille inimeste vaba liikumine on hullemaks muutnud. Siiski on praegu kiiresti üle Ühendkuningriigi leviva rahunuse laine põhjus loomulikult seaduslik sisseränne ja Euroopa Liidu enda määrused.

Ühendkuningriigi ametiühingud, kelle Jacques Delors ära meelitas, olid üle 20 aasta arvamusel, et Euroopa Liit tegutseb nende huvides. Nüüd on tegelikkus viimaks päralt jõudnud ja koos sellega ka teadmine, et Ühendkuningriigi valitsus ei ole võimeline Ühendkuningriigi huvisid esikohale asetama.

Kardan, et olukord muutub veel palju hullemaks. Ajal, kui me alustame märkimisväärselt suuri avalikke kulutusi nõudvate projektidega, nagu näiteks olümpiamängud ja nõukogu maja ehitamine, saavad tuhanded Euroopa töölisel abiraha. Kogu selle aja jooksul, kui oleme ELis olnud, ei ole suudetud garanteerida Ühendkuningriigi tööliste Ühendkuningriigis tööd. Väljavaade sellest, et Ühendkuningriigi maksumaksjad rahastavad välistöölisi, on ausalt öeldes vastuvõetamatu.

Valitsuse seisukoht on aga vankumatu: Euroopa Liit on väga tore asi. See ju ei üllata meid? Lord Mandelson saab endiselt Euroopa Komisjonis töötamise eest 78 000 Inglise naela

aastas ja loomulikult hakkab mõne aasta pärast saada sellest sõltuvat pensioni – kui ma üldse olen kunagi huvide konfliktis näinud, siis siin see on.

Praegune suur mure on, kas ksenofoobiline paremäärmuslus sellest kasu saab. Me ei soovi ka seda. Meie Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei (UKIP) esitame Euroopa valimistel Ühendkuningriigi inimestele mitterassistliku päevakorra, öeldes, et aeg on Ühendkuningriigi huvid esimeseks asetada. Me ei ole proteksionistid, kuid soovime terve mõistuse võitu. Soovime ise oma piire kontrollida ning otsustada, kes meie riigis elab, töötab ja kodu rajab.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Proua juhataja, tasuva töökohta saamise lootus äratab tugevat huvi kogu maailmas. Eelkõige rasketel majanduslikel aegadel hakkab kasvama varimajandus, mille tagajärjeks on loomulikult see, et paljud inimesed riskivad küllusemaa leidmiseks oma eludega. Meile on tähtis anda selgesõnaliselt teada, et ebaseaduslik töölevõtmine ei ole enam lubatud.

Põhiliste inimõiguste viimane aruanne tutvustab aga mõningaid selles suhtes esilekerkivaid probleeme. Aruandes osutatakse ELi sisenemistingimuste rikkumise eest autasustamisele, sest sisserändajaid kaitstakse rohkem kui Euroopa inimesi, kelle identiteeti ja sotsiaalset üksimeelt massiline sisseränne ohustab. Ebaseaduslikku sisserännet näidatakse tühisemana, kui tulevikus vaadeldaks iga ebaseaduslikku sisserändajat lihtsalt kui ilma kehtiva tööloata isikut.

Siiski ei tohi me unustada seda, et elamisloata sisserändajad tuleb otsekohe päritoluriiki tagasi saata. Tähtis on, et kõrvaldaksime ebaseadusliku sisserände ajendid, nagu sisserändajate massiline seadustamine ja töölevõtmise väljavaade. Lisaks peame pidama läbirääkimisi päritoluriikidega tõhusate kokkulepete osas ebaseaduslike sisserändajate maalt välja saatmise kohta. Lõpuks tuleb laiendada ka piirikaitse organisatsiooni FRONTEX, nii et see saaks tõhusalt positsioonidele asuda.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE) . – (RO) Käesolev direktiiv aitab kindlustada ühtset ebaseadusliku sisserände poliitikat ja on esimene samm ebaseadusliku töölevõtmisega võitlemise suunas, kehtestades tööandjatele rahatrahvid. Meenutaksin teile siiski, et kõigis liikmesriikides on ebaseaduslikku töötamist ning maksudest ja tollimaksudest kõrvalehoidmist reguleeriv riiklik seadusandlus. Nende seaduste rakendamine aitab samuti ebaseaduslike sisserändajate töölevõtmist tuvastada.

Just seetõttu usun, et vastavate määruste olemasolu on tähtis, kuid veelgi tähtsam on, et liikmesriigid kindlustaksid selliste määruste range rakendamise. Tervitan lõpptekstis olevaid sätteid karistuste kohta, mis on võrdelised ebaseaduslike töötajate arvuga, ning tervitan ka kergemate rahaliste karistuste kehtestamist, kui tööandja on füüsiline isik, kes võtab ebaseaduslikult riigis viibiva kolmanda riigi kodaniku tööle oma isiklikuks tarbeks, ning kui tegemist ei ole olnud eksploateerivate töötingimustega.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu vaheliste läbirääkimiste tulemusena on muudetud selgemaks alltöövõtja mõiste, kellele on kehtestatud vastutus, ning kehtestatud tagasiulatuvalt väljamakstavate töötasude kogusumma, mille peab välja maksma tööandja. Usun kindlalt, et selle direktiivi rakendamine parandab olukorda ühenduse eelisõiguse järgimise suhtes töökohtade määramisel.

Mulle tundub ka, et direktiivi rakendamine peaks liikmesriikidele olema lisapõhjus, et kõrvaldada Euroopa kodanike suhtes kehtestatud tööturupiirangud selle fakti tõttu, et ebaseaduslike sisserändajate töölevõtmise võimaluse piiramisega luuakse ELile uued võimalused enda kodanike töölevõtmiseks.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Sooviksin kõigepealt tänada Claudiot ja kõiki teisi, kes selle raporti valmimisele kaasa aitasid. Eelmistel aruteludel edasise varjupaiga-, põgenike- ja sisserändepoliitika üle keskendusime põhiliselt ELis ebaseaduslikult viibivatele kolmandate riikide kodanikele, haritud ja ELis seaduslikult viibivatele kodanikele või nendele kodanikele, kes on lihtsalt vaesed, soovivad oma perele paremat pakkuda ja võimalust ELi tulla.

Nüüd paneme vastutuse tööandjatele, kes ilma vastavate dokumentideta inimesi tööle võtavad. ELis ei viibiks nii palju vastavate dokumentideta inimesi, kui meil poleks pidevalt vastutustundetuid tööandjaid, kes sellistele tööliste maksavad ja neid ekspluateerivad. Minu jaoks tundub karistuste kehtestamine ja kolmandate riikide kodanike töölevõtmisest teavitamise nõude sisseviimine tööandjatele igati õige, ja kui tööandja on kedagi ekspluateerinud, tuleb sellele isikule kompensatsiooni maksta ka siis, kui ta on juba päritoluriiki tagasi pöördunud.

Siiski on üks ettepanek, millele ma oleks vastu hääletanud, kui komisjonis hääletamist poleks toimunud, ja see ettepanek on, et enamusi viib sisse vähem kitsendatud reeglid kodus töötamisele. See on minu jaoks võrdsuse küsimus, sest enamasti on kodus madalate töötasude eest töötanud just naised. Selle rühma arust on töötamine kodus ka raskem kui mitme töötajaga töökohas töötamine, kuid mina näen seda kui esimest sammu.

Mul oli kahju täna uudistest kuulda, et Rootsi konservatiivne valitsus on võtnud negatiivse seisukoha raporti suhtes, mille eesmärk on toetada vastutustundlikke ettevõtteid ja kriminaliseerida vastutustundetud ettevõtteid, kes vastavate dokumentideta töötajaid ekspluateerivad.

Lõpetuseks tunnen loomulikult ka mina muret ametiühingute arvamuste pärast käesoleva raporti suhtes. Loodetavasti suudame need probleemid enne otsuse tegemist lahendada. Kõigile tööandjatele tuleb rakendada samu määrusi, nagu näiteks jagatud vastutus töölepingutega seoses. Vastasel juhul liidaksime ühte seadustest möödahiilimise võimalusi ja julgustaksime petmist.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Austatud juhataja, parim viis kindlustada reguleeritud sisseränne, mida meie ühiskond nii majanduslikus kui ka sotsiaalses mõttes kontrollida suudab, on ka ebaseadusliku töölevõtmise vastu võidelda.

See ei tähenda, et peaksime võitlema ebaseaduslike sisserändajate endi vastu, sest igapäev neist on oma lugu rääkida, vaid pigem ebaseadusliku sisserände fenomeni vastu. See on ainus viis õigustada ja tegelikult süstematiseerida kontrollitud sisserännet, eelkõige tänapäeva maailmas.

Loomulikult ei peaks selline võitlus toimuma ainult tööotsijate, vaid ka tööpakkujate kaudu. Ebaseadusliku sisserände vastane võitlus ei saa toimuda ainult Londoni või Madridi metroojaamades, vaid seda tuleb teostada ka paljude firmade personaliosakondades, kus võetakse tööle ebaseaduslikke sisserändajaid, eesmärgiga neid ekspluateerida ja õigustest ilma jätta.

Sel põhjusel tervitamegi direktiivi täielikult. See direktiiv annab konteksti tööandja kohustustele ja kindlasti ka karistustele, mis tuleb kehtestada tööandjatele, kes ilma õigusteta töölisi kasu saamise eesmärgil ekspluateerivad.

Tegemist on hästi tasakaalustatud direktiiviga. Raportööri tuleks antud teemal õiglase kompromissini jõudmise ja hea tasakaalu saavutamise puhul õnnitleda.

Sooviksin esile tõsta need direktiivi artiklid, mis kindlustavad eksploateeritud tööliste õigused. Need artiklid kaitsevad töölisi nii, et nad saavad olukorrast, kus nad viibivad, teada anda. Need artiklid kaitsevad töölisi teenitud töötasu väljanõudmise osas, kuid loomulikult ei säili nende tööliste õigus kohapeale jääda. Siiski makstakse välja tasu mis tahes ebaseaduslikult tehtud töö korral, mille eest ei tasutud sotsiaalkindlustusmaksid ega maksusid, hoolimata ebaseaduslikult töötanud töötaja töölevõtmise staatusest.

Karistused on kahtlemata sobivad ja vastavad. Alltöövõtu kokkulepe, millele raportöör oma kõnes juba viitas, on väga tähtis. Sellel on suur tähtsus praktilises tegevuses ja just sellest me räägimegi.

Lõpetuseks veel üks tähelepanek: minu arvates on 2aastane üleminekuperiood selle direktiivi jaoks liiga pikk. Tean, et seda muuta ei saa, aga 2 aastat on liiga pikk aeg ja võimalusel tuleks seda lühendada.

ISTUNGI JUHATAJA: Luisa MORGANTINI

Asepresident

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Proua juhataja, Euroopa Liidus ebaseaduslikult viibivate kolmanda maailma riikide kodanike tööle võtmine muudab õiglase konkurentsi võimatuks, jättes ühtlasi kõnealused töötajad korraliku kaitseta.

Eelkõige pean ma silmas turvalisi töötingimusi ja sotsiaalkaitset tööõnnetuste esinemisel. Ebaseaduslike sisserändajate arv ELis on hinnanguliselt 4,5 kuni 8 miljonit inimest ning enamasti töötavad nad ehitus-, põllumajandus-, turismi-, hotellindus- ja teenindussektoris. Esineb orjatöö juhtumeid eksploateerimistingimuste ja lapstööjõu kontekstis. Ebaseaduslik tööhõive etendab olulist rolli tööhõivestandardite langemisel.

Seetõttu ongi niivõrd oluline ametiühingute õigus esindada nende töötajate huve. Tööandja on see, kes otsustab ebaseaduslikult riigis viibiva isiku tööle võtmise küsimuse ning seetõttu peaks just tööandja olema see, keda peaks karistama seaduserikkumise eest. Kõikide ebaseadusliku tööhõive aspektidega tegelemiseks on tarvis kõikide ELi riikide kooskõlastatud tegevust.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Proua juhataja, praeguse majandustrauma ajal valitseb tungiv vajadus kaitsta töölisi eksploateerimise eest ning käesolevas olukorras tuleb tagada Euroopa töötajatele tingimused, mida vähekaitsitud võõrtööjõudude eksploateerimine ei saaks süstemaatiliselt langetada. Vastutus selle eest lasub otseselt liikmesriikide valitsustel ja ametiasutustel.

Samas kui liikmesriikidel tuleb teha samme sisserände reguleerimise suunas, tunnen sügavat kahetsust, et selle ettepaneku õiguslikuks aluseks on võitlus ebaseadusliku sisserändega. Tegelikult tuleks võidelda kelmidest ja ärakasutajatest tööandjate vastu ning sel ajal vajame hoopis töövõtjaid toetavat, mitte aga sisserändajate vastast tegevuskava.

Poliitiliseks ja majanduslikuks kohustuseks peaks olema migrantidest juhutööliste eksploateerimise peatamine, kelmidest tööandjate karistamine, mitte aga töötajate – olgu siis tegemist sisserännanute või mitte – patuoinaks tegemine või kriminaliseerimine. Kriminaalkaristuste kasutamine käesolevas ettepanekus ei peaks olema ELi pädevuses ning need, kes leiavad, et võõrtööjõu väljaajamises peitub lahendus eksploateerimisele, on valel teel. Käesoleva direktiiviga ei ole õige tasakaal saavutatav.

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) Sellest on möödas juba kaks aastat, kui volinik Franco Frattini avaldas kava tegeleda ebaseadusliku tööjõu küsimusega, mis tagaks püsiva Euroopa Liitu tööle suunduvate illegaalide sissevoolu. Selline olukord on sobimatu ning see tuleks lõpetada.

Proua juhataja, olen vastu raportööri seisukohale küsimuses, kas Euroopa Liit peaks olema seotud kriminaalõiguse küsimustega. Ma ei poolda kriminaalõiguse kaasamist Euroopa volituslasse. Selle asemel on siinkohal tarvis kohaldada avatud kooskõlastamismeetodit. Seetõttu rõõmustab mind, et muudetud kompromissettepanek on kriminaalõiguse rakendamise küsimuses ettevaatlik. Rahaline trahv on piisavaks stiimuliks töötajate hoolikalt valimisel. Loodan, et ettevõtete kontrollimine julgustab liikmesriike kriminaalõigust kasutama.

Philip Claeys (NI). – (NL) On tervitatav, et kehtestatakse direktiiv, mis võimaldab karistada tööandjaid ebaseaduslike sisserändajate tööle võtmise eest. On leitud – ja põhjusega –, et Euroopa Liidus töö leidmise võimalus on ebaseaduslikule sisserändele õhutav tegur. Kuid meil tuleb olla järjekindel ning käsitleda ka teisi sisserändajaid ligimeelitavaid tegureid. Neist teguritest olulisim on karistamatus, millega välismaalased võivad ebaseaduslikult Euroopasse saabuda. Tegelikult on koguni selliseid liikmesriike, kes pakuvad ebaseaduslikele välismaalastele hüvitisi – pean muuhulgas silmas massilisi seadustamisi Hispaanias, Itaalias ja Belgias.

Ühtlasi ollakse silmakirjalikud niinimetatud humanitaaralustel individuaalsete seadustamiste tegemisel. Üksnes eelmisel aastal esines neid sellises väikeses riigis nagu Belgia vähemalt 12 000. Ebaseaduslikud sisserändajad tuleks välja saata, mitte aga seadustada, sest, tõepoolest, iga seadustatud ebaseaduslik sisserändaja tõmbab ligi arvukalt uusi immigrante. Iga neid seadustav liikmesriik toimib nii ka teiste liikmesriikide nimel. Seetõttu ei piisa tööandjate käsilevõtmisest. Meil tuleb ebaseaduslikku sisserännet käsitleda tervikkontekstis.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Proua juhataja, Jacques Barrot, daamid ja härrad, sellel täiskogu istungil oleme võtnud vastu mitmeid sidusa ja tervikliku sisserändepoliitika loomisele suunatud meetmeid. Selline ühispoliitika peab eelkõige hõlmama seaduslikke immigratsioonikanaleid, kuid ka nende sisserändajate lõimimist vastuvõtvasse ühiskonda. Sel eesmärgil võtsime kahe kuu eest vastu „sinise kaardi” direktiivi ja ELis ühekordse elamis- ja tööloa saamise ühtse taotlusmenetluse direktiivi.

Samas tuleb meil tõhusalt võidelda nii ebaseadusliku sisserände kui ka sellega seonduvate kriminaalsuse ilmingutega. Selle algatuse eesmärk on võidelda teguritega, mis meelitavad inimesi Euroopa piirkonda toimuvale ebaseaduslikule sisserändele, ning teha lõpp ebaseaduslike töötajate ekspluateerimisele. Neil, kes üritavad Euroopa piirkonda iga hinna eest siseneda – makstes mõnikord selle eest oma elu hinda – tuleb mõista, et on vaid üks võimalik tee: seaduslik sisseränne, koos kõigi seesmiste õiguste ja võimalustega. Hinnanguliselt viibib Euroopa Liidus 5 kuni 8 miljonit ebaseaduslikku sisserändajat, kellest märkimisväärne osa tegutseb madalat kvalifikatsiooni nõudvatel ja üsna vähetasustatud töodel ja keda mõningatel juhtudel tõsiselt ekspluateeritakse. Õnnitlen raportöör Claudio Favat ja eriti kolleeg Edit Bauerit nende töö ja saavutatud kompromissi puhul.

Seetõttu nõustun, et Euroopa Liidus tuleb võidelda ebaseaduslikult töötamisega. Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada kõigile liikmesriikidele võime võtta kasutusele analoogseid sanktsioone ebaseaduslike sisserändajate töölevõtmisel ja nende faktilisel jõustamisel. Võimalik on kehtestada kolme erinevat sanktsioonide tüüpi: finants-, haldus- ja kriminaalsanktsioone, olenevalt rikkumise raskusastmest. Ühtlasi kehtib ka tööandjatele

nõue rakendada ennetavaid meetmeid ja kontrollida nende isikute sisserändajastaatust, vältimaks ebaseaduslikult liidus viibivate töötajate töölevõtmist.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Proua juhataja, alustuseks soovin õnnitleda kolleeg Claudio Favat selle raporti puhul ning selle puhul, et kolmepoolsel kohtumisel jõuti kokkuleppele. Loomulikult on alati võimalik küsida ja saavutada enamat. Kuid see, et lõpuks on Euroopa Liidus tunnistatud, et ka tabatud sisserändajatele tuleb anda õigused ning kaitsta neid ekspuuteerimise eest, kujutab endast olulist sammu edasi.

Loomulikult peab see moodustama osa üldisest migratsiooni- ja sisserändepoliitikast. Keegi ei vaidlusta seda. Kuigi ma ei mõista ühte asja. Samas kui rohelised – Jean Lambert ei viibi enam siin – või niinimetatud kommunistlikud vasakpoolsed, näiteks Giusto Catania, on seisukohal, et see ei toimi, et taas kord ollakse läbi kukkunud, et miski ei aita, sooviksin öelda, et abi ei saa lubadusest pakkuda neis rasketes oludes elavatele inimestele neljakäigulist einet, suutmata seejärel neile igapäevast leibagi anda. See on alatu ja sellest ei ole abi. Ma küsin endalt, mida rohelised õigupoolest soovivad, kui nad hääletavad alati inimeste olukorda parandavate meetmete vastu. Oleme olnud selle tunnistajateks mitmete raportite ja meetmete puhul.

Pealegi ei ole midagi, mis takistaks rahvusriike vastavat kontrollsüsteemi kehtestamast, kehtestades trahve ning muutes subsiidiumid ning riiklik ja ELi-poolne rahastamine kättesaamatuks ebaseaduslike sisserändajaid tööle võtvatele ettevõtetele.

Sooviksin näha samasugust kindlat lähenemisviisi, mida liikmesriigid mõnikord rakendavad ebaseaduslike sisserändajate maksudest kõrvalehoidmise suhtes ja mustal turul töötavate sisserändajate suhtes. Loomulikult tuleb meil kõneleda oma kolleegidega riigi parlamendis, julgustades neid nõudma õiguste andmist ebaseaduslikele sisserändajatele, mille kohta on käesolevalt otsus langetatud. Loomulikult on üks asi, milles võime kindlad olla. Kui keegi on ebaseaduslikult tööle võetud, sest ta ei suuda oma koduriigis enam ellu jääda, puudub tal võimalus minna politseisse kuulutama, et teda ekspuuteeritakse. Sarnaselt ei saa vägistatud naised kuriteost teatada. Mõlemad need inimrühmad teavad, et ametivõimude poole pöördumisega kaasneb riigist väljasaatmine.

Seetõttu hääletamegi käesoleva raporti poolt. See on esimene samm õiges suunas.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Proua juhataja, härra komisjoni asepresident, usun, et Wolfgang Kreissl-Dörfleri poolt öeldu vastab tõele. Sooviksin tänada Claudio Favat selle raporti ja selle kallal tehtud suurepärase töö eest.

See raport selgitab, et mõlemal ebaseadusliku tööhõivega seotud osapoolel lasub võrdne vastutus, ning loob õigusliku tasakaalu. Ebaseaduslik tööhõive peab olema kõigis liikmesriikides karistatav ja keelatud.

Tööandjad tuleb võtta vastutusele selle keelu eiramise eest, kuid ühtlasi on vastavate ametiasutuste töö jälgida keelu järgimist ja määrata karistusi. Tähtsaim on kaitsta sellistes töösuhetes olevaid inimesi ekspuuteerimise eest.

Kriminaalkaristuste kehtestamine on samm edasi. Kuid ametivõimudel tuleb luua rohkem kontrollmehhanisme ning võtta seaduserikkumises kahtlustatavad vastutusele. See raport on kompromiss nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel, määratledes miinimumstandardid.

Sellegipoolest ei ole liikmesriikide poolt nõuete tugevdamise või nõrgendamise väljavaade inspireeriv. Oleme teinud esimese sammu edasi. Nüüd tuleb meil läbida üheskoos ülejäänud

tee. Arvan, et võin öelda, vähemalt enda ja mingi osa – kui mitte enamuse nimel – minu fraktsioonist, et me võime seda raportit puhta südametunnistusega toetada.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Proua juhataja, läbivaatamisel olev direktiiv puudutab ühte meie riikide arengu ja majandusliku jätkusuutlikkuse põhiaspekti. See puudutab ebaseaduslikku tööhõivet, mis viib sageli palkade langemise ja riigitulude kahanemiseni koos kõigi kaasnevate raskustega hüvitiste pakkumisel, viies heaoluriigi halvema toimimiseni. See võtab töövõtjatele ligipääsu sotsiaalkindlustusele ja teistele kindlustuse liikidele, pensionidele ning koguni organitele, mis vastutavad nende töökohas valitsevate tingimuste kaitsmise eest.

Paraku moodustab ebaseaduslik tööhõive osa käesolevast süsteemist, mille tulemuseks on globaalne majanduskriis, mida meil tuleb käsitleda vahenditega, mis ei aita meil üksnes kindlustada terapeutilisi, vaid ka ehtsaid parandusmeetmeid, mis kindlustaks õitsengu pikemas perspektiivis. Nii leiamegi, et võitlust ebaseadusliku tööhõive vastu ei saa vaadelda eraldi osadena. Need ettepanekud meetmete kohta, mis on tehtud sisserändajate suhtes humaanse lähenemisviisi kindlustamiseks, ei rahulda meid. Seetõttu ärgem laskem neid korduvküsimuseks muuta.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE) . – (EL) Proua juhataja, raportöör Claudio Fava ja variraportöörid on ära teeninud meie siirad õnnesoovid. Neil on õnnestunud saavutada nõukoguga erakordne kompromiss, seda loomulikult asepresident Jacques Barrot' kaasabil, kellele edastan ka oma õnnesoovid. Lõpuks ometi on jõudnud ebaseaduslikke sisserändajaid ekspluateerivate tööandjate karistamist käsitlev direktiiv lõpliku heakskiitmise etappi. Arvan, et praeguses formuleeringus teenib see direktiiv tõhusalt ebaseaduslike sisserändajate tööhõivega võitlemise eesmärki. Esmakordselt on Euroopa Liit pööranud tähelepanu õiges suunas – inimeste poole, kes ekspluateerivad ebaseaduslikke sisserändajaid, tööandjate suunas, kes rikuvad seadusi. Lõpuks ometi on ebaseaduslike sisserändajate tööle võtmine kriminaliseeritud. Kriminaal- ja muud sanktsioonid, mida selles direktiivis käsitletakse, on kindlasti hirmutusvahendiks, mis aitavad piirata ja ennetada vastuvõetamatut ebaseaduslike sisserändajate ekspluateerimist. Selles direktiivis on kantud hoolt mitmete tasakaalustatud ja realistlike sanktsioonide eest. Usun, et need osutuvad tõhusaiks. Hoolimata tõsiasjast, et ebaseaduslikke sisserändajaid koheldakse ohvritena ja neid kaitstakse direktiiviga, edastatakse neile ka mahalaitev sõnum, et edaspidi ei ole neil lihtne tööd leida ning sellest tulenevalt kaob kas või ebasoodsatel tingimustel töö saamise lumm. Kuid Euroopa Liidus juba olevate ebaseaduslike sisserändajate eest tuleb kanda erilist hoolt. Minu kodumaal Küprosel kriminaliseeriti ebaseaduslik sisseränne mõne aja eest, sest ebaseaduslik sisseränne on seal suureks probleemiks. Loomulikult ei kadunud sellega ebaseaduslik töölevõtmine, kuid selle tulemusel on seda piiratud. Kuid paljude direktiivis esitatud sanktsioonidega ja tööandjate kontrollimise süsteemi kasutuselevõtuga leevendatakse üldiselt kindlasti ebaseaduslike sisserändajate tööhõive ja ebaseadusliku sisserände probleemi.

Catherine Boursier (PSE). – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, soovin tänada Claudio Favat viimastel kuudel tehtud märkimisväärse töö eest selle tasakaalustatud teksti loomisel.

See ei olnud kerge ülesanne ning sel teel varitsesid mitmed lõksud. Kuid usun, et tulemus on äärmiselt positiivne ning ma mainin konkreetselt kolme punkti.

Siinkohal rakendub sanktsioon rikkuvale tööandjale, kuna sisserändajat peetakse ohvriks. Lisaks rahalistele karistustele soovitatakse korduvrikkujatele karistavate sanktsioonide kehtestamist inimkaubanduse või alaealiste ekspluateerimise süüdistusel. Usun, et karistavad

sanktsioonid on olulised ning usun ka, et meist sõltub selle direktiivi tõhusate regulaarsete kontrollide teostamise tagamine.

Teine positiivne punkt, mida mainida, on automaatne tasumata palkade maksmine töötajatele. Viimaseks, ühendused ja ühingud toetavad ebaseaduslikult riigis elavate töötajate huvide kaitset, nii et nad saavad ebaausast tööandjast ilma järgnevat vastutuselevõtmist kartmata ette kanda.

Loomulikult, nagu mitmete teistegi tekstide puhul, oleksime võinud minna kaugemale, kuid kas me võime võtta riski seada ohtu kompromiss-seisukoht, kui see tekst võimaldab juba suurt edasiminekut töötajate ja nende väärkuse kaitsmisel?

Meil tuleb toetada tasakaalustatud lähenemisviisi migratsiooniküsimusele ning tunnistada, et tööga seotud sisseränne on vajalik ning muutub demograafilisi suundumusi arvestades üha vajalikumaks.

Selles kontekstis on oluline võtta seetõttu seisukoht, et selles mudelis, mida soovime, on sisserändajatest töötajad vaadeldavad iseseisvate töötajatena, kellel on liikmesriikide töötajatega samad õigused.

Seega tuleb meil mobiliseeruda nende õiguste kaitsmiseks ning seetõttu arvan, et meil tuleb avaldada oma toetust käesolevale raportile, sest see on otsustavaks sammuks miinimumstandardite kasutuselevõtul ja võitlusel ebaseadusliku töötamisega ja võõrtöötajate eksploateerimisega.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Me teame, et üha enam inimesi peidab end ELis. Teame, et lähitulevikus vajab EL üha rohkem sisserändavat tööjõudu. Ühtlasi teame, et igal nädalal üritavad tuhanded inimesed leida paremat elu Euroopas. Paljud neist surevad oma teel meie maailmajakku. Teame, et paljusid dokumentideta inimesi eksploateeritakse ning nad elavad armetutes tingimustes. See ei ole Euroopa Liidu vääriline. Üldkehtivad väärtused, mida EL soovib levitada üle maailma, hõlmavad iga isiku õigust väärkale elule. Siinkohal ilmnebki häbiväärne paradoks.

Tõsiasi, et ELil tuleb luua ühine asüüli- ja migratsioonipoliitika on mõistlik, kuid see ei pea tähendama, et need riigid, kus soovitakse võtta rangem joon ning jõuda nende inimesteni erinevaid kanaleid pidi, peaks olema need, kes otsuse langetavad. See kahandab Euroopas hea elu leidmise võimalusi. Samas on oluline, et seadusest kõrvalehiilivad kaitsetus olukorras inimesi eksploateerivad tööandjad teavad, et karistusi ja sanktsioone saab seaduse järgi jagada kõikjal ELis.

Tunnistan, et see raport on keerukas tasakaalustav akt ning ma pooldan Giusto Catania põhjendusi selle reservatsiooni küsimuses. Kuid see kompromiss on samm õiges suunas, isegi kui mul on teatud arvamus näiteks tööandja aruandluskohustuse ulatuse küsimuses.

Soovin Inger Segelströmile öelda, et meil Rootsis ei ole konservatiivset valitsust. Meil on neljaparteiline tugevate liberaalsete elementidega valitsus.

Maria da Assunção Esteves (PPE-DE). – (PT) Claudio Fava raportiga kaasneb immigratsiooniseaduste progress ja humaniseerimine. See pakub meile moraalselt kinnitust, mille võlgname endile alates tagasisaatmise direktiivi vastuvõtmisest. Üldine ebaseaduslike sisserändajate tööle võtmise keeld mitte üksnes ei väldi piirkondliku sisserände ebaseaduslikkust, vaid hoiab ennekõike ära eksploateerimise ning inimese armetu seisundi ärakasutamise võimaluse, mis reeglina kaasnevad sellelaadse tööga.

Esimene oluline punkt Claudio Fava raportis on asjaolu, et see seab kahtluse alla sellise ebaseaduslikku sisserännet puudutava mõtteviisi, millega mõistetakse sisserändajad kergelt ja vastuvõetamatuna hukka, selle asemel, et võtta käsile süsteemne vastus, millega muudetakse riik ja tööandja võrdselt vastutavaks. Praeguseni on sisserändepoliitika peamine ebaõnnestumine seisnenud õiglase reaktsiooni puudumises ebaseaduslike sisserändajate kohutavale olukorrale, kus õigussüsteemi kogu raskus langeb nende õlule ja nende staatusele, mille põhjal neid nähakse pigem süüdlaste kui ohvritena.

Teiseks oluliseks punktiks raportis on asjaolu, et see toob Euroopa avalikkuse areenile riigi ja ettevõtete jagatud vastutuse eetika. Tööandjad on kohustatud teostama ennetavat järelvalvet, kontrollides töötajate elukohastaatust, mille väärtus seisneb selles, et erasektorile omistatakse pädevus: see on miski, mida Euroopa Liit pole just sageli proovinud. Me tervitame sellist pädevust, sest õiguslikkuse ja avaliku eetika kaitse ei lasu üksnes riigi, vaid meie kõigi õlul. Seetõttu rajab kõnealune raport teed uuele poliitilisele meetodile, mida ka teistes raportites võidakse järgida.

Kolmandaks ja juhtumisi olulisimaks punktiks on otsustav palga maksekohustuse lahusus elukoha seaduslikkuse probleemist. See kujutab endast lihtsat deklaratsiooni üleüldisest moraalsest tajust, mille järgi on inimkond õigussüsteemist olulisem ja tähtsam.

Seega edastan õnnesoovid Claudio Favale.

Javier Moreno Sánchez (PSE). – (ES) Proua juhataja, esiteks soovin tänada raportöör Claudio Favat tema raske töö eest nõukoguga ühisele seisukohale jõudmisel, mille tulemuste hulka kuuluvad mitmed meie parlamendi poolt esitatud parandused.

Käesoleva direktiiviga näitame taas oma pühendumust ühise migratsioonipoliitika välja arendamisele, mis põhineb ülemaailmsel lähenemisviisil. Käesoleva direktiivi eesmärk on ilmne: võidelda maffiagrupeeriingute vastu, karistada südametunnistusega tööandjaid ja kaitsta ekspluateeritud sisserändajaid, kel puudub igasugune sotsiaalkaitse.

Me soovime näha, et kaoks näljapalgad, mis on sisserändajate suhtes ebaõiglased ning mis moonutavad pealegi keskmisi palku, eriti sellistes sektorites nagu ehitus-, põllumajandus-, koduteenuste- ja hotellitööstuse sektor.

Need meetmed nõuavad palju julgust ja tugevat poliitilist tahet, sest mitteametlikus majanduses eksisteerib palju seaduslikult kaitstud kapitalimahutusi ning ringleb hulgaliselt raha. Eriti rasketel aegadel on varasemast olulisem migratsioonivoogude arukalt ja üllalt, kuid vastutustundega juhtimine.

Oleks lihtne anda järgi kiusatusele ja mitte üritadagi kontrollida mitteametlikku majandust. Me ei saa vaadata teises suunas ja jätta umbes 8 miljonit ebaseaduslikku sisserändajat orjandust meenutavates töötajate kategooriates kaitseta.

Daamid ja härrad, kui soovime selle direktiivi tõhusat toimimist, tuleb kehtestada karmid kontrollmehhanismid ja majandussanktsioonid, muuhulgas tõsisematel juhtudel ka kriminaalsanktsioonid, mis toimiks tööandjate heidutusvahendina.

Seeläbi õnnestub meil mitteametliku majanduse turgu kitsendada ja teha lõpp migratsiooni stiimulile, mis tuleneb ebaseaduslikult töötamise võimalusest. Tuleb selgitada, et seaduslikult töötamine on ainus Euroopas töötamise moodus. Sel põhjusel soovime jätkata üleilmse lähenemisviisiga ning, volinik Jacques Barrot, me pöördume komisjoni poole palvega võtta võimalikult ruttu kasutusele uued „sinised kaardid“ kõigis teistes tööhõivekategoriates.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Kuna ebaseaduslikule tööle on kerge ligipääs, on Euroopa Liidus mitu miljonit ebaseaduslikku sisserändajat. Ebaseaduslik tööhõive, pahatihti ekspuaterimise tingimustes, viib tasustustaseme langemiseni kõnealuses sektoris, ohustades ettevõtetevahelist konkurentsi. Pealegi puudub registreerimata töötajatel tervisekindlustuse ja pensionitasu saamise õigus. Seetõttu on oluline luua mehhanismid, mis aitaks ekspuateritud töötajatel esitada isiklikult või kolmanda osapoole kaudu kaebusi tööandjate vastu.

Ühtlasi juhin tähelepanu sellele, et direktiiv peaks oma ulatuses hõlmama ka töötajaid, kes on seaduslikud ELi elanikud, eelkõige liikmesriikide kodanikud, kes astusid ELi aastail 2004 ja 2007 ning kes alluvad endiselt üleminekusätetele, mis piiravad nende juurdepääsu seaduslikule tööle.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). (EL) Proua juhataja, härra komisjoni asepresident, tänane ettepanek moodustab osa üldisest püüdest leida lahendus sisserändepoliitikale Euroopa Liidus, millel – nagu meil kõigil tuleb tunnistada – on ebaõigluse varjund. Ebaõigluse varjund seetõttu, et püüame parandada käesoleva sinise kaardi poliitika aspekte otsusega kõrvaldada ebaseaduslikud töötajad ja tänase otsusega karistada ebaseaduslikele sisserändajatele tööd pakkuvaid tööandjaid, kuid need on vaid mõningad selle probleemi aspektid, mida üritame parandada.

Loomulikult ei saa me mõista, kuidas ebaseaduslik töötaja saab tööle asuda ja isik, kes võtab ta tööle, varjates ta elukohta ja kattes ellujäämiskulud, saab lõppkokkuvõttes karistada. See loogiline vastuolu tuleb kompenseerida korralikule tööle kehtestatud tingimustega. Kõigi 27 liikmesriigi seadus keelab ebaseadusliku ja deklareerimata töö, eriti ilmneb topeltabsurdus ebaseadusliku liikmesriiki sisenemise ja ebaseadusliku ekspuaterimise vahel. Seega on see probleem keeruline ning saavutatud kompromissid leidub loomulikult mitmeid lünki. Üheks selliseks lüngaks on töövõtjad, keda inimesed kasutavad – kui nii võib öelda – heategevatel põhjustel ning loomulikult pakuvad nad tööd, kuid samas leiavad nad mooduse, kuidas elada. Mis neist saab? Kuidas nad elavad ülejäänud elu pealesunnitud ebaseaduslikkuse raames, arvestades, et naaberriigid ei ole nõus immigrantide tagasisaatmisega?

Donata Gottardi (PSE). – (IT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, nagu me siin täiskogus hästi teame, tuleb kompromisse analüüsida, eraldades poolt- ja vastuargumendid ja jõudes üldise otsuseni, mis arvestab kitsendustega ning õigusliku ja poliitilise kontekstiga.

Seoses tööhõive valdkonnaga pannakse homme hääletusele oluline direktiivi komponent, mille suhtes on meie otsus paljudes aspektides positiivne. Mõningate positiivsete punktide hulka kuulub töötasu definitsiooni lisamine, mis võimaldab võrrelda seaduslikke töösuhteid; kodu- ja hooldetööde sanktsioonide protseduuriliste kohustuste vähendamine, ühenduse sätete, mis kaitsevad inimkaubanduse ja ekspuaterimise ohvreid, eelkõige alaealisi, tugevdamine ja ühendamine. Oluline on ka kohustus mitte arvestada allhankelepingu sätteid pretsedendina.

Säilib mõningane kahtlus vastutuse kohta tööandjate ahelas ja raskuste kohta, mida töötajad kogevad saada olevate maksete kättesaamisel enne riigist lahkumist. Küsimus ei ole tervenisti ebamäärane, sest see direktiiv on tihedalt tagasisaatmise direktiiviga seotud, seondudes ebaseaduslike sisserändajate ja tööandjad olukorraga, kel ei ole õnnestunud leida tööd seaduslike kanaleid pidi.

Olen endiselt veendunud, et me otsustame selle dokumendi esimesel lugemisel vastu võtta, kuid siinkohal toon esile mõningad ohud: oht, et parlamendi töö kannatab jätkuvalt riigi valitsuste surve all, ning oht, et me tugevdame Euroopa „kurja kasuematlikku” palet.

Patrick Gaubert (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, käesolev direktiivi eelnõu on otsustava tähtsusega võitluses ebaseadusliku sisserändega ning see on olnud ülioluline ühise sisserändepoliitika kasutuselevõtmisel. Me kõik teame, et deklareerimata töö on peamine, mis meelitab ligi tuhandeid meie piire ületavaid mehi ja naisi, kes otsivad korralikku tööd ja võimalust oma perekondi toita.

Tegelikult aga leiavad nad sageli eest tööandjad, kes kasutavad ära ja kuritarvitavad nende habrast olukorda ning nende ekspluateerimiseks ja odava tööjõuna kasutamiseks kasutavad ära nende teadmatust olemasolevate õiguste suhtes. See on tuntud kaasaegse orjandusena.

Me ei tohi varjata tõsiasja, et see fenomen hõlmab ka üksikisikuid, olgu siis tegemist Euroopa kodanike või kolmanda maailma riikide kodanikega, kes töötavad ja elavad normaalselt, kuid kes langevad väljapoole selle direktiivi käsitusala, sest see moodustab osa ebaseadusliku sisserändega võitlemise raamistikust.

Siinkohal pole mõtet viibutada sõrme meeste ja naiste poole, kes osutuvad heas usus sageli ebaausate tööandjate võrgustiku ohvriteks. Käesoleva teksti eesmärk seisneb täpsemalt nende kaitsetute inimeste kaitsmises ja neile kõige põhilisema – nende põhiõiguste – tagamise respektierimises ja see ongi saavutatud kompromissi väljaöeldud eesmärk ja ambitsioon.

Me ei peaks valama kõiki tööandjaid tõrvaga üle ja lähtuma ühest mõõdupuust, loomulikult ei tohiks me kohelda kedagi, kes võtab isikuid heauskselt tööle, uskudes, et nad töötavad ja elavad seal seaduslikult, samal moel kui neid, kes püüavad nende inimeste olukorda ära kasutada.

Me peame jääma endale kindlaks ja edastama selge sõnumi. Meil on vaja julgeid kohusetundlikult ellurakendatud sätteid. Käesoleva teksti vastuvõtmisega edastatakse kaks selget sõnumit. Esimene neist on tööandjatele, öeldes, et nad ei saa jätkata kaitsetute töötajate kuritarvitamist ning seeläbi veendakse neid ebaseaduslike sisserändajaid mitte tööle võtma. Teine signaal edastatakse tuhandetele tulevastele ebaseaduslikele sisserändajatele, kelle indu kahandavad Euroopa jäigad tööhõivetingimused.

Täna kõiki variraportööre ja raportööri ning loodan nii nagu paljud teised, et see tekst saab peagi sätestatud, võitlemaks ebaseadusliku sisserändega ning seeläbi sisserände edendamiseks...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Proua juhataja, soovin alustada sellest, et õnnitlen raportööri. Olen teadlik, et ei olnud kerge ülesanne jõuda kompromisslahenduseni, mille puhul tuli võtta arvesse riigi tööjõuturu huve, kaitstes samaaegselt sisserändajaid ekspluateerimise eest. Claudio Fava tegevust tuleb kindlasti tunnustada.

Ma reisisin Itaalias Foggiasse niipea, kui seal avastati niinimetatud töölaagrid. Seal elasid ja tegutsesid kohutavates tingimustes nii liidu kodanikud kui ka ebaseaduslikud sisserändajad. Mul ei lähe meelest need tingimused, milles nad elasid ja töötasid. Tõepoolest, sageli surid nad nälja ja julma, ebainimliku kohtlemise tagajärjel. Ma kiidan selle direktiivi heaks, sest see loob viimaks ometi töösuhetele tsiviliseeritud aluse. See kujutab võitu ahnete

tööandjate üle, nende kasuahnuse üle, mistõttu nad kasutavad odavat ja sageli koguni tasustamata tööjõudu, ning nende ebaseaduslike sisserändajate ekspuaterimise üle.

Selle direktiivi jõustumiseks tuleb seda kõigis liikmesriikides rakendada. Paradoksaalsel moel peetakse ebaseaduslikku tööhõivet siseriikliku õiguse raames karistatavaks tegevuseks ja õigusrikkumiseks. Sellele vaatamata see seadus ei toimi. Seetõttu tuleb meil teha jõupingutusi käesoleva direktiivi jõustamiseks. Tuleb paika panna kõik vajalikud õiguslikud mehhanismid, et ei ilmneks enam sellelaadseid õnnetuid juhtumeid.

Nüüd sooviksin kõnetada selle täiskogu liikmeid Suurbritanniast ning paluda neil nende tööandjatele öelda, et sisserändajate ebaseaduslik töölevõtmine on kuritegu. Ärge kaevake, et liit...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Proua juhataja, käesoleva raporti kõige olulisem tulemus seisneb selles, et mitte üksnes kolmanda maailma riikidest ebaseaduslikult tööle võetud kodanikud, vaid ka nende töölevõtjad saavad karistada. Peame olema teadlikud – ning see on tõepoolest kuritegu –, et neid inimesi ekspuateritakse isegi sellises progressiivses riikide konföderatsioonis nagu Euroopa Liit. Keegi teenib nende arvelt suurt kasumit. Neil puudub õigus tervishoiuteenustele ja pensionile ning nad elavad pidevas tabamise ja kodumaale tagasisaatmise hirmus.

Sel põhjusel usun, et teine väga oluline punkt on tulevikuvõimalus, millega määratakse karistus ebaseaduslikke sisserändajaid ekspuaterivatele tööandjatele. Sellised meetmed nagu trahvid, vastutus väljasaatmiskulude kandmise eest, riigi rahastamise või toetuse tühistamine või koguni ajutine või alaline ettevõtte sulgemine on minu arvates käesolevas olukorras muudatuse esilekutsumiseks hädavajalikud. Korrapärane ja tõhus inspekteerimine igas üksikus liikmesriigis on selles küsimuses loomulikult ka oluline, koos võimalusega nõuda maksude ja sotsiaalkindlustuse osamaksete tagasiulatuvat maksmist.

Euroopa, kus mõningaid inimesi ekspuateritakse teiste poolt, ei ole tõeliselt sotsiaalne Euroopa. Usun, et see direktiiv on sammuks õiges suunas. Soovin tänada raportööri tehtud silmapaistva töö eest. Kuid see ei tohi mingil juhul jääda viimaseks sammuks, mille ette võtame.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Tunnen, et kõnealune seadusalgatus on tervitatav ajal, mil kolmanda maailma riikide töötajad moodustavad tähelepanuväärse protsendi Euroopa Liidu tööjõust, muutes ebaseadusliku sisserände üheks mureküsimuseks. Sellest tulenevalt soovin rõhutada vajadust luua õigusraamistik, mis võimaldaks meil täpsemalt piiritleda kehtestatavad sanktsioonid tööandjatele, kes võtavad tööle kolmanda maailma riikidest tulnud ja ebaseaduslikult Euroopa Liidus viibivaid sisserändajaid, võttes arvesse, et ebaseaduslik töö on Euroopas murettekitavaks probleemiks ning võõrtööjõu ekspuaterimine on reaalsus.

Me peame olema teadlikud sellest, et mitmed tööandjad suurendavad oma kasumit, võttes tööle dokumentideta sisserändajaid, vältides seeläbi sotsiaalkindlustuse sissemaksete või maksude maksmist riigile. Meil tuleb kindlustada taolise käitumise asjakohane karistamine.

Seetõttu peab iga üksik riik võtma vastu meetmed, millega võidelda ebaseadusliku tööhõive vastu, pakkuma suuremat kaitset sisserändajatele ja korraldama korrapäraseid inspeksioone, eriti ettevõtlussektorites, kus võetakse oletatavasti tööle ebaseaduslikke sisserändajaid. Ühtlasi soovime kontrollitud ligipääsu Euroopa tööjõuturule ning soovime sisserändajate

õiguste kaitset. Sel põhjusel palume liikmesriikidel kohaldada kõiki tarvilikke meetmeid tõhusama koostöö kindlustamiseks ja infovahetuse soodustamiseks sellega seotud riigiasutuste vahel.

Yannick Vaugrenard (PSE). - (FR) Proua juhataja, esmalt soovin õnnitleda Claudio Favat tema suurepärase töö eest, mis võimaldab võtta vastu direktiivi, millega kehtestatakse sanktsioonid ebaseaduslike töötajate tööandjatele.

Kuid soovin siiski juhtida teie tähelepanu valitseva situatsiooni keerukusele. Meil tuleb luua õigusakt, mis vastaks olukorra keerukusele.

Kõikjal Euroopa Liidus kasutavad korralduste andjad mitmeid järjestiku üksteisele alluvaid alltöövõtjaid, kasutades liikmesriikidest pärit alltöövõtjaid, teadmata seda, kas nende töövõtjad töötavad seaduslikult või mitte. Tehti parandusettepanek, millega kontrollitaks töövõtjate olukorra seaduslikkust. Miks ei ole seda siia lisatud?

Ühtlasi on sätestatud, et peatöövõtja vastutab palkade maksmise eest, kuid seda vaid siis, kui nad teavad, et alltöövõtjad on palganud ebaseaduslikke sisserändajaid. Loomulikult ei leia te ühtegi korralduseandjat, kes tunnistaks iseenesest oma süüd.

Lõpetuseks lisan, et maailma parim direktiiv saab olla tõhus vaid siis, kui sellega kaasnevad tegelikud kontrollimehhanismid. Me võiksime selliseid kontrollimisi tõhustada, kui meil oleks rohkem laialdasemate tööülesannetega tööinspektoreid igas Euroopa riigis.

On oluline, et me kujundaks võimalikult kiiresti välja rangema õigusliku arsenalid, nii et korralduste jagajad oleks kuulutatud täielikult vastutavaks alltöövõtjapoolse eksimuse eest.

Me ei tohiks sulgeda oma silmi teada-tuntud tavale teatavates majandussektorites, millel lasub kaassüü ebaseadusliku sisserände võrgustiku tegevuse korraldamisel.

Richard Falbr (PSE). - (CS) Proua juhataja, kõnealuse raporti kontekstis sooviksin juhtida teie tähelepanu pakilisele probleemile, mis on käesoleva kriisi tingimustes esile kerkinud. Mõnes riigis – kaasaarvatud minu kodumaal – toimub asutuste töötajate massiline vallandamine, suurem osa neist on saabunud riiki Ida-Euroopa ja Aasia riikidest. Neist on saanud ebaseaduslikud töötajad. Pärast nende vallandamist on nad jäetud igasuguste elatusvahenditeta ning seega saavad neist etturid niinimetatud „ettevõtjate” käes, kes ekspluateerivad neid isegi hullemini kui tööagentuurid seda tegid. Samas sooviksin korrata, et paljude meie liikmesriikide tööinspeksioonide käsutuses on äärmiselt ebapiisavad inimressursse puudutavad materjalid. Miski ei muutu, välja arvatud juhul, kui loome põhjaliku koolituse ja varustusega inspektorite võrgustiku, kes mõistavad tööjõuga seotud seaduseid ning tunnevad Euroopa direktiive.

Samas kui Euroopa institutsioonid on hetkel jõudnud kokkuleppele teatud ettevõtlusstandardite osas, on liikmesriikide seas alati kuulda protestikisa, kui üritatakse teha midagi pisutki sarnast sotsiaalsete seaduste valdkonnas. Viidates traditsioonile, on subsidiaarsus ja muu sarnane olukorras, kus Euroopa Liidus on töötajad allutatud piiramatu ekspluateerimisele, naeruväärne ja silmakirjalik. Sel põhjuselt on teretulnud iga püüdlus kohut mõista nende üle, kes ebaseaduslikke sisserändajaid tööle võtavad, ja neid sanktsioneerida ning ma tänan Claudio Favat selle eest.

Corina Crețu (PSE) . - (RO) Ebaseaduslik tööhõive on koondunud teatud sektoritesse, kus tehtav töö ei eelda erilisi oskusi, nagu ehitus-, põllumajandus-, puhastus- ja hotellindus- ning toitlustussektorid. Nendes sektorites kasutatakse häirivalt palju ebaseaduslikku

tööjõudu. Eriti kriisiaegadel tunnevad tööandjad kiusatust hiilida mööda seadustest ja võtta appi ebaseaduslikud töötajad selleks, et säilitada kasumit või lihtsalt turul püsima jääda.

Meie ees olev dokument on sammuks selles suunas, et väheneksid ebaseadusliku tööhõive juhtumid, millel on nii palju ebasoodsaid mõjusid nii rahanduslikust kui sotsiaalsest vaatenurgast lähtuvalt. On hea mõte karistada kolmanda maailma kodanike ebaseaduslikku töölevõtmist, kuid me ei tohi unustada, et sama nuhtlus vaevab meie Euroopa Liidu kaaskodanikke vähem arenenud liikmesriikidest. Isegi rumeenlastele saab osaks mitmeid tööandjatepoolseid rikkumisi Euroopa Liidus.

Mis puudutab raporti teksti, siis sooviksin näha karmimaid sanktsioone tööturu vahendajate karistamisel.

Sebastiano Sanzarello, *Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse projekti koostaja*. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, tunnen, et tegeleme selle teemaga eriti tundlikul ajal.

Rahvusvaheline majanduskriis on viinud või viimas sügavaimas kriisis olevaid riike ebaseadusliku tööjõu kasutamiseni, hõlmates enamasti ka ebaseaduslikke sisserändajaid, eriti teatud sektorites, mille hulka kuuluvad ehitus, põllumajandus ja teised, mida on eelnevalt mainitud. See õhutab ebaseaduslikule sisserändele, mille tulemuseks on tragöödiad, mille tunnistajateks oleme olnud. Pole sugugi üllatav, et ebaseaduslik sisseränne kasvab tohutult ning täna pärastlõunal ja homme käsitleme siin täiskogus Lampedusa saare ja teiste piiririikide probleeme.

Kõnealune meede saabub seetõttu just õigel ajal. Seetõttu usun, et tööandjatele kehtestatud sanktsioonid toimivad kindlasti täiendava eemaletõukava vahendina, sest ebaseaduslikule tööle on juba kehtestatud sanktsioonid, eriti sellised, mis hõlmavad ebaseaduslikke sisserändajaid. Need sanktsioonid hoiavad ära tööandjate poolt edasise töötajate palkamise.

Oleme kuulnud, et 8 miljonit ebaseaduslikku elanikku teeb tööd ebaseaduslikult, seega tuleb eeldada, et niipea kui need meetmed jõustuvad, on meil 8 miljonit ebaseaduslikku sisserändajat tänavatel ning meil tuleb nendega toime tulla. Arvan, et see on probleem, mida meil tuleb tunnistama hakata, sest vastasel korral need, kes jäävad ebaseaduslikult ellu, aga jäävad siiski ellu, kuulutatakse ametlikult nende praeguste tööandjate poolt – kes ei saa enam neile majutust pakkuda – ebaseaduslikeks ning meil Euroopas tuleb tulla toime tohutu probleemiga, mis puudutab 8 miljonit inimest, kelle peame riigist välja saatma ja keda aitama. Usun, et see on teema, mida tuleks ennetavalt käsitleda – siinkohal lõpetan, sest nagu näen, on mu aeg läbi. Meil tuleb töötajate ajutise palkamise probleemi hoolega vaadelda, eriti põllumajanduses, ning meil tuleb teha lõpp bürokraatiale, soodustamaks nende kaasamist ja vastuvõtmist.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Proua juhataja, ebaseaduslik tööhõive ei mõjuta üksnes viit kuni kümnet miljonit inimest, vaid eelkõige neid, kes nad tööle võtavad. Erinevalt käesoleva raporti autorist usun, et see probleem ei mõjuta üksnes ebaseaduslikke migrante kolmanda maailma riikidest, vaid ka miljoneid Euroopa Liidu kodanikke, kes teevad juhutöid palga eest, mida ei ole maksustatud ja millest tööandjad ei arvesta maha kindlustusmaksleid. Ebaseadusliku töö kasv õonestab tõsiselt majanduskonkurentsi. Üheks tõhusaks liikmesriikide käsutuses olevaks parandavaks meetmeks oleks tööhõive maksukoorma vähendamine. Kuid toetan ühtlasi komisjoni kõnealust ettepanekut tööandjate sanktsioneerimise kooskõlastamise kohta, sest usun, et järjekindlad, peamiselt korduvrikkujatest tööandjatele suunatud sanktsioonid piiravad ebaseadusliku töö

kättesaadavust ning seeläbi ka ebaseaduslike migrantide arvu. Seeläbi kahaneb ka sotsiaalse tõrjutuse ulatus ning mingil määral ka kolmanda maailma riikide kodanike ekspluateerimine. Siiski ma näen probleemi töötajate elamisloa kontrollimise ülesande asetamises tööandjate õlule.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Proua juhataja, sooviksin naasta sanktsioonide küsimuse juurde, mis puudutab neid tööandjaid, kelle alltöövõtjad on võtnud tööle ebaseaduslikke töötajaid. Ma tunnen selle sätte suhtes äärmist muret, sest tööandjal pole võimalik kontrollida seda, kas alltöövõtja on selliseid isikuid tööle võtnud või mitte. Kui tööandjas isegi tekib selle suhtes mingi kahtlus, mida peaks siis tööandja tegema? Kas tal tuleks asjast politseile ette kanda või leping lõpetada? Kui leping on lõpetatud, riskib tööandja kohtusse kutsumisega ning seejärel tuleks õigustada lepingu lõpetamise põhjusi. Tööandjal aga ei ole võimalik asjakohaseid tõendeid esitada. Seetõttu kordan veelkord, et tunnen selle sätte üle tõsist muret. See säte võib vabalt osutuda kasutuks. Teise võimalusena võib seda kasutada tööandjate ebaõiglaseks ja õigustamatuks sanktsioneerimiseks.

Colm Burke (PPE-DE). – Proua juhataja, kiidan selle raporti heaks, sest kõnealust ebaseaduslike sisserändajate tööandjatepoolse ekspluateerimise probleemi tuleb esile tõsta ja sellega tegeleda. Mulle on esitatud seisukohavõtte valijatelt, seega tervitan selle küsimusega tegelemist.

On mitmeid kahjulikke tagajärgi, mille hulka kuulub ka sisserändajate ekspluateerimine alatasustamise või mõnel juhul ka tasustamata jätmise kaudu. See avaldab negatiivset survet seaduslikult töötavate alaliste elanike palkadele ja moonutab ettevõtetevahelist konkurentsi nende ettevõtete vahel, kes järgivad tööseadusi, ning nende vahel, kes neid eiravad.

Kokkuvõtteks, kui püüame liikmesriikides kõrvaldada sellist ebaseaduslikku tava, tuleb meil mõista, et see ei ole üksnes töötajate õigusi, vaid ka konkurentsi puudutav teema.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Proua juhataja, soovin teha kokkuvõtva märkuse, mida katkestati, ning selgitada, mida ma soovisin öelda neile Ühendkuningriigi parlamendiliikmetele, kes kaebavad, et see direktiiv on sekkuv, ulatudes liikmesriigi siseasjadesse sekkumiseni. Sekkumise asemel on see pigem korrastav.

Ma soovisin neile Ühendkuningriigi parlamendiliikmetele öelda, kes on esinenud kaebustega, et neil tuleks kodus tööandjate poole pöörduda, tagamaks, et sisserändajate õigusi respektieritakse ning Ühendkuningriigi territooriumil viibivaid üksikisikuid ei võeta tööle. Siis võiksime kõik nõustuda, et tegemist on hea direktiiviga.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) On leitud, et migratsioon võiks olla üks demograafilise kriisi tagajärgede leevendamise viise. On äärmiselt oluline julgustada kolmanda maailma riikide kodanikke sisenema liidu territooriumile, et asuda tööle. Kuid me oleme huvitatud üksnes seaduslikust elamisest ja töötamisest. Ebaseaduslikud välistöölised tähendavad eelarvekadusid ja moonutavad ettevõtetevahelist tervet konkurentsi. Tööandjad on ebaseaduslike töötajate jõupingutustest suurimad kasu lõikajad. Nad saavad lihtsalt muretseda odavat tööjõudu. Kolmanda maailma riikidest pärit välismaalased on sageli tööl raskeimates ja madalalt tasustatud ametites. Kuna nad on keerukas olukorras, on nad valmis tegema kõike, mida tööandjad neilt nõuavad. Tööandja kasutab sageli ära nende meeleheidet. Neile inimestele üksnes ei maksta vähe, vaid nad töötavad ka ilma igasuguse sotsiaalkaitseta või tervisekindlustuseta ning neid ähvardab pidev väljasaatmisoht sellest riigist, kus nad viibivad. Liit peaks lihtsustama sisserändajate

tööleasumist ning meil tuleks selles suunas tegutseda. Pean silmas näiteks Ukraina kodanike töötamist Poolas.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja, arvan, et käimas olev väga põnev arutelu, mille eest tänan kõiki kõnelejaid, on näidanud, et üldiselt valitseb parlamendis üksmeel selles osas, et sihikule tuleb võtta tööandjad, kes võtavad tööle ebaseaduslikke sisserändajaid ning ekspluateerivad neid sageli.

Juhiksin parlamendi tähelepanu sellele, et komisjoni teostatud mõjude hinnang näitas, et käesolevate sanktsioonidega pole õnnestunud garanteerida reeglite järgimist. See direktiiv on olukorda parandanud, kohustades liikmesriike võtma kasutusele samaväärsed karistused ning tagama nende efektiivse rakendamise. Käesoleva istungi alguses rõhutasin, et komisjon jälgib neid inspeksioone, mida liikmesriikidel tuleb läbi viia.

Ühtlasi soovin veelkord tänada Claudio Favat ja parlamenti selle kompromissi võimaldamise eest. See näib mulle hea esimese sammuna.

Ühtlasi sooviksin juhtida tähelepanu sellele, et see direktiiv kuulub Euroopa Liidu ühise integratsioonipoliitika alla. Loomulikult tuleb meil võidelda ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse vastu. Seda teemat käsitleme täna, kuid meil tuleb rõhutada ka seadusliku sisserände häid külgi. Lisaks kahele 2007. aasta oktoobris esitatud ettepanekule sinise kaardi kohta kõrge kvalifikatsiooniga võõrtöötajatele ja ühekordse loa väljastamise kohta, mis seonduvad sisserändajate õigustega, esitab komisjon 2009. aasta kevadel veel kolm seadusliku sisserände direktiivi eelnõud, mis on suunatud hooajatöölisele, kel on reeglina madalam kvalifikatsioon, ühiste reeglite kehtestamisele, ettevõttesiseselt üleviidud isikutele ja tasustatud kohtadel olevatele praktikantidele.

Sooviksin lisada, et komisjon, olles seotud Euroopa Parlamendiga ning Stockholmi programmi elluviimise ja ettevalmistuste raames, kaalub seda, kas on vajadust teiste migrantidest töötajate kategooriate kohta käivate õigusaktide järele.

Seal see on. Tundsin, et on vaja asetada see direktiivi ettepanek üldisesse rände- ja varjupaiga pakti konteksti. Ma soovisin seda parlamendile esitleda, näitamaks, et teie soovid viiakse ellu. Täna teid ka käesoleva arutelu kvaliteedi eest.

Claudio Fava, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, toetan voliniku märkusi ja lootusi. Arvan, et parlament on küllalt selgelt – ja mitte üksnes täna – väljendanud, et seadusliku sisserände meetmeid on vaja ning sisserännet tuleb käsitleda kontekstis tervikuna, mille eesmärgiks pole pelgalt ebaseadusliku sisserände vastaste karistusmeetmete esitamine.

Selles osas oleme hiljaks jäänud ning loomulikult ei ole me õnnelikud, et alusleping ei anna meie parlamendile õigust koos nõukoguga seadusliku sisserände kaasotsustamise menetluseks. See õiguslik alus, mis sunnib nüüd meid vaid sisserändega võitlemise seadustest rääkima, on miski, mis on minu arust liiga masendav, kuid see on õiguslik alus, millest meil tuleb kinni pidada.

Seetõttu arvan, et meie tänane raport on tutvustanud artikleid, mis kaitsevat tõeliselt võõrtöötajate õigusi, isegi siis, kui nad on ebaseaduslikud sisserändajad. Ma pean silmas ajutise elamisloa väljastamist ekspluateeritud alaealistele. Ma pean silmas töötasu: viimaks ometi on selgesõnaliselt väljendatud, et töötasu ei saa olla madalam kõikidele Euroopa kodanikele seadusega kehtestatud. Ma pean silmas ametiühingute rolli, mis võimaldab esmakordselt kaitsta ja esindada võõrtöölisi, isegi ebaseaduslikke töötajaid nii haldus- kui ka tsiviilasjades.

Usun, et need kõik on põhjused, miks võime kõneleda taastatud õigustest, mis on sammuks edasi, mitte tagasi, ning keerukat ja tundlikku teemat käsitlevast direktiivist, kuid teeme seda tasakaalutundega, mille suhtes käesolev parlament on eriti tähelepanelik.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 4. veebruaril 2009. aastal.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Carl Lang (NI) , kirjalikult. – (FR) Käesoleval raportil on mitmeid väärtusi.

Esiteks on selle eesmärgiks informatiivsus: selles on kirja pandud murettekitavad faktid ebaseadusliku sisserände kasvust Euroopas. Komisjoni hinnangute põhjal on see näitaja 4,5 kuni 8 miljonit inimest. Ühtlasi määratletakse majandussektorid, kuhu ebaseaduslik töötamine on enim kontsentreerunud, nimelt ehitus, põllumajandus, puhastusteenused, hotellindus ja toitlustus.

Raporti teiseks väärtuseks on deklareerimata töö vastase võitluse intensiivistamine, eelkõige finantssanktsioonide ja kriminaalõigusmeetmete rakendamise võimalus tööandjatele, kes võtavad tööle ebaseaduslikke töötajaid.

Paraku on kõnealusel raportil mitmeid piiranguid. Selles ei räägita midagi selle kohta, milliseid meetmeid tuleks rakendada vahelduvate ebaseadusliku sisserände voolude tõkestamisel. Selles isegi ei kaaluta kontrollide ja sisepiiride taaskasutuselevõttu.

Nii sotsiaalse kui ka majandusliku kriisi ajal ning suure töötasetaseme kasvu ajal on liidu riikide esmaseks tingimuseks oma töökohtade kaitsmine. Selleks on ülimalt tähtis rakendada sotsiaalkaitse poliitikat riiklikul ja Euroopa tasemel. Töökohad Prantsusmaal olgu eraldatud prantslastele, samas kui töökohad Euroopas olgu eraldatud eurooplastele. Riiklikul ja Euroopa tasemel eelistamise põhimõtte rakendamine ja kaitsmine on oluliseks Euroopa Liidu riikide majandusliku ja sotsiaalse toibumise tingimuseks.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE) , kirjalikult. – (RO) Keegi ei saa kahelda ebaseaduslikke sisserändajaid palkavate isikute karistamise meetmete kasulikkuses või õigeaegsuses. Riik, mida esindan, on neile konkreetsetele muredele vähem vastuvõtlik, sest see on ebaseadusliku sisserände seisukohalt endiselt pigem transiitmaa.

Samas tuleb meil olla teadlik tulevikuohtudest, millele oleme avatud. Mis puudutab tegelikku raportit, siis toetan ettepanekut kõrvaldada kohustuslik kontrollprotsent, mida komisjon soovib kehtestada. See protsent on liigne ning selle tulemusel kasvaks vaid bürokraatia ja sellega kaasneks suured riiklikud kulutused, ilma tegelikku mõju avaldamata.

Maria Petre (PPE-DE) , kirjalikult. – (RO) Esiteks soovin õnnitleda raportööri tehtud hea töö eest. Teame, et Euroopa Liidus töötab 4,5 kuni 8 miljonit ebaseaduslikku sisserändajat sellistes sektorites nagu ehitus, põllumajandus ja turism.

Tervitan tõsiasja, et direktiiv hoolitseb korduvrikkumises süüdi olevate tööandjate kriminaalkaristuste eest, paljude mitteseadusliku staatusega inimeste töölevõtmisega seotud karistuste eest, kui töövõtja on inimkaubanduse ohver ning tööandja on sellest teadlik või kui töövõtja on alaealine.

Liikmesriikidel tuleb ka kehtestada mehhanismid, mis pakuvad ebaseaduslikele sisserändajatele võimalust esitada kaebus, kui ollakse näiteks ekspluateerimise ohver.

Meil tuleb arvestada, et ebaseaduslikult riigis viibivad inimesed on oma sünnimaalt lahkunud oma perekondadele parema tuleviku pakkumise nimel. Üha rohkem lapsi jäetakse maha: mõned neist jäävad järelvalveta, samas kui teised jäetakse vanavanemate ja naabrite hoole alla ja isegi lastekodudesse.

Alati, kui need lapsed on oma vanematega kaasas, tuleb meil pakkuda neile ligipääsu haridussüsteemile ja sotsiaalkaitsele Euroopa Liidus, isegi siis, kui nad viibivad siin ebaseaduslikult.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *kirjalikult*. – (RO) Claudio Fava koostatud raport on osa meetmete paketist, mis on suunatud ebaseadusliku sisserändega võitlemisele, hoides ära mainitud inimeste töölevõtmise ettevõtete poolt. Paraku on raportöör pööranud liiga suurt rõhku tööandjaid karistavatele meetmetele ja toetanud ebaseaduslike sisserändajate õiguste laiendamist.

Kuna on äärmiselt oluline säilitada tasakaal tööandjatele kehtestatud ja minu poolt ettepanud paranduste vahel, mida ma üritasin teha, et tõsta esile raporti neid sätteid, kus tööandjatevastased sanktsioonid on liiga ranged ning mis võivad jätta ruumi tõlgendustele, mis võivad viia tööandjate tagakiusamiseni.

Samas tuleb pöörata erilist tähelepanu kõnealuste sisserändajate humanitaarolukorrale. Sel põhjusel on äärmiselt oluline julgustada liikmesriike tõsisematel juhtudel rakendama kriminaalkaristusi: näiteks siis, kui tööandja teab, et töövõtja on inimkaubanduse ohver. Lisaks sellele etendab raportis määratletud tööandjatel lasuv tõestamise ja teatamise kohustus sobivat rolli, muutes nad vastutavaks selle ägeda probleemi eest, millega meil siin ELis tuleb üha sagedamini silmitsi seista.

Bogusław Rogalski (UEN), *kirjalikult*. – (PL) Liikmesriigid peaks tegema tihedamat koostööd ebaseadusliku sisserändega võitlemise nimel, tugevdades ebaseadusliku tööhõive vastast tegevust Euroopa Liidus liikmesriikide tasemel. Üks peamisi tegureid, mis julgustab ebaseaduslikke sisserändajaid ELi reisima, on töö saamise võimalus ilma vajaduseta seaduslikku staatust korrapärastada. Ebaseadusliku sisserände ja ebaseadusliku riigis elamise vastane tegevus peaks toimima tõrjevahendina.

Sellegipoolest peaks ebaseadusliku sisserändega võitlev direktiiv rakenduma ilma siseriiklikke õigusakte kahjustamata, keelates seaduslikult liikmesriikide territooriumil elavate kolmanda maailma riikide kodanike, kes töötavad oma täievoliliste elanike staatust rikkudes, ebaseadusliku tööhõive.

Kolmanda maailma riikide kodanikke tööle võtvate tööandjate rahatrahvide vähendamist tuleks kaaluda juhtudel, mil tööandjaks on füüsiline isik.

Ühised määratlused, meetodid ja standardid ebaseadusliku sisserändega võitlemise valdkonnas on vältimatuks tingimuseks ühise Euroopa migratsioonipoliitika loomisel.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *kirjalikult*. – (PL) Daamid ja härrad, alustuseks tänaksin kõiki direktiivi eelnõuga seotud isikuid.

Ebaseaduslike töötajate statistilised näitajad liidus on murettekitavad. Ebaseadusliku sisserändega võitlemiseks vajame kindlasti tihedat koostööd. Ebaseadusliku tööhõivega tegelemine on ELi strateegia üks prioriteete sisserände valdkonnas.

Kõnealune direktiivi projekt jätab üht-teist soovida. See peaks hõlmama laialdasemat käsitusala, kattes ka seaduslikult ELi territooriumil elutsevad kodanikud, kes töötavad

väga ebasoodsatel tingimustel. Ühtlasi oleks kasu tööandja mõiste definitsiooni laiendamisest, hõlmates ka ajutisi tööagentuure ja personaliotsinguagentuure. Vaatamata selle puudujääkidele, on arutlusel olev projekt soovitamist väärt.

On tõsi, et tööandja vastutab ebaseaduslikult tööle võtmise eest. Selle direktiiviga kehtestatakse tööandjatele täiendavad halduskohustused ning hoolitsetakse mitmete erinevate sanktsioonide kehtestamise eest nende kohustustega mittevastavuse korral. Kuid see ei tähenda, et kõnealune direktiiv puudutaks üksnes tööandjate karistamist.

Teaksin täiesti selgeks, et meie peamine eesmärk on kõrvaldada olukord, kus üksikisikuid kasutatakse töö juures ära. Ebaväärikates ja ebainimlikes tingimustes tuleb õigustest ja põhiliste sotsiaalsetest õigustest ilma jäetud inimeste tööle võtmine muuta võimatuks. Arvan, et kõnealune direktiiv on oluline ebaseaduslikku tööhõivet keelustavate sätete minimaalse tasakaalu saavutamiseks. Usun ka, et liikmesriigid rakendavad neid sätteid tõhusalt.

ISTUNGI JUHATAJA: Alejo VIDAL-QUADRAS

Asepresident

6. Hääletused

Juhataja. – Nüüd peaksime jätkama hääletamisega.

(Tulemused ja teised hääletust puudutavad üksikasjad: vaata protokoll)

6.1. EÜ ja Ameerika Ühendriikide vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamine (A6-0006/2009, Angelika Niebler) (hääletus)

6.2. EÜ ja Venemaa vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamine (A6-0005/2009, Angelika Niebler) (hääletus)

6.3. Euroopa põlisloodus (A6-0478/2008, Gyula Hegyi) (hääletus)

- Enne hääletust:

Gyula Hegyi, *raportöör.* – Härra juhataja, kuna meil ei toimunud täiskogu arutelu selles küsimuses ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonis puudus võimalus hääletuse järel paranduste päevakorda võtmiseks, siis tuleb teil kas usaldada raportööri – mind – või lükata ettepanek tervikuna tagasi. Minu arvates pole see hea süsteem, kuid selline see hetkel on.

Paljud Natura 2000 direktiivide aspektid tuleb lähiajal taasavada ning igatahes ja loodetavasti käsitletakse õigusaktis ka põlislooduse valdkondi, andes järgmisele üldkogule võimaluse seda kaunist teemat edasi arendada. Loodan, et minu ettepanekust saab edasiste seadusandlike tegevuste alus, mis võimaldab liikmetel tulevikus seda parandada.

6.4. Miloslav Ransdorfi puutumatus äravõtmise taotlus (A6-0008/2009, Aloyzas Sakalas) (hääletus)

6.5. Üld- ja teenistusliku lennunduse säästvat tulevikku hõlmav kava (A6-0501/2008, Luís Queiró) (hääletus)

6.6. Kommertskasutusele eelnevad hanked: innovatsiooni kiirendamine jätkusuutlike ja kõrge kvaliteediliste avalike teenuste tagamiseks Euroopas (A6-0018/2009, Malcolm Harbour) (hääletus)

6.7. Teine strateegiline energiaülevaade (A6-0013/2009, Anne Laperrouze) (hääletus)

6.8. Soolisest diskrimineerimisest hoidumine ja põlvkondadevaheline solidaarsus (A6-0492/2008, Anna Záborská) (hääletus)

- Enne hääletust:

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (ES) Härra juhataja, sooviksin teha väikese keelilise ja võib-olla semantilise tähelepaneku.

(PL) Lõike A sõnastus „... tunnistatakse 21. sajandi peremudelite mitmekesisust...” on teistes keeltes tähenduses „a także uznajac różnorodność wzorców rodziny...”, „...en reconnaissant la diversité de schémas familiaux...”, „...Anerkennung der Vielfalt der Familienmodels...”. Kui selle all peetakse silmas mitmekesisust, mis muuhulgas tunnustab ühesooliste perekonna mudelit – kui see oli tõepoolest see, mida pr Záborská öelda soovis –, siis mina hääletan selle vastu. Oleksin tänulik, kui selgitataks, kas see tähendab üksnes selliste mudelite olemasolu tõdemist või siis nende tunnistamist ja heakskiitmist. Me peame mõistma, mille kohta me hääletame.

Anna Záborská, raportöör. - (SK) Täna teid, härra juhataja ja härra Zaleski. Loomulikult tunnistame selles kontekstis teisi mudeleid.

Juhataja. - Härra Zaleski, see on siis selge: märgime ära, et need eksisteerivad.

6.9. Laste seksuaalne ekspluateerimine ja lapsporno vastu võitlemine (A6-0012/2009, Roberta Angelilli) (hääletus)

7. Häälituse kohta selgituste andmine

Suulised selgitused hääletuse kohta

- **Raport: Gyula Hegyi (A6-0478/2008)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Põlisloodus ja selle mitmekesisus kujutavad endast kingitust ja aaret, mille eest inimkonnal tuleks hoolitseda ja seda mitte üksnes Euroopa Liidus. Euroopa Liidu püüdlused ei kanna vilja seni, kuni ei lõpetata troopiliste vihmametsade hävitamist, Aasia, Aafrika ja Ameerika vete rüüstamist, kuni me ei anna tõhusamat haridust meie ühisvastutuse kohta looduse kaitsmisel inimkonna eest kõikjal üle planeedi, ja see muudaks käesoleva raporti, mida ma ka täna toetasin, vaid järjekordseks vanapaberiks.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, kui soovime peatada bioloogilise mitmekesisuse hävimise kiirenevat protsessi, on oluline kaitsta Euroopa põlismetsi ja veekogusid. Selleks, et meie ühistegevus saaks olla tõhus, tuleb eelkõige kehtestada üheselt mõistetavad põlislooduse definitsioonid ja teha kindlaks nende alade täpne asukoht ühenduse kaardil.

Ühtlasi on oluline töötada välja ekspertanalüüsil põhinev ohtude ja põlislooduse piirkondade hävimisprotsessiga seonduv strateegia. See on eelkõige seotud looduslike liikidega konkureerivate võõrliikide pealetungiga ja asetleidva kliimamuutuse mõjudega.

Teiseks võtmeteemaks on turism laiemas tähenduses. Eelkõige viitan jätkusuutmatu või suisa agressiivse turismi implikatsioonidele. Kui me soovime ühenduse kodanike seas tõsta teadlikkust neil teemadel, siis on oluline viia läbi infokampaaniaid, pakkumaks spetsiaalseid rahalisi vahendeid kohalike võimuasutuste raames ja toetada algatusi rohujuure tasandil.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - Härra juhataja, sooviksin õnnitleda Gyula Hegyit tema toimiku ja põhjaliku uurimuse eest.

Praegusel globaalsete kliimamuutuste ja keskkonnaõnnetuste ajastul on ilmne, et meil tuleb käsitleda Euroopa põlislooduse teemat. Usun, et on oluline, et koordineeriksime kaitsestrateegiat ja meie väärtuslike metsikute alade taastamist. Me kanname looduse ees vastutust maa õige kasutuse eest.

Minu kodumaal Slovakkias sundis kooreüraskite populatsiooni kasv rahvusparkide teenistusi Kõrg-Tatra piirkonnas kasutama selle putuka laastava tegevusega võitlemiseks pestitsiide. Kuid neis pestitsiidides sisaldub sellist kemikaali nagu tsüpermetriin, mis hävitab pahatihti loodusliku taimestiku ning kujutab endast tõsist ohtu inimeste ja loomade tervisele selles piirkonnas.

Just nagu meie peame leidma parema lahenduse kõnealusele dramaatilisele putukapopulatsiooni kasvule Slovakkias, tuleb üle Euroopa leida moodusi meie looduslike ja metsikute maade tõhusaks kaitseks. Ma soovitan Euroopa Parlamendil tungivalt tegutseda vastutustundlikult ja viivitamatult, et kaitsta säilinud põlisloodust.

- Rapport: Malcolm Harbour (A6-0018/2009)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, mul on hea meel toetada raportit kommertskasutusele eelnevate hangete kohta, sest see kahandab oluliselt uuendustesse investeerimise riski. See aspekt on eriti oluline majandussurutise ajal. Kommertskasutusele eelneva hanke edukus võimaldab riigiasutustel teha koostööd uute toodete väljaarendamisel, selleks et parandada avalike teenuste kvaliteeti. Me usume, et see suurendab VKEde huvi uuenduslike lahenduste kohta ettepanekute tegemisel ühistranspordi ja tervishoiu kvaliteedi parandamisel, vähendades energia tarbimist ühiskondlikes hoonetes, kaitstes kodanikke turvariskide eest ilma nende eraellu sekkumata. See uus lähenemisviis aitab Euroopa avalikul sektoril tulla toime riiklike põhiülesannetega ilma riigi abita, tõstes samas Euroopa firmade uuenduste potentsiaali. Käesoleva raportiga oleme andnud Euroopa Komisjonile tugeva signaali, et kiirustataks ja viidaks sisse kindlaid seadusmuudatusi.

- Rapport: Anne Laperrouze (A6-0013/2009)

Jan Březina (PPE-DE). - (CS) Lugupeetud ametis olev nõukogu eesistuja, siinkohal soovin väljendada oma arvamust gaasiühenduse tootmise ja edastussüsteemide üksikosadena müümise kohta seoses vastu võetud seadusaktidega. Ettepanek kolmanda maailma riikide sertifitseerimismenetluse kohta näib aruka lahendusena. See on esimene kord, kus EL pöörab tähelepanu energia turvalisusele gaasituru kontekstis. Vastusena kogetud gaasikriisile on ühtlasi oluline kiirendada Euroopasse teiste torujuhtmete ehitamist, mis ei sõltuks Venemaast. Peamised infrastruktuuriprojektid, nagu Nabucco gaasijuhe, mis ühendaks Kaspia piirkonda Euroopaga, ei saa eksisteerida ilma ulatuslikult vertikaalselt integreeritud ettevõtmisteta ja nende investeerimisteta. Kuid vaevalt et meid tabab nende tulv, kui

gaasiühenduse pea kohal ripub üksikosadena müümise ja sellest tulenevalt ka nõrgestatud majandusliku positsiooni oht. Lahendus, mida parlament võiks kasutada, on kehtestada uue infrastruktuuri loomiseks vabastus üksikosadena müümisest kuni investeringutasuvuseni. Ma ei tea, kas selles õigusaktis oleme ammendanud kõik meile avatud võimalused.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, ühine energiapoliitika on hetkel üks suuremaid Euroopa Liidu väljakutseid. Meie reaktsioon sellele peab põhinema solidaarsusel.

Me kõik teame, et Venemaa jääb üheks meie tähtsaimaks ja keerulisimaks kaubanduspartneriks. Tõsiasi, et Venemaa on meie gaasivarustuse peamine allikas, ei tohi aga tähendada seda, et nad saavad erikohtlemise osaliseks. Raporttöör soovib lõdvendada liidu poliitikat Vene Föderatsiooni suhtes. Usun, et meil tuleb järgida ausat, kuid ranget poliitikat kaubanduspartneri suhtes, kes kasutab energia toorainet relvana, millega avaldada poliitilist survet.

Rõhutatakse, et energiaallikate mitmekesistamine on üks energia turvalisuse valdkonnas esile kerkivaid põhiteemasid. Üks moodus sellega toimetulemiseks oleks endi vabastamine Venemaa tooraine sõltuvusest. Nabucco torujuhtme ehitamine ja teiste energiaallikate kasutamine on sammudeks selles suunas.

Jim Allister (NI). Härra juhataja, taas kord tuleb meil siin parlamendis roheliste volituste seisukohalt enesega rahul olla. Kõnelejad on omavahel võistelnud üha kõrgemate ebarealistlike energeetikaalaste eesmärkide sihtimisel üksnes taastuvallikatest ja CO₂ emissioonide kahandamise eesmärgil – seda kõike usus, et seestmiste, kuid kulukate jõupingutustega päästame maailma.

Jah, meil tuleks kasutada ja edendada jätkusuutlikke energiaallikaid, kuid selle poole püüdlemine, mis on enamjaolt muutunud dogmaks, kus ei arvestata maksumust või rakendatavust, tuleb inimesed reaalsusesse tagasi tuua. Muuhulgas on reaalsus ka see, et kliimamuutus ei ole midagi uut, vaid see on nii tsükliline protsess kui ka reaalsus, et kuni tekitame endale neid põhjuseid, nihkub tootmine üha enam sinna, kus puuduvad taolised takistavad piirangud. Ühel päeval tuleb meil anda aru oma eesmärkide kohta, millega EL silma paistab.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Härra juhataja, ma hääletasin Anne Laperrouze raporti poolt, kuid hääletasin ka mitmete muudatuste poolt, millest kõik seadsid tuumajaamad tuleviku energiaallikana küsimuse alla. Need lükati aga tagasi. Raporti kui terviku poolt hääletades toetan mitmeid selles sisalduvaid häid elemente, kuid tunnistan fakti, et enamus käsitleb tuumaenergiat Euroopa CO₂-vaba energiasegu osana.

Kuid tunnen endiselt, et see ei ole parim tulevikulahendus. Tulevikulahenduseks on laialdaste investeringute tegemine taastuvenergiasse ja selle arendamisse.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Nõustun Euroopa teise strateegilise energiaülevaate sätetega, kuid soovin mainida ka mõningaid gaasikriisi aspekte. Käesolev gaasikriis Ukraina ja Venemaa vahel ei ole paraku esimene, mis on mõjutanud 15 Kesk-Euroopa ja Balkani riiki. Ma ei ole näinud majanduskahjude ulatuse näitajaid mõjutatud riikide kohta, kuid sooviksin rõhutada moraalseid ja väärtuslikke kahjusid. Kuidas pidid ELi kodanikud end tundma, kui Ukraina ja Venemaa vaheline ilmselgelt poliitiline konflikt hävitas ELi majanduse, energiajulgeoleku, poliitilise stabiilsuse ning ELi riigid on võimetus mingeidki

meetmeid kasutusele võtma? Ma osutan Slovakkia ja Bulgaaria kavatsusele taasalustada tööd suletud turvalistes tuumaelektrijaamades, mida toetavad paljud meist siin parlamendis. Arutledes mis tahes ELi õigusaktide üle, sealhulgas energia valdkonnas, rõhutame, et tarbija ehk siis lihtkodanik on kõige tähtsam. Millal hakkame pöörama tähelepanu lihtkodanikele – Euroopa Liidu kodanikele?

Avril Doyle (PPE-DE). Härra juhataja, paljudele kolleegidele näib 95% suurune CO₂ emissiooni langetamine aastaks 2050 äärmuslikuna, kuid kui meil tuleb tunnistada – vähemalt mina teen seda – vastastikust eksperthinnangut, nagu see on esitatud viimases Valitsustevahelise Kliimamuutuste Nõukogu (IPCC) raportis, on selline kahandamise tase vajalik, kui soovime säilitada 2°C temperatuuri kasvu globaalses soojenemises.

Teiseks, kuna hääletasin mitmete tuumaenergiaga seotud muudatuste vastu, sest olen mures tuuma lõhustumise pärast, ei näe ma probleemi turvalisuse küsimuste või uue tuumaenergia põlvkonna uurimises. Sarnaselt paljudele vaatan ja imestan, kas tuuma lõhustumisest saab kunagi tegelikkus.

Kolmas punkt, mille soovin lisada, on jätkuv mure Iirimaa olukorra pärast ning meie elektrivõrgu üksikosadena müümise läbipaistvuse ja tegeliku omanduse puudumise pärast, mis jääb peamiseks negatiivseks stiimuliks teiste tootjate poolsetele investeringutele, eriti neile, kes kasutavad alternatiivkütuseid, mistõttu Iirimaa valitseb üks kõrgemaid elektrihindu Euroopas.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, Iirimaa kõrgete elektrihindade teemaga tegeles selles parlamendikojas endine kolleeg Simon Coveney ning me loodame, et teda saadab selles edu.

Ma hääletasin selle raporti poolt, sest selles käsitletakse tundlikke energiaefektiivsuse ja energiajulgeoleku teemasid seoses kliimamuutuste tegevuskavaga. Mul on mure seoses tuumaenergiaga, nagu paljudel Iirimaa inimestel, kuid meil tuleb minu arvates tunnistada, et kui võrkudevahelised ühendused on täies hoos, siis tuleb meil tõenäoliselt kasutada tuumasektoris toodetud elektrit. Seega tuleb meil uurida ohutut tuumajäätmetest vabanemist ja sellise tehnoloogia väljatöötamist, mis tõstaks selle ohutust ja julgeolekut.

Nimetatu puudumisel jään endiselt murelikuks ning hääletasin selle raporti küsimuses vastavalt sellele. Eriti tunnen kahetsust 37. muudatuse tagasilükkamise pärast, sest minu arvates peegeldas see küllaltki hästi paljusid selle täiskogu muresid.

- Rapport: Luís Queiró (A6-0501/2008)

Nirj Deva (PPE-DE). - Härra juhataja, toetasin rõõmuga härra Luís Queiró raportit väikelennujaamade proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse kohta. Oleme ELis püüdnud alati ajada kõigile ühesuguse poliitika kehtestamise joont, kuid ELil tuleb tunnistada, et iga liikmesriik ja kõik kohalikud olud nõuavad erinevaid lahendusi. Luís Queiró raport on sellega maksimaalselt tegelema.

Olemas on väikesed lennujaamad, keskmised lennuväljad ja suured rahvusvahelised keskused. Me ei soovi, et Euroopa Liit oleks suur lennujaamahoone. Selles raportis esineb vajalik tasakaal ning sel moel tuleks meil infrastruktuuri ka tulevikus vaadelda. See on üks põhjusi, miks enda valimisringkonnas Kagu-Inglismaal toetan väga vastumeelselt kolmanda raja lisamist Heathrow lennuväljale, kui meil võiks Kentis, uuel lennuväljal Thamesi suudmealal, olla parem rajatis.

- Rapport: Anna Záborská (A6-0492/2008)

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Praktikast võib täheldada, et artikli 45 lõikes 2 esitatud protseduuril on tõsisemid puudujääke. Vaatamata asjaolule, et keegi peale arutus osaleva raportööri ei saa arutada täiskogu istungijärgul seda teemat, jääb isegi raportöör ilma võimalusest arutada üksikuid problemaatilisi muudatusettepanekuid raportis.

Ma ei hääletanud roheliste fraktsiooni muudatusettepaneku poolt, sest uus versioon väljendab kahes punktis reservatsioone eesistujariigi Tšehhi ettepaneku suhtes. Kuid kuna tegemist ei ole nõukogu ametliku seisukohaga, siis on sellised soovitused ennatlikud ja sageli ka takistavad.

Kui tööelu sobitub pereeluga, siis tuleb erialane karjäär asetada põlvkondadevahelise solidaarsuse kontekstis toimuva tulu mitteteeniva tegevusega ühisele alusele. Olen veendunud, et raport toob uut indu mitmekordse diskrimineerimise likvideerimiseks neile meestele ja naistele, kes otsustavad vabatahtlikult hoolitseda oma lähedaste eest.

Soovin rõhutada raportöör Anna Záborská poolt tehtud tööd, kuid mul on kahju, et menetlusprotsesside tõttu ei ole me tema raporti projekti küsimuses hääletanud.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, ma distantseerun Anna Záborská raportile äsja väljakuulutatud muudatustest soolisest diskrimineerimisest hoidumise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse osas. Küps Euroopa ühiskond peab õppima nägema laste ja teiste ülalpeetavate eest täiskohaga hoolitsemist täisväärtusliku alternatiivina tööelule. Roheliste ettepanek, milles rünnatakse eesistujariigi Tšehhi lähenemisviisi, nimetades seda tagurlikuks, on minu arvates väär ja ebaküps, kuigi paraku hääletasid parlamendi liikmed selle poolt. See ei ole sugugi tagurlik naiste pagendamine meestele alluvasse rolli, vaid perekonna ühiskonda ennistamise moodus, andes võrdsed õigused ka meestele. Tänapäeval on ka mehed need, kes lükkavad vankrit ja hoolitsevad haiglas laste eest. Neid mehi ja naisi, kes pühendavad osa oma elust lapse eest hoolitsemisele või teevad nõrga tervisega vanemate abistamisel sotsiaaltööd, ei tohi tulevikus pidada vähemtähtsal ametil olijateks. Tunnustan seda, et eesistujariik Tšehhi on lisanud selle seisukoha oma prioriteetide hulka. Meie eesmärgiks peab olema selliste tingimuste loomine, kus mees või naine, kes otsustab seda teed minna, ei kannataks tööturul diskrimineerimist ning tal oleks võimalik töö- ja pereelu tasakaalustamiseks kasutada mitmeid valikuid, vastavalt kaitstud paindlikkuse põhimõtetele. Meil tuleb tugevdada vanemaks olemise staatust ja sellest tulenevalt põlvkondadevahelist kaitstud paindlikkust, selle asemel et seda tööseadustega kehtestatud takistuste abil nõrgestada. Eelmise sajandi eelarvamused süvendavad demograafilist kriisi. Anna Záborská raport oli sammuks õiges suunas ning ma ei toeta kohaldatud muudetud versiooni.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (CS) Sooviksin samuti väljendada oma täit toetust Anna Záborskále, kes on esitanud omaalgatuslikku raportit, mis käsitleb ja rõhutab tõepoolest vajadust põlvkondadevahelise solidaarsuse järele perekonnaliikmete seas. See ei ole üksnes noorema põlvkonna eest hoolitsemise küsimus, perekonda lisanduvate uute liikmete küsimus. Paljudel juhtudel tuleb meil ka lahendada sama perekonna vanemate liikmete eest hoolitsemise probleem.

Minu arvates on eesistujariik Tšehhi saanud õigesti aru valitseva demograafilise olukorra pakilisusest – ja selleks tuleb kaaluda ka majanduslikke hüvesid – ning ma olen vastu roheliste seisukohale, kes on ekslikult esitanud muudatusettepaneku, mis vähendab selle kavatsuse õiget väärtust. Toetan täielikult Anna Záborská raportit.

Lõpliku raporti üle hääletamise ajal mu hääletusseade ei töötanud. Toetan Anna Záborská esitatud seisukohta.

Ivo Strejček (PPE-DE). – Härra juhataja, tänan teid kannatlikkuse ja tähelepanu eest. Lubage mul selgitada, miks ma hääletasin roheliste ja nende esitatud muudatuse vastu. Ma ei soovi hääletada eesistujariigi Tšehhi vastu.

Minu esimene seisukoht seisneb selles, et eesistujariik Tšehhi ei kutsu niinimetatud Barcelona eesmärkides üles konkreetseid muudatusi tegema, vaid nende eesmärkide läbivaatamise küsimuses rakendatavust ja võimalusi käsitlevat arutelu algatama. Teiseks on selge, et sotsiaalsed, kultuurilised ja majanduslikud tingimused on erinevad, mis vaevalt küll võimaldavad Barcelona eesmärkide saavutamist üldiselt ja ühtlaselt kõikjal ELis. Kolmandaks ei võta raport arvesse täiendavaid tegureid, nagu iga perekonna vabadus või laste huvialad. Viimasena mainitav, kuid mitte tähtsusetu asjaolu on see, et Barcelona eesmärgid on ühtlasi keeruline saavutada, sest lapsehoid on õigusega täielikult riigi valitsuse käes.

Philip Claeys (NI). – (NL) Ka mina kavatsesin hääletada Anna Záborská raporti poolt, sest see oli lõppkokkuvõttes selline raport, mis ei upu traditsioonilistesse, poliitiliselt korrektsetesse klišeedesse, vaid puudutab võrdselt ka teemasid nagu diskrimineerimine või seda, mida selle all mõeldud on.

Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni poolt päevakorda võetud muudatus, mille vastu ma hääletasin, on tegelikult teinud raporti täielikult olematuks ning sisaldab mitmeid vägagi küsitavaid elemente, sealhulgas rünnakut eesistujariigile Tšehhile ja põhjendamatu väidet, et kodus laste kasvatamisel oleks tegelikult soorolle kinnistav mõju. See on eriti nõrk argument, kuid näib, et koera nüpeldamiseks ja arutelu pidamiseks kõljab igasugune kaigas, selle asemel et pakkuda probleemi kohta tõelisi vastuväiteid, nagu koju jäävatele vanematele töötasu maksmine.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, ma hääletasin Anna Záborská raporti poolt enamjaolt seetõttu, et selles tunnustati naiste poolt kodus enda peale võetud tööd. Hooldamise, hoolitsemise, harimise ja õpetamise olemust tuleb vääriliselt hinnata. Pealegi, sellise töö tegemist väljaspool kodu tunnustatakse ja arvestatakse SKT arvutamisel. Nobeli preemia võitja Gary Becker osutab koduste ülesannetega tegelevate inimeste majandusliku panuse tähtsusele ühiskonna kui terviku majanduslikus arengus. Mis puudutab perekonna määratlust poola keeles, siis tähendab see järglaste saamiseks võimelist liitu ning seetõttu ei hõlma samasooliste vahelist liitu.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, hääletasin Anna Záborská raporti poolt, millele rohelised vastu seisid ja mille kohta teise arutelu algatasid. Arvan, et meil Euroopas tuleb kindlustada meie ühiskonna jagatud väärtuste baasil see, et eelkõige perekonda loovatel naistel oleks õigus valida töötamisest loobumise või osalise ajaga töötamise vahel pärast sünnitust, selleks, et lapse eest hoolitseda. Mul oli õnne ning minu emal oli see võimalus ning tuleb öelda, et see tuli mulle kasuks.

Kui mu emal poleks olnud piisavalt õnne ning ta oleks pärast kahekümneaastast abielu lahutanud, oleks ta olnud keerulises olukorras, sest ta ei oleks saanud mingisugust sotsiaalkindlustustoetust, seda eriti kõrges eas. Olen võidelnud nelikümmend aastat selle eest, et tagada naistele võimalus perele ja lastele diskrimineerimatult pühenduda ning et neil ei tuleks sellise valiku langetamisel end halba seisu asetada. Ma ei saa hääletada sellise ideoloogia poolt, mis soovib usaldada lapsed ja täiskasvanud hällist hauani riigi kätte.

Tunnen kahetsust, et naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raport lükati tagasi. Enamik selle vastu hääletanud liikmeid tegi naistele, perekonnale ja ühiskonnale karuteene.

Nirj Deva (PPE-DE). – Härra juhataja, olen Anna Záborskále selle raporti loomise eest tänulik. Isegi kui minu fraktsioonil kerkis sellega seoses esile mõningaid küsimusi, tunnen, et ta puudutas midagi, mis oli ELi seisukohalt põhimõtteliselt oluline.

ELi rahvastiku arv väheneb järsult. Naise rolli perekondade kasvatamisel ei tunnustata paljudes liikmesriikides panusena riiklikusse SKTsse. Naised ja emad on meie ühiskonnas tööelu lahutamatu osa ning mitu miljonit ema hoolitseb Kagu-Inglismaal minu valimisringkonnas oma laste eest. Nende panus Briti SKTsse ja piirkondlikku õitsengusse on meie riigi seisukohalt põhimõttelise tähtsusega.

Käesoleva raportiga tunnustatakse seda panust minu arvates ELis esmakordselt. Meil tuleb julgustada parlamenti neid küsimusi tulevikus tehniliste detailideni vaatlema, et meil valitseks tulevikus sooline võrdsus ja solidaarsus.

- Rapport: Roberta Angelilli (A6-0012/2009)

Jim Allister (NI). - Härra juhataja, täna arutleme laste seksuaalse ärakasutamise teemal ja mõistame selle hukka. Tegelikult mõistis iga arutelus sõna võtnu õigusega hukka pedofiilide tegevuse ja lastepornograafia väärnähtuse. Samal moel tõmbas Interneti väärkasutamine endale paljude viha.

Kuid on pettumustvalmistav, et vaatamata sellisele üksmeelsele otsusele, ei ole mitmed liikmesriigid saavutanud ühesugust taset, tunnistades selle laste kuritarvitamise vormi kuritegelikuks. Seksuaalsuhte eesmärgil kontakti otsimisel, seksuaalsel kuritarvitamisel ja lastepornograafial ei tohiks olla kohta kuskil ELis ning me ei tohiks midagi sellist sallida. Vaikimine on pedofiilia parim sõber. Oleme kohanud seda kirikutes, perekondades ja kogukondades, kus on sellele silmad suletud, viies mõningate skandaalideni, millest oleme erinevates liikmesriikides teadlikud.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, mul oli hea meel toetada seda raportit, kuid peaksin oma eelmistele märkustele lisama, et seitse riiki ei ole veel end Euroopa Nõukogu konventsiooni või ÜRO valikprotokolliga sidunud, milles sisalduvad kaasaegsed lastekaubanduse, prostitutsiooni ja pornograafiaga võitlemise vahendid. Mul on kahju tunnistada, et see kehtib ka minu päritolumaa Tšehhi Vabariigi kohta, mis sooviks loomulikult selle vastu tõhusamalt võidelda, kuid on juba pikka aega lahendanud probleemi, kuidas lisada seadustesse juriidiliste isikute kriminaalvastutusele võtmise küsimust. Loomulikult korraldavad need juriidilised isikud lastekaubandust ja teenivad sellelt kopsakaid kasumeid. Seetõttu kutsun eesistujamaad Tšehhit üles selle siseriikliku probleemi lahendamise tagamisele, et olla eeskujuks teistele ELi liikmesriikidele.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

- Rapport: Angelika Niebler (A6-0006/2009)

David Casa (PPE-DE), kirjalikult. – Sellised lepingud on olulised Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheliste sidemete tugevdamise protsessis. Üha kasvav konkurents uutelt esilekerkivatelt turgudelt muudab äärmiselt vajalikuks olukorras peremeheks olemise ning see raport peaks seda tunnet täpselt väljendama.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin Angelika Niebleri raporti poolt, sest teadus- ja tehnoloogiakoostöö ELi ja USA vahel on hädavajalik. See transatlantiline leping peaks inspireerima nii USA-d kui ka EÜ-d lõikama vastastikust kasu teaduslikest ja tehnoloogilistest edusammudest, mis saavutatakse uurimisprogrammide kaudu. See leping soodustab mõttevahetust ja kogemuste jagamist teadusühiskonna, tööstuse ja tavakodanike hüvanguks. Soovin rõhutada, et USA on ülemaailmne liider teaduse ja tehnoloogia vallas.

Peame võtma arvesse, et see leping põhineb vastastikuse kasu põhimõttel, edendades osalust koostöötegevustes, nagu näiteks ühisprojektide ettepanekute koordineeritud üleskutsed ja ligipääs teineteise programmidele ja tegevustele. Aktiivselt edendatakse efektiivset intellektuaalomandi kaitset toetavaid põhimõtteid ja intellektuaalomandi õiguste õiglast jagamist. See ettepanek hoolitseb ELi ekspertide ja ametnike ametilähetuste eest ning Euroopa Ühenduses ja Ameerika Ühendriikides töötubade, seminaride ja kohtumiste korraldamise eest.

Loodan, et see leping panustab Lissaboni strateegia edusse, mille eesmärgiks on luua teadmispõhine Euroopa. Pärast Euroopa Tehnoloogiainstituudi rajamist loob see transatlantiline teadus- ja tehnoloogiakoostöö uusi võimalusi.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Angelika Niebler on esitanud raporti ELi ja Ameerika Ühendriikide lepingu kolmanda pikendamise kohta, mis toetab nõukogu otsust Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamise kohta. Kuna vastastiku kasulik leping edendab teadusalaseid teadmisi ning tehnoloogilisi edusamme, on mul tõeliselt hea meel seda abinõud toetada.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), kirjalikult. – Teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamine EÜ ja USA vahel on vaieldamatult Euroopa Teadusnõukogule positiivne aspekt. Häälteenamus osutab just sellele.

Kuid kogemused näitavad üha uuesti, et kõige viljakam teaduskoostöö on saavutatav siis, kui kahe institutsiooni uurijad teevad koostööd ühiselt kavandatud ja rahastatud projekti kallal. Seetõttu selleks, et lisada USAga koostööle rohkem sisu, kutsun komisjoni üles ühistele uurimisgrantidele otseste, lihtsate, projektile orienteeritud finantsinstrumentide kehtestamist USA ja EÜ uurijate vahel. Selliste valdkondade, nagu biomeditsiin, nanotehnoloogia ja kosmoseuuringute lepingute otsene kaasahaaramine oleks teretulnud. Sooviksin näha sellesse kaasatuna ka teisi esirinnas olevaid valdkondi, nagu rakutüve uuringud. Fakt, et mõningate uurimisvaldkondade puhul esinevad õigustatud eetilised küsimused, peaks olema pigem ajendiks nende aspektide ühise nägemuse väljatöötamise suunas kui takistuseks üldise teadusarengu teel.

Eriti tänu Euroopa Uurimisnõukogu grantidele on EL Ameerika uurijatele üha atraktiivsem. ELil on suurema ja pikemaajalise tähtajaga vahendid sissetulevate teadlaste liikuvuse tagamiseks ning tuleb tegutseda nii, et ELis toimuks puhas ajude juurdevool.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Teadus- ja tehnoloogiakoostöö pikendamine Ameerika Ühendriikidega on kinnituseks, et koostöö ja vastastikku kasulikud vahetused ELi ja USA vahel uurimistöö ja uuenduste juhtivates sektorites on vajalikud.

Kosmose- ja julgeolekusektorite hõlmamine sellesse lepingusse tähistab käesolevas lepingus olulist sammu transatlantiliste suhete tihendamise suunas, mis on fraktsiooni PPE-DE eesmärk. See koostöö peab hõlmama ka tsiviil- ja militaarkoostöö ühiste huvide valdkonda,

sealhulgas eesrindlike valdkondi, nagu uus kosmosetehnoloogia, nanotehnoloogia ja julgeoleku-uuringud.

Usun kindlalt, et see koostöö aitab parandada välismaal rahvusvahelises kosmosejaamas teostatud tegevuses saavutatavaid tulemusi, kuid ka sidesatelliitide valdkonda. Lisaks tunnen, et koostöö kolmanda maailma riikidega, eriti Venemaaga, on oluline, eelkõige GPS-Glonass-Galileo tüüpi projektides.

Kõik huvirühmad peaks ühe osapoolle saavutatud väärtuslikest tulemustest midagi võitma, olgu siis tegemist tsiviilsektoriga või tsiviilsektori militaarsektoripoolse rakendustega, sest tänapäeva maailma kodanike esmasteks muredeks on ikkagi ohutus ja turvalisus ning selle edu jagamine ei ole üksnes tõestus vastastikusest usaldusest ja partnerlusest, vaid ka garantiiks, et neid tulemusi ei kasutata muudel eesmärkidel kui üksnes inimkonna hüvanguks.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *kirjalikult*. – Soovin kirja panna, et toetan kõnealust EÜ ja USA vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamist.

Kuid mu hääletusseade ei töötanud ja soovin anda ametlikult oma poolthääle.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (DE) Ma hääletasin Angelika Niebleri Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu raporti (A6-0006/2009) vastu.

Laiendatud lepingu sisu erineb varasemast lepingust selle poolest, et sellele on lisatud lõigud kosmoseuuringutest ja julgeoleku-uuringutest. Kuna nii USA kui ka EL plaanivad kasutada kosmost otseselt sõjalistel eesmärkidel ning nad määratlevad julgeolekut eelkõige sõjalisest seisukohast lähtuvalt, siis on mõistlik oletada, et ka koostööleping teenib sõjalist eesmärki.

Koostöö teaduse ja uurimistöö alal on äärmiselt oluline. Kuid seda tuleb kasutada tsiviileesmärkidel. Ma olen vastu igasugusele sõjalisele kasutusele.

Lydie Polfer (ALDE), *kirjalikult*. – (FR) Ma hääletasin selle 1997. aasta detsembris sõlmitud lepingu uuendamise raporti poolt, mida uuendati esmakordselt 2003. aastal, mis võimaldab kahel osapoolel jätkata, parandada ja tihendada koostööd teaduse ja tehnika ühistes huvivaldkondades.

Kõnealune koostöö toob vastavate uurimisprogrammide kaudu teaduse ja tehnika edusammudest lähtuvat vastastikust kasu. Ühtlasi toimub teadmiste vahetamine, millest on kasu meie ettevõtetele ja kodanikele.

Kõnealune koostöö moodustab osa Euroopa tehnilise uurimise ja arendamise poliitikast, mis moodustab niivõrd suure osa Euroopa seadustest. See võimaldab meil Euroopa tööstuse teaduslikku ja tehnoloogilist alust tugevdada ja edendada selle paranenud rahvusvahelist konkurentsivõimet.

Zuzana Roithová (PPE-DE), *kirjalikult*. – (CS) Täna ei hääletanud ma ELi ja USA vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö raporti poolt. Seda vaatamata sellele, et ELi ja USA investeringute tase sellesse valdkonda on maailma suurimate hulgas ning paljud omavahel seotud teadusinstituudid juhivad teaduse ja tehnoloogia arengut üle maailma ning annavad oma panuse mitmete globaalsete probleemide lahendamisse. Kuid pikemas perspektiivis kritiseeriksin komisjoni ja nõukogu soovimatust uurida USAGA sõlmitud lepingut üldiste teaduse ja uurimistöö eetikaprintsiipide seisukohalt. See teeb mind murelikuks, et taas kord ei sisalda käesolev leping selliseid sätteid. See on inimkonna suhtes vastutustundetu

ning näitab, et ei arvestata nende teadlastega, kes säilitavad omal tahtel teatud eetilised printsiibid, samas kui teised seda ei tee. See käib eelkõige biotehnoloogia valdkonna kohta.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin Angelika Niebleri raporti poolt, mis puudutas EÜ/USA teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamist. Teadus- ja tehnoloogiakoostöö leping jõustus pisut üle 10 aasta tagasi ning seda on juba üks kord esimese viie aasta järel uuendatud. Nõustun täielikult, et seda lepingut tuleb taas pikendada, jätkamaks teadus- ja tehnoloogiakoostöö edendamist Ameerika Ühendriikidega ühiste prioriteetide valdkondades, mis pakub mõlemale osapoolle sotsiaalmajanduslikke kasusid.

Ühtlasi olen rahul, et lepingu tingimused on varem allakirjutatutega praktiliselt identsed, välja arvatud mõned üksikud tehnilised parandused. Lõpuks kiidan heaks kosmoseuuringute ja julgeolekusektori lisamise EÜ/USA lepingule.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin nõukogu Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamise ettepaneku raporti poolt, kuna tunnen, et igasugune koostöö võib viia uute avastusteni, mis omakorda võivad toetada arengut ja inimkonna evolutsiooni. Arvestades, et USA on üks suuremaid globaalseid teadusuuringuid juhtivaid jõude, tunnen, et teaduskoostöö pikendamine selle riigiga tooks kasu igale Euroopa Liidu liikmesriigile.

- Rapport: Angelika Niebler (A6-0005/2009)

Šarūnas Birutis (ALDE), *kirjalikult.* – (LT) Lepingu uuendamine veel viie aasta võrra oleks kasulik mõlemale osapoolle, sest jätkub ka Venemaa ka Euroopa Ühenduse vaheline koostöö teaduse ja tehnoloogia valdkonnas.

Kuna uuendatud lepingu sisu on identne 20. veebruaril 2009. aastal aeguva lepingu sisuga, pole mõtet jätkata kõnelusi selle lepingu jätkamisest tavalisel moel.

Arvestades mõlema osapoolle kasudega lepingu kiirel uuendamisel on tehtud ettepanek üheetapiliseks menetluseks (üks menetlus ja üks akt, mis on seotud lepingu allkirjastamise ja koostamisega). Lepingu mõlemad osapooled püüavad tagada koostöö jätkumise (eriti selliste tegevuste rakendamisel, kus peavad osalema kolmandad osapooled, vastavalt koostöölepingule). Nõustun selle ettepanekuga täielikult.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Ma hääletasin Angelika Niebleri raporti poolt, sest teadus- ja tehnoloogiakoostöö ELi ja Venemaa vahel on hädavajalik. See leping peaks inspireerima nii Venemaad kui ka Euroopa Ühendust lõikama vastastikust kasu teaduslikest ja tehnoloogilistest edusammudest, mis saavutatakse uurimisprogrammide kaudu.

See leping soodustab mõttevahetust ja kogemuste jagamist teadusühiskonna, tööstuse ja tavakodanike heaks. Märkasin, et see leping põhineb ELi ja USA samades valdkondades – nimelt teaduse ja tehnoloogia valdkonnas – sõlmitud lepingutele sarnastel põhimõtetel.

Peame võtma arvesse, et see leping põhineb vastastikuse kasu põhimõttel, edendades osalust koostöötegevustes, nagu ühisprojektide ettepanekute koordineeritud üleskutsetes ja ligipääsus teineteise programmidele ja tegevustele.

Aktiivselt edendatakse efektiivseid intellektuaalomandi kaitset toetavaid põhimõtteid ja intellektuaalomandi õiguste õiglast jagamist. See ettepanek hoolitseb ametilähetuste eest ELi ekspertidele ja ametnikele ning Euroopa Ühenduses ja Venemaal töötubade, seminaride

ja kohtumiste korraldamise eest. Käesoleval Euroopa loomingulisuse ja uuenduslikkuse aastal lootkem, et see leping panustab ELi ja Venemaa strateegilise partnerluse tõhustamisse.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult.* – Angelika Niebler on esitlenud raportit EÜ ja Venemaa teadus- ja tehnoloogiakoostöö olemasoleva lepingu uuendamisest. Rahulik koostöö ja töö Venemaa ja ELi vahel on teadusalaste teadmiste ja uurimuse arendamisel mõlemale kasulik ning toetan heameelega seda meedet.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Teadus- ja tehnoloogiakoostöö partnerluslepe uuendamine Venemaaga on oluline samm ELi ja Venemaa Föderatsiooni vaheliste suhete normaliseerimise ja tugevdamise protsessis, lisaks sellele, et see kergendaks hiljutisi pingeid.

Kuigi sellest ei piisa nendes valdkondades koostöösuhete normaliseerimiseks. EL ja Venemaa peavad eelkõige leidma mooduse oma partnerlust ja koostööd julgeolekupoliitika valdkonnas tihendada – eelkõige energiajulgeoleku poliitika valdkonnas. Hiljutise gaasikriisi ajal kerkis esile meie vajadus tõsise ja ühendatud lähenemise vastu võtmiseks Euroopa Liidu tarneallikatest sõltuvuse küsimuses.

Ärgem unustagem kriisi Gruusias, mis seadis mõneks ajaks ohtu kogu külma sõja järgse Euroopa struktuuri.

Pidades silmas kõiki globaliseerumises peituvaid ohte ja globaalset kriisi, on Venemaa oluline osaline, keda ei saa läbirääkimislaua taga eirata või sealt kõrvaldada. Kuid Venemaa Föderatsioon peab neid lepinguid ja standardseid rahvusvahelisi eeskirju järgima.

Pöördun Euroopa Komisjoni ja eesistujariigi Tšehhi poole palvega leida kindel viis nende probleemide lahendamiseks niipea kui võimalik, mis teenib nende endi ja Euroopa kodanike ning kolmandatest riikidest partnerite (Ukraina ja Moldova) huve.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *kirjalikult.* – Soovin kirja panna, et toetan seda ELi ja Venemaa vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu raportit.

Kuid mu hääletusseade ei töötanud ja soovin anda ametlikult oma poolthääle.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), *kirjalikult.* – (SK) Ma hääletasin Euroopa Ühenduse ja Venemaa vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö poolt, sest Venemaa Föderatsiooniga on tarvis luua tugevad, stabiilsed ja heanaaberlikud suhted. Ma vaatlen teadus- ja tehnoloogiakoostööd suurepärase selliste suhete sisse seadmise vahendina. Euroopa Ühendus nagu Venemaagi on teinud märkimisväärsed teadusalaseid edusamme, mis võivad osutada mõlemale osapoolle kasulikuks. Ühendus saaks sellest koostööst kindlasti kasu, teostades ja täiustades oma teadus- ja tehnikaprojekte. Kuigi sooviksin tõsta esile, et heanaaberlike suhete loomiseks on tarvis ka teise poole tahet ja usaldusväarsust.

Viimastel päevadel on ilmnenud Venemaa kui kaubanduspartneri mitteusaldusväarsus. Venemaa Föderatsiooni tegevus põhjustas mitmetes Euroopa Liidu riikides gaasikriisi, mis pani otsesesse ohtu liikmesriikide majanduse, paljastades Venemaast energiasõltuvuse puudused. Loodan, et hea koostöö huvides teaduse ja tehnika valdkonnas tulevikus taolised sündmused ei kordu.

Zuzana Roithová (PPE-DE), *kirjalikult.* – (CS) Just nagu ma hääletasin USAga sõlmitava lepingu vastu, hääletasin ka ELi ja Venemaa vahelise teadus- ja tehnikakoostöö lepingu raportit vastu. Toimisin selliselt täpselt samadel põhjustel. Mind teeb ärevaks, et lepingus puudub uurimistöö ühistele eetilistele piirangutele pühendatud peatükk. Tunnen kahetsust,

et komisjon ja nõukogu alahindavad seda uurimistöö üliolulist aspekti ning isegi ei ürita sellist lepingut luua. Justkui ei oleks nad teadlikud, et rohkem kui kuskil mujal on eetilised piirangud just teaduses omal kohal, sest seal on tarvis ennetavaid ettevaatusabinõusid. Vähemalt riiklikest vahenditest rahastatud teaduse ja uurimistöö puhul oleks sellise koostöölepingu raames eetikapõhimõtteid käsitlev rahvusvaheline lepe igati kohane.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma olen hääletanud Angelika Niebleri ELi-Venemaa teaduskoostöö lepingu uuendamise raporti poolt. Tõepoolest on oluline aastate eest Nõukogude Liidu valitsusega paika pandud lepingut uuendada. Euroopa Liidu ja Venemaa vaheline koostöö on andnud suurepäraseid tulemusi tänu sellele, et on ühendatud jõud üldise heaolu parandamise eesmärgi saavutamisel.

Seetõttu toetan Angelika Niebleri algatust ning rõhutan ELi ja Venemaa diplomaatiliste suhete jätkuvuse ja püsivuse tähtsust selleks, et tagada rahvusvahelise geopoliitilise tasakaalu säilimine.

Peter Skinner (PSE), *kirjalikult*. – On mitmeid põhjusi, miks see leping tugevdab nii ELi siseturget ja koostööd standardite alal kui ka tarbijakaitset.

Esimene nendest on see, et teadus on üleilmne teadusharu ning edusammud, mida jagame, on suunatud inimkonna kogujõupingutuste suurendamisele. Hüved, mille suunas võime töötada, on nimelt üldiselt positiivsed.

Olgu selleks siis töö autotööstuses emissioonide vähendamiseks või strateegilisi seoseid loovad ülikoolid – selle lepingu edendamise edu on mõõdetav.

Ka tarbijad on kaudsed kasusaajad, sest helgemad pead võivad võtta enda kanda usalduse tõstmise meie ühismuredele vastates.

Daniel Stroj (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (CS) Kuigi võib tunduda, et nõukogu otsuse eelnõu vastu võtmine lepingu kokkuvõttes (Euroopa Ühenduse ja Venemaa vahelise teadus- ja tehnikakoostöö lepingu uuendamine) on tegelikult vaid sekundaarse tähtsusega formaalsus, ei ole see minu arust nii. Üha enam saab selgeks, et Venemaa peab olema pigem ELi strateegiliseks partneriks kui igavesti hukka mõistetud ja hirmsa kolli rollis. Seetõttu peame tunnustama igat sammu ELi ja Venemaa vahelise koostöö suunas erinevatel tasemetel ja erinevates vormides. Koostöö Venemaaga võib eeldatavasti etendada väga olulist üheselt mõistetavalt positiivset rolli valitsevas tõsisel majanduskriisis. Venemaad ei saa Euroopast lahutada. See kuulub Euroopasse, meeldigu see siis meile või mitte, ning koostöö selle riigiga võib peagi olla Euroopale eluliselt olulise tähtsusega.

- Rapport: Gyula Hegyi (A6-0478/2008)

John Attard-Montalto (PSE), *kirjalikult*. – Kõneledes põlisloodusest, peame tegelikult silmas looduskeskkonda, kus puudub inimtegevus ehk teisisõnu puutumatuid piirikondi. Põlisloodus võib tähendada nii maad kui ka merd.

Olemas on kaks erinevat lähenemisviisi: üks neist on seotud loodushoiu mõistega ja teine säilitamise mõistega. Need on erinevad. Esimest neist võib kirjeldada õige looduskasutusena ning teist looduse kasutamise eest kaitsmisena. Arvan, et kuigi loodushoiu ja säilitamise mõisted võivad erineda, sõltub nende rakendamine kindlast piirkonnast. Näiteks on Euroopa selleks liiga väike, et omada selle kodanikele keelatud piirkondi. Metsad katavad umbes kolmandiku maapinnast, millest vaid 5% on kirjeldatav põlisloodusena.

Suurem osa Euroopa põlislooduse alasid on kaitstud Natura 2000 raames. See on Euroopa võrgustik, mis katab juba praegu ELi kõige väärtuslikumaid ja suurema bioloogilise mitmekesisusega piirkondi. Sel põhjusel nõustun, et puudub vajadus uute põlislooduspiirkondi puudutavate õigusaktide järele, sest enamikku neist on käsitletud Natura 2000s. Kuid on oluline kaardistada põlislooduse piirkondi, jagades need metsa-, magevee- ja mere põlislooduse piirkondadeks.

Alessandro Battilocchio (PSE), *kirjalikult*. – (IT) Ma hääletasin selle raporti poolt. On mitmeid põhjusi, miks Euroopa peaks olema huvitatud kaitstud põlislooduse aladest. Esiteks toimivad need mitmetele liikidele, mis ei suuda ellu jääda isegi pisut muutunud keskkonnas, pelgupaiga ja geneetilise reservina. Esineb mitmeid liike, mida pole veel avastatud ja kirjeldatud. Enamik neist elab pinnases ja kõdunenud puudes ning on muutuste suhtes äärmiselt tundlikud. Need saastamata alad on ideaalsed looduses toimivate muutuste ja looduse evolutsiooni uurimiseks. Samas on need piirkonnad äärmiselt vastuvõtlikud inimeste poolt väljaspool nende piire tekitatud kliimamuutuste põhjustatud mõjudele.

Siis on veel mitmeid puhteetilisi põhjusi Euroopas põlislooduse piirkondade säilitamiseks. Meil on moraalne kohustus tagada see, et tulevased põlvkonnad saaks nautida ja kasu Euroopa põlislooduse kaitsealadest. Jätkusuutliku turisminduse arendamist kasutatakse majandusväärtuse lisamiseks põlislooduspiirkondadele ning nende loodushoiu edendamiseks.

Seetõttu on oluline esitada sobivad soovitused ELi liikmesriikidele parima mooduse leidmiseks, kuidas kindlustada see, et nii käesolevad ja potentsiaalsed kaitsealad kui ka põlislooduse piirkonnad ja nende looduslikud protsessid oleksid Natura 2000 raames kindlustatud.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), *kirjalikult*. – Ma hääletasin selle raporti poolt, kuna nõustun, et tõepoolest tuleb jätkata Euroopa viimaste põlislooduspiirkondade kaardistamist. Loomulikult pole võimalik seda teha ilma põlislooduse mõistet määratlemata. Seega kutsun Euroopa Komisjoni üles selles valdkonnas tegutsema. Ühtlasi nõustun mõttega, et meil tuleb edendada jätkusuutlikku turismi neis valdkondades ja õpetada juhte põlisloodust säilitama ning kaitsma.

Seetõttu ühinen peamiste valitsusväliste organisatsioonide palvega selles valdkonnas ja palun Euroopa Komisjonil esitada mõningad juhtnöörid Euroopa põlislooduse säilitamiseks.

Martin Callanan (PPE-DE), *kirjalikult*. – See raport osutab sellele, et isegi kaugeimad Euroopa nurgad ei ole väljaspool ELi haaret. Kogu põlislooduse mõte seisnebki selles, et see peaks olema inimkonna poolt puutumatu – siia kuulub ka EL. Kuid arvestades erinevate keskkonnale avaldavate mõjudega, on teinud komisjon ettepaneku Euroopa kõige kaugemate ja eraldatumate regioonide kaitse ja selle eest hoolitsemise tegevuskavaks.

Seetõttu toetan üldjoontes seda raportit, eeldusel et liikmesriigid säilitavad juhtiva rolli põlislooduse haldamisel, määramisel ja kaitsmisel.

Olen mõnevõrra skeptiline ELi põlislooduse strateegia teenete suhtes, arvestades et ELi põllumajanduse ja kalanduse juhtimine on osutunud täielikuks katastroofiks. On oluline, et EL toimiks selles protsessis parima tava soodustaja ja varamuna, vastasel korral õonestataks ettepanud meetmete mõtet.

Neile hoiatustele vaatamata on minu Kirde-Inglismaa piirkonda õnnistatud silmapaistvate looduskaunite eraldatud aladega, mis on suuresti inimese poolt puutumata. Seetõttu toetasin seda raportit.

David Casa (PPE-DE), *kirjalikult.* – Natura 2000 on teinud paljutki rikkumatu või puutumata keskkonna kaitsmiseks. Selles raportis rõhutatakse selliste projektide olulisust ning olen täiesti nõus raportööriga, et selliste alade kaitse tagamiseks tuleb kasutada paljusid ressursse. On oluline need alad kaardistada, sest kui jätame selle liiga hilja peale, võib olla juba lõplikult hilja.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult.* – Gyula Hegyi omaalgatuslikus raportis rõhutatakse põlisloodusalade kaitse tähtsust Euroopas olemasolevate direktiivide rakendamisel, tehes ettepaneku määratleda „põlisloodust” nii seni puutumata alade kui ka „minimaalse inimtegevusega aladena”.

Samas kui see raport on tervitatav, jäävad teatud valdkonnad ebaselgeks, näiteks kas arutletakse olemasolevate põlisloodusalade või võimalike tulevaste põlisloodusalade üle. Ühtlasi sooviksin teada, kas hetkel on Natura 2000 raames käesolevalt loetlemata alasid, mis kuuluks potentsiaalselt käesolevas raportis kaalumisele.

Natura 2000 raames erikaalutluse alla kuuluvad alad langevad komisjonis erinevate peadirektoraatide kompetentsi. Kuigi hindan nende erinevate osakondade poolt ette võetud tööd ja nende erinevaid volitusi, mis suurendavad koostööd ja sidusust, võiks tösta olulisel määral Natura 2000 kaitsealadele võimaldatavat kaitset. Mul on hea meel toetada Gyula Hegyi raportit, kuid kahetsen, et kodukorra artikli 45 lõike 2 rakendamise tõttu puudus mul võimalus selleteemalises arutelus osaleda.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin Gyula Hegyi raporti poolt, sest usun, et Euroopas tuleb põlisloodusalade kaitset parandada ja edendada.

Seoses sajanditepikkuse inimtegevuse tulemuseks oleva survega keskkonnale katavad põlisloodusalad tänapäeval vaid 46% Maa pinnast.

Usun, et Euroopa Komisjoni kohus on esitada liikmesriikidele soovitusi, milles sisaldugu ka kaardi valmistamine ja Euroopa põlisloodusalade strateegia koostamine.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Me hääletasime käesoleva raporti poolt, sest meil tuleb loodust kaitsta, tehes seda inimtegevuse kaudu. Praegu katavad metsad 33% Euroopa Majanduspiirkonna riikide maa-alast, mis vastab 185 miljonile hektarile. Vaid 9 miljonit hektarit metsasid (5% kogu metsaalast) loetakse „põlislooduseks”. Need piirkonnad koos nende loodusliku taimestiku ja loomastikuga ja ökosüsteemidega, kuhu nad kuuluvad, on põhiliselt oma loomulikus olekus. Neid põlisloodusalasid peab kaitsma tõhusates ja eriomastes tingimustes, siia kuuluvad nt geneetilised reservid ja pelgupaigad paljudele liikidele, mis ei suudaks püsima jääda isegi pisut muutunud tingimustes – eelkõige suured imetajad, nagu pruunkarud, hundid ja ilvesed.

Meil on moraalne kohustus tagada see, et tulevased põlvkonnad saaks nautida ja lõigata kasu Euroopa põlisloodusaladest. Säästva turismi arendamisega antakse põlisloodusele majanduslik tähtsus ning toetatakse selle säilitamist, julgustades tavainimesi looduse peidetud väärtust avastama ilma seda kahjustamata. Säästev turism suurendab heakskiitu loodushoiupoliitikale, sest turistid hakkavad isikliku kogemuse tulemusel mõistma vajadust kaitse järele, aidates samas majanduslikult säilitada põlisloodusalasid, mis pakuks töövõimalusi kohalikele inimestele.

Duarte Freitas (PPE-DE), *kirjalikult.* – (PT) Täna on Euroopa põlisloodus kahanenud murdosani varasemast, seega on nende alade kaitse üks prioriteete.

Seetõttu peavad need olema Euroopa bioloogilise mitmekesisuse poliitika kesksed ja Natura 2000 võrgustik peab neid alasid arvesse võtma, et kasutada maksimaalselt ära pakutavaid ökosüsteemiteenuseid.

Seetõttu kiidan heaks Gyula Hegyi raporti lootuses, et Euroopa põlisloodusalasid saab paremini säilitada tulevastele põlvkondadele nautimiseks.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Ma toetan seda raportit, mis tõstab esile vajaduse kaitsta 46% maailma maapinnast, mis moodustab põlislooduse ja mida inimtegevus ei ole oluliselt muutnud.

Luís Queiró (PPE-DE), *kirjalikult.* – (PT) Möödast on päevad, kui inimkonna ajalugu oli ellujäämise lugu looduse vastasseisu palge ees. Siin maailmajaos tuleb meil aga endiselt end kaitsta looduse ja selle rünnakute eest ning hädavajalikuks on muutunud looduse kaitsmine inimese kohalolu ja valitsemise eest. Peame seda endi heaks tegema, sest oleme huvitatud bioloogilise mitmekesisuse rikkuse säilitamisest ning tunneme vajadust säilitada planeeti, millel meile on antud võimalus elada. Nende ettekirjutuste põhjal tuleb meil kaaluda, milliseid jõupingutusi teha põlislooduse säilitamiseks Euroopas, nimelt kaugeimates regioonides, kus selline mitmekesisus on niivõrd oluline. Samad ettekirjutused nõuavad, et sekkumine ja määrused oleks tasakaalustatud ja kaalutletud. Kui soovime edendada uut viisi maapiirkondade kasutamiseks, ei tohiks me tõsta sealset inimtegevuse taset üle taluvuspiiri. Põlislooduse kaitse – eriti seal, kus see eksisteerib koos inimtegevusega – peab tähendama tasakaalu, säilitamise ja säästlikkuse edendamist. Me ei peaks asetama maaelule väljakannatamatut koormat ega panema inimesi hülgama iseenesest juba vaesunud piirkondi.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletan Gyula Hegyi Euroopa põlislooduse raporti poolt. Arvan, et Euroopa Liit peaks rohkem põlisloodusaladest huvituma, sest need toimivad paljudele sellistele liikidele pelgupaiga ja reservaadina, kes ei suudaks muutunud tingimustes ellu jääda. Pealegi ei tohi unustada selle otsuse eetilisi põhjusi.

Meil, Euroopa kodanikel, on moraalne kohustus tagada see, et tulevased põlvkonnad saaks kasu Euroopa põlislooduse kaitsealadest. Seetõttu pooldan Gyula Hegyi algatust, mille eesmärk on edendada säästliku turismi arengut, mis on põlislooduse majandusväärtuse tegelik näitaja.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin selle raporti poolt, sest minu arvates peab Euroopa kaitsma oma põlisloodusalasid ja panustama sealsete rahvusparkide korrashoidu. Vastavalt „Euroopa põlislooduse” raportile on mitmes Euroopa regioonis 10 rahvusparki. Nende rahvusparkide korrashoid ja kaitse tähendab ka neil aladel elutsevate looma- ja linnuliikide kaitset.

Pidades silmas, et osa neist liikidest on väljasuremise äärel, tunnen, et Euroopa Liit peab aktiivselt sekkuma programmide arendamisse, mis aitavad neid liike taas elustada ja teatud piirkondi taasasustada, kust paraku mõned looma- ja taimeliigid on kadunud.

Sellest ohust tulenevalt arvan, et kasutusele on vaja võtta järgnevad meetmed: raietegevuse täpsem analüüs aladel, mis ei ole rahvusparkideks ette nähtud ning kindlate

taasmetsastamisprojektide arendamine puudest puhastatud aladel. Ma isiklikult toetan kindlalt iga sellist projekti ning soovin siinkohal avaldada raportööri tunnustust.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *kirjalikult.* – (PL) Termin „põlisloodus” osutab looduskeskkonnale, mida inimtegevus ei ole märkimisväärselt muutnud. Isegi praegu on 46% Maa pinnast klassifitseeritud põlisloodusena.

Säilitamise ja kaitse mõisted erinevad teineteisest. Esimene neist hõlmab looduse õiget kasutust. Viimane aga osutab looduse kaitsmisele ärakasutamise eest. Minu arvates vajab loodus kaitset inimtegevuse kaudu. Euroopa on liiga väike selleks, et oleks arukas inimesi teatud territooriumile sisenemast keelata. Küsimuse all olevad territooriumid on konkreetse ja erakordse väärtusega. Seda saab keskkonnasõbralikult ära kasutada uute toodete väljaarendamisega turismivaldkonnas.

Samal ajal on need territooriumid eriti tundlikud keskkonnamuutuste mõjudele, mille inimolendid on põhjustanud. Meie moraalseks kohuseks on tagada see, et tulev põlvkond oleks võimeline nägema ja kogema tõelist Euroopa põlisloodust. Säästva turismi arendamine võib osutada mooduseks, mille kaudu saadakse kasu põlisloodusalade majandustähtsusest ja mis pakub ressursse nende kaitseks.

Euroopas on esile kerkinud huvitav programme ühendav algatus, mis on suunatud põlisloodusele ja säästvale turismile. Osutan PAN parkide sihtasutusele, mille eesmärk on neil maal säästva turismi arendamine.

Puudub vajadus põlisloodust käsitlevate uute seadusaktide vastuvõtmiseks, kuid Euroopa Komisjon peaks välja töötama sobilikud soovitusel ELi liikmesriikidele abi tagamiseks, mis puudutavad praeguseid või võimalikke põlislooduse kaitse parimaid moodusi, mida võidakse Natura 2000 võrgustikku lisada.

- Rapport: Luís Queiró (A6-0501/2008)

Martin Callanan (PPE-DE), *kirjalikult.* – Viimastel aastatel on üld- ja teenistuslik lennundus olnud kiiremini kasvavaks haruks lennundussektoris. Lennujaamad minu koduses Kirde-Inglismaa valmisringkonnas, näiteks Newcastle ja Durham Tees Valley, on populaarsed amatöörpilootide seas ning üha enam ka äriinimeste seas. Seetõttu on tegemist alalõiguga, mis vajab toetamist ja mõistlikke määrusi.

Mulle avaldas muljet komisjoni pühendumus proportsionaalsusele üld- ja teenistuslennunduse määrustes. Selline lähenemisviis erineb märkimisväärselt paljudest eelmistest transpordialastest ettepanekutest ning see on tervitatav, kuigi meil tuleb olla valvel selleks, et tagada kõnealuse sektori jätkuvalt säästev areng ilma koormava bürokraatiata, mis iseloomustab liiga sageli komisjoni ettepanekuid.

Paratamatult kahaneb see sektor majanduskriisi jätkudes lähemas perspektiivis mõnevõrra. Kuid üld- ja teenistuslik lennundus aitab märkimisväärselt kaasa majanduse kasvule, eriti regionaalsel tasandil nagu meil siin Kirde-Inglismaal.

Ma hääletasin selle raporti poolt.

David Casa (PPE-DE), *kirjalikult.* – Ma nõustun raportööri vajaduse suhtes rõhutada andmete kogumise, proportsionaalsete määruste, lennuvälja ja õhuruumi läbilaskevõime ja keskkonna säästvuse tähtsust, tunnistades samas ühe meie ajal kiiremini kasvava tööstusharu tähtsust. Kutsume üles neis mainitud valdkondades tasakaalu saavutama nii, et mitte tõkestada äri, säilitades samas selle säästvuse.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult.* – Parlamendi liige Luís Queiró on reageerinud komisjoni teabele, mis sisaldub „Üld- ja teenistusliku lennunduse säästvat tulevikku hõlmava kavas”, ning on toonud esile mitmeid valdkondi, kus poliitilised kaalutlused avaldavad mittekommertsliku õhustranspordi sektorile üld- ja teenistuslikus lennunduses täiendavat mõju. Erilist huvi pakub ühenduse julgeoleku ja ohutuse valdkondade pädevusala laiendamine ja ühenduse algatuste poolt sektorile avaldatav mõju, näiteks Ühtse Euroopa taeva projekt ja lennujaamade turvalisuse juhtimissüsteem.

Esmaseks probleemiks on ohutuse tagamine, kindlustades samas keskkonnaprobleemide vastutustundliku täitmise selles sektoris nii mürasaaste kui ka tekitatud emissioonide taseme langetamise teel. Nii sektori kasvutempo kui ka mitmekesisus muudavad selle üheks sektoreist, kus osutuvad vajalikuks tulevased määrused. See teade osutab tulevikupoliitika väljatöötamise rajale.

Jörg Leichtfried (PSE), *kirjalikult.* – (DE) Ma hääletasin Luís Queiró üld- ja teenistusliku lennunduse tuleviku raporti vastu.

On vaieldamatult tõsi, et mitmete üld- ja teenistuslennukite liiklus on märkimisväärselt kasvanud ning seeläbi on suurenenud ka mõju keskkonnale.

Siiski on minu arvates lennuväljade laiendamisse investeerimine vale lähenemisviis, sest see suurendaks üksnes nõudlust reisimise järele ning suurendaks lennuliiklust. Meil tuleb leida alternatiive, nii et õhuliikluse tase ei kasvaks ning reostus jääks mõistlikkuse piiridesse.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Üld- ja teenistuslik lennundus on õitsev sektor, mida iseloomustab suurem kohanemisvõime ja paindlikkus, mis on vastuolus suuri lennuvälju iseloomustava jäiga paindumatusena. Sel põhjusel toetan kolleeg Luís Queiró soovitusi tervikliku proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtete rakendamise kohta selles sektoris üksikjuhtude põhjal lepingutingimustega, mis vastaks kõigile julgeoleku- ja ohutusnõuetele.

Ma pöördun kõigi liikmesriikide poole palvega arvestada kõiki komisjoni ja raportööri soovitusi, eriti neid, mis puudutavad lennujaamade läbilaskevõime parandamist ja nende kasutamist optimaalse tulemuse saavutamiseks, mitte üksnes suurtes lennujaamades, vaid eelkõige regionaalsetel ja kohalikel lennuväljadel.

Õigupoolest Ühtse Euroopa taeva II paketi ja Euroopa Lennundusameti volituste laiendamise tegeleva raportöörina võtsin arvesse selles lennundussektori lõigus vajadust tingimusteks, mida on tarvis säästva arengu tagamiseks nii selle tööstusharu kui ka lõppkokkuvõttes reisijate heaks.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin Luís Queiró üld- ja teenistusliku lennunduse säästva tuleviku tegevuskava raporti poolt. Loomulikult on meid hoiatatud selle eest, et on tarvis uut Euroopa poliitikat üld- ja teenistuslikku lennunduse kohta.

Põhjuseks on tsiviillennunduse sektori ettevõtete kogukäive pidev kasv. Tõepoolest, hinnanguliselt võib teenistuslikku lennundust kasutavate reisijate arv järgneva kümne aasta jooksul kahekordistuda. Pealegi tuleb tunnustada seda tüüpi lendudest saadavat eelist majandusele ja sotsiaalsele heaolule tervikuna.

Seetõttu pooldan kaasliikme raportit ja loodan, et sektoris peituvat märkimisväärselt kasvupotentsiaali oleks võimalik tulevikus täielikult ära kasutada.

- Rapport: Malcolm Harbour (A6-0018/2009)

John Attard-Montalto (PSE), *kirjalikult.* – Avalikku sektorit takistavad traditsioonilised uuringute hankemeetodid ja arendusteenused. Seda saab muuta kommertskasutusele eelnevate hangete kaudu. Kommertskasutusele eelnev hange on eriline lähenemisviis, mille kaudu toimub avaliku sektori teadus- ja arendustegevuse hange.

EL vajab ulatuslikumat innovatsioonistrateegiat. Ja see, mida nimetame kommertskasutusele eelnevaks hankeks, on vaadeldav osana sellest strateegiast. See on oluline liidu innovatsioonilise suutlikkuse taastamiseks ja Euroopa kodanike avalike teenuste parandamiseks. USA avalik sektor kulutab uuringutele 50 miljardit USA dollarit. Euroopas kulutakse sellele 2,5 miljardit USA dollarit. On ilmne, miks on kommertskasutusele eelnev hange olulise tähtsusega, aitamaks Euroopa avalikku sektorit peamiste riiklike probleemide käsitlemisel.

Üks ELis olemasolevaid probleeme on teadlikkuse puudumine selle kohta, kuidas optimeerida teadus- ja arendustegevusega seotud hankeid. See probleem on eksklusiivse arenduse tulemus. Ettevõtted, mis on töötanud avalik-õiguslikule asutusele välja toote või teenuse, ei saa oma leide teiste klientide puhul kasutada. Kommertskasutusele eelnevad hanked käsitlevad seda anomaaliat. See võimaldab teatud lähenemisviisi, mis sisaldab riskiga kaasnevate kasude jagamist. Selle tulemuseks on ühtlasi tulus innovatsiooniliste lahenduste väljatöötamine.

Alessandro Battilocchio (PSE), *kirjalikult.* – (IT) Tänan teid, härra juhataja. Ma annan poolthääle. Pean kommertskasutusele eelnevaid hankeid innovatsioonile potentsiaalselt väga kasulikuks ning leian, et seeläbi võidakse Euroopa Liidus pakkuda uuendatud kõrgkvaliteetseid avalikke teenuseid.

Ja mitte üksnes seda. Kommertskasutusele eelnevate hangete lepingud pakuvad suuri võimalusi väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele seoses nii riiklike lepingute sektori kui ka nende globaalse arendamise ja kogemusega. Tõepoolest on need oma olemuselt väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele kergemini kättesaadavad kui traditsioonilised suured ärilepingud.

Vaatamata sellele kõigele kardan, et ettepanekul ei õnnestu paeluda väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tähelepanu, välja arvatud siis, kui tehakse selgeks see, kuidas need lepingud toimivad, seda eriti piiriüleses kontekstis, välja arvatud siis, kui teatud menetluslike aspektide kohta ei pakuta täiendavat selgitust, sealhulgas riikliku abi ja intellektuaalomandi määruste kohta, millega saaks luua läbipaistvuse ja stabiilsuse avalik-õiguslike asutuste ja ettevõtete jaoks.

Martin Callanan (PPE-DE), *kirjalikult.* – Kõnealune raport kujutab endast kaineid lugemismaterjali: vaatamata kogu jutule Lissaboni tegevuskavast ja järgmiseks aastaks Euroopa majanduse maailmas kõige konkurentsivõimelisemaks muutmisest, olin vapustatud, kui lugesin, et USA avalik sektor kulutab aastas 50 miljardit USA dollarit teadus- ja arendustegevuse hangetele.

See arv on kaksikümmend korda suurem kui Euroopa kulutused ning moodustab kokku umbes poole USA ja Euroopa teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute vahelisest lõhest.

Tunnustan raportit, mille esitas kolleeg Malcolm Harbour, kes kavandas mooduseid selle tootlikkuslõhe likvideerimise hakkamiseks Euroopas. Nimetatud protsessi võtmeks on pealkiri: innovatsiooni edendamine.

Minu arvates on parim moodus kõnealuse raporti realiseerimiseks see, kui EL julgustab pigem innovatsiooni ja tehnoloogilist arengut kui määrustest tulenevate takistuste teele veeretamist.

Arvestades avaliku hanke tähtsat rolli uute tehnoloogiate edendamisel ja toetamisel, toetasin käesolevat raportit. Ma loodan, et selle põhimõtted tulevad kasuks minu piirkonna kohalikele asutustele Kirde-Inglismaal.

David Casa (PPE-DE), *kirjalikult*. – Ma nõustun raportööri innovatsiooni olulisuse küsimuses, eriti sellistes vajalikes sektorites nagu tervishoid, eakatega tegelemine ja julgeolek. Kommertskasutusele eelnevad hanked marginaliseerivad veavõimalusi ning seetõttu tuleb neid kasutada uuendusvahenditena.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult*. – Kolleeg Malcolm Harbour on esitanud omaalgatusliku raporti, mis käsitleb innovatsioonitaseme tõstmist Euroopas, tagamaks säästlike ja kõrgkvaliteetsete avalike teenuste olemasolu. Õiglane juurdepääs sellistele teenustele on oluline vaba turu täielikuks toimimiseks. See infovahetus käsitleb teadus- ja arendustegevuse kommertskasutusele eelneva toote etappi.

Kommertskasutusele eelnev hange on avaliku sektori jaoks kindel lähenemisviis, mis võimaldab teadus- ja arendustegevust kaasata ning kus silmapiiril on innovatsiooni edendamine, tagamaks Euroopas säästlikud kõrgkvaliteetsed avalikud teenused. Kõnealuste avalike teenuste käsitlusalasasse kuuluvad tervishoid, haridus, julgeolek, kliimamuutused ja energiatõhusus ning kõigist neist valdkondadest saab kasu ühiskond tervikuna. Selle strateegia vastuvõtmine võimaldab tulusat, lisaväärtusega uute ja innovatsiooniliste lahenduste arendamist ja seetõttu toetasin seda ettepanekut.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *kirjalikult*. – (PL) Avalik hange Euroopa teadus- ja arendustegevuse valdkonnas moodustab vaevumärgatava osa kõikidest avalikest hangetest. Euroopa ei paista just soodsas valguses võrdluses Ameerika Ühendriikidega, kelle avalik sektor eraldab aastas avalikele hangetele teadus- ja arendustegevuse valdkonnas 50 miljardit USA dollarit, mis on 20 korda rohkem, kui Euroopa poolt kulutatud summad. See on kahetsusväärne, kui soovime tõesti parandada oma uuenduslikku potentsiaali.

On mainimist väärt, et paljusid saadavalolevaid tooteid ja teenuseid ei eksisteeriks, kui ei oleks seotust riiklike ressurssidega. GPS satelliitnavigatsioonisüsteem ja pooljuhid on vaid kaks näidet selle kohta.

Euroopal tuleb teha tehnilisi parandusi paljudes valdkondades, nagu tervishoid, säästev areng ja julgeolek. Paljudes neist valdkondadest pole kommertslahendusi veel saadaval või kui ongi, siis on tarvis täiendavaid uuringuid ja arendustegevust. Kommertskasutusele eelnev hange on üks avaliku sektori pakkumise ja nõudluse vahelise lõhe kõrvaldamise meetodeid, pakkudes ametivõimudele võimalust nende poolt pakutavate teenuste parandamiseks.

Kommertskasutusele eelnevad hanked kujutavad endast ka VKEde jaoks olulist võimalust. Nende uuenduslik potentsiaal on tohutu ning tänu seotusele riiklike ressurssidega on neil võimalus arendada ja müüa teiste klientide poolt välja mõeldud lahendusi.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tervitan soojalt Malcolm Harbouri raportit kommertskasutusele eelnevate hangete kohta: innovatsiooni edendamine Euroopas säästvate, kõrgkvaliteetsete teenuste tagamiseks. Euroopa Liidule on äärmiselt oluline sotsiaalsetele probleemidele sobival moel vastu seista, garanteerimaks märkimisväärset edasiminekut avalike teenuste osutamisel.

Kommertskasutusele eelnevad hanked võivad sellest seisukohast lähtuvalt aidata ületada avalike teenuste sektoris lõhet pakkumise ja nõudluse vahel. Nõustun raportööri, kui ta rõhutab vajadust klientide harimise järele selles küsimuses, kuidas käsitleda innovatsiooni riiklikes lepingutes, kuna see elukutse nõuab kõrget oskuste taset ja vajab hästikoolitatud personali.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *kirjalikult.* – (PL) Kommertskasutusele eelnev hange esineb siis, kui avalik sektor esitab korraldused teadus- ja arendustegevuse valdkonnas, toetades seeläbi innovatsiooni ja tagades avalike teenuste jätkusuutlikkuse ning kõrge kvaliteedi.

Kommertskasutusele eelnevad hanked on äärmiselt olulised kogu Euroopa Liidu uuendusliku potentsiaali tugevdamise seisukohalt, parandades otseselt kodanikele osutatavaid avalikke teenuseid, kõrvaldades ühtlasi pakkumise ja nõudluse vahelise lõhe avalikus sektoris.

Üheks näiteks riigihankepõhistest väljatöötatud lahendustest on GPS navigatsioonisüsteem.

Ameerika Ühendriikides on teadus- ja arendustegevuse valdkonnas tellimustele tehtud eraldised 20 korda suuremad kui Euroopa Liidus tehtud eraldised.

VKEdele esindab riigihange väärtuslikku võimalust kogemuste saamiseks. Kommertskasutusele eelnevad hankelepingud on kasulikud väikeettevõtetele, kuna nimetatud ettevõtted ei vasta sageli tavalistele riigihanke kommertsnõuetele.

Euroopa peaks kiiremas korras töötama välja kõikehõlmavad lahendused kommertskasutusele eelnevate hangete kasutamise parandamiseks, seda mitte üksnes riigivõimude, vaid ka kohalike ja piirkondlike asutuste poolt.

Marian Zlotea (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Ennekõike sooviksin õnnitleda Malcolm Harbourit tema koostatud raporti puhul, selle eest, mil moel see peegeldab Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tööd. Kõnealuse Malcolm Harbouri poolt koostatud omaalgatusliku raporti vastuvõtmine aitab parandada uuenduste taset teadus- ja arendustegevuse valdkonnas Euroopa Liidus. Meil tuleb ära kasutada kommertskasutusele eelnevate hangete poliitikast tulenev kasu. Riigihange on valdkond, mis pakub suuri võimalusi VKEdele, kus kommertskasutusele eelnevate hangete kättesaadavus on parem kui laiaulatuslikud hankelepingud.

Meil tuleb järgida USA eeskju ja keskenduda rohkem teadus- ja arendusteenuste hangetele. Meil tuleb ELi uuendusliku baasi edendamiseks määratleda kommertskasutusele eelneva poliitika kasutoovad vahendid. Käesolevalt ei ole ettevõtted, mis on välja töötanud toote või teenuse avalik-õiguslikule asutusele, võimalised neid leide teiste võimalike klientide puhul taasrakendada – see ongi konkureerivate hankelahenduste finantstakistuste esireas. Kommertskasutusele eelnevad hanked võimaldavad uuenduslike lahenduste äratasuvat arendamist.

- Rapport: Anne Laperrouze (A6-0013/2009)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh ja Inger Segelström (PSE), kirjalikult. – (SV) Me oleme otsustanud Anne Laperrouze'i raporti vastu hääletada, sest usume, et lõplik raport ei ole tasakaalus ning rikub liikmesriikide õigust otsustada selle üle, kas nad soovivad tuumaenergiat kasutada, arendada või sellesse investeerida. Me pooldame tuumaohutuse ühist uuringut, näiteks leiame, et mitmetel puhkudel on raport liiga tuumaenergiat pooldav. Sellised otsused tuleb langetada liikmesriigi tasandil.

Enamgi veel, me soosime üldiselt investeerimist energia infrastruktuuri, kuid oleme kahtleval seisukohal kõikide projektide ja investeeringute toetamise suhtes, mida raportöör sooviks toetada. Selleks, et sellist seisukohta oleks saanud toetada, oleks meile meeldinud näha selgemaid kriteeriume, eriti Nord Streami debati valguses.

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Euroopal tuleks pühendada oma jõupingutused eeskätt oma liikmete aitamisele nafta ja gaasi otsingutel. On tõenäone, et Malta merepõhjas leidub fossiilkütuse varusid. Täielik ärakasutamine on võimatu Malta ja tema Põhja-Aafrika naabrite piiriküsimuse tõttu. See ei peaks olema vaid kahepoolne teema, sest ka Euroopa huvides on otsida lahendust oma liikmesriigi nimel.

Tuumaenergia teema on taas omandanud silmapaistva koha. Sellele on poolt- ja vastuargumente. Arutelu aatomienergia üle ei lõpe eal. On võimatu mitte märgata selle energiavaru hindamise võimalust.

Mind on teavitatud sellest, et Malta kaalus Prantsusmaa aatomielektrijaamades toodetud energia sissevedu. See energia jõuaks Maltasse elektri kujul ja aatomielektrijaamadega seotud negatiivseid aspekte ei käsitletakski. Toodetud energia oleks odavam kui Sitsiilia gaasijuhtimest tulev. Maltal ei tuleks teha kapitalikulutusi, mis oleks vajalikud elektrijaama ehitamiseks.

Liam Aylward (UEN), kirjalikult. – Ma kiidan heaks sellel nädalal tehtud 100 miljoni euro suuruse Euroopa Liidu rahaeraldise uute Iirimaa idaranniku ja Walesi vaheliste elektrivõrkude ehitamise toeks.

See uus projekt moodustab osa eelmisel nädalal Brüsselis Euroopa Komisjoni poolt välja kuulutatud 3,5 miljardi euro suurusest majandusstiimulite paketist. See aitab kaasaegsemaid energiavõrgustikke rajada, mis kaitsevad tulevikus täielikumalt Iirimaale suunduvate energiavarude julgeolekut.

Euroopa Liit toetab rahaliselt ka uusi projekte alternatiivenergia valdkonnas, hõlmates ka tuuleenergiasektorit.

Euroopa Parlamendi keskkonnakomisjoni liikmena olen olnud tunnistajaks üha intensiivsemale vaidlusele energiavarustuse teemal.

Meil kõigil tuleb kajastada seda, mis on praeguseks juba mitmeid nädalaid toimunud, mis puudutab ELi Ukraina kaudu Venemaalt tulevat energiavarustust.

Tegelikkuses tuleb meil siin ELis katkestada oma täielik sõltuvus Venemaa energiavarustusest. Meil tuleb arendada teisi energiasektoreid.

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Täna teid, härra juhataja. Ma annan poolthääle. Ma usun, et taastuvenergia vormid, nagu tuule- ja päikeseenergia, hüdroelektrija geotermiline energia, biomassi või merest saadavad allikad, on potentsiaalselt Euroopa

Liidu kõige olulisemad energiaallikad. Need võivad aidata stabiliseerida energiahindu, millega kaasneb energiasõltuvuse kasv.

Seetõttu on äärmiselt oluline kavandada selline Euroopa energiapoliitika, mis võimaldab olulist nihet selliste energiatehnoloogiate suunas, mis oleks tõhusad ning madala süsinikuemissiooni tasemega, võimaldades katta meie energiavajadusi. Kui energiatõhusus ja energia kokkuhoid on jätkuvalt prioriteedid koos taastuvenergia allikate arendamisega, siis nõustun, et madala emissioonitasemega allikaid kasutades peaks energianõuded aastaks 2050 olema saavutatavad. Ühtlasi nõustun süstemaatilise lähenemisviisi tähtsusega, mis rajaneb erinevate sektorite vahelisel sünergial. Lühidalt öeldes on pikaajalised energeetilised ja kliimaatilised muutused nii Euroopa kui ka maailma tasandil erakordseks võimaluseks, õhutamaks tagant uusi ärimudeleid kõigis majandussektorites, selleks et egutada innovatsiooni ja julgustada keskkonnasõbralikule ettevõtlusele.

Šarūnas Birutis (ALDE), *kirjalikult*. – (LT) Meil puudub ühtne Euroopa energiapoliitika. Iga riik kaitses oma isiklike huve. ELi elektriühenduse ja lairibalise Interneti jaoks on eraldatud täiendavad 5 miljardit eurot. See on ajalooline sündmus, sest esmakordselt ELi ajaloos arutas Euroopa Komisjon eelarvet uuesti ning tegi ettepaneku sellise projekti loomiseks. See on eriti oluline Leedule, kuna seni puudub sel elektriühendus nii Rootsi kui ka Poolaga ning on nii määratud energeetilisse eraldatusesse. Energiaühendus on investering, millelt ei lõigata rahaliselt palju kasu. Seetõttu tuleb sellist elutähtsat projekti ELi fondidest rahastada. Tänapäeval ostab Leedu gaasi umbes 500 USA dollari eest, samas kui teised ELi riigid, mis asuvad Venemaast palju kaugemal kui Leedu, maksavad gaasi eest vähem raha. Me saavutaksime paljutki, kui näitaksime üles solidaarsust ja arutaksime hindade küsimust Gazpromiga ühel häälel.

David Casa (PPE-DE), *kirjalikult*. – Kolm peamist eesmärki – varustuse julgeolek ja liikmesriikide vaheline solidaarsus, kliimamuutustega võitlemine: meenutagem „kolm korda 20” eesmärki 2020. aastaks ja kasvuhooonegaaside emissiooni kahandamise eesmärki 50% – 80% võrra 2050. aastaks ning ELi majanduskasvu, saavutades parimad hinnad, vältides samas hindade muutlikkust – need on äärmiselt olulised teemad Euroopa energiapoliitika arutamisel. Meil tuleb kaaluda sellist poliitikat, kus energiaallikate detsentraliseerimist ja uut tüüpi taastuvenergiat tuleks tagant õhutada.

Giles Chichester (PPE-DE), *kirjalikult*. – Mina koos Briti konservatiividest kolleegidega kiidan energiavarustuse strateegilise lähenemisviisi heaks selliselt, nagu see esineb Anne Laperrouze'i teise strateegilise energiaülevaate raportis.

Me hääletasime Lissaboni lepingule osutavate viidete vastu vastavalt meie pikaajalisele vastuseisupoliitikale. Kuid kuna seal on ka selliseid viiteid Lissaboni lepingule, mille vastu me hääletada ei saa, siis otsustasin lõpphääletusest loobuda.

Dragoș Florin David (PPE-DE), *kirjalikult*. – (RO) Ma hääletasin Anne Laperrouze'i ELi energiaolukorra strateegilise analüüsi raporti poolt, sest selles sätestatakse, et ELi tulevane energiapoliitika peaks sisaldama eritegevuskavasid, varustusallikate mitmekesistamisele suunatud projektide rakendamist, samuti uusi kliimamuutustega seotud eesmäärke.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (PT) Me hääletasime selle raporti vastu, sest me ei nõustu paljude selles esitatud ettepanekutega, kuna need põhinevad alati vabal konkurentsil ja turgude vabakslaskmisel selles strateegilises sektoris, kus riikliku poliitika ja riigiomanduse põhimõtte olemasolu energia tootmise vahendina on oluline.

Kuid me hääletasime mitmete ettepanekute poolt. Näiteks oleme mures fossiilkütuste, nagu nafta ja gaas, kindluse pärast ning raportööri seisukoha pärast, et maailmatoodangu 100 miljoni barreli suuruse päevase tootmise ületamine (hetkel 87 miljonit) on ebatõenäoline, samas kui 2030. aasta hinnanguline nõudmine on 120 miljonit barrelit päevas, samuti suurema kriisiohu pärast järgmisel aastakümnel.

Me nõustume ka, et energiavaldkonnas tuleks teha rohkem uuringuid, eriti tuumajääkide ja tuumalõhustumise transmutatsioonide küsimuses.

Sellegipoolest oleme vastu püüdele asetada Euroopa Liidu majandusrühmad jõupositsioonile, võrreldes kolmanda maailma riikide riigiettevõtetega, ning selle raporti kasutamisele Lissaboni lepingu kaitseks, üleskutsena selle ratifitseerimisele.

Glyn Ford (PSE) , *kirjalikult*. – Ma hääletasin Anne Laperrouze'i teise strateegilise energiaülevaate raporti poolt, vaatamata sellele, et see oli (minu arvates) tuumaenergia suhtes liialt entusiastlik. Ma ei toeta ohutute tuumajaamade varajast sulgemist, kuid minu entusiasmi uute elektriinimise avamise suhtes on vägagi piiratud. Minu regioonis Edela-Inglismaal on meil võimalus rajada Severni jõe pais, mille võimalus loodust kahjustada oleks tunduvalt väiksem, kuid väljundiks on hoopis kahe tuumaelektriinimise loomine ja 5% Briti energiavajaduste katmine „roheliselt”.

Ma hääletasin ka rohelise muudatuse 22 poolt, mis töö välja rahvusvahelise katsetuumareaktori projekti fusioon-elektri viibimise ja kulude kasvu. Ma ei toetanud selle ühisprojekti toomist Euroopasse, sest võõrustaja maksab ebaproportsionaalselt suure osa kogu eelarvest. Seetõttu toetasin Jaapani, kes soovis seda valget elevanti võõrustada, valimist sellesse rolli. Oodatust varem selgus, et mul oli õigus.

Bruno Gollnisch (NI) , *kirjalikult*. – (FR) Kõik teavad, et energia on liikmesriikide üks suurimaid probleeme. Energiakokkuvõtteid, energiatõhususe tõstmine, kommertslikult elujõulise taastuvenergia uurimine ja uued transporditehnoloogiad ning varustuse mitmekesisus on kõik teada-tuntud moodused liikmesriikide sõltuvuse kahandamise teel. Me ei sea küsimuse alla vajadust mõningase koostöö järele, koguni korraldamise järele valitustevahelisel tasemel, liikmesriikide vahelise solidaarsuse järele.

Kuid tegelikkuses paistab raportist, et energiastrateegia ja varustamise julgeoleku ülesehitus on hulga vähemolulised kui ühtse energiapoliitika kasutuselevõtt või ühtse gaasi- ja elektrivõrgustiku kasutuselevõtt igale sektorile ühtse Euroopa regulaatori egiidi all. Nüüd on erinevate liikmesriikide valikud, vajadused, võimalused ja tootlikkus muudetud äärmiselt raskeks.

See tundlik teema on tegelikult strateegiline küsimus ning iseenesest võib selle jätta üksnes liikmesriikide riiklikuks otsuseks, mis vastaks riikide huvidele. Eesmärgiks on taas Brüsseli bürokraatia volituste suurendamine. Me teame, et meil tuleb just neid tänada selliste probleemide tekitamise eest, mis ulatuvad elektrihindade plahvatuslikust kasvust regulaarsete volukatkestusteni.

Seetõttu hääletasingi selle raporti vastu.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE) , *kirjalikult*. – (FR) Taas kord pakub raport valikuna tuumaenergiat, kuigi see energialiik ei ole konkurentsivõimeline ning uraani saadakse ohtlikes tingimustes, mis põhjustab rahvuslikku diskrimineerimist ning avaldab tervisele lubamatut mõju.

Seoses globaalse soojenemisega ei saa käsitleda kivist „üleminekulise komponendina”.

Usun, et „ELi energiaressursside mitmekesistamine” on seotud Kaspia mere fossiilressursside ärakasutamisega. Kashagani regiooni gaasi- ja naftaväli avaldab survet populatsioonile ja keskkonnaressurssidele: sulfiidirikka nafta maapõuest väljatoomine kujutab ohtu populatsiooni tervisele ja bioloogilisele mitmekesisusele.

Energiavarude mitmekesistamine eeldab gaasi- ja nafta torujuhtmete olemasolu ressursside ELi transportimiseks. Bakuu-Tbilisi-Ceyhani naftajuhe (BTC) ja Nabucco projektid mõjutavad meie naaberriikide stabiilsust. Meil on kohustus mitte lasta meie energiavajadusel nende stabiilsust ohustada. Lõuna-Kaukasuse elanikkond peab saama majanduslikku ja sotsiaalset kasu nende aladelt energia ammutamisest.

Aafrikas tuleb meie vajadustele vastava päikeseenergia tootmise eest sobivalt tasuda.

Miks mitte raportis öelda, et taastuvenergia ja energiakokkuhoid on vastuseks tulevikus? Sellisena nagu see hetkel on, hääletan selle raporti vastu.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – (LT) ELi energiajulgeoleku tagamiseks on tarvis ühtset ELi energiaturgu, kuhu integreeritaks kõik ühenduse liikmed, ennekõike Balti regioon. Selle regiooni riikide sõltuvus Venemaast kui ainsast energiaressurssidega varustajast takistab energiajulgeolekut mitte üksnes neis riikides, vaid ka ühenduses tervikuna. Seetõttu on oluline võimaldada Balti riikidele ühendust ELi võrgustikega eesõiguse andmise ja piisava rahastatuse kaudu ELi projektidega. Energiaallikate mitmekesistamine ja sellega varustajate küsimus ei saa jääda liikmesriikide endi probleemiks. See küsimus tuleb lahendada ELi tasemel. Seetõttu toetan eriti raportööri, kui ta kihutab komisjoni tagant valmistama ette Euroopa strateegiaplaani, milles kavandatakse tulevikuks pikaajalised investeeringud elektrienergia tootmisvajaduste rahuldamiseks ja konkreetset tuumaenergiasse investeerimise juhised. Kuna finantskriis tabas ehitussektorit eriti raskelt, seda ka Leedus, siis raportööri üleskutse suuremate jõupingutuste tegemisele igasugustest radioaktiivsetest jääkidest lõplikult vabanemise probleemi lahendamisele, eriti väga radioaktiivsete jääkide seisukohalt, muutub eriti asjakohaseks Ignalina aatomielektrijaama sulgemisel.

Partnerlus- ja koostööleping (konkreetsemalt Venemaaga) peab olema kõigi ELi liikmete huvide kindlustamise vahend ning ELi liikmesriikidel tuleb kolmanda maailma riikidest pärit energiaga varustajaid puudutavas arutelus kinni pidada solidaarsuse ja ühtsuse põhimõtetest. Üksnes ühtne Euroopa on tugev ja konkurentsivõimeline kiire globaliseerumise ajastul.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liidu energiajulgeoleku küsimus kerkib üha uuesti esile, muutudes üha olulisemaks, osutades selgelt sügavalt juurdunud lahendamata probleemide olemasolule. Hiljutine gaasikriis näitas ilmekalt liikmesriikide jõudude ühendamise ja solidaarsuse ülesnäitamise absoluutset vajadust ühenduse tasemel, seda nii kriisiolukordades kui ka vastastiku kasulike ühislahenduste kavandamisel ja rakendamisel.

Asudes ELi idapiiril, on Rumeenia teadlik nii ohtudest kui hüvedest, mis tulenevad selle geostrateegilisest asukohast. Sel põhjusel toetab ja edendab Rumeenia ühelt poolt alternatiivsete energiatransiidimarsruutide rajamist – eeskätt Nabucco gaasijuhtme rajamist, teisalt aga partnerlussuhete selgitamist ja tugevdamist Venemaaga, kes on rahvusvahelisel areenil üks peamisi tegutsejaid mitte üksnes selles keerukas sektoris, mis hõlmab energiaressurssidega varustamist.

Sellest tulenevalt tuleb võimalikult kiiresti kaaluda ja rakendada raportööri ettepanekuid Lõuna-Euroopa koridori, eriti Nabucco kohta ja Kagu-Euroopas põhjast lõunasse kulgevate gaasi- ja elektrivõrgustike omavahelise ühendamise kohta.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult*. – (DE) Äsja üle elatud gaasikriis näitas taas selgelt, kui võrd oluline on ELile turvaline, usaldusväärne ja odav energiavarustus. On häiriv, et tuumaelektrit on äkki hakatud edendama „kliimasõbraliku” osana energiadebatist ning et reaktorid, mille kasulik tööiga on ammendunud ja mille tööst kõrvaldamisele on kulutatud miljonitesse ulatuvaid subsiidiume, aktiveeritakse äkki taas. See on arvatavasti selle tulemus, et EL eiras arutelu gaasi küsimuses ning jättis idapoolsed liikmesriigid kitsikusse. See on õppetund tulevikuks. Meil tuleb vähendada oma energiatarbimist, kuigi kriitikud kahtlevad, kas energiasäästlike elektripirnide kohustuslik kasutuselevõtt saavutaks seda eesmärki, ning meil tuleb tõugata tagant alternatiivenergiavormide kasutamist. Kuid seni kuni eelarve on keskendunud tuumaelektrile, ei juhtu seda eal ning uued energiatehnoloogiad marginaliseeruvad.

Kuigi ELi energiavarustuse julgeolekuga seotud kaalutlused on olulised, ei tohi nende tulemuseks olla Türgi ELi astumise toetamine energiapoliitikast tulenevatel põhjustel. Isegi kui Türgist ei saa liiget, siis kavandatavad torujuhtmed võivad ikkagi läbida Türgit ning endiselt on võimalik gaasi infrastruktuuri projektide teostamine.

Antonio Mussa (UEN), *kirjalikult*. – (IT) Ma hindan kõrgelt Anne Laperrouze'i tööd ning seetõttu hääletasin selle vastuvõtmise poolt. Loodan vaid, et tema raportis väljakäidud ideid ja näidustusi hinnatakse komisjonis vääriliselt ning tõlgendatakse võimalikult positiivselt ja laiaulatuslikult.

Seetõttu loodan, et kiireimale võimalikule infrastruktuuriprojektide sõnastusele ei seata mingeid tõkkeid ning neile antakse hinnang lähtuvalt prioriteetidest, mis on seotud ainult arendusaegade, finantsstruktuuri, saadavalolevate varude ja riigi toetuste ning erakohustuste vaheliste suhetega.

Sellega seoses jätab komisjoni Euroopa majanduse elavdamise kava ettepanekute esitlemisel, kus sisaldub kava teatud projektide rahaliseks toetuseks, tähelepanuta Vahemere piirkonna, jättes välja Alžeeria-Sardiinia-Itaalia maagaasi torujuhtme (hõlmates lõiku Itaalias) suurema eelistusega Euroopa projektide suhtes.

Loodan siiski, et allikate ja varustusmarsruutide mitmekesistamise piires on meil võimalik teha järkjärgulisi edusamme, võttes kasutusele uusi võimalusi infrastruktuuri loomisel seal, kust see puudub.

Loodan, et solidaarsuse mehhanismid ei lase turgu moonutada ega tingi liiga koormavaid toiminguid. Loodan, et energiaharta suudab koos Energiaühenduse laiendamisega mängida otsustavat rolli, täpsemalt seoses transiitmaadega, muuhulgas ka taastuvenergiaallikate valdkonnas.

Luís Queiró (PPE-DE), *kirjalikult*. – (PT) Sel kontekstil, milles on kaalutletud pikaajalist strateegiat, on otsustav mõju analüüsi tulemusele ja ettepanekute sisule. Arutelu strateegilisest energiaülevaatest pole mingi erand. Selles kontekstis esineb aga mitmeid korduvnäitajaid, mis osutavad sellele, et tegemist on pigem püsiva kui mööduva probleemiga. Nende näitajate hulka kuuluvad energiasõltuvus (Venemaast või peamistest naftat tootvatest riikidest) ja selle tagajärjed; kasvav energiamaksumus kas siis kõrgemate hindade tõttu, mille on tinginud suurem üleriigiline nõudlus või tõsisel majanduskriisil vaesunud liikmesriikide ostujõu kahanemise tõttu; ning majanduslikud tagajärjed üha

kasvavale globaalsele energiatarbimisele erinevatel tasanditel, mille protsessi majanduskriis tõenäoselt vastupidiseks ei pööra. Üheskoos osutavad need tegurid strateegilise lähenemise vajadusele, mis tugineb väiksemal sõltuvusel ja selle tulemusel suuremal mitmekesisusel (kas varustajate või siis tarbitava energia osas), suurem tõhusus, püsivad teaduslikud jõupingutused alternatiivenergiasse, suurem integratsioon ja samas tootemahtude arendamine kohalikul tasemel – nimelt seal, kus kasutatakse alternatiivenergiaallikaid. See on tohtu väljakutse, kuid see on ka strateegiline küsimus, mida me ei saa eirata.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin selle Anne Laperrouze'i esitatud teise strateegilise energiaülevaate raporti poolt. Nõustun, et meil tuleb rajada Euroopa energiapoliitikale tulevikus tõeline alus, mis on suunatud varustuse julgeolekueesmärkide saavutamisele, kliimamuutustega võitlemisele ja Euroopa Liidu majanduskasvule.

Sarnaselt raportöörile rõhutan Euroopa fondi rajamise tähtsust, mis kõrvaldaks teatud projektides mittekommertslikud ohud Euroopat mõjutavale energia tootmisele ja transpordile, julgustamaks investeringuid kõikidesse võrgustikesse.

Peter Skinner (PSE), *kirjalikult*. – ELil on ambitsioonikad plaanid selle ohu vastu, et ressursid muutuvad üha piiratumaks samaaegselt maailma rahvastiku energiavajaduse kasvuga. Vastused käesoleva varustusjulgeoleku säilitamise ja tõhusa süsinikul mittepõhineva energia väljatöötamise kohta ei välista teineteist.

Meie keskkonna turvalisus ja energiavaesuse vältimine nende inimeste seas, täpsemalt Kagu-Inglismaal, kes elavad fikseeritud sissetulekutest, on samavõrd olulised teemad.

Seetõttu toetan tehnoloogiliste lahenduste segunemist ELi energiaga varustamisel. Samas kui austan tuumatööstuses ohutustevaaduse vajadust, usun, et see pakub teatud kindlusastet: kui meid praegu sellest protsessist kõrvale jätta, oleks see katastroofiline paljudele fikseeritud sissetulekuga valijatele.

Bart Staes (Verts/ALE), *kirjalikult*. – (NL) Teise strateegilise energiaülevaate poliitika raport ei osuta piisavalt sellele, kuidas sidusust saavutada. Minu arvates peaks täielik pühendumus energiatõhusa majanduse saavutamisele saama Euroopa energiapoliitikas peamiseks prioriteediks. Energiatarbimise piiramisele tuleb anda täielik prioriteet, et saavutada eesmärgid, mis puudutavad kliimamuutusi, säästvat arengut, innovatsiooni, töökohtade loomist ja konkureerimisvõimet. Õigupoolest on selline lähenemisviis väga tõhus ning odav moodus jätkuva energiavarustuse kindlustamisel. Nagu eelpool öeldud, luuakse sellega arvukalt töökohti nii kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele kui ka mitteoskustööliste.

Euroopa energiapoliitikas tuleb vääriliselt kaalutleda seda, kuidas tulevikust lähtudes muuta energia tarbimist ja tootmist. Detsentraliseeritud energiasüsteeme tuleb kombineerida ulatuslikult taastuvenergia allikatega. Koos energiatõhususega on oluline tähtsus ka energiakokkuhoiu meetmetel. Seega tuleb meil nõuda ehitustööstuses isolatsiooni ja teiste meetmete kasutamist. Käesolevas raportis on tuumaenergia tähtsust ülehinnatud. See võib katta umbes kolmandiku kogu elektrinõudlusest, kuid see moodustaks vaid 6% kogu energianõudlusest. Selles kontekstis sooviksin meenutada, et endiselt puudub jätkusuutlik lahendus (äärmiselt) radioaktiivsete jäätmete probleemile.

Catherine Stihler (PSE), *kirjalikult*. – Euroopa energiasõltumatus peaks asuma poliitilises päevakorras kõrgemal kohal. Euroopa Liidus on oluline ka vajadus energiavaesuse selge määratlemise järele. Vaja on rohkem ühist mõtlemist selles kohta, kuidas rakendada rohelist

majandust töökohtade loomise kaudu meie käesolevast finantskriisist pääsemiseks, andes ELile ka meile vajalik energiasõltumatus. Käsitleda tuleb ELi investeerimisvõrgustikku.

Konrad Szymański (UEN), *kirjalikult*. – (PL) Anne Lapperouze'i teise strateegilise energiaülevaate raport sisaldab punkti, mis toetab South Streami torujuhtme ehitamist. See on North Streami torujuhtme sõsarprojekt, mille eesmärk on Nabucco projekti rakendamise täielikult võimatuks muutmine. South Streami torujuhe tugevdab Venemaa energiavarustusallikate positsiooni ning seega ei saa seda kaaluda projektina, mis täidaks selle ala mitmekesistamise eesmärki.

- Rapport: Anna Záborská (A6-0492/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh ja Inger Segelström (PSE), *kirjalikult*. – (SV) Suhtume äärmiselt kriitiliselt Anna Záborská raportisse ning kavatsime selle vastu hääletada, kuna leiame, et see on naiste suhtes äärmiselt vaenulikult häälestatud. Naistel tuleb töötamise asemel kodu, laste ja eakate eest hoolitseda. Kui läheb õnneks, ei tule meil selle resolutsiooni vastu hääletada, kuna Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni muudatus resolutsioonile kiideti heaks.

Isegi kui otsustasime lõppkokkuvõttes seda resolutsiooni toetada, esines seal sellist sõnastust, mida me ei pooldanud või mille suhtes olime kahtleval seisukohal, ning seetõttu polnud selge, kuidas me peaksime hääletama.

Rootsi sotsiaaldemokraatide esindajatena arvame, et õigus tööle kehtib ühtemoodi kõigile. Seetõttu tuleb ühiskonnal pakkuda vahendeid ja tingimusi, et võimaldada naistele töölkäimist, mis on nende emantsipeerumise eelduseks. Hästiarenenud lapsehoidmine ja eakate hooldamine on naiste töölkäimise võimaldamise vajalikud eeldused. Loomulikult peab valitsema põlvkondadevaheline solidaarsus, kuid selle solidaarsuse tulemusel ei tohi naised olla sunnitud laste ja eakate eest hoolitsemiseks koju jääma.

Sellegipoolest usume, et enamuse poolt vastuvõetud resolutsioon edastab selge sõnumi eesistujariigile Tšehhile, näitamaks, et selle eesmärk asetada laste ja eakate eest kodune hoolitsemine samale pulgale tööga on nii vanamoodne kui ka naiste suhtes äärmiselt vaenulik.

Robert Atkins (PPE-DE), *kirjalikult*. – Toetan koos Briti konservatiividest kolleegidega mitmeid selles raportis visandatud üldpõhimõtteid, sealhulgas toetust hooldajatele, töö ja eraelu vahelist tasakaalu ja vanemapuhkuse põhimõtteid.

Kuid seoses teatud soovitustega selles raportis, eriti mis puudutavad tööaja direktiivi, oleme otsustanud mitte hääletada.

John Attard-Montalto (PSE), *kirjalikult*. – On fakt, et Lissaboni strateegias on „töö” mõiste seotud ametliku tasustatava töökohaga. „Töö” mõistet tuleb laiemalt tõlgendada. On teatud tegevusi, mida teevad nii naised kui ka mehed ning mida ei saa ametlikuks tasustatavaks tööks lugeda, kuid ei saa ka vastu vaielda sellele, et need tegevused siiski kujutavad endast tööd. Näiteks vabatahtlik kodune ja perekondlik töö on selle mõiste erinevad aspektid, kuid ei lange traditsioonilise tasustatava töökoha määratluse alla.

Töö mõiste on täna liiga majandusliku tähendusega. Paljud inimesed mõlemast soost hoolitsevad oma ülalpeetavate eest, kuid sellest hoolimata eiratakse sellist tööd tööstatistikute poolt. Minu arvates tuleb koduseid töid käsitleda majapidamistoodanguna

ning see peaks moodustama riigi majandustulemustega seotud statistikast märkimisväärse osa.

Kuid seda ei tunnistata riigi SKTd moodustava kauba ja teenuste arvutamisel. Selle tulemusel vastutavad majapidamistoodangu eest peamiselt naised, kelle panust on alahinnatud. Arvestades majapidamistoodangule kulutatud töötundide arvuga, tuleb tunnistada, et seda tuleks riigi kogutoodangu arvutamisel arvestada.

Adam Bielan (UEN), *kirjalikult.* – (PL) Ma hääletasin selle Anna Záborská esitatud raporti poolt. Ma arvan, et eelkõige majapidamistööid tegevad ja lapsi kasvatavad naised ei tohiks tööturul seista silmitsi diskrimineerimisega. Majapidamine ja laste kasvatamine on suuresti töö, mida ei nähta. Sellega ei kaasne prestiiži, kuid see töö on ette võetud kogu ühiskonna heaks. Poolas on umbes kuus miljonit koduperenaist. Vastavalt sellele peaks ELi poliitika määratlema töö mõiste selliselt, et see võimaldaks mitmeid mõõndusi, mis tulevad kasuks naistele, kes lükkavad oma erialast karjääri edasi, neile naistele, kes pühendavad endid perekonnale, ning naistele, kes hoolitsevad oma perekonna eest, olles ühtlasi töökohal aktiivsed.

Šarūnas Birutis (ALDE), *kirjalikult.* – (LT) Euroopas on laste eest hoolitsevate naiste tööhõive tase vaid 62,4%, samas kui meeste seas on tööhõive näitaja 91,4%. Pealegi on 76,5% osalise koormusega töötajatest naised. Teenuste sobimatus, madal töötasu, hiline tööturule kaasamine, pikaajalised menetlused kindla tööajaga töölepingute osas ja ebapiisavad lisatasud noortele paaridele on mõningad põhjused, miks noored inimesed otsustavad abielu ja laste saamist edasi lükata. Ma kutsun ELi liikmesriike üles selliseid emapuhkuse maksmise lepingutingimusi sõlmima, mida ei peaks katma üksnes tööandja, vaid ka ühiskond, ning pakkuma vanematele suuremaid võimalusi paindlikuks töögraafikuks ning lapsehoiuasutustele rohkem paindlike töötundide võimalusi, nii et mõlemad, nii naised kui ka mehed, saaks edukamalt perekonnaelu ja tööd omavahel ühitada.

Proinsias De Rossa (PSE), *kirjalikult.* – Ma toetan käesolevat raportit, mis keskendub ülalpeetavate eest hoolitsevate naiste ja meeste otsese ja kaudse diskrimineerimise erinevatele aspektidele. Selles väidetakse, et tööhõive (tasustatud töö) ja perekohustuste (tasustamata töö) vahelise suhte paremaks mõistmiseks on oluline suurendada naiste majanduslikku sõltumatust ja sellest tulenevalt ka soolist võrdsust.

Mittetasustatav töö naiste ja meeste poolt, kes tegelevad näiteks laste harimise, kodus eakate hooldamisega, võimaldab põlvkondadevahelist solidaarsust ning töötab üldsuse heaks, kuid endiselt ei peeta seda tänapäeval tööks majanduslikus mõttes.

Selles raportis kutsutakse liikmesriike üles võtma kasutusele meetmeid, mis on suunatud mitte üksnes traditsiooniliste tasustatavate töökohtade tunnustamisele, vaid ka mitmetele teistele töövormidele, nagu kodune- ja perekondlik töö, ning selle hindamisele, kuidas neid liikmesriikide rahvamajandamise arvepidamise süsteemi kaasata ning kuidas hinnata selle mõju SKT-le.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult.* – Parlamendiliige Anna Záborská esitles raporti, milles määratletakse “töö” mõiste, mis sisaldab ka mitterahalist ja mitteametlikku tööd, ulatudes mitteturupõhiste või mittetasustatud tööde tunnustamiseni. Vaatamata sellise töö laiaulatuslikkusele kõigis liikmesriikides, võetakse seda „tööjõu“ statistilistes hinnangutes harva arvesse, analüüsides seda vähe, väärtustades valesti ja jättes tunnustamata. Kõikide täiskohaga emaametis olevate isikute tööd peab vähemalt pensioni osamaksete eesmärkidel tunnustama.

Ma hääletasin käesoleva raporti poolt, vaatamata mõningatele kahtlustele ja murele selle raporti üldise suuna pärast.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (PT) Me hääletasime selle Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esitatud alternatiivse seisukoha poolt, vaatamata mõningate osade esinemisele, millega me ei ole täiesti nõus, sest see parandab raportööri ettepanekut.

See on valdkond, kus loomuomaselt soolise võrdsuse saavutamise seotud avalik kord on oluline. On oluline, et avalikud teenused eksisteeriks ning igapähe oleks kannatamata ja diskrimineerimata juurdepääs kvaliteetsetele, olemata nende finantsolukorrast ja soost. See nõuab riiklike rahva tervishoiuteenuseid, mis oleks tasuta või enamjaolt tasuta, ning riiklikku kvaliteetset tasuta haridust kõigile.

Ühtlasi on oluline luua ja säilitada hea kvaliteet, taskukohased rahva tervishoiuasutused, mille lahtiolekuajad vastaks lapsevanemate ja laste vajadustele, kuid ka kvaliteetsed taskukohased hoolekandeesutused eakatele ja ülalpeetavatele. See kõik on oluline üldsusele paremate elutingimuste tagamisel ja naiste tööturule ja tasustatud tööle juurdepääsu soosimisel, nii et nad saaksid olla majanduslikult sõltumatud, mis on naiste emantsipatsiooni üks põhiküsimusi.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (FR) Anna Záborská selgitus põhjustest näitab meile, et tema raporti eesmärk on nõuetekohane sotsiaalne ja majanduslik tunnustus teatud tegevustele, mida ei saa klassifitseerida „ametliku tööturu” osana. Selle selgelt ja tabavalt väljendamiseks räägime põhiliselt laste harimisest ja meie vananevas ühiskonnas ülalpeetavate hooldamisest. See tuli välja öelda, sest esmapilgul ei ilmne see raporti nimetusest, mis kõneleb diskrimineerimisest, ega ilmne see ka esmakordsel teksti lugemisel, mis on kirjutatud paiguti veidras stiilis.

Tekstis räägitakse õigusega ühiskondlikust tunnustamisest, kogu jõukuse loomise hõlmamisest, mis aga on riiklikes näitajates nähtamatud, valikuvabadusest ning isegi isikuvabaduste võimaldamisest sotsiaalkaitse ja pensioni küsimuses inimestele, kes otsustavad end pigem perele kui karjäärile pühendada.

Kuid on kurb, et Anna Záborská ei järginud oma loogikat kokkuvõttes ning unustas ainsa meetme, mis võiks võimaldada finantspiirangutest vabanemisega nii valikuvabadust kui ka tõsta sündimust – nimelt vanemapalga, mida *Front National* (Rahvusrinne) on aastaid toetanud.

Jörg Leichtfried (PSE), *kirjalikult.* – (DE) Ma hääletasin Anna Záborská diskrimineerimisvastase raporti poolt.

Meil tuleb teha kõik selleks, et võiksime saavutada soolise võrdsuse.

Ühelt poolt peavad muutuma mehed rohkem seotuks kodutöödega ja laste eest hoolitsemisega, teisalt peab olema naistel võimalik sellest täiesti sõltumatult karjääri teha. Samas on oluline, et me ei kaotaks kunagi silmist laste heaolu ning muudaks sobivad ja taskukohased lastehoiuasutused kättesaadavaks.

Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (SV) Võrdsus ja võrdne kohtlemine tööturul, kuid ka kõigis teistes kontekstides, kuulub enesestmõistetavalt demokraatia juurde. Siia maani on raportööril loomulikult õigus.

Siiski ilmneb, nagu tavaliselt, et inimõiguste ja demokraatia möödalaskmiste heastamise meetmete ettepanekutega püütakse suurendada ELi poliitilist võimu liikmesriikide üle. See

lõpeb alati rünnakuga subsidiaarsusele. Selles raportis tehakse realselt selline ettepanek, et EL peaks võtma oma õlule vastutuse liikmesriikide sotsiaalpoliitika eest ning andma välja seadused tööturupoliitikaga tihedalt seotud küsimustes. Ühtlasi esineb sellist sõnastust, mis avab tee ühisele maksupoliitikale. Kõik need on näideteks poliitilistest küsimustest, mille juhtimine peaks olema liikmesriikide endi kätes.

Hoolimata paljudest headest kavatsustest olen seetõttu otsustanud hääletada nii omaalgatusliku raporti kui ka otsuse alternatiivettepaneku vastu.

Thomas Mann (PPE-DE), *kirjalikult.* – (DE) Anna Záborská raportiga tehakse selgeks, et naistele on otsus, kas minna tööle või mitte, endiselt valikuks kahe ebavõrdse alternatiivi vahel.

Ma pooldan nii naiste kui meeste poolt kodus tehtavate tööde paremat tunnustamist ja paremini tasustamist, sealhulgas kodutöid, laste kasvatamist ja eakate või puudega sugulaste hooldamist. Säästlik majapidamine väärrib tähtsamat rolli, kui on hetkel sellele omistatud. Seda kohustust tuleb täpsemalt riiklikus sotsiaalkaitse- ja pensionipoliitikas arvesse võtta.

On tõsi, et on tõstatatud „põlvkondadevahelise solidaarsuse” nõue. Toetame ühiskondlikku vastutust vanemate inimeste suhtes ning me ei luba terveid inimrühmi diskrimineerida ja kõrvale jätta. Sellise integratsioonitöö väärtus moodustab peaaegu kolmandiku Saksamaa rahvamajanduse produktist. See eeskuju peaks muutuma üle Euroopa aktsepteeritud lähenemisviisiks.

Ühtlasi tuleb meil tunnustada üle 50-aastaste inimeste panust üldsuse hüvanguks. Nooremad pensionärid on hetkel raskes olukorras, sest nad on lõpetanud töötamise liiga vara, olles enamasti sunnitud seda tegema. Meil on tarvis rohkem vanaematele inimestele sobivaid töökohti. Nende kogemus, üksikasjalikud teadmised ja valmidus uusi asju proovida asetab nad tööturul soodsale positsioonile.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Ma toetan seda raportit, mis soosib töötajate õigusi, puudutab vanema- ja hoolduspuhkust, kutsudes üles hooldajate diskrimineerimisest hoidumisele ning nende poolt tehtava töö suuremale tunnustamisele.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult.* – (DE) Kvootide kehtestamise asemel, mis võivad kergesti kutsuda esile kadedust ja pahameelt, oleks sobivam pakkuda tuge noortele naistele nende haridusvalikutes ja karjääri planeerimisel, selleks et ära hoida keskendumist naiste erialadele. Kui naine valib meeskonnas või perekonnaringis töötamise turvalisuse pingelise juhtiva rolli üksinduse asemel, siis tuleb meil seda aktsepteerida. Võrdse töö eest võrdse tasu maksmine on juba pikka aega hilineanud. Kui seda ei rakendata, siis luhtuvad finantstegelikuse tõttu kõik katsed pakkuda isa- või vanemapuhkust.

Üksikvanemad on eriti suures vaesuseohus ning ühiskonnal tuleks näidata selles osas üles suuremat solidaarsust. Teiseks probleemiks on see, et naiste poolt tehtud töid, nagu kodutööd, laste kasvatamine või sugulaste hooldamine, ei peeta sageli õigeks tööks. Meil tuleb selles valdkonnas muudatusi teha. Kui soovime perekonnaelu jätkumist, peame võtma kasutusele perekonnasõbralikud tööajad, kuid EL on sellele vastu. Põlvkondadevahelise solidaarsuse üleskutsetest ei piisa. Meil tuleb seda praktikas rakendada. Tänapäevane raport on samm õiges suunas, seetõttu hääletasingi selle poolt.

Teresa Riera Madurell (PSE), *kirjalikult.* – (ES) Ma hääletasin Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni poolt päevakorda võetud Anna Záborská raporti alternatiivse resolutsiooni esilise poolt, sest see käsitleb paremini tegelikke endiselt püsivaid probleeme tõelise meeste

ja naiste vahelise võrdsuse saavutamisel, muutuste tunnistamisel peremudelil, isikliku ja tööelu ühitamisel ning positiivseid meetmeid tegevusteks, mida meie, sotsialistid, oleme alati toetanud.

Me ei saa kauem toetada stereotüüpe ega lahendada majandusraskusi, sundides naisi koju jääma ning eakate ja laste eest hoolitsema nagu Anna Záborská tekstis väidetakse, kus kujutatakse naist "potentsiaalsete emadena", kes paljunevad ja toovad lapsi siia maailma, kasvatades nad üles peamiselt koos isadega.

Oma häälega soovin edastada ka selge sõnumi eesistujariigile Tšehhile, mis, nagu see oma kuuekuises programmis selgitas, kavatses ka edendada naishooldaja kuvandit, julgustades paljusid naisspetsialiste oma karjääril loobuma ja oma perekondade eest hoolitsema. Mul on jäänud mulje, et eesistujariik Tšehhi ei mõista termini „naiste ja meeste vaheline võrdsus“ täit tähendust. Loodan, et kuue kuu jooksul suudame sellele seletust pakkuda.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin Anna Záborská põlvkondadevahelise solidaarsuse raporti poolt. Ma leian, et „töö“ mõiste käesolevalt Euroopa Liidus väljendatud kujul ei kata adekvaatselt kõiki kategooriaid. Selliste naiste ja meeste diskrimineerimine, kes valivad vabatahtlikult nende inimeste abistamise, kes ei suuda enda eest hoolitseda, või otsustavad kasvatada üles tulevasi põlvkondi, on praegu anakronistlik ja vanamoodne.

Seetõttu nõustun raportööriga, kui ta kinnitab töö mõiste jätkusuutlikuks muutmise vajaduse ja naiste ja meeste tasustamata töö tasustamise olulisust põlvkondadevahelise solidaarsuse suunas liikumise teel.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *kirjalikult.* – (PL) Diskrimineerimisest hoidumisel, soolisel ja põlvkondadevahelisel solidaarsusel põhinev raport võeti vastu täna Euroopa Parlamendi täiskogu istungil Strasbourgis.

Põlvkondadevaheline solidaarsus on üks Euroopa ühiskonnamudeli struktuuralseid võtmelahendusi. Liikmesriigid on pühendunud tegutsemisele selles suunas, et likvideerida naistele meestega samadel tingimustel tööturule juurdepääsu takistavad tõkked. Koostöös liikmesriikidega ja sotsiaalpartneritega peaks Euroopa Komisjon võtma käsile poliitiliste strateegiade aastaaruande, mis on suunatud perekonna ja tööelu ühitamisele.

Naiste tööhõive näitajad kinnitavad, et mitmetes tööaspektides püsivad naiste ja meeste vahel märkimisväärsed erinevused era- ja tööelu ühitamise osas. Vastavalt Lissaboni strateegia eesmärkidele on liikmesriigid pühendunud töö leidmisele 60%-le töövõimelistest naistest.

Komisjon peaks esitlema oma vaateid uue direktiivi kohta, mis puudutab kindlaid õigusi ja kaitset, pere- ja tööelu ühitamist perekondades, kus teatud liikmed vajavad hooldamist. Pean silmas näiteks lastega perekondi, vanemaid isikuid või puudega inimesi.

Anna Záborská (PPE-DE), *kirjalikult.* – (SK) See omaalgatuslik raport kõneleb valitseva olukorra parandamisest naiste põlvkondadevahelise solidaarsuse rolli väärtustamisel – perekonnas laste, vanemate inimeste ja ülalpeetavate eest hoolitsemisel. Minu esitatud raport oli tõepoolest revolutsiooniline, sest see oli esimene kord, kus parlamendi algatus kutsus üles tunnustama naiste „nähtamatut“ panust finantssüsteemi ja SKTsse.

Kõnealune raport sai ühehääle heakskiidu osaliseks naiste õiguste komisjonis. Isegi roheliste fraktsioon ei hääletanud selle vastu. Praegu on need samad parlamendiliikmed andnud sisse alternatiivse resolutsiooni ilma eelnevat konsulteerimisettepanekut tegemata. Kogu

vasakpoolsete spekter Euroopa Parlamendis hääletas alternatiivse resolutsiooni poolt. Teen sellest kaks järeldust. Esiteks näitasid vasakpoolsed, et nad ei austa naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni tööd, tunnistades küll avalikult selle tähtsust. Teiseks on vasakpoolsetes tekkinud kahtlused võrdsuse ning naiste ja meeste vahelisest diskrimineerimisest hoidumise küsimuses, tekitades tunde, et vasakpoolsetele on see küsimus vaid meedia pilgupüüdjaks.

Ma hääletasin selle resolutsiooni vastu. See oli kahtlemata samm vales suunas. Kuigi selles sisaldub lõike minu algsest raportist, näitab see seda, et vasakpoolsed ei austa miljonite ELi naiste tööd. Otsuse autorid on näidanud, et neis on endiselt juurdunud vana ideoloogia, mis ei kehti enam. Pealegi muudab see resolutsioon pretsedenditult Tšehhi eesistujastaatuse küsitavaks lihtsat seetõttu, et tehti ettepanek mõningaseks aruteluks Barcelona eesmärkide saavutamise üle.

- **Raport: Roberta Angelilli (A6-0012/2009)**

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Tänan teid, härra juhataja. Ma andsin oma poolthääle. Tunnen suurt muret selle üle, et Internetis leiduv lastepornograafia on nähtus, mis levib üha suurema kiirusega, täpsemalt seetõttu, et sellega on seotud üha nooremad lapsed. Alaealiste seksuaalne ekspluateerimine ja lastepornograafia on inimõiguste tõsised rikkumised.

Seetõttu pean rahvusvahelise koostöö raames oluliseks tehtud sammude intensiivistamist selliste veebilehtede väljafiltreerimisel ja sulgemisel, mis sisaldavad lastepornograafiat, nii et Internetiteenuste pakkujad oleks sunnitud sellised kriminaalsed veebilehed blokeerima.

Hoolimata sellest, et liikmesriikide õigussüsteemid näevad ette karistusi laste seksuaalse ekspluateerimise ja ärakasutamise ning lastepornograafia eest ja suhteliselt kõrget kaitsetaset nimetatu vastu, tuleb meil laste kaitsetaset suurendada, arvestades uute tehnoloogiate – täpsemalt Interneti – pideva arenguga ning uute Interneti-ühenduse vormidega, mis on seotud laste seksuaalsetel eesmärkidel ahvatlemisega pedofiilide poolt.

Lühidalt tuleb meil korraldada teavituskampaaniaid lapsevanematele ja noorukitele lastepornograafia ohtudest Internetis, eriti seksuaalse ekspluateerimise ohust jututubades ja Interneti-foorumites.

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin arutlusel olnud raporti poolt ja sooviksin õnnitleda Roberta Angelillit sellise raske, kuid olulise teema käsitlemise puhul. Lastepornograafia on üha kasvav globaalse ulatusega probleem. Seetõttu tuleb teha võimalikult palju jõupingutusi sellega rahvusvahelise tasandil võitlemise nimel. Erinevate liikmesriikide politsei jõud peaks vahetama infot ning tegema koostööd võimalikult paljude sellelaadsete kuritegude vältimiseks. Ühtlasi soovin rõhutada pedofilia ohvriks langenud laste aitamise tõhusate meetodite välja töötamise vajadust.

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Minu arvates peaks kõik ELi riigid muutma sellised seksuaalsuhted kuni 18-aastastega, kus kasutatakse jõudu, sundi või ähvardusi, kriminaalkuriteoks. Ilmselge laste usalduse ära kasutamine, nende vastu või nende mõjutamiseks võimupositsiooni kasutamine, sealhulgas perekonnasiseselt, ja kuritarvitamine, kus kasutatakse ära lapse seisundit, eelkõige psühholoogilist või füüsilist puuet, tuleks ka kriminaalkuriteoks muuta.

ELi riigid peavad nõudma Internetiteenuste pakkujatel ligipääsu blokeerimist veebilehtedele, mis propageerivad seksi lastega, samas kui pangad ja teised krediitkaardiettevõtted peaks blokeerima maksed lastepornograafia veebilehtedele.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest olen nõus, et liikmesriikidel tuleb “klassifitseerida laste seksuaalse ärakasutamise erinevad vormid kuriteona”, sealhulgas Internetis seksuaalsetel eesmärkidel ahvatlemine.

Süüdimõistetud seksuaalkurjategijatelt tuleb võtta ligipääsuvõimalus lastele töö või vabatahtlike tegevuste kaudu, kus on regulaarne kontakt lastega. Liikmesriigid on kohustatud tagama selle, et teatud lastega seotud töökohtadele avalduse esitajad läbiks kriminaalkaristuse olemasolu kontrolli, mille hulka kuulub ka kindlate reeglite või juhiste kavandamine tööandjatele nende vastavateemalise kohustuse kohta.

Martin Callanan (PPE-DE), *kirjalikult.* – Sageli püüab EL tegutseda ühiselt seal, kus oleks parem jätta asjad liikmesriikide otsustada. Käesoleval juhul aga usun, et ühisjõududega suudetakse midagi muuta.

Lastepornograafia nuhtlus ja laste seksuaalne ärakasutamine avaldavad meie ühiskonnale tõsist hävitavat mõju, hävitades kõige haavatavamate ja kaitsetumate isikute elud.

Arvestades ELi olemust ja inimeste vaba liikumist, on oluline, et kasutaksime meie käsutuses olevaid erinevaid vahendeid nende õõvastavate kuritegudega võitlemiseks kõikjal. Konkreetsemalt on oluline, et informatsioon õiguserikkujate kohta liiguks koordineeritult ja seda uuendataks regulaarselt.

Ühtlasi peame parandama koostööd kolmanda maailma riikidega, nii et EList välja reisivate ELi kodanike laste vastaseid seksuaalkuritegusid saaks nõuetekohaselt kindlaks teha, peatada, kurjategijad kohtu alla anda ja neid välja anda. ELi globaalne roll pakub olulist võimalust meie väärtuste edendamiseks riikides ja regioonides, kus laste õigused on vähem kaitstud.

Seega hääletasin ma kõnealuse raporti poolt.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), *kirjalikult.* – (SV) Rootsi konservatiivide delegatsioon Euroopa Parlamendis on täna hääletanud Roberta Angelilli (Fraktsioon Liit Rahvusriikide Euroopa Eest, Itaalia) raporti küsimuses (A6-0012/2009) laste seksuaalsest ärakasutamisest ja lastepornograafiaga võitlemise kohta. Lastepornograafia avaldamise vastane võitlus tuleb seada prioriteetide hulka. Selles osas on Euroopa koostööl väga oluline osa mitmetes rollides. Meie, konservatiivid, hääletasime seetõttu selle raporti poolt.

Kuigi samas sooviksime tuua välja, et me ei jaganud raportööri vaateid paljude ettepanekute kohta kahe esitatud ettepaneku puhul. Erinevalt raportöörist ei usu me, et peaksime ohustama rangelt erialaseid saladusi, millega teatud elukutsete esindajad, nagu advokaadid, preestrid ja psühholoogid on seotud.

Ühtlasi usume, et me ei suuda Internetisaitide omanikule omistada ainuvastutust kõikide veebilehel peetud arutelude eest, sealhulgas suletud jututubades peetud eravestluste eest. Sellele eesmärgile vaatamata on ebaloomulik nõuda kõigilt Internetisaitide omanikelt kõigi seal toimunud eravestluste jälgimist selleks, et tagada kooskõlas käesoleva ettepanekuga internetisaidi seaduslikkus. Selle asemel tuleb meil keskenduda teistele tõhusamatele lastepornograafiat levitavate võrgustikega võitlemise meetoditele, millel ei ole selliseid tõsiseid tagajärgi Interneti tavakasutaja puutumatusel.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Ma hääletasin Roberta Angelilli raporti poolt, sest usun, et laste õiguste kaitsmine peab olema ELi ja liikmesriikide prioriteetide hulgas. Laste seksuaalse ärakasutamisega ja lastepornograafiaga võitlevaid seadusakte tuleb uuendada, võtmaks arvesse nii uute tehnoloogiate, eelkõige Interneti arengut, kui ka mõningaid uusi Internetis levivaid pedofiilidepoolseid laste seksuaalsetel eesmärkidel ahvatlemise vorme.

Tunnen, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid peavad keskenduma konkreetsemalt institutsioonide poolt selliste õigusrikkumistega võitlemise võime tõstmisele.

Kuna kõnealused õigusrikkumised ei tunnista piire, siis tuleb ELil välja töötada riigiülene võrgustik vastava kuriteovormiga võitlemiseks. Selles küsimuses toetan Europoli eriüksuse loomise ideed, mille ülesandeks oleks lastepornograafiaga ja laste prostitutsiooniga võitlemine, hõlmates kindlates valdkondades koolitatud eksperte. See üksus peab tegema tõhusat ja asjatundlikku koostööd liikmesriikide ja kolmanda maailma riikide politseiasutustega.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult.* – Toetan täielikult parlamendiliikme Roberta Angelilli omaalgatuslikku raportit ja laste seksuaalse ärakasutamisega ja lastepornograafiaga võitlemise soovitusi nõukogule. Eelnevaid ühisseisukohti ei ole kõigis liikmesriikides veel rakendatud, samas kui oht laste turvalisusele on suuremate tehnoloogiliste edusammude tingimustes tõusuteel. Käesolev raport uuendaks ja tugevdaks olemasolevaid meetmeid nende jälestusväärsete käitumismallidega võitlemisel ning määratleks need seadusega karistatava kriminaalkuriteona. Roberta Angelilli raporti rakendamine tähendaks seda, et laste kaitsmine nende ärakasutamise eest kasvaks vastusena tehnoloogilisele arengule, mille sihtmärgiks on eelkõige pahaendeline "seksuaalsetel eesmärkidel ahvatlemise" praktiseerimine.

Teiste tähtsate ettepanekute hulka kuuluvad piiriülene seksuaalses ärakasutamises süüdimõistetud isikute kontroll, hoidmaks ära nende juurdepääs töökohtadele teistes liikmesriikides, kus neil oleks lastega otsene kontakt, ning parem ohvrikaitse uurimise ajal ning enne ja pärast kohtuprotsessi.

Internet moodustab olulise osa meie omavahel seotud infoühiskonnast. Lapsed on paremad arvutitundjad kui eales varem ning selle parema oskuse ja enesekindlusega seoses ei ole südametunnistusega isikute poolt neile kujutatav oht neile endile või nende väiksema oskuspagasiga vanematele ilmselge. Nende tervest mõistusest lähtuvate ettepanekute eesmärk on kaitsta meie ühiskonna kõige kergemini haavatavaid liikmeid.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin Roberta Angelilli laste seksuaalse ärakasutamise ja lastepornograafiaga võitlemise raporti poolt, sest pean oluliseks uuendada võitlemisvahendeid laste eksploateerimise kõigi vormidega, millega tagada Euroopa Liidus laste kõrgem kaitsetase.

Seetõttu toetan käesolevas raportis esitatud soovitusi, nimelt ettepanekut suuremaks valvsuseks kõigis liikmesriikides laste vastu suunatud seksuaalkuritegude kuriteona käsitlemisel ja alaealiste seksuaalsetel eesmärkidel ahvatlemise uute vormide, täpsemalt Internetiga seotud vormide järelvalveks, ja kadunud laste teavitamissüsteemi loomise koostöö parandamiseks Euroopa tasandil.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (FR) Laste seksuaalne ärakasutamine ja lastepornograafia on eriti põlastusväärsed kuriteod, mis nõuavad Interneti ja seksturismi

ajastul tugevamaid seaduseid, suuremat koostööd politsei ja õigussüsteemi vahel ja parandatud ohvrikaitset. Roberta Angelilli raport väärrib meie toetust.

Kuigi mul tuleb välja tuua, et peale tehnoloogia arengu, mis annab pervertidele palju rohkem võimalusi oma ihade rahuldamiseks, tuleb meil vaadata ka moraalset allakäiku ja väärtuste kahanemist seda tüüpi kuriteo kasvu täiendava põhjusena.

Umbes 30 aasta eest vallandus niinimetatud moraalse vabaduse nime all ohjeldamatu naudingute otsimine kõigi jaoks ning indiviidi pseudopersonaalsuse areng esimestest aastatest alates, mis on teatud poliitiline tendents, on õhutanud alaealisi seksuaalsele aktiivsusele isegi trendika vasakpoolse prantsuse ajalehe *Le Monde* veergudel. Samas kui loodetakse, et see väärikust riivav argument jäetakse arvestamata, jätkavad selle autorid jutlustamist ning viljeletav poliitiline tendents jätkab õppetükkide edastamist ilma süüd tunnistamata.

Lõpuks soovin teada, miks ainsaks õiguseks, mida enamikus liikmesriikides lastele ei võimaldata, on nende õigus sündimisele.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. (PT) Nagu käesolevas Euroopa Parlamendi soovitusettepanekus nõukogule on mainitud Euroopa Nõukogu konventsiooni laste kaitsmise kohta seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest – millele on allkirja andnud juba 20 Euroopa Liidu riiki –, on see esimene rahvusvaheline seaduslik vahend erinevate laste seksuaalse ärakasutamise vormide kuriteona klassifitseerimiseks, sealhulgas *inter alia* sooritatud kuriteod, kasutades selleks jõudu, sundi või ähvardusi, seda ka peresiseselt.

Selles kontekstis kutsub parlament kõiki liikmesriike, kes ei ole seda veel teinud, sellele alla kirjutama, seda ratifitseerima ja rakendama kõiki asjakohaseid rahvusvahelisi konventsioone, alustades Euroopa Nõukogu konventsioonist laste seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest kaitsmise kohta. Teiste soovitude seas kutsub parlament liikmesriike nende seadusakte ja selles valdkonnas tehtavat koostööd parandama, tagamaks seda, et alla 18 aasta vanuste laste vastu toime pandud seksuaalkuriteod oleks alati ELis klassifitseeritud alaealiste ekspluateerimisena ja kõik laste seksuaalse ärakasutamise vormid oleks kuriteoks kuulutatud.

Vaatamata analüüsi vajalikkusele iga riigi otsuste suveräänsuse kohta, mis puudutavad iga parlamendi otsust, nõustume otsuse üldise suunaga, mis on kaitsta laste õigusi ja turvalisust.

Jens Holm, Erik Meijer, Esko Seppänen ja Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), kirjalikult. – Laste seksuaalne ekspluateerimine ja lastepornograafia on jälgid kuriteod ja neile lõpu tegemiseks on tarvis rahvusvahelist koostööd. Seetõttu hääletasime täna Roberta Angelilli raporti poolt. Kuigi kõnealus raportis on selliseid aspekte, mida me ei toeta, nagu ühtse ekstraterritoriaalse, kogu ELis rakendatava kriminaalseadustiku loomine ning ELi tasemel määratlemine, mida tuleb kuriteoks ja raskendavateks asjaoludeks lugeda.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletan selle Roberta Angelilli laste seksuaalse ekspluateerimise ja lastepornograafiaga võitlemise raporti poolt.

Tänapäeval on laste arengule ja rikkumatussele varasemast olulisem igal võimalikul moel kaitse pakkumine. Kuna enamikus perekondades töötavad mõlemad vanemad, vanavanemaid ei ole laste järgi vaatamiseks käepärast ning Internet on sageli ainsaks meelelahutuse vormiks, siis on ohul vaieldamatult suur ulatus.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), *kirjalikult.* – Laste seksuaalne ekspluateerimine ja lastepornograafia on jälgid kuriteod ja neile lõpu tegemiseks on tarvis rahvusvahelist koostööd. Seetõttu hääletasin täna Roberta Angelilli raporti poolt. Kuigi selles raportis on selliseid aspekte, mida ma ei toeta, nagu ühtse ekstraterritoriaalse, kogu ELis rakendatava kriminaalseadustiku loomine ja ELi tasemel määratlemine, mida tuleb kuriteoks ja raskendavateks asjaoludeks lugeda.

Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (SV) Lastevastased seksuaalkuriteod ja lastepornograafia kuuluvad kõige jälgimate kuritegude hulka, milles inimesi süüdistada. Neile kuritegudele tuleb kehtestada karmid kriminaalkaristused või ulatuslik usaldusväärne hoolekanne juhul, kui tegemist on vaimuhaige kurjategijaga.

Selles raportis tehakse ettepanek mitmeteks konstruktiivseteks meetmeteks, parandamaks nende kohutavate sotsiaalsete probleemide käsitlemist. Liikmesriike õhutatakse tagant selles valdkonnas kõiki rahvusvahelisi konventsioone ratifitseerima ja rakendama, neil tuleb saada abi nende seaduste parandamisel selles valdkonnas ning laste seksiturism tuleb muuta kuriteoks kõigis liikmesriikides. See on täielikus vastavuses minu seisukohaga ELis kui väärtuste ühendusest. Ma toetan paljutki, mida see raport sisaldab, ning olen andnud paljudel üksikhääletustel oma poolthääle.

Samas püütakse kõnealuse raportiga ühtlustada ka kriminaalseadusi ELi raames ja luua ELi fondidest rahastatav ennetavate meetmete süsteem, seda vaatamata faktile, et see on globaalne probleem, mida tuleb reguleerida ELi tasandil konventsioonide ja lepingute abil. Raske on vältida muljet, et taas kord on tegemist ühe näitega küünilisest kohutava sotsiaalse probleemi ärakasutamisest ELi positsiooni tõstmiseks liikmesriikide iseseisvuse arvel. Kriminaalõigus on riikliku pädevuse ülioluline osa. Seetõttu hääletasin selle raporti kui terviku vastu.

Adrian Manole (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Ma hääletasin Roberta Angelilli laste seksuaalse ekspluateerimise raporti poolt, sest see teema puudutab ühte kõige räpasematest ebainimlikest tegudest, mida tuleb karistada kõigi liikmesriikide poolt vastu võetud meetmetega.

Rumeenias on endiselt selle teema kohta palju teadmata. Meil on vähe andmeid selle ulatuse kohta. Seetõttu tunnen, et kõnealuse raporti vastuvõtmine aitab laiendada kampaaniaid, mis pakuvad infot, koondada tähelepanu ja hoiatada laste seksuaalse ärakasutamise eest, suurendada seksuaalselt ekspluateeritud alaealiste kindlakstegemisele suunatud tegevuste arvu ja käsitusala, luua rehabilitatsiooniteenuseid ning seejärel regulaarselt kontrollida nende olukorda, kuid see parandab ka laste seksuaalse ärakasutamise juhtumite registreerimist ja jälgimissüsteemi.

Lisaks usun, et alaealistele inimkaubanduse ohvritele tuleb pakkuda eriteenuseid üleminekukeskuste raames, sealhulgas abistada ja pakkuda rehabilitatsiooni kõigis liikmesriikides.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Toetan seda raportit, mis kutsub üles ülejäänud kolme riiki, kes ei ole seda veel teinud, rakendama nõukogu raamotsust laste seksuaalse ekspluateerimisega võitlemise kohta. Ma toetan laste kaitsetaseme tõstmist, täpsemalt Internetis, kuid ka teistes arenevates uutes tehnoloogiates.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult.* – (DE) Samas kui Euroopa Parlament arutab seda, kuidas lapsi saaks paremini kaitsta, liigub islamimaailm vastupidises suunas. Kõrgeim islami vaimulik Saudi-Araabias kirjeldas 10–12 aastaseid tütarlapsi „abielukõlblikena” ning on

nõudnud õigust lapsabielude sõlmimisele. Islami sisserändajate tulemusel mõjutab see ka Euroopat ning meil tuleb end selleks võimaluseks valmis seada.

Meie lastele tuleb anda parim võimalik kaitse. Seksuaalkurjategijad, kelle sihtmärgiks on lapsed, sooritavad suure tõenäosusega korduvkuriteo ning meil tuleb luua ELi hõlmav register potentsiaalsete seksuaalkurjategijate, pedofiilide ja vastavate käitumisprobleemidega isikute nimedest. Meil tuleb võidelda lastevastase vägivallega ja laste ärakasutamisega selle kõigis vormides tõhusamalt ning tõsta karistusi lastega seksuaalse kontakti eest ning lastepornograafia omanduse eest. Ma olen hääletanud Roberta Angelilli raporti poolt, sest see parandab meie laste kaitset.

Seán Ó Neachtain (UEN), *kirjalikult.* – (GA) Infotehnoloogia osakaalu tähtsus kasvab ning see levib Euroopa Liidus, sest oleme nüüd digitaalses ajastus. Loomulikult kaasneb selle tehnoloogia ning sellega seonduvate rajatistega palju kasusid, mis puudutab töö, hariduse, sotsiaalse elu ja uurimistöö valdkondi. See ei tähenda aga, et peaksime eirama selle tehnoloogiaga seonduvaid ohte.

Internetiga seostatakse erilist vabadust – füüsiliste või praktiliste piirideta vabadust. Selline vabadus võib olla hea asi, nii nagu see enamiku ajast ka on, kuid seda võib kasutada ka laste seksuaalse ärakasutamise ja lastepornograafia eesmärgil.

Mitte miski pole olulisem kui meie laste tervis, heaolu ja tulevik. Peame tegema kõik mis võimalik, et neid halva eest kaitsta. Sellest lähtuvalt olin heameelega nõus toetama proua Angelilli raportit ning kiidan teda kogu tehtud töö eest selles küsimuses.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (EL) Hääletasin proua Angelilli raporti poolt, mis käsitles võitlust laste seksuaalse ekspluateerimise ja lastepornograafia vastu, sest see nõuab praeguse rahvusvahelise õiguse järgimist kõikide liikmesriikide poolt, mis peaks olema ütlematagi selge, ning Euroopa Nõukogu raamotsuse ülevaatust, et parandada laste kaitset Euroopa tasandil.

ÜRO statistika on vapustav. Suur enamik seksuaalse ekspluateerimisega seotud inimkaubanduse ohvreid on lapsed ja noorukid. Vaja on rahvusvahelist koostööd ühendatud võitluses nende kuritegude vastu ja kõik liikmesriigid peaks tagama, et nende täideviijad jõuaks kohtusse.

Maria Petre (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin proua Angelilli raporti poolt, sest vajame KIIRET, TÕHUSAT tegutsemist, et võidelda põhjuste ja eelkõige laste seksuaalse ekspluateerimise ja lastepornograafia mõjudega.

Meie lapsed leiavad ennast järjest rohkem üksi jäetuna, sest meil on üha vähem aega. Nii langevad nad ohtlike kiusatuste ohvriks. ELi lubadused, millest volinik Barrot rääkis, annavad meile tagatise, et märtsist alates saab meil olema suurepärase seadusandlik raamistik.

Lydie Polfer (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Hääletasin raporti poolt, mille eesmärk on tugevdada 2004. aasta raamotsust sihiga kaitsta lapsi seksuaalse ekspluateerimise ja vägivalga eest. Võttes spetsiaalselt arvesse tehnoloogiate arengut (eriti Interneti), ilmneb, et raamotsuse kaitselävesid tuleb tõsta. Lastevahendamist seksuaaleesmärkidel tuleks käsitleda kuriteona. Tihenema peab liikmesriikide vaheline koostöö seoses karistusregistrite teabevahetusega, mis on seotud seksuaalset kuritarvitust puudutavate süüdimõistvate otsustega, et sellistes kuritegudes süüdimõistetuid saaks takistada võtmast töökohta, mille töökohustuste hulka kuulub otsene kontakt lastega. Parandada tuleb ka ohvrite kaitsmist.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin proua Angelilli algatatud raporti poolt, mille teemaks on laste seksuaalne ekspluateerimine ja lapspornograafia vastu võitlemine, kus rõhk asetatakse ennetavatele meetmetele, mida liikmesriigid peavad arvesse võtma, kui nad koostavad oma seadusandlikku raamistikku laste seksuaalse ärakasutamise ja lapspornograafia vastu võitlemiseks.

Raport lööb ka häirekella seoses olemasoleva raamotsuse ja vastavate rahvusvaheliste instrumentide, eriti Euroopa Nõukogu konventsiooni, mis käsitleb laste kaitset seksuaalse ekspluateerimise ja kuritarvitamise eest, millega Rumeenia liitus 2007. aastal, kohaldamisega, nõudes samal ajal ka uute seksuaalkuritegude lisamist. Liikmesriigid peavad julgustama seksuaalse ekspluateerimise ohvreid politsei ning kriminaal- ja tsiviilasjades pädevate vastavate kohtutega ühendust võtma. Nad peavad ka nii alaealiste seaduslikud esindajad kui ka alaealistega otse kokkupuutuva personali vastutusele võtma ja neid teavitama Internetis toimuva laste seksuaalse ahvatlemise ohtudest.

Neid ohte saab piirata, seades üles riiklike järelevalveorganeid ning tehes koostööd Interneti teenusepakkujatega, et blokeerida lapspornograafia veebilehti või materjale.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad. Hääletan proua Angelilli raporti poolt, mis käsitleb laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapspornograafia vastu võitlemist. Nende tegevuste hukkamõistmisest ei piisa tegelikult selliste eriti tõsiste inimõiguste rikkumiste kaotamiseks.

Murettekitav on aga asjaolu, et mitte kõik liikmesriigid pole kinnitanud nõukogu 2003. aasta 22. detsembri raamotsust 2004/68/JSK. Koos teiste otsustega tuleb ka seda uuendada, et tõsta laste kaitsmise taset, võttes samuti arvesse uute tehnoloogiate, eriti Interneti, pidevaid arenguid ning uusi pedofiilidelt lastele suunatud võrguahvatlusi.

Nõustun täielikult raportööriga, kes esitas meile üksikasjaliku ja konstruktiivse raporti, mis peegeldab probleemiga seonduvaid suurepäraseid erialateadmisi.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Lapspornograafia on delikaatne teema, mis peaks alati olema Euroopa ja riikide ametkondade keskses fookuses. Euroopa Liidu liikmesriigid peaksid karmilt karistama igasugust lapse seksuaalset kuritarvitamist ja Internetis kontakti otsimist seksuaaleesmärkidel.

Tervitan Euroopa Parlamendi otsust, millega nõutakse liikmesriikidelt, et nad võtaksid endale kindla kohustuse võidelda lapse seksuaalse kuritarvitamisega, pidades eriti silmas seda, kui kaitsetud on jututubased ja Interneti-foorumeid kasutavad lapsed kuritarvituse suhtes.

Selles valguses on oluline tõhustada koostööd riiklike ametkondade ja Interneti teenusepakkujate vahel, et mitte ainult piirata laste ligipääsu pornolehekülgedele, vaid ka blokeerida laste ligipääs veebilehtedele, kus kirjeldatakse võimalusi sooritada seksuaalkuritegusid. Samuti sisaldab see soovitusi riiklike kavade loomise kohta, et pakkuda psühholoogilist rehabilitatsiooni nii seksuaalkurjategijatele kui ka seksuaalkuritarvituse ohvritele.

Tahan rõhutada asjaolu, et iga liikmesriik peab eraldiseisvalt haldama laste seksuaalkurjategijate registrit ning takistama selliste kurjategijate palkamist valdkondades, kus töötatakse lastega.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Hääletasin entusiastlikult raporti poolt, mis käsitleb võitlust laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapspornograafiaga. Vastuvaidlemata

võib väita, et lastega kontakti otsimine seksuaaleesmärkidel ja pedofiilide jututoad peaksid kuuluma karistamisele. Lisaks peaksid lapsed hõlmavad sündsusetud õigusrikkumised kuuluma ekstraterritoriaalse kriminaalõiguse alla. Euroopa Liit peaks saama ka kasutada üldeelarvet, et rahastada ELi sekkumisprogramme, millega ennetada seksuaalkurjategijate retsidivismi. Toetan ka ettepanekut, mille raames komisjon koos põhiliste krediitkaardiettevõtetega uurivad tehnilisi võimalusi blokeerimaks või sulgemaks maksesüsteeme Interneti-lehekülgedel, kus müüakse lapspornograafiat.

Lõpuks rõhutan, et seitse ELi liikmesriiki, kes pole veel alla kirjutanud Euroopa Nõukogu konventsioonile laste kaitsmise kohta seksuaalse ekspluateerimise ja kuritarvitamise eest, teeksid seda varsti. See kehtib ka kaheksa liikmesriigi kohta, kes pole veel ratifitseerinud ÜRO lapse õiguste konventsiooni fakultatiivset protokollit 2000. aastast, mis puudutab lapskaubandust, lapsprostitutsiooni ja lapspornograafiat.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Poliitilised jõud, mis toetavad imperialistlikku barbaarsust, sõda, rikkust tootvate ressursside röövimist ja rahvaste ekspluateerimist, on üheskoos vastutavad miljonite laste suhtes sooritatud igapäevaste kuritegude eest üle maailma. Nemad vastutavad miljonite laste eest, kes on näljased, kes on alatoitunud, kes peavad töötama ning kes elavad allpool vaesuspiiri „tsiviliseeritud lääne” riikides; miljonite laste eest, kes on seksuaalse ekspluateerimise ohvrid, ning lokaalse lapspornograafia tööstuse eest, mille käive ja kasum on ainuüksi Internetis kokku üle 3 miljardi euro.

Raportis esitatud kriminaalmeetmetega ei ole võimalik lapsi kaitsta, sest nendega ei saa keskenduda peamisele põhjusele, mis on aluseks ennetamatus mahus korrupsioonile ja kõlvatusele: kasum ja sügavalt mäda ekspluateeriv kapitalistlik süsteem. Samuti ei aita tõhusalt laste kaitsmisele kaasa sellised meetmed nagu *non bis in idem* põhimõtte kaotamine, teabevahetuse järelevalve ning prokuratuuri juhuslik sekkumine Internetis. Vastupidi, kogemus on näidanud, et seal, kus selliseid meetmeid on vastu võetud, tavaliselt erandkorras selliste kuritegude vastu võitlemise nimel, mis kutsuvad esile üldise pahameeletormi ja vastumeelsuse, on eesmärgiks olnud rahva ärarahjumine nende meetmetega, et hiljem oleks võimalik neid kasutada isiklike õiguste ja demokraatlike vabaduste piiramiseks.

Lars Wohlin (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Hääletasin raporti vastu, mis käsitles kriminaalõiguse ühtlustamist ELis seoses laste suhtes toime pandud seksuaalkuritegudega. Ma toetan tihedat koostööd ELis laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapspornograafia vastu võitlemisel, kuid leian, et kriminaalõigus peaks olema riiklik küsimus.

Anna Záborská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Laste ja noorte kaitsmine seksuaalse kuritarvitamise eest on oluline teema ning tõesti meie ajastu probleem.

Olen alati pooldanud lastevanemate eelisõigusi oma laste kasvatamisel, kuid praegusel juhul peab ka riik kaitsma lapsi ja noorukeid. Selline kaitse ei kehti ainult Interneti kohta. See kehtib ka meediareklaamide kohta, mis peaksid olema kombekad ning lähtuma moraalsest väärtustest ning mitte ründama noore inimese õigust süütusele.

Lastevanemad mängivad erilist rolli oma laste kaitsmisel seksuaalse kuritarvituse eest. Inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 26 lõikes 3 on selgelt kirjas, et „Vanematel on oma laste hariduse valikul eesõigus.” Vanemate antav haridus sisaldab ka harimist seoses meedia vastutustundliku kasutamisega. Samas ei saa vanemad pidevalt oma harivat rolli täita, kui neil pole piisavalt aega, mida oma perekonnale ja lastele pühendada. Riik peaks lubama vanematele seda vaba aega. Internet ei suuda kunagi asendada vanemate ja laste vahelisele

dialoogile kulutatud aega. Arvutimäng ei saa asendada rääkimist vanaemaga. Mängupult pole võrdne vanaisaga veedetud tunniga garaažis.

Loomulik perekond on laste kaitseala ning vanemad on nende esmased kaitsjad. Seetõttu algatasin Slovakkias eelkõige vanematele suunatud projekti „Kas sa tead, kus su laps praegu on?”

Marian Zlotea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Tsiviliseeritud ühiskonnas peame laste ohutust pidama kõige olulisemaks. Seksuaalne kuritarvitamine rikub lapse õigust hoolitsusele ja kaitsele. Seksuaalne kuritarvitamine jätab lapsele psüühilised armid ning vahel ka füüsilised, kahandades nii nende lootusi elada väarikat elu.

Toetan raportööri, proua Angelilli, esitatud ideed, et alates 2004. aastast jõusolevat raamotsust tuleks uuendada. Tervitame otsust, millega antud uuendamise protsess läbi viiakse, et tõsta lapse kaitsmise määra, eriti seoses Interneti ja teiste uute teabevahetussüsteemide ohtudega. Liikmesriigid peavad tagama, et õigusakte muudetakse nii, et kuritegeliku sisuga veebilehed blokeeritakse.

Peame julgustama koostööd liikmesriikide vahel, et lõpetada sellist tüüpi kuritegevus ning võidelda aktiivselt lapspornograafiaga ning laste teist tüüpi seksuaalse ekspluateerimisega kommertseesmärgil. Vajame igakülgset üleilmset strateegiat ning diplomaatilist ja administratiivset koostööd tagamaks, et neid õigusakte jõustatakse laste kasu nimel. Peame pakkuma kuritarvituste ohvritele kaitset. Peame ka lõpetama seksiturismi.

8. Häälletuse parandused ja häälletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati 13.00 ja jätkus 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

President

9. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

10. Parlamendi seisukohtade ja resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)

11. Kinnipeetavate Guantánamost kodumaale tagasitoomine ja nende sisseseadmine – LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetav kasutamine (arutelu)

President. – Järgmine päevakorrapunkt koosneb nõukogu ja komisjoni avaldustest, mis puudutavad Guantánamo kinnipeetavate tagasitoomist ja nende sisseseadmist ning LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetavat kasutamist.

Alexandr Vondra, nõukogu ametisolev eesistuja – Härra president, olen teadlik sellest, et Guantánamo küsimus on siinsele parlamendile väga palju muret tekitanud. Olen teadlik ka sellest, et see parlament on alates 2002. aastast vastu võetud mitmete resolutsioonide kaudu pidevalt selle probleemi suhtes arvamust avaldanud. Seetõttu arvan, et olete tervitanud, nii nagu ka nõukogu, president Obama otsust sulgeda Guantánamo aasta jooksul. Eesistujariik väljendas seda seisukohta avaldusega, mis väljastati peaaegu kohe

pärast seda, kui president Obama allkirjastas korralduse. Ministrid tervitasid ühehäälselt seda otsust viimasel üldasjade ja välissuhete nõukogu kohtumisel, nagu te arvatavasti teate.

President Obama on ka teatanud oma otsusest peatada sõjalise komisjoni kohtuasjad, et uuesti kinnitada Genfi konventsiooni, lõpetada salajased kinnipidamisprogrammid ja lõpetada täiustatud ülekuulamised. Sellised tervitatavad arengud võimaldavad meil veelgi rohkem tihendada atlandiülest koostööd terrorismivastase võitluse valdkonnas.

Guantánamo sulgemise otsus on loomulikult peamiselt Ameerika Ühendriikide kohustus. Ometi, võttes arvesse meie ühiseid huve terrorismivastases võitluses ning inimõiguste ja õigusriigi säilitamisel, arutasid ministrid nõukogu kohtumisel eelmisel nädalal viise, kuidas liikmesriigid saaksid USA-le praktilist abi pakkuda ning eriti seda, kas nad võiksid vastu võtta endisi kinnipeetuid.

President Obama käskis oma Guantánamo sulgemise korralduses hinnata kõikide kinnipeetute olukorda. See leiab praegu aset. Kinnipeetute sisseseadmine kehtib nende kohta, kes vabastatakse selle hinnangu tulemusena. Iga liikmesriigi otsustada jääb see, kas nad võiksid vastu võtta endisi kinnipeetuid. Samas nõustuti eelmisel nädalal, et ühine poliitiline vastus oleks soovitav ning võimaliku Euroopa kooskõlastatud tegevuse üle võidakse arutelusid jätkata.

Teema tõstatab palju poliitilisi, juriidilisi ja julgeoleku küsimusi, mis vajavad edasist analüüsimist ja konsultatsiooni ning need vajavad liikmesriikide justiits- ja siseministrite kaasatust, mis on samuti väga oluline. See protsess on just alanud ning nõukogu pöördub selle küsimuse juurde tagasi, kui mõningad teemad on selgemaks saanud. See on pideva töö teema ning täna arutab seda näiteks COPS.

Saan täiesti aru parlamendi jätkuvast huvist, mida peegeldavad ka resolutsioonide eelnõud, mis on antud istungil esitatud ning mida olen ka lugenud. Kinnitan, et eesistujariik pöörab probleemile suurt tähelepanu ning hoiab teid täielikult kursis nõukogu edasiste arutelude tulemustega ning ka teiste arengutega.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra president, tervitan soojalt härra Vondrat ning olen rõõmus, et saan korrata seda, mida ta just ütles, sest on ilmne, et komisjon peab eesistujaga selles keerulises küsimuses lähedalt koostööd tegema.

Edastan ka oma toetuse proua Ferrero-Waldnerile, kelle teele ilmus viimasel hetkel takistus, mistõttu ta ei saa meiega täna õhtul koos olla. Seetõttu räägin nii tema kui enda eest.

Komisjon on väga soovivalt vastu võtnud president Obama algatused pärast tema ametisepühitsemist. USA/Euroopa suhete värskendamiseks vajaminevad osad on kõik nüüd paigas ning komisjon teeb suuri jõupingutusi, et sellele partnerlusele uus eluvaim sisse puhuda.

Kõige silmatorkavam näide Ameerika Ühendriikide suuna muutusest on nende plaan analüüsida inimõiguste probleeme seoses terrorismis kahtlustatavate kohtlemisega. Loomulikult tervitame president Obama kiiret otsust sulgeda Guantánamo kinnipidamislaager, et soojendada suhteid islamimaailmaga ning kinnitada Ameerika Ühendriikide pühendumust Lähis-Ida rahuprotsessile.

Samuti märgime rahulolevalt ära teised samaväärselt olulised 22. jaanuaril allkirjutatud korralduste otsused, sealhulgas LKA salajaste kinnipidamisasutuste sulgemine, piinamise, julma, ebainimliku või alandava kohtlemise täielik keelustamine ning sõjakohtute kohtuasjade peatamine.

Euroopa Liit hoiab Ameerika Ühendriikidega üleval aktiivset poliitilist dialoogi, mille käigus on olulisimaks teemaks üleilmne inimõiguste edendamine. Oleme ka USA aktiivsed partnerid terrorismiohu vastases võitluses, kuid alati peame kinni oma inimõiguste kohustustest.

Vangide kohtuprotsessita kinnipidamine Guantánamos mitme aasta jooksul on aidanud kaasa terrorismirühmituste tegevusele, kes püüavad radikaliseeruda ja värvata uusi liikmeid. Euroopa Liit on juba oma vastuseisu Guantánamo suhtes üles näidanud. Teie parlament, Euroopa Parlament, on lakkamatult nõudnud selle sulgemist, sest terrorismivastast võitlust tuleb pidada rahvusvahelise õigusega kooskõlas.

Terrorismivastases võitluses on oluline austada inimõigusi, mitte ainult põhimõtte pärast, vaid ka selleks, et võidelda radikaliseerumisega üle maailma. Usume, et rahvusvahelise õiguse alusel kõikidele kinnipeetavatele antud õigusi tuleks austada. Indiviide ei tohiks omavoliliselt kinni pidada ning neil peaks olema õigus õiglasele, seaduslikule kohtuprotsessile, v.a relvastatud konflikti korral. Tõstatasime selle teema Ameerika Ühendriikidega peetud poliitilise dialoogi raames. Euroopa Parlament on mänginud olulist rolli selle küsimuse osas teadlikkus tõstmisel.

Endiselt korrates härra Vondrat lisan, et iga Guantánamo kinnipeetava juhtumile peaksid hinnangu andma Ameerika ametkonnad. Peaprokuröri juhitud töögrupp, kuhu kuuluvad kaitseminister ja sisejulgeoleku minister ning teised kõrged ametnikud, on just oma tööd alustanud.

President Obama on teatanud, et uusi diplomaatilisi jõupingutusi tehakse selleks, et leida lahendus Guantánamo probleemile.

Viimasel välisministrite nõukogu koosolekul 26. jaanuaril, mida oleks ka proua Ferrero-Waldner maininud, leidis aset lühike arutelu Guantánamo teemal. Mitmed liikmesriigid on väljendanud soovi rajada ühine raamistik ühtsele Euroopa Liidu lähenemisele, kuigi esmalt, härra Vondra, otsustavad liikmesriigid iga juhtumi põhjal eraldi, kuidas nad Ameerika Ühendriikide soovidele vastavad.

Oleme teinud ettepaneku uurida koostöös nõukogu sekretariaadiga neid probleeme lähemalt. Uurime teemasid seoses sellega, kuidas kolmandad riigid võiksid endisi kinnipeetavaid vastu võtta. Isegi kui vabastatud kinnipeetavad peaksid põhimõtteliselt oma päritoluriiki tagasi pöörduma, siis mõned neist, keda tõenäoliselt pärast hinnangut vabastatakse, ei saa tagakiusamise, piinamise või väärkohtlemise kartuses oma koduriiki tagasi minna.

Koostöös Ameerika Ühendriikidega soovime lähemalt uurida, mida saaks Euroopa Liit teha, et aidata nendel inimestel turvalisse kohta ümber asuda. Samas tõstatavad need spetsiifilised juhtumid delikaatseid, keerulisi küsimusi, mille peale tuleb mõelda varem. Põhimõtte ei muutu kunagi: peaksime tegema mida iganes vaja, et tagada absoluutne inimõiguste austamine. Kõikidel juhtudel soovime võtta positiivse ja konstruktiivse hoiaku uue USA administratsiooni suhtes. Samal ajal peame võtma tarvitusele kõik meetmed kindlustamiseks, et Euroopa Liidu lähenemine vastab meie inimõiguste nõuetele ja meie endi õigusaktidele.

See lähenemine ei teki kergesti ega kiiresti. Seisame silmitsi keeruliste küsimustega, mis vajavad kooskõlastatud tegevust liikmesriikide vahel, et jõuda selge Euroopa Liidu vastuseni. Teeme endast kõik, et anda oma panus arutellusse, mis käsitleb ühenduse tasandil võetavaid praktilisi meetmeid.

Hetkel pole USA avaldanud ametlikku soovi. Proua Ferrero-Waldner on korduvalt öelnud, et vaja on positiivset koostööd. Peame tegema koostööd liikmesriikidega, et seda korda saada.

Järgmisel justiits- ja siseasjade nõukogu kohtumisel 26. veebruaril kutsume üles liikmesriike vastu võtma ühist lähenemist ning võime kasutada ka pretsedentlahendust, mida kasutati siis, kuid palestiinlased toodi Euroopasse lunastaja sünni kiriku sündmustega seoses 2002. aastal.

Komisjon soovib loomulikult aidata neid liikmesriike, kes soovivad vastu võtta endisi Guantánamo kinnipeetavaid oma territooriumile. Loomulikult otsustavad need liikmesriigid endiste kinnipeetavate staatuse üle, kes on ju ühtlasi kolmandate riikide kodanikud ning keda saaks võib-olla transportida oma territooriumile.

Iga juhtumit tuleb käsitleda eraldi, võttes arvesse iga indiviidi olukorda, humanitaarolukorda ning ohutuse küsimusi. Otsus vastu võtta ja määrata staatus on siiski lõpuks iga liikmesriigi pädevuses. See lähenemine peab olema osa ühisest raamistikust niipalju kui võimalik.

Härra president, seda tahtsin öelda nii enda kui proua Ferrero-Waldneri nimel. Huvitav, kas ma peaksin nüüd tegema avalduse seoses kinnipeetavate ebaseadusliku transpordi ja kinnipidamisega Euroopas. Jätkan siis ning teen avalduse, mis, kuigi on üpris lühike, vastab paljudele parlamendi küsimustele.

See puudutab Euroopa riikide kasutamist kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks LKA poolt. Algusest peale on komisjoni suhtumine keerelnud ümber kolme idee: esiteks, terrorismivastast sõda tuleb läbi viia nii, et võetakse täielikult põhiõigusi arvesse; teiseks, tõde, mis iganes see olla võib, peab tulema päevavalgele, ning kolmandaks, minu jaoks kõige olulisem, tuleb selliseid tegevusi tulevikus ära hoida.

Komisjon on korduvalt oma seisukohta väljendanud, et selliste praktikatega nagu erandlik väljaandmine ja salajased kinnipidamised rikutakse põhiõigusi, mida tagavad inimõiguste Euroopa konventsioon ja põhiõiguste harta.

Komisjon on ka teatanud, et on oluline, et asjaosalised liikmesriigid viiksid läbi põhjalikud, sõltumatud, erapooletud uuringud, et saada teada tõde, mis iganes see siis on. See on positiivne kohustus, mis tuleneb inimõiguste Euroopa konventsioonist. Mainin ka seda, et analüüsid on mitmes liikmesriigis juba alanud.

Mis puudutab süüdistusi salajaste kinnipidamiste kohta Poolas, siis komisjon on Poola ametkondadele mitu korda kirjutanud. Kuna minu kätte on usaldatud vastutus „õigluse, vabaduse ja julgeoleku” küsimustes, siis kirjutasin ka ise Poola ametkondadele 2008. aasta 28. mail, et rõhutada korralike uurimiste läbiviimise olulisust.

Pärast seda kirja teavitas 2008. aasta augustis mind abiprokurör, et kriminaaljuurdlus oli lõpuks alanud ning ta teavitab mind tulemustest. Arvan, et see on oluline samm edasi.

Olen salajaste kinnipidamiste asjus rääkinud ka Rumeeniaga. 2008. aasta juunis saatis Rumeenia peaminister mulle raporti Rumeenia senati uurimiskomisjonilt. Pärast edasist suhtlust otsustasid Rumeenia ametkonnad läbi viia edasisi uurimisi, et analüüsida Euroopa Ülemkogus ennast raportööriks valinud härra Marty esitatud teise raporti andmeid.

Ainult selline lähenemine, kus seatakse rõhuasetuse alla korralike uurimiste läbiviimine riiklikul tasandil, aitab meil edasi liikuda. Liidul ega komisjonil pole ei võimu ega ressursse

asendamaks liikmesriike sellel tõe päevavalgusele toomise ülesandel. Ainult liikmesriikide uurimisvahendid ja -ressursid on ülesande läbiviimiseks piisavad.

Loomulikult loodab komisjon – ning siinkohal annan teile lubaduse –, et need uurimised viiakse lõpuni ning teevad võimalikuks, vastavalt vajadusele, kindlaks määrata vastutavad isikud ning vastavalt vajadusele kindlustada ohvritele kompensatsioon.

Lisaks liikmesriikide palvele viia läbi uurimisi, oli üks komisjoni praktilisi panuseid „riikliku lennuvahendi” tähenduse määratlemine pärast 2007. aasta 2. detsembri parlamendi resolutsiooni ning kui ma olin transpordivolinik, esitasin teatise tsiviil- ja ärilennunduse kohta, mis selgitas asjaolusid.

Parlament on soovinud ka riikliku terrorismivastaste õigusaktide hindamist. Praegusest olukorrast ülevaate saamiseks on komisjon saatnud liikmesriikidele küsimustiku, mis puudutab terrorismi vastu võitlemise meetmete tõhusust ning nende seotust põhiõigustega. Komisjon on saanud vastuse 27 liikmesriigilt ning neid vastuseid kirjeldav dokument avaldatakse järgmise kuue kuu jooksul. Nüüd on tekkinud vajadus nende küsimustega tõeliselt tegeleda.

See on kõik, härra president, daamid ja härrad. Võtsin endale päris palju aega, kuid on tõsi, et kuigi see on valdkond, kus liidu võim on piiratud, on komisjon püüdnud tõde esile tuua ning propageerida austust põhiõiguste vastu. Saan öelda veel ainult ühe asja, kuid seda öeldes teen isikliku kommentaari. Loomulikult jätkan eelkõige tõe ilmsikstuleku nimel, et me saaksime olla kindlad selles, et selliseid kahetsusväärseid tegevusi enam ei korrata.

Alexandr Vondra, nõukogu ametisolev eesistuja – Härra president, ootas kahte eraldiseisvat teemat: ühest küljest Guantánamo ning teisest küljest salajased kinnipidamised ja väljaandmised. Nagu me kõik teame, siis esimeste ametisoldud päevade jooksul võttis president Obama vastu kolm otsust. Esimesest ehk Guantánamost olen teile juba rääkinud, kuid selle kõrval oli ka kaks teist tähtsat otsust.

Esiteks lõpetas ta LKA salajaste kinnipidamiste programmi. Ta kehtestas, et tulevikus tuleb kõik USA kinnipeetavad registreerida Rahvusvahelise Punase Risti Komitee juures. Selle otsusega pööras ta tähelepanu probleemile, mis on muret teinud nii nõukogule kui Euroopa Parlamendile. Seetõttu on nõukogu nii soojalt tema otsuse vastu võtnud. Olen kindel, et seda tervitatakse ka praeguse parlamendi poolt.

President Obama lõpetas ka LKA kasutatud „täiustatud” ülekuulamistehnikate kasutamise. USA uurijad ei saa enam toetuda piinamist ja ülekuulamistehnikaid käsitlevatele hinnangutele, mis on kirja pandud pärast 2001. aasta 11. septembrit. See otsus on oluline. Euroopa Liit on pühendunud piinamise ning julma, ebainimliku ja alandava kohtlemise keelustamisele.

Seoses kolmanda otsusega on president Obama andnud välja korralduse vaadata üle transpordi ja väljaandmise poliitika, et tagada nende vastavus USA kohustustega rahvusvahelise õiguse raames. Tulevikus ei tohi poliitika, tsiteerin: „tulemus olla indiviidide transport teistesse riikidesse piinamiseks või muul viisil eesmärgiga või mõjuga õõnestada või vältida USA kohustusi tagada oma valduses või kontrolli all olevatele inimestele humanne kohtlemine”.

Arvame, et need otsused koos otsusega sulgeda Guantánamo, mida juba mainisin, tihendavad terrorismivastases võitluses USAga koostööd. Arvan, et see aitab taastada paremat keskkonda atlandiülestes suhetes ning vastab tundeavaldustele, mida väljendati

väga tugevalt siin parlamendis ning mida väljendas ka märkimisväärne osa Euroopa avalikust arvamusest.

Arvan, et ühes asjas võime kõik alguses nõustuda: et tänase arutelu kontekst muutus tohutult. Olen teadlik ka, et LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetav kasutamine on olnud paljudele parlamendiliikmele tõsiseks mureallikaks. Olete neid probleeme pingsalt jälginud vähemalt ajutise komitee tegevuste abil.

Antud parlamendi seisukoht väljendus selgesti 2007. aasta veebruaris teie resolutsioonis. Rõhutan, et nõukogu on alati korranud oma kohustust võidelda terrorismiga tõhusalt, kasutades kõiki saadaolevaid juriidilisi vahendeid, sest terrorism ise on oht väärtuste süsteemile, mis põhineb õigusriigil.

Nõukogu on ka korduvalt öelnud, et salajaste kinnipidamisasutuste olemasolu, kus kinnipeetavaid isikuid hoitakse õiguslikus lüngas, pole vastavuses rahvusvahelise humanitaar- ja inimõigusega. See on endiselt meie seisukoht täna ning jääme sellele kindlaks, kuid konteksti muutus seoses praeguste arengutega USAs tähendab, et soovin samuti peamiselt keskenduda tulevikule. Vaatame pigem tulevikku kui minevikku. Nõukogu tervitab soojalt USA presidendi hiljutist otsust selles küsimuses.

Atlandiülene ühendus on olnud jagatud väärtuste ühendus ning peab selleks jääma, kuid tahame olla suutelised oma huve kogu maailmas kaitsta. Pole kahtlustki, et inimõigused ja õigusriigi toetamine terrorismivastases võitluses kuuluvad selle jagatud pärandi hulka.

Hartmut Nassauer *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (DE) Härra president, daamid ja härrad. Kas Euroopa Liit peaks Guantánamo kinnipeetavaid vastu võtma? See on küsimus, mida peame endalt täna küsima. Vastus sõltub kaalutlustest, mida oma teejuhiks valime.

Mõned inimesed väidavad, et kinnipeetavaid piinati. See on põhjus nende vastuvõtmiseks, humaansusest lähtudes. Kahtlemata on piinamine kõige ebainimlikum ja alandavam praktika. Kui neid inimesi piinati, on neil õigus meie kaastundele, hoolimata nende vastu suunatud individuaalsetest süüdistustest. Samas, on see siis ainuke aspekt, mida peame arvesse võtma?

Näiteks läksid paljud Guantánamos kinnipeetud või praegu kinnipeetavad inimesed pärast 11. septembri sündmuse terroristide väljaõppelaagritesse Afganistani. Nad ei olnud turistid, kes tahtsid kogeda riigi ilu, vaid potentsiaalsed terroristid. Meil lasub kohustus kaitsta Euroopa kodanikke võimalike terroristide eest.

Kahjuks leiab piinamine aset kõikjal maailma ning me mõistame seda pidevalt hukka. Me pole veel nii kaugele läinud, et oleksime öelnud, et igal piinatul on õigus olla Euroopa poolt vastu võetud. Me pole heal põhjusel seda veel teinud. Selle asemel oleme kaalunud selle võimalikkust Euroopa Liidu julgeolekuvajaduse kontekstis. Ka praegusel juhul peame nii käituma. Peame kindlustama, et potentsiaalsed terroristid ei jõuaks Euroopasse ning seetõttu tahaksin antud probleemi üle arutlusel näha, et julgeoleku vajadust eelistatakse kõikide teiste vajaduste ees.

Martin Schulz, *fraktsiooni PSE nimel.* – (DE) Härra president, daamid ja härrad. Minu kolleeg Claudio Flava räägib meie fraktsiooni eest seoses küsimustega, mis puudutavad LKA lende ja arutluse seda osa. Keskendun Guantánamo sulgemisega seotud probleemidele ning alustan Hartmut Nassauerile vastamisega.

On tõsi, et Euroopa Liidu inimeste julgeolekunõuded on normid, mille suhtes peame oma tegevusi kaaluma. Samas alustan kõigepealt küsimuse esitamisega: Mis kahjustab rohkem meie julgeolekut? Kas hirm võtta siia vastu Guantánamo kinnipeetavaid, sest nad kujutavad endast pärast vabastamist julgeolekuriski? Või tõenäolisemalt asjaolu, et sellise asutuse olemasolu, mis on rahvusvahelise õigusega vastuolus ning rikub inimõigusi, on tohtu vihalaine peamine põhjus, mida tunnevad miljonid inimesed üle maailma? Seda seetõttu, et nn läänemaailm, keda tõepoolest ärritati 11. septembri sündmustega ennekuulmatul viisil, oli teatud ulatuses võimetu mõjutama seda, mis juhtus ning seetõttu pidi leppima asjaoluga, et Ameerika Ühendriikide president eiras põhilisi inimõigusi, sest ta arvas selle olevat sobiv vastus sellele provokatsioonile.

Ma arvan, et see on palju rohkem aidanud kaasa kindlusetuse kasvule maailmas, kui et nüüd, kui teine president soovib oma riigi endist hiilgust taastada, muutes Ameerika Ühendriigid põhiõiguste säilitamise ülemaailmseks sümboliks, ütleksime meie, eurooplased, et me ei soovi sellest midagi teada ning peate ise oma olukorrale lahenduse leidma.

Saadaksime välja sõnumi, et Euroopa Liidu sugune riikide liit, mis peab ennast ühenduseks ning tõesti ka on selline ühendus, kus kehtivad seadused, tahab mööda vaadata oma kohustustest, kasutades seda argumenti ajahetkel, kus ebaseaduslikku olukorda ollakse lõpetamas. Me ei saa eeldada, et meie kodanikud lepivad sellega, et tegu on julgeolekuohuga. See on vale sõnum. See on kohutav, sest meie käitumine on halvem kui teiste, näiteks Barack Obama käitumine, kes teatavad avalikult, et hoolimata kõikidest riskidest, mida nad ise võtavad, hoolimata sõjaväe vastuseisust, hoolimata vastuseisust USAs, sest seal on samuti inimesi, kes ütlevad, et „jätke nad Guantánamosse, ärge tooge neid siia, nad kujutavad endast suuremat ohtu”, kes ütlevad seda hoolimata vastuseisust, eksisteerib sümboolne võim, mis tuleneb asjaolust, et uus president pöördub tagasi inim- ja põhiõiguste austamise juurde, sh nende isikute õiguste austamise juurde, kes pole ise üles näidanud mingisugust austust inim- ja põhiõiguste vastu. Tema sellises olukorras abita jätmine oleks vale ning oleks vastuolus vähemalt minu fraktsiooni arusaamaga Euroopa Liidu ülesandest, milleks on kindlustada, et meie sisemiselt loodud ühendust, kus kehtivad seadused, eksporditakse rahvusvahelise poliitika aspektina.

Saame seda teha ainult siis, kui panustame usaldusväärset viisil omades raamides sellesse, et kindlustada iga indiviidi põhiõiguste ülim olulisus. Guantánamo on häbi koht. See on piinamise koht. Sellel põhjusel on see ka sümbol asjaolust, et lääne riikide liit ei saa väita, nagu nad tegutsesid oma sõnade järgi, milleks on eelkõige inimväärikuse puutumatus tagamine. See on meie põhiõiguste harta esimene artikkel. Hartas ei väideta, et seda puutumatus saab vähendada. Meie üleolev suhtumine terrorismi filosoofia suhtes on kuidagi seotud asjaoluga, et me ütleme, et anname põhiõigused isegi nendele inimestele, kes soovivad oma tegevustega teistele neid õigusi keelata.

Seetõttu arvan, et panustame rohkem maailma julgeolekusse, kui sulgeme Guantánamo, kui toetame Barack Obamat ning kui võtame endale aktiivse rolli, kui USA administratsioon palub meil seda teha ning kui suudame valitsusega koostööd teha, et panna paika protseduurid nende inimeste vastuvõtmiseks, selle asemel et levitaksime võltsi arusaama julgeolekust, mida, härra Nassauer, oleks võimalik rakendada ainult siis, kui politsei ning salateenistus teeks oma tööd. See ei ole nii, et kui inimesed vabastatakse Guantánamost, siis nad saavad siin vabalt ja jälgimata ringi liikuda. Julgeoleku aspekt on oluline, kuid põhiõigused peavad antud olukorras olema olulisemad.

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: Marek SIWIEC*asepresident*

Graham Watson, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, kui senaator Obama sai president Obamaks, siis hingasime kergendunult. Kurjuse telg, riigikorra muutus, sõda terrorismiga: Euroopa kodanikud igatsevad näha nende eufemismide jäämist minevikku koos inimestega, kes need välja mõtles.

Kuid minevikust eemaldumiseks ning naasmiseks õigusriigi juurde on vaja tahtejõudu ja meelekindlust, seega õnnitlen uut presidenti. Tal oli õigus uppumistunnet tekitavat piinamisviisi hukka mõista, õigus peatada ebakorrektsed sõjaväelised kohtuprotsessid Guantánamo lahes ning õigus teavitada oma otsusekindlusest sulgeda asutus täielikult ühe aasta jooksul. Tervitan nõukogu eesistujariigi tänast kinnitust, et USA on nüüd lahti öelnud kõikidest halbade praktikatest, mis on viimaste aastate jooksul riigi valitsuse mainet kahjustanud, sh piinamise kolmandates riikides ja erandliku väljaandmise, et lõpetada ebaseaduslikkuse telje olemasolu.

Samas ei saa Euroopa tagaplaanil seista, õlgu kehitada ning öelda, et ainult Ameerika ülesanne on need probleemid lahendada. Meil puudub avalik arutelu ning kollektiivne tahtevõime muutus, mida Ameerika demokraatia võimaldab. Ometi olid liiga sageli meie liidu liikmesriigid kaasosalised selles, mida Bushi administratsioon korda saatis. Kui 43. president meile midagi õpetas, siis seda, et rahvusvahelise õiguse administreerimises lõpeb „tee seda ükski“ mentaliteet ummikseisus ebaõnnestumisega.

Seega pole Guantánamo väljakutse, mille keskmes on väljaspool õigussüsteemi asuvad 245 kahtlustatavat, mitte ainult Ameerika probleem. See on pähkel, mille peame koos katki murdma. Ameerika Ühendriigid peavad kindlate asitõendite korral õigusriigist lähtuvalt kahtlusalustele süüdistuse esitama. Ameerika peab vabastama need kahtlusalused, kelle vastu pole kogutud piisavalt tõendeid ning neid kaitsma, kui on tõenäosus, et kodus hakatakse neid piinama.

Kuid mis saab nendest, kes vabastatakse, kes pole ohtlikud, kuid kes ei soovi jääda riiki, mis neid ebaõiglaselt kinni pidas? Kui küsitakse, siis kas Euroopa ei peaks pakkuma neile mõnele kodanikule õigusi ja vabadusi, mida ükski teine riik ei paku? Me ei saa lõpmatuseni balansseerida nõukogu väitel, et otsustamine on iga liikmesriigi asi, samas kui nõukogu on selgesti sõnastanud soovi jõuda ühtsele Euroopa positsioonile. Euroopa peab rääkima ühel häälel ning mängima oma osa õiguse teotamise lõpetamisel. Mitmed meist kritiseerisid varem Ameerikat tema soovimatuse pärast teistega koostööd teha. Meil oli õigus nii käituda, kuid praegu otsitakse võib-olla meie abi ning meist oleks vale öelda ei.

Konrad Szymański, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, lähtuvalt rahvusvahelise õiguse tavapärasest konservatiivsest tõlgendusest tuleks Guantánamo sulgeda kohe ja tingimusteta. Pärast 11. septembrit aga pole miski enam tavapärane. Seetõttu seisab isegi president Obama, kes tahab nii innukalt muutusi, tõsise probleemi ees seoses küsimusega, mida teha inimestega, keda hoitakse praegu Guantánamos. Nad pole tavalised vangid. Iga üheksas Guantánamost vabastatud isik on kohe jätkanud terroristlike tegevustega. Seetõttu kutsuksin teid üles ettevaatlikkusele, kui pakute nõu Ameerika Ühendriikidele ning Euroopa Liidu liikmesriikidele.

Selles küsimuses on kolm asja täiesti selged. Loomulikult oleme kohustatud vabastama oma kodanikud ja elanikud sellest asutusest. Samuti oleme kohustatud tõhusalt eraldama isikud, kes kujutavad endast tõsist ohtu. Lisaks peaksime üle vaatama Genfi konventsiooni

eesmärgiga leida sobiv lahendus riigita terroristide armee probleemile. Kahjuks pole ühtegi probleemi resolutsiooni eelnõus korralikult käsitletud.

Kathelijne Maria Buitenweg, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (NL) Härra juhataja, minu fraktsioon tervitab minister Vondra kommentaare Guantánamo lahe kohta. Tundub, et Euroopa Liit põhimõtteliselt otsib ühtset vastust ning Tšehhi eesistujariigina aitab meid selles. Kinnipeetavate transportimiskohad on veel riikliku kokkuleppe küsimus, kuid on teatatud, et Euroopa reaktsioon USA soovile saab põhimõtteliselt olema positiivne. See teeb heameelt parlamendile, sest 2006. aastal palusime ELi liikmesriikidel ennetavalt nõuda endiste kinnipeetute ümberasustamist, sh Euroopa Liitu.

Minu küsimus nõukogule on: kas olete suutelised seda läbi viima ennetaval viisil? Kas küsiksite USA-lt praegu, kes need kinnipeetavad on? Kas uurite kinnipeetavate tausta kohta ning mis nendega juhtuma hakkab, et me saaksime vajalikud ettevalmistused ära teha? Samas on mul väga hea meel selle positiivse suhtumise üle, mis loodetavasti peatab inimõiguste rikkumised, mida need inimesed on pidanud kogema.

Härra juhataja, kuigi kõik see on Guantánamo lahe, mis on sümbol, seisukohast suurepärane, ei tohiks me unustada, et eksisteerib ka teisi vanglaid, mille suhtes peaksime arvamust avaldama. Meelde tuleb näiteks Bagram, Kabuli lähedal, kus hoitakse kinni umbes 600–700 inimest. Soovin, et nõukogu ning komisjon kindlustaks, et need kinnipidamisasutused suletakse samuti.

Kuigi olin rahul kommentaaridega Guantánamo lahe kohta, olen LKA tegevusest natukese kohkunud. Hindan seda, et elukõige tahab nõukogu vaadata tulevikku, mitte minevikku. Saan sellest väga hästi aru, sest minevikku vaadates leiab sealt suure segaduse. Oleks liiga naiivne öelda, et nüüd, kui USA-l on uus president, saame meile kõigile uuesti samu standardeid rakendada ning unustada oma südamesse vaatamise ja jätta tähelepanuta abi, mida oleme andnud valitsusele, kelle kohta nüüd ütlete, et ta on käitunud valesti.

Gabriele Zimmer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (DE) Härra juhataja, minu fraktsioon, Euroopa Ühendatud Vasakpoolsed/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsed, on nõudnud USA kinnipidamisasutuse sulgemist Guantánamos algusest peale. Vastupidiselt kõikidele asjakohastele põhilistele juriidilistele põhimõtetele ja rahvusvahelistele kokkulepetele on inimesi aastaid kinni hoitud ja piinatud ning neile keelatud õiglase kohtuprotsessi võimalust. Nende põhilisi inimõigusi pole arvesse võetud. Võim, mis üritab pidevalt kaitsta inimõigusi, demokraatiat ning vabadust üle maailma, on rikkunud antud juhul põhiõigusi ning loonud oma terrorismivastaste sõja tarbeks oma reguleerimata ala. See on vastuvõetamatu.

Euroopa Parlamendi jätkuvalt esitatud üleskutse sulgeda Guantánamo pikemas perspektiivis oli oluline. Samas, nüüd kui uus valitsus on öelnud, et nad muudavad oma poliitikat, hakkame meie, eurooplased, kahtlema selles, mida me toetanud oleme. Me kõhkleme ning oleme alustamas häbiväärset lehmakauplemise perioodi. Leian, et selline lähenemine on küüniline.

Mis on juhtunud meie seisukohaga inimõiguste universaalsusest ja lahutamatuses? Me ei saa tõesti öelda, et me tahame üht, kuid teeme teist. Ei saa olla tõsi, et mingil viisil tahame sellise häbiväärse asutuse olemasolu õigustada ja selle olemasoluga nõustuda. Me ei saa pidada inimõiguste eest seismist oluliseks põhimõtteks ainult siis, kui nõuame seda teistelt ning ei tee nende toetamiseks ise mitte midagi.

Kutsun liikmesriike üles oma positsioone selgelt väljendama, kuid lisan ka oma fraktsiooni poolt, et Guantánamo kinnipidamisasutuse sulgemine on alles esimene samm. USA sõjaväebaas Guantánamos tuleb samuti kaotada.

Nils Lundgren, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (SV) Tõenäoliselt tunneme kõik suurt kergendust selle üle, mis USAs aset leidis. Olukord on sarnane 1950. aastate alguse olukorraga, kui Ameerika rahvas ning Ameerika süsteem demonstreerisid oma suutlikkust vabaneda makartismist. Praegu demonstreerivad nad sama suutlikkust, valides uue presidendi, kes oma esimesel päeval teatas, et Guantánamo tuleks sulgeda. Jumal tänatud selle eest.

Vale oli loomulikult see, et kahtlustatavaid hoiti kinni kahtlustatuna terrorismis või teistes kuritegudes. Nad tuleks kohtu alla anda, õigeks või süüdi mõista, vabastada või karistada. Neid, keda süüdi ei mõisteta, tuleks kohelda süütutena. Kui me endiselt kahtlustame neid milleski, siis on julgeolekuteenistuste ülesanne neid selles suhtes hiljem jälgida. Minu jaoks on raske aru saada sellest, miks need, keda pole olnud võimalik süüdi mõista, ei saa jääda Ameerika Ühendriikidesse, vaid Euroopa riigid ise peavad loomulikult olema valmis võtma vastu neid, kes pole.... Täna kõnelemise võimaluse eest.

Koenraad Dillen (NI). - (NL) Igaüks, kes manipuleerib õigusriigi põhimõtetega, kasutab neid meetodeid, mille vastu õigusriik väidetavalt võitleb. Guantánamo lahe kinnipidamisasutuse, kus õigus kaitsele, nii nagu meie seda meie läänemaailmas teame, polnud garanteeritud, sulgemine on hea asi. Pole vajadust sellest rohkem rääkida, kuna enne mind on seda juba mitmed esile toonud. Asjaolu, et härra Bush on suutnud oma karmi poliitikaga kaitsta Ameerika rahvast teise 11. septembri eest, ei muuda olukorda kuigi palju.

Demokraatia peaks austama õigusriiki igal ajal ning üle maailma, kuid demokraatia peaks kaaluma ka resoluutseid viise, kuidas kaitsta ennast religioossete äärmuslaste eest, kes soovivad hävitada meie avatud ühiskonda. Seda rõhuasetust ei leia ma meie ees olevates dokumentide projektides.

Lõpuks mainin ka seda, et me ei peaks fikseerima Guantánamole. Kuuba ise, kus asub Ameerika Guantánamo enklaav, on üks suur vangla, kus tuhandetel süütutel poliitilistel vangidel puudub endiselt õiglase või kiire kohtuasja väljavaade. Sama kehtib meie peamise kaubanduspartneri Hiina kohta, kellele teeme pidevalt mööndusi inimõiguste küsimuse osas.

Nils Lundgren (IND/DEM). – Härra juhataja, tahan lihtsalt küsida, miks härra Schulzil lubati ületada oma kõneaega märkimisväärselt, kuid mitte meil ülejäänutel? Miks?

Juhataja. – Euroopa Parlamendi president, härra Pöttering, juhatast istungit, kui härra Schulz kõneles, nii et see on küsimus härra Pötteringile. Ma ei näe, et sellel oleks midagi pistmist minu juhatamisega. Peaksite teema uuesti tõstatama, kui härra Pöttering istungit juhatab.

Urszula Gacek (PPE-DE). – Härra juhataja, mida peaksime peale hakkama endiste Guantánamo lahe kinnipeetutega? Kuidas säilitada õiget tasakaalu ELi kodanike julgeoleku tagamise ja endiste kinnipeetute ümberasustamiskoha leidmise vahel?

Esiteks täpsustan, et mina ei räägi ohtlikuks peetavatest kinnipeetavatest, vaid nendest, kelle üle pole sobilik Ameerika Ühendriikidel kohut mõista ning palun pidage mees, et

selliseid inimesi on üpris suur hulk. Kuid isegi need, kelle suhtes on süüdistustest loobutud ning keda ei peeta üldse ohtlikuks, on minu arvates endiselt ohtlikud.

Meie hirmud on põhjendatud, sest vastavalt Pentagoni andmetele on 61 endist kinnipeetavat, kelle suhtes kõikidest süüdistustest loobuti, väidetavalt seotud terroristlike tegevustega. Üks on Al Qaeda asejuht Jeemenis ning teine laskis ennast õhku.

Eile kinnitas president Obama televisioonis, et ta ei saa olla kindel selles, kas kinnipeetavad, kelle suhtes on süüdistustest loobutud ning kes on vabastatud, ei kujuta endast julgeolekuohtu. Kas saame paluda, et EL võtaks sellise riski? Arvan, et seda võib paluda, kuid meil peab olema õigus otsustada, kas see risk on meie jaoks vastuvõetav või mitte.

Liikmesriigid on näidanud üles erinevat soovi endisi kinnipeetavaid vastu võtta. Rõhutan, et otsus vastu võtta kinnipeetavaid peab olema liikmesriigi suveräänne otsus. EL ei saa seda liikmesriigile peale suruda, kuid seda otsust ei saa vastu võtta ka isolatsioonis. Võttes arvesse seda liikumisvabadust, mida me Euroopas kasutame, eriti Schengeni ala piirideta Euroopas, tõstatab liikmesriigi otsus lubada Guantánamo lahe kinnipeetaval oma riiki asuda julgeoleku küsimuse mitte ainult selles liikmesriigis, vaid ka naabrite seas. Seetõttu nõuan ning me kõik nõuame, et sellised otsused arutataks läbi teiste ELi liikmetega.

Claudio Fava (PSE). - (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad. Guantánamo sulgemine võimaldab meil parandada viga, mis on häbistanud rahvusvahelist õigust ja eelkõige pole aidanud kaasa terrorismivastases võitluses.

Täna aga ei piisa president Obama otsuse heakskiitmisest. Nüüd on aeg võtta kohustus ning kohustus hõlmab ka Euroopat ja liikmesriike. Osaliselt on Guantánamo tekke põhjustanud Euroopa vaikimine ning paljude meie valitsuste koostöö väljaandmissüsteemi toimimisel. Viimastel aastatel oli nii, et meie valitsused väitsid ühest küljest, et Guantánamo tuleb sulgeda ning teisest küljest saatsid nad sinna politseinikke kinnipeetuid üle kuulama. Räägime kohustustest, mida ei olnud võimalik täita, kui antud parlament seda küsimust analüüsis, samas kui nende kohustuste olemasolu kinnitati ja tunnustati viimase paari aasta jooksul.

Veebruar 2008: London vabandab LKA lendude eest. Välisminister Miliband tunnustab, et mõned lennukid on kasutanud Suurbritannia baase, minnes vastuollu Tony Blairi poolt kolm aastat varem väljaöelduga, et mitte midagi ebaseaduslikku pole Suurbritannia pinnal aset leidnud. Detsember 2008: Hispaania valitsus härra Aznari juhtimisel teadis, et mitmed LKA lennud olid üle lennanud Hispaania õhuruumis ning kasutanud Hispaania lennuvälju. See tuli päevavalgele El País'is avaldatud salajasest dokumendist, mis osutus tõeks. Tolleaegne välisminister Josep Piqué kinnitas Hispaania lennuväljade kasutamist, kuid väitis, et ei teadnud, mis hiljem Guantánamos aset leidis. Võib-olla ta arvas, et see oli lõbustuspark. 2008. aasta oktoobris sai Portugal välisminister härra Amado tunnistusest teada, et härra Barroso endine kesk-parempoolne valitsus lubas teadlikult Portugali lennujaamu ja õhuruumi LKA-l ebaseaduslikeks lendudeks kasutada. Härra Amado ütles: „Ma ei rääkinud sellest, et mitte häirida Euroopa institutsioonide rahu.” Meie küsime: ja kuidas jääb kodanike õigusega sellest teada? Või kas me peaksime ette kujutama, et isegi mitte härra Barroso ei teadnud, milline tsiviilõiguslik ja juriidiline mädaplekk Guantánamo oli siis ja milline on endiselt praegu?

See on minu mõte, härra juhtaja, ning olen peaaegu lõpetamas. Eelmistel aastatel oleme üles näidanud palju head tahet ning palju silmakirjalikkust, vähemalt niipalju, mis puudutab nõukogu ütlematajätmisi nende aastate jooksul. Kaks aastat tagasi saatis parlament

nõukogule 46 soovitus. Oleksime oodanud, et vähemalt mõnda neist soovitustest oleks põhjalikult analüüsitud või neile korralikult tähelepanu pööratud, et lõpuks oleks saadud vastuseid vähemalt mõnede soovitustele. Sel põhjusel usume, et mingil määral kaasaaitamine Guantánamo sulgemisele ning endale kollektiivse vastutuse võtmine 27 liikmesriigist koosneva Euroopana oleks kasvõi väike panus, et heastada meie kollektiivset vaikumist.

Sarah Ludford (ALDE). – Härra juhataja, peamine kohustus Guantánamo lahe asutuse sulgemisel ning kinnipeetavate ümberasustamisel lasub kahtlematult USA valitsusel. Samas peab Euroopa tunnistama seda poliitilist reaalsust, et USA ei tule sellega üksi toime. Oleme näidanud üles palju head tahet president Obama suhtes ning pühendumust atlandiüleste suhete kindlustamiseks. See peab endas sisaldama ka praktilise abi pakkumist.

ELi liikmesriikidel on ka teisi põhjuseid, miks kinnipidamisasutuse sulgemisel koostööd teha. Esiteks humanitaarargument (mida ma ei pea toonitama), et päästa need mehed põrgust, milles mõningad neist on kannatanud seitse aastat. Teiseks Euroopa usaldusväärsus: oleme nõudnud USA-lt Guantánamo sulgemist ning nüüd peame aitama sel teoks saada. Kolmandaks meie omad huvid kaotada võimas sümbol, mis on ettekäändeks terroristide värbamisel ja radikaliseerumisel ning lõpuks ka moraalne vastutus, millest kõneles Claudio Fava.

Samas arvan, et käsitleme väljaandmist ja Euroopa valitsuste salaleppeid järgmises resolutsiooni ettepanekus kahe nädala pärast. Seega kiidan entusiastlikult heaks ühisresolutsiooni, mille suhtes oleme fraktsioonidega ja kogu poliitilise spektri ulatuses kokku leppinud ning tõesti loodan, et homme hääletus saab olema kindel. Eeldades, et ALDE fraktsioon nõustub minu soovitusega, ei esita ega toeta me selle resolutsiooniga seoses muudatusettepanekuid.

Tahan veel selgitada paari asja: Esiteks, mis puudutab 61 vabastatud kinnipeetu väidetavat hilisemat osalust terroristlikes tegevustes: kuulsime kursis olevatelt juristidelt, et suuresti on süüdistused põhjendamatud. Teame kahest, kes on hiljem saanud seotuks terrorismiga. Teiste hulka kuuluvad näiteks need kaheksa inimest Albaanias, kes andsid meediale intervjuu ja nn Tiptoni kolmik, Suurbritannia kodanikud, kes tegid Guantánamot kritiseeriva filmi. See pole „tagasipöördumine terrorismi juurde”.

Lõpuks, mis puudutab julgeoleku küsimusi: peame nende üle arutlema, kuid usaldusväärseid ettepanekuid esitatakse ning peame juristid sellesse kaasama.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, pärast seda, kui Barack Obama valiti Ameerika Ühendriikide presidendiks ning kui ta kirjutas alla dokumendile Guantánamo kinnipidamisasutuse sulgemise kohta lähitulevikus, oli siinses täiskogus tunda ebatervet ärevust. Sõna said nüüdseks laiali saadetud LKA asjade ajutise komisjoni liikmed. Tahaksin täiskogule meelde tuletada, et eelmainitud komisjon ei suutnud teha midagi, kuigi väga püüti väljendada oma raevu ning hukkamõistu nn erandlike väljaandmistest suhtes.

Nüüdseks juba teame, et uus president mõistab probleemi tõsidust. Pärast valimiskampaania lõppu ja kohe pärast ametisse vannutamist muutis ta oma hoiakut, väljastades määruse, mis pikendab perioodi, mille jooksul võib kasutada praeguseni terroristide suhtes kasutatud meetodeid.

Mõistame, et mitmetel Euroopa Liidu riikidel, sh Poolal on võimatu vastu võtta arreteeritud terroriste. Ometi peaksid liidu liikmesriigid ning meie parlament terrorismivastase sõja

rinde kritiseerimise ja nõrgestamise asemel tegema Ameerika Ühendriikidega koostööd ning võtma enda kanda osa kohustusest selle nähtusega võitlemisel. Pean täiskogule veel kord meelde tuletama, et terrorism on üleilmne oht, mis avaldab mõju ka liidu kodanikele.

Cem Özdemir (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad. Guantánamo kinnipidamisasutus on saanud inimõiguste ja õigusriigi mahasalgamise sümboliks. Uus USA president Barack Obama on edastanud samaväärselt võimsa ja üliolulise teate, lõpetades Guantánamos sõjaväe kohtuprotsessid ning lubades sulgeda asutuse aasta jooksul.

Samas pole mitte ainult Ameerika Ühendriigid need, kes on kaotanud usaldusväarsust oma inimõiguste eiramise ja terrorismivastase sõja tulemusena. Meie Euroopa valitsused ei saa eitada vastutust, nagu kinnitas Euroopa Parlamendi ajutine komisjon, kes uuris LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetavat kasutamist, oma raportis 2007. aasta veebruaris. See toob ilmsiks Euroopa Liidu paljude riikide topeltstandardid, milles õiglaselt nõutakse kandidaatriikidelt inimõiguste toetamist, kuid ise trambivad inimõigustel Euroopa Liidus.

Euroopa Liidul on ka kohustus osaleda aktiivselt protsessis, mille käigus leitakse ühine lahendus kinnipeetavatele, kes pole küll enam kahtluse all, kuid kes ei saa koduriikidesse tagasi pöörduda. See kehtib eriti Saksamaa kohta, kes saab aidata ning peaks aitama kaasa võimalusele võtta vastu põgenikke. Me ei tohi korrata sama viga, mis juhtus Bremenist pärit Saksa türklase Murat Kurnaziga, kes veetis alusetult neli aastat Guantánamo lahe asutuses.

Uus algus Washingtonis on meie jaoks võimalus saata selge signaal, et inimõigusi ei tohi terrorismivastase võitluse käigus õõnestada.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL). - (ES) Härra juhataja, minu lootus ja soov on, et president Obama sõnavõtt Guantánamo kinnipidamisasutuse sulgemise teemal kuulutab ette muutusi USA välispoliitikas.

Loodan, et see tähendab sellise poliitika kõrvaleheitmist, mis tasus terrorismile terrorismiga ja kuriteole kuriteoga, mis lõppude lõpuks sõitis rahvusvahelisest õigusest julmalt üle.

Minu lootus ja soov on, et selline muutus juhtuks. Euroopa Liidu jaoks on probleem see, et paljud Euroopa riigid on pühendunud härra Bushi endisele poliitikale tasuda kuriteo sooritamise eest kuriteoga ning piinamise eest piinamisega. Ning nad on olnud selle poliitika kaasosalised. Seetõttu ei saanud LKA lende uuriv komisjon oma tööd lõpetada: oli Euroopa valitsusi, kes peitsid oma häbiväärseid tegusid, härra Bushi välispoliitika häbiväärseid tegusid. Ja seetõttu peame nõudma nende vastutusele võtmist. Ameerika rahvas on seda teinud valimiste kaudu.

Loodan ka, et president Obama näitab üles julgust ning toob kohtu ette need ametnikud, kes piinasid, ning need ametnikud, kes pidasid inimesi ebaseaduslikult kinni, sest, daamid ja härrad, Guantánamo kinnipeetavate jaoks on seaduse piires ainult üks lahendus. Kui nende vastu on tõendeid, siis tuleks nad kohtu alla anda. Kui tõendid puuduvad, siis tuleb nad vabastada. Ja USA administratsiooni ametnikud peavad võtma vastutuse nende inimeste eest, keda nad on ebaseaduslikult kinni pidanud.

See leiab aset minu riigis ning see leiab aset igas demokraatias, mis põhialusteks on demokraatlikud õigused. Suur tänu.

Bruno Gollnisch (NI). - (FR) Härra juhataja, arvan, et meie ülesanne pole toimida suvalise poliitika väljundina, mida Ameerika Ühendriigid on kahjuks tahtlikult selles valdkonnas

teostanud. Poliitika on vastupidine meie ühistele läänemaailma põhimõtetele ning seda teostatakse küüniliselt valitud valdkonnas, mis on koloniaalajastu jäänuk. Antud juhul puudub õigusriik: pole Kuuba õigust, mille kohta härra Dillen õigustatult ütles, et see ei paku indiviidile mingisugust kaitset, pole USA õigust ega meie ühist pärandit rahvusvahelisest õigusest.

Juriidilisest seisukohast on küsimus selge. Kui tavaõiguse kohaselt on võimalik mõnedele kinnipeetavatele kriminaalsüüdistusi esitada, siis tuleks nende üle kohtuprotsessi käigus kohut mõista. Kui neid kahtlustatakse näiteks 11. septembri rünnakute organiseerimises, siis oleks neile seitse aastat tagasi tulnud öelda, milles neid süüdistatakse, neil oleks pidanud olema ligipääs juristidele ning nad oleksid ilmunud Ameerika kohtute ette. Ameerika Ühendriikides pole neist puudus.

Kui teisi peetakse sõjavangideks, kes said nendeks pärast liitlaste sekkumist Afganistanis, siis tuleks neid hoida tingimustes, mis on sätestatud sõjaga seotud õigusega, kuni sõjategevus ametlikult lõpeb.

Kui on kinnipeetavaid, keda ei saa liigitada ei ühe ega teise kategooria alusel, siis tuleks nemad vabastada ning koju saata.

Mulle on räägitud, et mõned neist võivad olla ohtlikud, kuid kui mind isiklikult hoitaks seitse aastat kinni täieslikus isolatsioonis, kuigi algselt ma mingisugust ohtu ei kujutaks, siis lõpuks võiksin juba ohtlikuks muutuda. Arvan, et enamiku inimeste olukord on seal selline.

Kui mõni neist ei soovi koju minna, siis saavad nad oma vangivalvuritelt poliitilist varjupaika taotleda. See on kõik, mida tahan öelda ning lisaks tänan ka härra Barrot'd tema uurimusliku töö eest. Aeg näitab, et see on kõige parem analüüs kinnipeetavate ebaseadusliku transportimise kohta.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Härra juhataja, nõukogu ametisolev eesistuja, härra Barrot, daamid ja härrad. Täiskogu on korduvalt nõudnud Guantánamo lahe asutuse sulgemist. Meiega liitus veel kaks institutsiooni: komisjon ja nõukogu. Nüüd, kui otsus on tehtud, ei tohi me oma positsioonis kahelda. Õnnitleme südamlikult president Obamat selle otsuse eest, mida ta põhjendas vajadusega taastada Ameerika Ühendriikide moraalne võim, mis tal enne maailmas oli.

Tehkem üks asi selgeks: Bushi administratsiooni otsus avada Guantánamo lahe ääres kinnipidamisasutus ja käivitada erandlike väljaandmiste programm oli hoop sellele moraalsele võimule. Eesmärk ei pühitse abinõud. Vastuvõetav pole rahvusvahelise õiguse rikkumine, piinamine, salajaste kinnipidamisasutuste avamine või kinnipeetavate kaotamine. Õigusriikides võetakse kinnipeetavad vastutusele ning neil on õigus ennast kaitsta. Bushi administratsioon eksis, kui viis täide selliseid kuritarvitusi nii nagu ka tema kaasosalised, kes kas läbi sõrmede vaadates pakkusid tuge või häbenevalt vaikisid, eksisid samuti.

Kui Ameerika Ühendriigid küsivad Euroopa Liidult abi, siis ei tohiks selle andmisest keelduda, pidades ainult silmas seda, nagu härra Barrot ütles, et me ei tohi loobuda oma kodanike julgeolekust, kuid ka mitte kasutada seda ettekäändena koostöö vältimiseks. Vajame Ameerika Ühendriikide koostööd, et saada teada kuritarvitustest, mis viidi läbi Euroopas, et uurida välja, kes oli vastutav ning tagada, et selliseid kuritegusid enam tulevikus aset ei leiaks. Peame ka liikmesriikidelt ja Euroopa institutsioonidelt küsima, mida on nad

teinud, et rakendada soovitusi, mis praegune parlament võttis vastu 2007. aasta veebruaris ning vastavalt vajadusele andma selgitusi, miks nad pole neid rakendanud.

Kuna härra Fava viitas siinkohal komisjoni president Barrosole, siis arvan, et teda tuleks tänada, sest vastupidiselt nõukogule, kes tõrkus, valetas ja peitis teavet täiskogu eest, käitus Euroopa Komisjon lojaalselt ning tegi meie uurimistega täielikult koostööd.

Jan Marinus Wiersma (PSE). - (NL) President Obama pidas oma sõna. Üks tema esimestest poliitilistest tegevustest oli Guantánamo kinnipidamisasutuse sulgemine, mille üle oleme loomulikult rõõmsad. Või tegelikult oli see Guantánamo asutuse sulgemisest teavitamine, sest uue USA valitsuse ees seisab keeruline ülesanne leida lahendus kinnipeetavatele, kes endiselt seal on.

Esiteks tuleks täpsustada nende staatus ning tuleks kindlaks määrata, kas neid kõiki võib riskivabalt vabastada. Neid on ebaseaduslikult Bushi administratsiooni poolt kinni peetud, mis selgelt rikkus rahvusvahelist õigust. Seetõttu on ennekõike tegemist Ameerika probleemiga, mille peab lahendama Washington. Praegu pole veel selge, kas USA kavatses paluda abi Euroopa riikidelt ja Euroopa Liidult ning oleks mõnevõrra spekulatiivne sündmustest liigselt ette rutata.

Samuti ei nõustu ma nende kaasliikmetega, kes leiavad, et me peaksime juba andma lubadusi, lähtuvalt oletusest, et Euroopa Liidul on selleks moraalne kohustus, sest mõningad riigid võisid olla seotud kinnipeetavate transpordiga Guantánamosse. See põhineb täielikult oletustel. Me pole kunagi suutnud tõestada, et väidetes peitub mingisugune tõde ning samuti ei tea me, millised riigid oleksid sellise transpordiga seotud olnud ja seega on minu arvates sellise teabe alusel kinnipeetavate vastuvõtmine mõnevõrra nõrgalt põhjendatud ning mul on hea meel, et seda pole resolutsioonis tehtud.

Loomulikult ei tohiks me välistada võimalust, et USA esitab oma palve ning selles küsimuses jagan oma fraktsiooni esimehe arvamust. Kui selline palve esitatakse, peame kindlasti positiivselt reageerima rahvusvahelise õiguse seisukohast, kuid ka Euroopa Liidu vajadusest reageerida sellises olukorras humanitaarsel viisil.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). - (ES) Härra juhataja, Guantánamo on probleem, mida Euroopa Liit ei loonud. See on probleem, mis kindlasti ei eksisteeriks, kui Euroopa Liit oleks lisaks mitmekordsele hukkamõistule sellest tõepoolest lahti öelnud, selmet passiivselt ja vahetevahel aktiivselt teha koostööd rahvusvahelise õiguse mustas augus. Jah, selge on see, et me ei loonud seda ise. Samas lasub meil kindlasti kohustus teha koostööd, et sellele olukorrale lõppu teha. See on selge kohustus, millest peame kinni pidama.

Pole kahtlustki, et iga juhtumit tuleb käsitleda eraldiseisvalt. Guantánamo kinnipeetavatega ei saa tegeleda kui karjaga. Nad on õigustega inimesed, kuid neil on ka oma isiklikud lood. Mõned neist on kurjategijad, kelle üle tuleb nii ka kohut mõista. Mõned on süütud ja mõned võivad olla ohtlikud.

Kooskõlas oma väärtuste ja põhimõtetega ning oma suuremeelsuses saab Euroopa Liit kaasa lüüa, koostades ühise vastuse, mis aitab kaasa antud probleemi lahendamisele, austades samaaegselt meie omi reegleid.

Hélène Flautre (Verts/ALE). - (FR) Härra juhataja, LKA ja valitsusväliste organisatsioonide teabe põhjal on aastatel 2002–2006 teel Guantánamosse läbinud Portugali riigi õhuruumi 728 kinnipeetavat. Millised on Hispaania, Itaalia või mis tahes teise liikmesriigi arvud?

Liit ei suutnud võtta juhtpositsiooni vastuseisu rajamisel seoses terrorismivastases sõjas rahvusvahelisest õigusest erandite loomisega ning nüüd püüab liit kaasa minna härra Obama lubadustega.

See selgitab, miks on endiselt kosta selliseid arglikke üleskutseid liikmetelt, kes ärgitavad liikmesriike vastu võtma süütuid kinnipeetavaid, kes ei saa oma riikidesse piinamise hirmu tõttu tagasi pöörduda. Seda ei tehta mitte solidaarsusest, heategevusest ega isegi suuremeelsusest, vaid lihtsalt selleks, et kinni pidada oma rahvusvahelistest kohustustest.

Lisaks härra Obama edastatud teatele on küsimused: kas Euroopa on suuteline ennast kokku võtma, kas Euroopa suudab lisaks uurimisele ning kohustuste kindlaksmääramisele ja õlule võtmisele ka lõpetada oma ebaseadusliku kaasosaluse erandlikes väljaandmistes? Kas Euroopa suudab reformida oma salateenistuste järelevalvet? Kas liit suudab ohvreid juriidiliste protsesside ja kompensatsiooni kaudu rehabiliteerida?

Tervitan härra Barrot' tahteavaldust selles küsimuses. Pean siiski tunnistama, et kuigi saame aina rohkem teada sellest, mida Portugali endine peaminister aastatel 2002–2004 varjas, jäävad tema Euroopa Komisjoni juhina tehtud algatuste tulemused, mille eesmärk oli liit sellest õigusetuse hallist alast välja juhtida, meie jaoks täiesti kättesaamatuks.

(Juhataja katkestas kõneleja)

Jas Gawronski (PPE-DE). – *(IT)* Härra juhataja, daamid ja härrad. Mul on hea meel, et Euroopa sobivust Guantánamo kinnipeetavaid vastu võtta on nüüd tunnistatud – ideed, mis imelikul kombel puudus minu fraktsiooni esialgsest resolutsioonist. Nõustun täielikult härrade Schulzi ja Watsoniga.

Resolutsiooni esimene punkt märgib ära olulise muutuse Ameerika Ühendriikide poliitikas seoses humanitaarõigusega. Näen mõningaid muutusi kindlasti toonis, kuid samas ka „jäljestusväärse” Bushi poliitika jätkamist märkimisväärsel määral, võttes arvesse, et president Obama pole peatanud erandlike väljaandmiste programmi ning LKA kinnipidamisasutuste toimimist välisriikides. Ütlen seda selleks, et kõita eesistujariigi Tšehhi tähelepanu, sest neil tundub olevat teine arusaam. Ma ei soovi, et Obama entusiastid kogeksid varajast pettumust.

USA vastane propaganda, mis oli aktuaalne LKA komisjonis kaks aastat tagasi, on uuesti kerkinud esile suuliste küsimuste näol LKA Euroopa lendude kohta. Toon ainult ühe näite: ühe ettekande vältel sai avalikuks LKA salajase organisatsiooni olemasolu Poolas. Fakt, et sellises riigis nagu Poola on LKA organisatsioon, ei peaks kedagi šokeerima, oleks imelik, kui seal seda poleks, kuid arvan, et küsimuse allkirjastajad on häiritud, et selline organisatsioon peaks olema salajane. Nad tahaks, et salateenistus tegutseks alati avalikult ning et LKA lennukitel oleks kirjas LKA, nagu on äratuntavad British Airwaysi või Air France'i lennukid. Siinkohal arvan jälle, et nad pettuvad. Isegi mitte Obama ei läheks nii kaugele.

Stavros Lambrinidis (PSE). – *(EL)* Härra juhataja, ebainimlikku kinnipidamisasutust Guantánamos poleks kunagi tohtinud avada. Praegu tundub vähemalt, et see suletakse, kuid president Obama õnnitlemine peaks loomulikult olema jahedam, kui osutuvad tõeks Ameerika ajakirjanduse teated mitteaktsepteeritavate salajaste röövimiste, ülekuulamise ja kinnipidamise jätkamise kohta kolmandates riikides. Mis puudutab seda küsimust, siis kahjuks kannab Euroopa samuti vastutust terrorismivastases võitluses aset leidnud tegevuse eest. Üks väga murettekitav asjaolu on see, et ainukene riigi parlament, kes on kutsunud Euroopa Parlamendi LKA komisjoni oma kokkuvõtteid ja soovitusi esitama, on Ameerika

Kongress. Mitte ükski Euroopa valitsus, mitte ühegi riigi parlament pole meid kutsunud. Tehku nad seda nüüd, et selline ebaseaduslik praktika ei korduks enam kunagi.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad. Ameerika Ühendriik lõi Guantánamo probleemi ning USA president valmistub selle lahendamiseks. Peame teadma, kas Euroopa Liidul saab olema piisavalt pädevust ja võimu, et oma rolli mängida.

Euroopa Liit peab koostööd tegema. Liikmesriigid peavad kinnipeetavaid vastu võtma, nagu näiteks uiguure, ilma et antaks järgi Hiina survele. Kui me seda ei tee, siis riskime Guantánamo asutuse sulgemise protsessis tähtsusetuks muutumisega.

Sellest võib alguse saada uus töö, mis puudutab tõe ja meie riikide valitsuste kohustuste päevavalgele toomist, näiteks Portugali valitsuse tegevusi president Barroso ajal, ning meie kohustusi seoses asjaoluga, et Saddam Husseini eksiiliettepanek jäeti kõrvale. See ettepanek oli ainuke alternatiiv sõjale ning meie valitsused, sh Ameerika Ühendriikide valitsus, jätsid selle kõrvale.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Härra juhataja, tõepoolest, Guantánamo eksisteerimise on teiste asjaolude seas võimalikuks teinud paljude Euroopa riikide, kelle hulka kuulub ka Hispaania, salalepped ja kaasosalus. Pole vastuvõetav nüüd öelda, et see probleem pole meie asi. Veel vähem vastuvõetavam on öelda, et Guantánamo sulgemine ja sellele järgnevad tagajärjed on ainult USA valitsuse probleem.

Aastaid on USA salateenistuse lennukid Euroopas karistamatult lennanud, transportides kinnipeetavaid, samal ajal kui meie oleme seda läbi sõrmede vaadanud. Seetõttu peaksime võtma endale kanda oma kohustused ning mitte ainult nõudma Guantánamo asutuse kohest sulgemist, vaid samuti vastu võtma osa kinnipeetavatest, kes ei saa tagasi pöörduda oma riiki ega jääda Ameerika Ühendriikidesse või tõesti nõudma, et teised riigid, sh Euroopa riigid, võtaksid neid vastu.

Portugal on lubanud seda juba teha ning usun, et osaliselt teatud kohuse- ja süütundest. Hispaania on vähemalt sama palju süüdi ning seetõttu kasutan võimalust kutsuda Hispaania valitsust üles vastu võtma osa nendest inimestest, viia täide see kohustus, nagu Portugal on juba teinud, ning mida paljud organisatsioonid on meilt palunud. Rõhutan, et see pole ainult meie moraalne, vaid ka poliitiline kohustus.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE) . – (RO) Terrorismivastane võitlus on kaasaegse ühiskonna prioriteet number üks. Ometi on selle soovitud eesmärgi nimel tehtud vigu ning langetatud vastuolulisi otsuseid. Guantánamo kinnipidamisasutuse sulgemine, mis on olnud eelmise kümnendi tsiviliseeritud maailma häbiplekiks, on väga olulise tähtsusega õiglane otsus. Järgmine normaalne samm oleks see, kui sellele meetmele järgneks Ameerika Ühendriikide lahendus olukorrale, mis puudutab praegu kinnipeetavaid isikuid. Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid on võidelnud ja endiselt võitlevad inimõiguste austamise ja inimvääriskuse austamise eest ning seetõttu peaksid nad tehtud vigade parandamiseks tegema koostööd.

Arvan, et enne, kui tõstatatakse teema, mis puudutab kinnipeetavate ümberasustamist Euroopasse, on vältimatult vajalik teha kättesaadavaks kogu teave seoses võimalike terroristlike tegevustega, kus nad osalesid või mis puudutab terroristliku rühmituse võimalikku liikmelisust. Seda teavet tuleb põhjalikult kontrollida koos sõltumatu hindamisega võimalikele tagajärgedele, mis võivad tekkida kinnipeetute lubamisest tagasi päritoluriiki. Kindlasti on vaja Ameerika Ühendriikide ametlikult esitatud palvet ning arvan, et otsus võtta kinnipeetavaid Euroopasse peab sõltuma liikmesriikidest ning need kes seda

otsust langetavad, peavad meeles pidama, et nad võtavad need kohustused endale Euroopa Liidu nimel.

Mis puudutab volinik Barrot' viidet Rumeeniale, siis varasemalt on esitatud süüdistusi alusetult. Samas on Rumeenia vastanud kõikidele Euroopa institutsioonide päringutele, vastu võtnud LKA komisjoni ning edastanud kogu vastava teabe. Rumeenia parlament viis läbi uurimise ning edastas tulemused asjast huvitatud osapooltele. Arvan, et sellest täiesti piisab. Arvan ka, et Rumeenia on andnud ammendavaid vastuseid alusetutele süüdistustele, mis on praeguseks maatasta tehtud.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Härra juhataja, pole kahtlustki selles, et Guantánamo eest vastutab USA. Samas käitume solidaarselt, kui aitame ja toetame Barack Obama tagasipöördumist rahvusvahelise õiguse juurde, kui ta meilt seda palub. Pean silmas näiteks uiguure, kes ei saa Hiinasse tagasi minna. Samas peame arvesse võtma ka inimesi, kes on veetnud viis või seitse aastat Guantánamo asutuses. Me ei saa otsustada, kas nad tahavad USAs elada või mitte. See on nende otsus. Näiteks on München ja seal elavad uiguurid valmis uiguure vastu võtma ja neid toetama ning nende eest hoolitsema, et nad suudaksid leppida oma traumaatiliste kogemustega.

Ometi peab üks asi olema selge. Vastuvõetamatu on, et Baierimaa siseminister Joachim Hermann ütleb midagi sellist: „Iga Guantánamo kinnipeetav on kindlasti sooritanud kuriteo.” Õigus süütuse presumptsioonile peab antud juhul kehtima. Politseivõimu juhina peaks see minister oma kohvrid pakkima ja lahkuma. Teistes riikides koolitame politseid nii, et nad kasutaksid oma töös just sellist õigust süütuse presumptsioonile ja ei annaks enneaegsed käsklusi tulistamiseks. Peaksime selle peale hoolikalt mõtlema.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Härra juhataja, Guantánamot ning selle salajasi vanglaid poleks üldse pidanud looma. Ameerika Ühendriikidel lasub peamine kohustus kinnipidamisasutuse sulgemise ning kinnipeetavate hilisema kohtlemise küsimuses, kuid liikmesriikidesse vastuvõtmist toetavad humanitaarsed ja inimõigustega seotud põhjused. Iga liikmesriik otsustab oma õigusaktide põhjal, kas neid vastu võtta või mitte.

Samaaegselt tuletaksin siinsele täiskogule meelde miljonite põgenike olemasolu üle maailma ning põgenikelaagreid, kus inimesed on elanud aastaid. Me vaatame kõrvale, me keerame selja. Inimõigustest ennetaval viisil mõtlemine on ELis kahjuks valikuline.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, härra komisjoni asepresident, nõukogu ametisolev eesistuja. 2006. aasta mais külastasin koos härrade Manni ja Ellesega Guantánamot. Tegime väga selgeks, et Guantánamo asutus esindab rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste rikkumist.

President Bushi juuresolekul ütles siis seda ka vastvalitud Saksa kantsler proua Merkel, oma esimesel Washingtoni külastusel ning lisaks nõudis ta ka härra Kurnazi vabastamist. Arvan, et president Obama otsus on hea ning see aitab taastada Ameerika Ühendriikide ning terve läänemaailma usaldusväarsust. Seetõttu peame andma selgelt mõista, et usaldusväarsus on poliitilisest seisukohast väga oluline.

Samaaegselt peame selgelt väljendama, et sealsetesse kinnipeetavatesse ei tohiks suhtuda kui rahumeelsetesse inimõiguste eest võitlejatesse ning nende üle tuleks sellest lähtuvalt ka kohut mõista. Antud arutelu jooksul on mul vahetevahel tekkinud hoopis teistsugune mulje. Peame kindlustama, et Ameerika Ühendriigid võtavad antud juhul endale peamise vastutuse ning et nad selgitaksid, miks nad ei saa paljusid vange vastu võtta. Nende inimeste koduriigid peavad samuti selgitama, miks nemad ei taha neid vastu võtta või peavad vangid

tõestama, et nad ei saa tagasi koduriiki pöörduda, sest nad langeks tõsise tagakiusamise ohvriks.

Kui see kõik on aset leidnud, saame hakata kaaluma, kas Euroopa Liit peaks mõnesid kinnipeetavaid vastu võtma. Samas on see võimalik ainult siis, kui oleme iga juhtumi korral analüüsinud iga isikuga seotud võimaliku ohu ulatust. Antud analüüs ei saa aset leida ainult riiklikul tasandil, sest avatud piiride olemasolu Euroopa Ühenduses tähendab, et peame nende isikutega seotud võimaliku julgeolekuohu hinnangu andmisel rakendama Euroopa standardeid.

Keegi rääkis täna pagulastest. Nad ei ole pagulased. Nad on kinnipeetavad ning peame tõestama, et nad pole ohtlikud, kui me ei soovi võtta vastutustundetuid riske. Arvan, et peaksime kindlustama nende isikute vastuvõtu, kellel on sidemed meie liikmesriikidega, nagu näiteks härra Kurnazi Saksamaalt või üheksa inimest, kes olid vist seotud Suurbritanniaga. Kokku on vist 60 inimest juba Euroopa Liidu poolt vastu võetud ning me ei tohiks seda unustada.

Ana Maria Gomes (PSE). – Härra juhataja, Portugal soovis tungivalt ELi kokkulepet seoses Guantánamo isikute ümberasustamisega ning sellel on strateegiline tähtsus atlandiüleste suhete kontekstis ja see on ka humanitaarne žest kahtlustest vabastatud inimeste suhtes, kes talusid kinnipidamist, piinamist ja õigluse puudumist. Samas on see ka kohustus nendele 14 ELi riigile, kes tegid koostööd Bushi administratsiooniga, suunates piinamise alltööna Guantánamosse ja salajastesse vanglatesse, nagu praegune parlament ka mainis. Euroopa kohustusi õigusriigi ja inimõiguste rikkumistest tingituna ei saa kustutada.

President Barroso on eitanud teadmist oma valitsuse pakutud koostööst kinnipeetavate transportimisel Guantánamosse ja salajastesse vanglatesse, kuid ometi ei usu mitte keegi, et tema sõjavägi, politsei, luureteenistus ja administratsioon oleks nii ebakompetentsed, et laseks Portugali õhu- ja mereruumi ning maismaad USA-l süstemaatiliselt ära kasutada.

Kas härra Barroso, selguse saamise huvides, kavatseb avalikustada protokollid kohtumistest oma diplomaatiliste nõustajate ja Condoleezza Rice'i vahel tema peaministriks oleku ajal? Kas härra Barroso avalikustab õigusliku hinnangu, mida ta küsis oma õigusnõunikult Carlos Blanco de Morais'lt, et kehtestada spetsiaalsed navigeerimisreeglid laevadele, mis lähenevad USA sõjalaevadele, mis kannavad kinnipeetavaid läbi Portugali mereruumi?

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, Euroopa Parlamendi seisukoht Guantánamo suhtes määrati kindlaks spetsiaalses resolutsioonis 2006. aastal. Guantánamot poleks kunagi tohtinud rajada ning see on vaja sulgeda. Euroopa Parlamendi seisukoht terrorismi suhtes on sama selge. Tahame terrorismiga võidelda kõikide seaduslike võimaluste abil. Me ei taha võidelda terrorismiga, rikkudes inimõigusi ja rahvusvahelist õigust. Fakt on see, et Ameerika Ühendriigid on võtnud enda kanda lõviosa terrorismivastase võitlusega kaasnevast koormast. Samas on nad teinud ka suuri vigu. Guantánamo rajamine oli suur viga. Suur viga oli kinnipeetuid kohelda nii, nagu seda tehti. Suur viga oli kinnipeetuid transportida nii, nagu seda tehti. Seda on ka parlamendis välja öeldud. Täna on kõige olulisem asjaolu, et president Obama võttis vastu õige otsuse sulgeda see häbiväärne kinnipidamisasutus ning tema otsus esindab hästi Ameerikat ning on omane Ameerika ajaloole ja üldisele rahvusvahelisele üldsusele.

Kuidas on Euroopa Liit sellega seotud? Euroopa Liit on seotud nii, et ta soovib president Obama õiget otsust toetada ning selle rakendamisele kaasa aidata. Samas peaks Euroopa

Liit seda tegema ühel tingimusel: et ta ei sea oma kodanike julgeolekut ohtu. See on peamine nõudmine ning mida iganes iga liikmesriik otsustab, see otsus peaks põhinema sellest seisukohast vaadatuna.

Javier Moreno Sánchez (PSE). - (ES) Härra Romeva, ärge muretsege. Hispaania valitsus teeb koostööd, nii nagu ta on alati teinud. Tuletaksin teile selles küsimuses meelde, et Hispaania välisminister, Miguel Ángel Moratinos, oli esimene, kes kohtus selle uuriva komisjoniga ning oli esimene, kes vastas kõikidele küsimustele, sh teie omadele.

Siinses parlamendis oleme mõnda aega hukka mõistnud piinamise ja julma ning alandava kohtlemise, mida teostatakse Guantánamo sõjaväebaasis rahvusvahelise terrorismi vastu võitlemise nimel. Seetõttu tervitame president Obama otsust peatada kohtuprotsessid neljaks kuuks ning tema kavatsust sulgeda kinnipidamisasutus lõplikult ühe aasta jooksul.

Samas, kuigi vastutus lasub USA valitsusel, ei saa Euroopa Liit pilku ära pöörata, vaid peaks pakkuma oma abi, et tagada kinnipidamiskeskuse sulgemine.

Juhul kui Ameerika Ühendriigid peaksid meilt seda paluma, peaksime kaaluma võimalust vastu võtta kinnipeetavaid, kes pärinevad riikidest, mille kohta ei saa olla kindel, et nendes riikides inimõigusi austatakse.

Siis peame esitama ühtse Euroopa vastuse, mille osaline saab olema ka Hispaania valitsus, võttes sel ajal arvesse rahvusvahelist juriidilist raamistikku ning hinnates juhtumipõhiselt iga kodaniku, iga kinnipeetava juriidilist olukorda – tema päritolu, tema kinnipidamist ja tema olukorda.

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, terroristid on meie ühiskonnale välja kuulutanud julma, verise ja kompromissitu sõja. Nad soovivad hävitada meie maailma, mis rajaneb inimõiguste austamisel ning vabadusele pühendumisel. 11. septembri rünnakud tõestasid, et terroristid on valmis kasutama igasuguseid vahendeid. Ameerika Ühendriigid võtsid vaba maailma kaitsmise enda peale meie kõigi nimel. Tihedas koostöös Euroopa ja Ameerika Ühendriikide vahel peitub ainuke võimalus edu saavutada ning terroristlikke võrke hävitada. Euroopa peab tundma ennast vastutavana sõja eest üleilmse terrorismiga.

On õige, et inimõiguste kaitsjad tõmbasid tähelepanu nende õiguste rikkumisele ning alandavate meetodite kasutamisele ülekuulamiste ajal Guantánamos. Tihti võrdusid need meetodid piinamisega. On ka õige, et tähelepanu juhiti kohtuprotsessita kinnipidamisele ning kaitsjale õiguse puudumisele. Allkirjastatud rahvusvaheliste konventsioonide põhjal lubamatuks tunnistatud meetmeid ei tohi kasutada.

Vastvalitud Ameerika Ühendriikide president on juba väljastanud määruse, mis keelab piinamise kasutamise terrorismis kahtlustavatega seotud ülekuulamiste ajal. Õige ning paslik on tõlgendada seda võiduna kõigi jaoks, kes juhtisid sellele küsimusele tähelepanu. Vastavalt samale määrusele aga on endiselt võimalik röövida terroriste ning hoida neid lühikest aega transiitriikides. Kokkuvõtlikult võib öelda, et kinnipeetava väärkuse austamine on kasvanud, kuid samaaegselt peab säilima terroristliku tegevuse tõhus halvamine, sest vastasel juhul varitseb meid abituks jäämise oht.

Juhin täiskogu tähelepanu ka asjaolule, et Guantánamo kinnipidamisasutusega samal saarel hoitakse poliitilisi vange sellistes tingimustes, mis rikuvad iga mõeldavat standardit. Need inimesed on pikkadeks aastateks vangi mõistetud, sest nad julgesid türanliku Fidel Castro kommunistlikule propagandale vastu astuda.

Tšetšeenia rahvast mõrvati meie endi silme all. Minu teadmist mööda ei moodustanud Euroopa Parlament spetsiaalset komisjoni sellega tegelemiseks. Ameerika Ühendriigid on tunnistanud, et piinamise kasutamine on lubamatu nagu ka salajaste kinnipidamisasutuste eksisteerimine. See peaks lõpetama arutelu salajaste kinnipidamisasutuste ja transiitlendude teemal.

ISTUNGI JUHATAJA: Mario MAURO

asepresident

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). - (NL) Härra juhataja, terrorismivastane võitlus peab olema ühine jõupingutus, millesse peaksid panustama kõik demokraatiad. See ei puuduta mitte ainult Euroopat, vaid ka Ameerika Ühendriike ning teisi.

Guantánamo ei kuulu põhiseadusliku riigi juurde, sest põhiseaduslikus riigis on kahtlusalusel, isegi terroristil, õigus kaitsele ning õiglasele kohtuprotsessile, lähtuvalt väärtustest, mida me omavahel jagame.

Väärtustan president Obama otsust sulgeda Guantánamo lahe asutus, kuid kindlasti ei saa tuua ning ei peaks tooma seda probleemi esmajärgus Euroopa ukse taha. Lõppude lõpuks on Guantánamo asutuse inimesed kinnipeetavad ning mitte sellised inimesed, kellega kergekäeliselt ümber käia. Saame olla abivalmid, kuid kui oleme abivalmid vaid seetõttu, et pole teist võimalust, siis on see võimalik ainult Euroopa otsusest, Euroopa standarditest lähtuvalt, mille peame ühiselt kindlaks määrama. Peame selgesõnaliselt tunnistama, et see on jätkuvalt Ameerika probleem, mille lahendamiseks saame abiks olla ainult siis, kui inimõigused jäävad meile endiselt ülimalt oluliseks.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, Ameerika Ühendriigi presidendi otsus sulgeda Guantánamo kinnipidamisasutus oli üks tema esimesi ja positiivseid samme ning tervitan seda soojalt. Samas pole president Obama tühistanud LKA õigust arretereida terrorismis kahtlustatavaid võõral pinnal ning viia neid ajutistesse kinnipidamiskeskustesse. See on eriti murettegev ning see probleem tuleb ühisel resolutsioonis ära märkida. Samas ei mainita Euroopa Parlamendi kahe suure fraktsiooni ühisresolutsioonis sellest sõnagi ning seetõttu olen sunnitud hääletama antud ühisresolutsiooni vastu.

Genowefa Grabowska (PSE). - (PL) Härra juhataja, olen veendunud, et meie sügavalt humanitaarne resolutsioon aitab vähendada vaenulikkust Euroopa ja islamimaailma vahel. Kutsun üles seda vastu võtma, pidades meeles ka minu kaaskodaniku olukorda, kellest on saanud terrorismivastase sõja ohver; sõja, mida iseloomustab „silm silma, hammas hamba vastu” mentaliteet. Räägin 42-aastasest röövitud Poola kodanikust. Ta võeti kinni Afganistani ja Pakistani piirialadel. Ta on geoloog, kes seal töötas. Teda on sellest ajast piirkonnas kinni hoitud. Tema perekond on teatanud, et nad teavad, et Piotr pole tähtis figuur tipptaseme poliitika maailmas ning perekond loodab, et tema vabastamiseks tehakse kõik, mis võimalik.

Siinkohal pöördun palvega kasutada ära islamimaailmaga suhete paranemist ka meie kodanike kaitsmiseks. Näidakem üles solidaarsust ning tegutsegem Euroopa Liidu kodanike nimel, keda väärkoheldakse, peetakse kinni, röövitakse või hoitakse kinnipidamisasutustes.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). - (FR) Härra juhataja, oleme kõik võidelnud Guantánamo sulgemise nimel ning tervitame president Obama otsust sulgeda see häbiväärne kinnipidamisasutus.

Nüüd ei peaks meilt küsitama Guantánamo kinnipeetute vastuvõtmise kohta. Eurooplastena, kes me oleme lojaalsed inimõiguste kaitsmise väärtustele, peame oma kohustustega, oma kohusega silmitsi seisma seoses endiste kinnipeetute vastuvõtmisega.

Ilmunud on teateid ning ma pöördun siinkohal nõukogu poole: pressis on ilmunud teateid, et mõned liikmesriigid pole vaimustatud nende vastuvõtmisest. Seetõttu kutsun üles nõukogu ning eriti kõiki vaikivaid liikmesriike nõustuma nende kinnipeetute saabumisega nende territooriumile.

Teile, daamid ja härrad, ütlen, et kõige halvem, mis me teha saaksime, oleks lasta Guantánamo sulgemisega tekkinud edul hääbuda, sest Euroopa polnud valmis oma tõekspidamiste eest julgelt seisma.

Colm Burke (PPE-DE). - Härra juhataja, võttes arvesse asjaolu, et paljud ELi liikmesriigid olid osalised erandliku väljaandmise protsessis, arvan, et ELi riikidel, eriti Iirimaa, lasub kollektiivne kohustus USA-lt Euroopasse ümberpaigutamiseks vastu võtta teatud arv väheohlikke Guantánamo kinnipeetavaid.

Iiri justiitsminister, Dermot Ahern, on muutnud sellise vastuvõtmise sõltuvaks ELi heakskiidust, kuid Iirimaa pole vajadust oodata ELi direktiivi järele, et alustada Guantánamo kinnipeetavate ümberasustamisega. Saame ise otsustada, et allkirjastame USAga kahepoolse leppe, nagu Portugal juba tegi.

Iiri valitsuse justiitsminister ja välisminister ei ole selles küsimuses samadel seisukohtadel, sest minister Ahern pole nähtavasti kinnipeetavate ümberasustamisega seoses valmis minema nii kaugele kui minister Martin. Selle küsimuse osas on nüüd vaja Iiri valitsusel suunalt ühtset juhtimist. Atlandiülese koostöö vaimus ning osalemaks rahvusvahelise terrorismi vastases võitluses peaks Iirimaa võtma endale rolli, millega aitab USA uuel administratsioonil Guantánamot sulgeda.

Ioan Mircea Paşcu (PSE). – Härra juhataja, EL on Guantánamo asutuse sulgemist nõudnud juba pikka aega. Täna langetas USA uus administratsioon selle otsuse ning ELi riikidelt oodatakse solidaarsust nende kinnipeetavate ümberasustamise näol. Mõned leiavad samas, et sellist solidaarsust peaksid põhiliselt üles näitama riigid, kellest kirjutati varasemalt ajakirjanduses kui riikidest, kelle territooriumidel asuvad LKA salajased kinnipidamiskeskused.

Rõhutan veel kord asjaolu, et need väited ei tuginenud tõestusmaterjalile siis ega ka hiljem. See kehtib ka härra Mate kohta, kes ei suutnud esitada tõendeid, mis toetaks tema süüdistusi siin täiskogul. Lisaks pole süüdistusi toetanud ka sisemised uurimised. Kasutada ära seda, et inimesed ei pruugi mäletada, et sellised tõendeid siis ei esitatud, ei tähenda, et tõendid eksisteeriksid täna. Maksimaalselt on see lihtsalt küüniline manipulatsioon hämaratel eesmärkidel.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, terve maailm tervitab Barack Obama plaani sulgeda Guantánamo asutus, sest see sümboliseerib inimeste, kes küll võivad olla julmad terroristid või keda kahtlustatakse kõige tõsisemates kuritegudes, halastamatut kohtlemist. Mõnedele nendest pole isegi süüdistust esitatud ning mõnede üle pole ettenähtud viisil kohut peetud. Obama tegi populaarse žesti ning peab otsustama, mida nendega peale hakata. Eelkõige peaks ta veenma kongressi, et nad viiksid sisse seadusemuudatuse, mis lubaks kinnipeetavaid üle viia USA pinnale ning võimaldaks mõnele neist anda uue identiteedi. Tegemist on väga keerulise olukorraga. Pärast vabastamist pöördus 60 Guantánamos kinnipeetut tagasi terroristliku tegevuse juurde ning seetõttu tuleks iga

juhtumit eraldiseisvalt analüüsida. Eesistuja Tšehhi läbirääkimised Guantánamo lahenduse teemal pakuvad võimalust rõhutada, et dialoog USA ja Euroopa vahel seoses totalitaarse „vabaduse saare” muudatustega algab inimõigustest ning mitte ainult Ameerika väeosa kinnipeetavate inimõigustest. Eelkõige peaks dialoog kaasa tooma Kuuba poliitvangide vabastamise ning sõna- ja liikumisvabaduse süütutele Kuuba kodanikele.

Armando França (PSE). – (PT) Meie arvates on ilmne, et peaksime tunnustama president Obama otsust. Otsust sulgeda Guantánamo lahe kinnipidamisasutus, keelustada piinamine ja ebaseaduslikud ülekuulamised ning peatada sõjaväe kohtuprotsessid.

Ometi saan kinnitada oma kaasliikmele, keda enam kohal pole, et Portugal ning Portugali sotsialistlik valitsus ei tunne ennast süüdi. Portugali sotsialistlik valitsus ei teinud Bushi administratsiooniga koostööd. Vastupidi. Minister Amado algatusel on Portugali administratsioon, Portugali valitsus, nüüd loonud olukorra, kus Euroopa Liidul ja teistel demokraatlikel riikidel on võimalus ja kohustus vastu võtta Guantánamo lahe asutuse kinnipeetavaid, kellele pole süüdistust esitatud. Tegelikult on see oluline ning seda tuleb rõhutada musternäitena, mida teised ELi liikmesriigid peaksid järgima. Oluline on ka see, et resolutsioon kiidetaks homme heaks kõikide fraktsioonide poolt, kes seekordse täiskogu moodustavad, sest ühtsus muudaks otsuse mõjuvõimsamaks.

Charles Tannock (PPE-DE). – Härra juhataja, Guantánamo lahe kinnipidamisasutuse rajamine USA poolt oli omal ajal vajalik. Selle sulgemine on nüüd Ameerika Ühendriikide probleem. Olen vastu sellele, et ELi liikmesriigid mässivad ennast vältimatutesse juriidilistesse komplikatsioonidesse ning et meie salateenistustele pannakse kohustuste koormad seoses ELi välistest riikidest kodanike vastuvõtmisega, kes on eelnevalt määratletud vaenlaste võitlejatena.

Ma ei kahetse seda, et kinni peetakse kõige ohtlikumaid terroriste, kelle kohta tõestati, et nad plaanisid meie eluviisi hävitamist. Samas oli üks Guantánamo peamistest puudustest see, et see takistas igasuguste tavapäraste kriminaalprotsesside toimumisi sealsete kinnipeetavate vastu. Lõppude lõpuks on tavapärased kriminaalmenetlused ainuke viis, kuidas jõuda lahendusteni Guantánamo nende kinnipeetavate staatuse küsimuses, kes on ELi väliste riikide kodanikud.

Kuna Guantánamo asutuse kinnipeetavad võeti kinni Ameerika Ühendriikide poolt, on Ameerika kohustus neile oma kohtutes süüdistus esitada või saata nad tagasi oma päritoluriiki, kui nad on süüitud. Kui president Obamal on tõsi taga Guantánamo asutuse sulgemisega, mida ma tervitan, ning Ameerika ja tema liitlaste kaitsmisega, siis peaks eespool mainitu olema tema poliitika.

Alexandru Nazare (PPE-DE) . – (RO) Esiteks, olenemata LKA vanglate arutelude sisust ja tulemustest tunnustan seda, et Euroopa Parlamendi liikmed ja Euroopa kodanikud on üles näidanud oma muret, pöörates piinlikult täpselt tähelepanu inimõigustele olenemata kontekstist.

Piinamine on vastuvõetamatu ning puuduvad sellised erilised asjaolud, mis võiksid seda tõde muuta. Samas tunnen vajadust teha mõningaid märkusi, niikaua kuni Rumeeniale selles kontekstis jätkuvalt viidatakse. Meenutan teile, et meile esitatud süüdistused on siiani igasuguste tõenditeta. Martini raport on sellise lähenemise parim näide. See sisaldab Rumeenia suhtes süüdistusi, mis on vastuolulised ja alusetud.

Rõhutan seda pretsedenti kui viisi, mil moel on süüdistusi Rumeenia vastu suunatud, sest võib-olla rikub see ka mõne teise Euroopa riikide mainet. Kordan, et vastuvõetamatu on

selles kontekstis liikmesriikide, näiteks Rumeenia, nimeline takistamatu esiletoomine ja levitamine.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, nõustun kõigi nende kõnelejatega, kes tahavad kindlustada, et Euroopa viib täide oma humanitaaralast kohust, pakkudes tuge eriti nendele inimestele, keda süüdistatakse, hoolimata asjaolust, et nende vastu pole asitõendeid. Tegemist on klassikaliste varjupaiga taotlejate juhtumitega.

Samas soovin, et liikmesriigid ei prooviks hakata iseseisvalt tegutsema ning seda rõhutan eriti. Euroopa peab õppima kõnelema ühel häälel ning tegutsema ühiselt. See aitab meil vastu tulla USA uue administratsiooni muredele ning kinnitada meie enda kuvandit Euroopa Liidust koos ühiste väärtustega, mis kohustavad meid ühiselt reageerima.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Härra juhataja, jagame ühist soovi sulgeda Guantánamo kinnipidamisasutus ning nüüd on meil selleks suurepärase võimalus, sest Ameerika Ühendriikide uus president on üles näidanud samasugust soovi.

Peamised kohustused lasuvad loomulikult Ameerika Ühendriikidel, kuid loodan, et EL suudab moodustada ühisrinde ning liikmesriigid näitavad üles solidaarsust ja paindlikkust sel määral, et nad võtavad need kinnipeetavad vastu oma kinnipidamisasutustesse, kui see on võimalik ja kui see langeb kokku riikide endi kehtestatud tingimustega selliseks käitumiseks.

Liitusime terrorismivastase võitlusega selleks, et kaitsta inimõigusi. Nüüd peame oma osalusega aitama kaitsta Ameerika Ühendriikidel inimõigusi.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Daamid ja härrad, küsimusega seostub kaks argumenti. Esiteks juriidiline positsioon. Arvan, et päritoluriik peaks oma kodanikud vastu võtma. Võib-olla saaks takistavate põhjuste, näiteks poliitilise tagakiusamise korral käivitada mingisuguse humanitaarprogrammi. Kinnitan ka selgelt, et isegi kui Portugal või mõni teine riik nõustub võtma vastu 20 sellist kinnipeetavat, ei tähenda see seda, et need inimesed sooviksid jääda Portugali või mõnda teise riiki. Liit on nüüd ühine üksus ning seetõttu tuleb ka seda probleemi arvesse võtta. Lõpuks tuleb kasutusele võtta ka sobivad toimingud, et selliseid inimesi ei tembeldataks enam kas kahtlusalusteks või ohtlikeks. Kui neilt sellist häbimärki ei suudeta maha pesta, siis ei soovi neid keegi vastu võtta. See on tõsine probleem, mis vajab analüüsimist. Lõpetuseks mainin, et probleem on peamiselt Ameerika Ühendriikide mure.

Alexandr Vondra, *nõukogu ametisolev eesistuja* – Härra juhataja, kõigepealt tänan teid selle arutelu eest. Arvan, et see oli väga kasulik. Kui oleksite kuulnud nõukogu viimase kohtumise arutelu lõuna ajal, siis oleksite täheldanud samasugust soovi probleemiga toime tulla, kuid samuti tõdemist, et aruteldav probleem on keeruline. Sellega kaasneb moraalne ja poliitiline dimensioon, kuid ka julgeoleku ja juriidiline dimensioon.

Me kõik nõustume, et president Obama otsus sulgeda Guantánamo asutus oli oluline ja hea otsus, mida me kõik hindame ning mida on peaaegu kõik teist siin ka tunnustanud. Kuid nüüd, kui arutleme tagajärgede üle ning selle üle, mida saame solidaarsuse väljendamiseks ära teha, ning meie huvi siinkohal on käituda atlandiüleses harmoonias, mõistame loomulikult, et probleem on keeruline. Martin Schulz ütles, et me ei saa samaaegselt võidelda terrorismiga ning sattuda konflikti põhiõiguste küsimuses. Tal on täiesti õigus, kuid Hartmut Nassauer mainis, et eksisteerib kaks dimensiooni: üks on moraalne ning teine julgeolekuline. Tal on samuti õigus ning seetõttu peavad justiits- ja siseministrid selle üle arutlema. Poliitilisest perspektiivist lähtuvalt pole tegemist lihtsalt

moraalsete musklite demonstreerimisega ning samuti ei peaks me antud probleemile lähenema süütundest. Tegemist on kindlasti keerulisema probleemiga.

Graham Watson rääkis vajadusest läheneda probleemile ühtselt. Tal on kindlasti õigus, kuid samal ajal, kuna tegemist on ka juriidilise pädevusega seotud probleemiga, ei saa me sundida liikmesriike kutsuma kinnipeetavaid Guantánamost tellimuse peale. Kui peaksite lahendama antud probleemi nii, et peaksite neid kinnipeetavaid kutsuma oma koju – kujutage ette, et teil lasub siseministri kohustus –, siis kindlasti mõtleksite kaks korda, kuidas seda probleemi lahendada. Kindlasti arvan, et nõukogu ja liikmesriigid ei peaks sellesse suhtuma kui lehmakauplemissse. Hoopiski mitte. See ei tähenda, et me korjaksime saagi, kuid ei peaks selle nimel tööd tegema. Probleemi tuumaks on lihtne asjaolu, et Guantánamo sulgemise otsus on loomulikult peamiselt Ameerika Ühendriikide kohustus, olles riik, kes asutuse rajas. Kuid meil on ja peab olema heatahtlikkust, et väljendada solidaarsust ning näidata üles koostöötahet probleemi lahendamisel.

Tegemist on ka taktikalise aruteluga. Kas peaksime oma ettepanekud ise esitama või ootama, kuni esitatakse palve? Kuid palve saamisel peame olema valmis reageerima. Seetõttu asus nõukogu selle üle tõsiselt arutlema teisel päeval pärast president Obama otsust. Ma arvan, et me ei saa alahinnata julgeolekuküsimust, mida te mainisite, sest on teada, et mõned kinnipeetavad, kes vabastati, pöördusid tagasi terroristliku tegevuse juurde ning on teada, et üks mees, härra Said al-Shihri on nüüd Al Qaeda asejuht Jeemenis. Seega peab USA alustama tõsist tööd selle nimel, et välja selgitada, kes need inimesed on ning me peame nendega koostööd tegema.

Arvan, et juriidiliselt peame olema teadlikud, et otsus võtta välisriikide kodanikke vastu ELi liikmesriikidesse kuulub liikmesriikide pädevusse. See on üks tasand. Samas on teisel tasandil sõlmitud kokkulepe, et peaksime nüüd töötama Euroopa raamistiku suunas, millesse liita riiklik otsus. Nii Schengeni kui Dublini lepped kutsuvad üles Euroopa lähenemisele, sest iga liikmesriigi otsused mõjutavad kõikide Schengeni liikmete julgeolekut ühel või teisel viisil. Seega on sisemine tung kooskõlastatud lähenemise järele.

Lisaks uurib EL võimalusi, kuidas aidata USA-d endiste kinnipeetavate ümberasustamise ja rehabiliteerimisega kolmandates riikides.

Mõned teist on tõstatanud kiiruse küsimuse: kas suudame tegutseda kiiremini kui praegu? Arvan, et peaksime endile teadvustama, et arutelud on alles alanud. Möödunud on alles üks nädal. Küsimused, millega on vaja tegeleda, on väga keerulised ning nende jaoks on vaja aega, kuigi president Obama ise on nõudnud kinnipeetavate toimikute ülevaatamist ning on määranud üheaastase tähtaja Guantánamo asutuse sulgemiseks. Ei saa eeldada, et nõukogu on suuteline lahendada kõik need keerulised probleemid mõne päeva jooksul.

Lisaks tuleb meeles pidada, et peamine vastutus Guantánamo eest lasub USA-l. Kuigi liikmesriigid väljendavad oma valmisolekut teha tööd kooskõlastatud lähenemise saavutamise nimel, kaasneb probleemiga nii bilateraalne kui multilateraalne dimensioon. Liikmesriikide selged seisukohad kinnipeetavate ümberasustamise suhtes pole veel teada. Justiits- ja siseministrite kohtumisest, mis leiab aset käesoleva kuu teises pooles, on siinkohal väga palju kasu. Niikaua uurib terrorismivastase tegevuse koordinaator Gilles de Kerchove erinevaid võimaluste analüüse.

See on minu kokkuvõtte Guantánamost, mis võttis enda alla enamuse ajast. Seoses teise küsimusega, mis puudutab ebaseaduslikke kinnipidamisi ning mis on härra Fava lemmikteema, kordan seda, mida on minu eelkäijad juba mitu korda eelnevalt öelnud:

süüdistused, mis puudutavad riiklike luureagentuuride seotust; nende agentuuride juhtimise eest vastutab iga liikmesriik ise ning nõukogul pole võimu teha rohkem, kui on juba tehtud.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, komisjon jagab üldiselt härra Vondra esitatud vaateid.

Kuid ikkagi leian, et pärast seda pikka arutelu oleme jõudnud olulisse pöördepunkti. See on oluline pöördepunkt terrorismivastases võitluses. Peame edaspidi proovima seda võitlust enda peale võtta koos terve lääne ühiskonna taastatud moraalse autoriteediga ning võitlema ja samaaegselt väärtustama põhiväärtusi- ja õigusi.

Euroopa peab juhtima tervet rahvusvahelist kogukonda selles suunas, et võidelda terrorismiga sellises vaimus, mis kaasnes võitlusele aluse pannud põhiväärtustega. Tegemist on väga olulise pöördepunktiga ning parlamendi deklaratsioon on selles arvestuses väga oluline, sest see eeldab, et kõikidel liikmesriikidel on tahe selles olulises muutuses kaasa lüüa.

On aga tõsi, et esialgne vastutus lasub Ameerika Ühendriikide õlgadel. Nad peavad kinnitama iga kinnipeetava staatuse, enne kui esitavad ametliku palve transportida kinnipeetav ELi liikmesriiki. See on tõesti põhiline tingimus. Ameerika Ühendriigid peavad esitama selge ja põhjendatud sooviavalduse iga individuaalse juhtumi kohta. See on täiesti vajalik.

Lõpuks otsustavad loomulikult kõik liikmesriigid ise, kas nad tahavad vastu võtta endisi Guantánamo kinnipeetavaid, kuid arutelu näitas, et Euroopa tasandil kooskõlastus on väga oodatud.

Kooskõlastusest on kasu endiste kinnipeetavate juriidilise staatuse määramisel ning see on vajalik, et kaitsta liikmesriike diplomaatiliste või teistsuguste nõuete korral, mis pärinevad nende kinnipeetavate päritoluriikidest. Kooskõlastust on vaja selleks, et rahustada eriti liikmesriike ning pean silmas seda, mida härra Nassauer ütles seoses muredega avaliku korra ja julgeoleku üle.

Euroopa kooskõlastatud lähenemine annaks meile suurema mõjuvõimu läbirääkimistel Ameerika Ühendriikidega, mis puudutab juurdepääsu dokumentidele ja transportimise protsessile. Saaksime võib-olla lisada finantsabi, et hõlbustada vastuvõttu mõnedes liikmesriikides.

Härra Vondra juuresolekul ütlen, et loomulikult teeme tihedalt koostööd eesistuja Tšehhiga. Koos härra de Kerchovega valmistame ette uuringudokumenti, mis saab olema arutelu alusmaterjal justiits- ja siseministri kohtumisel 26. veebruaril.

Lisan ka siinkohal, et loomulikult kasutame oma Washingtoni külastust, koos härra Langeriga, siseministrite nõukogu esimehega, ära selleks, et tõstatada meie USA kolleegide seas kõik probleemid, mis on seotud ning tekivad Guantánamo asutuse sulgemisega.

Peame nüüd väga tõsiselt selle teemaga tegelema ning tegema juriidilisi ettevalmistusi, et olla suutelised vastama USA soovile juhtumipõhiselt. Peame sellesse suhtuma väga tõsiselt, võttes loomulikult arvesse soovi teha positiivset koostööd uues terrorismivastases võitluses, mis hõlmab vastavuses olemist põhiväärtustega, mis ühendavad meid ning peavad ühendama maailma üldsust.

Tänan teid kõiki.

Juhataja. – Lähtuvalt kodukorra artikli 103 lõikest 3 olen Guantánamo resolutsiooni kohta saanud kolm muudatusettepanekut ⁽¹⁾. Muudatusettepanekust resolutsiooni kohta, mis käsitleb LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetavat kasutamist, teavitatakse hiljem.

Arutelu lõpetati.

Hääletamine Guantánamo kohta toimub kolmapäeval, 2009. aasta 4. veebruaril ning hääletamine LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise kohta toimub järgmise istungijärgu ajal.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) USA presidendi Barack Obama otsus sulgeda Guantánamo kinnipidamisasutus omab sümbolset tähendust kogu demokraatliku maailma jaoks. See žest rõhutab, et terrorismivastane sõda, mida viiakse läbi lääne demokraatlike väärtuste kaitsmiseks, ei tohi eirata just selliseid väärtusi.

Terrorismiga tuleb väsimatult võidelda, kuid inimõigusi tuleb siiski austada. Isegi nendel, keda kahtlustatakse tõsiste õigusrikkumiste toimepanemises, on õigus korrektsetele protseduuridele vastavale õigusemõistmisele, erapooletu kohtu poolt, selgetel juriidilistel alustel ning saada karistus, mis vastaks nende kuritegudele.

Spekulatsioonid Rumeenia ja LKA salajaste vanglate kohta on täiesti alusetud. Keegi pole suutnud tõestada nende olemasolu Rumeenias. Rumeenia on ustav USA liitlane NATOs ning on terrorismivastase võitlusega seotud peamiselt Afganistanis. Nii Rumeenia ametkonnad kui avalik arvamus toetavad tugevalt inimõigusi. Olles kannatanud nõukogude okupatsiooni ja kommunistliku diktatuuri all, ei kiida Rumeenia kodanikud heaks mitte mingisugust inimõiguste rikkumist.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Ameerika Ühendriikide hiljutised otsused lihtsalt kinnitavad seda – justkui oleks vajadust olnud –, mida on kaua saladud: eksisteerivad USA toetust saavad inimröövid, piinamine ja ebaseaduslik kinnipidamisasutuste võrgustik.

Need otsused ei tohiks Ameerika Ühendriike ega Euroopa Liidu riikide valitsusi puhtaks pesta rahvusvahelise õiguse ning kõige põhilisemate inimõigustega seotud kohustuste süstemaatilistest rikkumistest.

Nagu ennegi, peame nõudma selliste alatute praktikate täielikku peatamist ning tõe väljaurimist, sh ELi valitsuste süüdiolekut seoses nende õhuruumi ja territooriumi kasutamisega, et vangistada ja transportida ebaseaduslikult kinnipeetud vangid näiteks USA sõjaväebaasi Guantánamo lahes. See on veelgi rohkem vajalik raportite valguses, mis väidavad, et USA salajasi toiminguid, mida kutsutakse „erandlikeks väljaandmisteks” (ehk teisisõnu on see kodanike ebaseaduslik kinnipidamine ja transportimine) pole USA uue administratsiooni poolt kahtluse alla seatud.

Sellest lähtuvalt oleme vastu igasugusele leppete riikide või Ameerika Ühendriikide ja ELi vahel, mis puudutab Guantánamos hoitavate „kinnipeetavate transportimist”. See ei tähenda, et üksikisikute takistamatult väljendatud otsuseid ja soove, eriti mis puudutab varjupaiga taotlemist Portugalis, ei tohiks arvesse võtta üldises suveräänsuses, Portugali põhiseaduse, rahvusvahelise õiguse ja varjupaiga taotlemise õiguse raamistikus.

⁽¹⁾ Vt protokoll

Esko Seppänen (GUE/NGL), kirjalikult. – (FI) Euroopa Liit näitas üles arusaamatult tülpunud ühtsust, kui ei rakendatud mitte mingisugust karmi diplomaatilist käitumist rahvusvaheliste organisatsioonide kontekstis, et inimõigustest lähtuvalt hukka mõsta Ameerika Ühendriikide ebaseaduslik tegevus.

Uue presidendi tegevused näitavad, et sellist tegevust peetakse eetilistest ja moraalsetest seisukohtadest lähtuvalt ebaseaduslikuks ja talumatuks. See puudutab ainult ELi nõustumist Ameerika illegaalse käitumisega, kui sörgiti samaaegselt USA eelmise presidendi sabas ning ELi vaba kodaniku silmis tähendab see seda, et EL kaotas oma maine ja austuse. Loodetavasti EL häbeneb oma tegutsemissootmatust.

12. Murettekitav olukord immigrantide kinnipidamiskeskustes, eriti Mayotte ja Lampedusa saartel (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni seisukohad murettekitavast olukorrast immigrantide kinnipidamiskeskustes, eriti Mayotte ja Lampedusa saartel.

Alexandr Vondra, nõukogu ametisolev eesistuja – Härra juhataja, olen tänulik võimaluse eest kõneleda probleemist, mis puudutab Euroopa Liidu immigratsiooni- ja kinnipidamiskeskusi, millest olete esile tõstnud kaks, Mayotte ja Lampedusa. Olen väga teadlik teie suurest huvist nende keskuste vastu, teie paljudest külastustest ning muredest, mida olete väljendanud seoses mõningate asutuste tingimustega.

Alustan kahe peamise põhimõtte väljatoomisega, milleks on tänase arutelu kesksed küsimused, Esiteks on vajadus, seoses kolmandatest riikidest pärit rahvusvahelist kaitset vajavate isikutega, täita täielikult endale võetud kohustusi, mis on pühalikult kirjas mitmetes rahvusvahelistes instrumentides. Teiseks austame täiel määral inimõigusi ning migrantide ja nende pereliikmete väärikust.

Oleme kõik väga teadlikud survest, mis on põhjustatud migrantide sisserändest Euroopasse ning siit varjupaika otsivatest isikutest. See surve on eriti suur Liidu lõuna- ja idapiiril.

Vastukaaluks oleme viimase 10 aasta jooksul välja töötanud tõhusa ELi varjupaiga ja migratsioonipoliitika. Samas on saabujate märkimisväärse kasvu tõttu tekkinud tungiv vajadus seda poliitikat kindlustada ja edasi arendada.

Peame seda tegema sisemiselt, et panna alus endi ühtsetele standarditele ja reeglitele varjupaiga ja migratsiooni valdkonnas, kuid peame suunama tegevusi ka väljapoole, partnerluses päritolu- ja transiitriikidega, et hallata migrantide vooge tõhusamalt.

Kõik pooled võivad sellisest lähenemist võita. ELi varjupaiga ja migratsioonipoliitika areng ja väljatöötamine sõltub ka teie panusest. Avaldan parlamendile positiivse panuse eest tänu ning olen kindel, et suudame konstruktiivselt tööd teha, et seda olulist poliitika valdkonda veelgi edasi arendada.

Tõstsite spetsiifilise küsimusena esile Mayotte ja Lampedusa saarte olukorra. Peaksime eristama kahte tüüpi migratsioonivooge nende kahe juhtumi puhul. Lampedusa ja Mayotte migratsioonivood on segunenud. Mõned kolmandate riikide kodanikud on palunud rahvusvahelist kaitset, teised kuuluvad kindlasti majandusmigrantide kategooriasse.

Esimese kategooriaga seoses – need, kes paluvad rahvusvahelist kaitset –, juhin teie tähelepanu miinimumstandardite olemasolule varjupaiga taotlejate kaitse valdkonnas, mis

on kindlaks määratud direktiivis 2003/9/EÜ, mis võeti vastu 2003. aastal. See standard on juba liikmesriikide õigusse üle võetud ning komisjoni ülesanne on tagada, et direktiivi sätteid kohaldatakse õigesti ja täieulatuslikult.

2008. aasta detsembris esitas komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku seda direktiivi muuta ja uuendada. Kuna siinkohal kehtib kaasotsustusmenetlus, kaasatakse Euroopa Parlament igakülgsele uue ettepaneku aruteludesse. Nõukogu hakkab uut ettepanekut varsti arutama ning soovib innukalt teiega lähedast koostööd teha.

Austatud liikmed on kindlasti teadlikud, et Prantsuse ülemereterritooriumi Mayotte erilise tõttu seal ühenduse õigus ei kehti.

Rääkides teisest kategooriast, teistest kolmandate riikide isikutest, kes on liikmesriigi territooriumile ebaseaduslikult sisenenud, on liikmesriikide pädevatel asutustel õigus sellesse kategooriasse kuuluvaid isikuid kinni hoida enne tagasisaatmise otsuse vastuvõtmist ja/või eesmärgiga see otsus jõustada. Kinnipidamine võib olla ainuke valik juhtudel, kus on vajalik identifitseerida reisidokumentideta kolmandaid isikuid.

Praeguseni on kinnipidamisega seotud õigusaktid ja praktika liikmesriikides märkimisväärselt varieerunud. Hiljuti vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise ühiste nõuete ja korra kohta on juurutanud spetsiifilisi põhimõtteid ja kinnipidamisreegleid ning seeläbi kehtestab antud valdkonnas mingis ulatuses ühise juriidilise raamistiku.

Direktiiv ütleb selgesõnaliselt, et kinnipidamist eemaldamise eesmärgil võib rakendada ainult siis, kui leebemaid sunniabinõusid pole võimalik juhtumi korral rakendada ning ka siis on see võimalik ainult spetsiifiliselt ja väga piiratud põhjustel. Lisaks on direktiivis sätestatud, et kinnipidamine kestab võimalikult lühikest aega, selleks on vaja kirjalikku faktiliste ja seaduslike põhjendustega otsust ning see vaadatakse juriidilisest seisukohast lähtuvalt üle regulaarsete vaheaegade tagant. Samuti tuleks rõhutada, et direktiiv sätestab kinnipidamisele selged ülemised piirangud ning põhjused, millest lähtuvalt piiratud spetsiifilistel juhtudel on kinnipidamisperioodi võimalik pikendada, kuid mitte pikemaks kui maksimaalne periood.

Seoses kinnipidamise tingimustega sätestab direktiiv selgelt, et reeglina leiab kinnipidamine aset spetsialiseerunud kinnipidamisasutustes või igal juhul tavalistest vangidest eraldi ning et kinnipeetavatele, eriti haavatavas olukorras olijatele, sh alaealistele ja perekondadele, tagatakse nende õigused.

Mis puudutab ebaseaduslike immigrandide tagasisaatmist, siis hiljuti vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise ühiste nõuete ja korra kohta on juba jõus. Liikmesriigid peavad selle sätteid nüüd oma riiklikku õigusse üle võtma ning tähtaeg on kaks aastat.

See üldine juriidiline raamistik rõhutab meie kindlat pühendumust kindlustamiseks, et kolmandate riikide kodanikke, keda hoitakse kinni väljasaatmise eesmärgil, koheldakse inimlikul ja väärikal viisil ning nende põhiõigusi austatakse täielikult. See määratleb ka kõige värskemate õigusaktide alusel tagasisaatmise poliitika ühiselt kokkulepitud nõuded.

See raamistik pole ainult vastavuses põhimõtetega, mida ma rõhutasin oma sõnavõtu alguses, vaid tõepoolest annab neile seadusliku jõu. Meie varjupaiga ja migratsiooni poliitika pärineb seetõttu õigusriigist. See kindlustab inimõiguste ja iga inimese väärikuse austamise.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, nagu härra Vondra just juhtis tähelepanu, on meil praegu tõepoolest õiguslik raamistik, mis on hakanud kinnistuma. See on teinud oma olemasolu tuntavaks kõigepealt tagasisaatmisdirektiiviga, mis on esimene horisontaalne dokument tagasisaatmisstandardite ühtlustamiseks liikmesriikides. See toob ühenduse õigusse Euroopa inimõiguste konventsiooni kohaldatavad sätted ja selle rakendamine võimaldab ühenduse kontrollimehhanismide kasutamist ühenduse õigustikule vastavuse kontrollimiseks.

Kuid ma tean väga hästi, et mõned teist peavad seda direktiivi ebapiisavaks. Minu jaoks kujutab see siiski ühenduse kontrollivahendit, mida saab kasutada ühenduse õigustikule vastavuse kontrollimiseks. Loomulikult, selle rakendamise üle järelevalve teostamisega, ja lubagem mul teile meelde tuletada, et tähtaeg selle ülevõtmiseks on 24. detsember 2010, tagab komisjon peamiste põhimõtete range järgimise sisserändajate õiguste suhtes ja see hindab eelkõige kinnipidamise sätete mõju.

Ma olen ise öelnud, et ma teostan tihedat järelevalvet ülevõtmise üle tagamaks, et mitte ükski liikmesriik ei kasutaks seda ettekäändena nende poolt hetkel järgitavate kinnipidamisperioodide pikendamiseks. Teistelt liikmesriikidelt, kellel on piiramatult kinnipidamise aeg, eeldatakse direktiivis sätestatud tähtaegade järgimist.

Teine tekst, millele me rajame oma meetmed, on volinike 3. detsembril 2008 vastu võetud tekst varjupaigataotlejate majutustingimuste kohta. Ma loodan, härra Deprez, et kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjon vaatab selle teksti üle lähitulevikus, et me saaksime minna edasi selle uue varjupaigapoliitikaga.

Ma juhiksin tähelepanu, et see tekst sisaldab selgeid eeskirju kinnipidamise kohta täielikus vastavuses põhiõigustega ja piirab kinnipidamist erandjuhtudel. Me räägime siin loomulikult varjupaigataotlejatest. Teiseks, see arvestab rohkem kaitsetumate varjupaigataotlejate vajadustega ja teeb neile lihtsamaks tööturule juurdepääsu saamise. Meil on nüüd seega õiguslik raamistik ja see tuleb loomulikult kasutusele võtta.

Nüüd pöördun ma küsimuste juurde, mida parlament soovis tõstatada käesolevas arutelus. Komisjon on teadlik raskest olukorrast, millega Itaalia ametiasutused tegelevad, kus illegaalsete sisserändajate ja varjupaigataotlejate massid saavad riigi lõunarannikule, eelkõige Lampedusale. Täna on Itaalia suutnud anda juurdepääsu oma territooriumile, päästes paljude sisserändajate elud, samal ajal võttes kasutusele protseduuri, mida saab kasutada varjupaigataotlejate läbivaatamiseks asjakohastes tingimustes. Ka märgib komisjon, et Itaalia on tunnistanud rahvusvahelise kaitse vajadust kõikidest üksikjuhtumitest poolte korral, seega näidates, et nendes rännetes on varjupaigataotlejaid koos ebaseaduslike sisserändajatega.

Komisjon on mitu aastat otsinud rahalisi vahendeid mõne liikmesriigi, sealhulgas Itaalia toetamiseks. Seda teevad presiidiumi projekt ja Euroopa Pagulaste Fondi erakorralised meetmed. Lisaks kiitis komisjon mõned nädalad tagasi heaks erakorralise abi summas 7 miljonit eurot.

Kui Itaalia peab vajalikuks, on komisjon valmis läbi vaatama uue erakorralise abi taotluse 2009. aasta eelarvest, et parandada vastuvõtmisstruktuure Lampedusal, Sitsiilias ja maismaal, suurendades sellega Itaalia ametiasutuste suutlikkust vaadata läbi konkreetseid sisserändajate olukordi asjaomastes tingimustes. Ma lähen varsti Lampedusale, samuti Maltasse, et uurida olukorda kohapeal.

Ma olen samuti teadlik, et üks peamisi lahendusviise on kindla raamistiku kehtestamine koostöökis Liibüaga, mis on peamine transiitriik rändeteedel Ida-Aafrikast. Ma loodan proua Ferrero-Waldneri jõupingutustele saavutada kiire tulemus toimuvates läbirääkimistes. See on tõepoolest üks peamine lahendusviis ja kui seda läbirääkimist ei viida lõpule, on väga raske astuda vastu kõikidele meie ees seisvatele probleemidele.

Nüüd räägin ma Mayotte'ist. Kuigi tagasisaatmisdirektiiv sisaldab erieeskirju kinnipidamise tingimuste kohta, rõhuasetusega alaealistel ja perekondadel, ei kehti need ühenduse eeskirjad hetkel Mayotte'i territooriumil. Euroopa Liit tunnustab Mayotte'i territooriumit Prantsusmaa osana, kuid sellel on ülemeremaa või -territooriumi, mitte äärepoolseima piirkonna staatus. Seetõttu ei kohaldu eraõigus, kuigi on tõsi, et Prantsusmaa peab võtma arvesse Euroopa Nõukogu märkusi ka taotlusi, ja ma usun, et Prantsuse ametiasutused otsivad hetkel muid vastuvõtutingimusi Mayotte'il. Seda silmas pidades on õige, et Euroopa õigus ei ole tegelikult kohaldatav, sest liidu õigus ei ole otseselt kohaldatav territooriumil, mis on äärepoolseim piirkond.

Need on märkused, mis ma soovisin teile esitada. Lubagem mul veel kord parlamendile öelda, et ebaseaduslike sisserändajate, eelkõige varjupaigataotlejate vastuvõtmise tingimused saavad minu täieliku tähelepanu ja nad on tõepoolest minu jaoks esmatähtsad. Just sel põhjusel teen ma neid visiite, et näha, kuidas asjad kohapeal toimivad.

Ma soovin igal juhul tänada parlamenti selle arutelu avamise eest.

Margie Sudre, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FR) Härra juhataja, volinik, härra Vondra, daamid ja härrad, meie parlament tunneb uhkust inimvääriskuse austamise lakkamatu kaitsmise eest kõikides tingimustes, sealhulgas loomulikult tingimustes, milles ebaseaduslikke sisserändajaid hoitakse.

Ma keskendun administratiivsele kinnipidamiskeskusele Mayotte'il, mille probleemidega ma olen väga hästi kursis. Elatustaseme ning majandusliku ja sotsiaalse arengu erinevused selle India ookeani arhipelaagi saarte vahel võivad ajendada paljusid komoorlasi ületama seda 70 kilomeetrit, mis eraldavad neid Mayotte'ist, mis on Prantsusmaa departemang, nagu te, härra Barrot, ütlesite, ning ülemeremaa ja -territooriumina ei ole Euroopa territoorium.

Mayotte'i saarel ebaseaduslikult elavad inimesed moodustavad 30 % elanikkonnast. Jah, te kuulsite õigesti, ma ütlesin 30 % elanikkonnast. See on protsendimäär, mis on tundmatu meie Euroopa riikides, tänu jumalale. Sellel on ilmselt oluline mõju mayotte'laste ühiskonnale ja kujutab avalike infrastruktuuride ja teenuste, kuritegevuse ning ebaseadusliku töötamise probleemide allikat.

Prantsuse ametiasutused on väga hästi teadlikud neist probleemidest. Hiljuti lõpetati praeguse kinnipidamiskeskuse renoveerimistööd kinnipeetavate elutingimuste märkimisväärseks parandamiseks. Peale nende ajutiste meetmete on Prantsuse valitsus otsustanud ka ehitada sobivama mahutavusega uue kinnipidamiskeskuse, mis on kooskõlas riiklike standarditega. See peaks avatama juunis 2011.

Euroopa on just võtnud vastu ühiseeskirjad, seega saab ta võtta oma osa seaduslikust sisserändest maailmas, kuid me ei tohiks varjata asjaolu, et teatud piirkonnad puutuvad kokku äärmuslike olukordadega. Mayotte'i kinnipidamiskeskuse häbimärgistamine ei too kiiremat ega tõhusamat lahendust, kuna rände surve paneb saare sellise pinge alla.

Kuna Mayotte on tegemas ajaloolisi otsuseid oma tuleviku kohta, siis selleks, et saada Prantsuse ülemeredepartemanguks ja seejärel ühineda ühenduse territooriumiga, saades liidu äärepoolseima piirkonna staatuse, on mayotte'lastel meie arvates suurem vajadus meie abi kui kriitika järele.

Claudio Fava, *fraktsiooni PSE nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ebaseadusliku sisserände nurjamiseks tuleb olla lahkusetu. Sisserändajad tulevad, sest neil on lihtne siia saada ja mitte keegi ei saada neid ära, kuid just sel põhjusel oleme otsustanud muuta suhtumist – need on Itaalia siseministri hr Maroni sõnad. See tundub olevat poliitika paroodia, kuid samas on see Itaalia valitsuse poliitika. Mulle tundub olevat selge, et sellele poliitikale on loomupäraselt omane sügav põlgus selle suhtes, mida me siin arutame ja eeskirjade suhtes, mida Euroopa Liit meile esitab.

Täna me oleme rääkinud Guantánamo sulgemisest. Minu arvates peame rääkima kiiremas korras Lampedusa sulgemisest, ajutise peatumise ja abi keskusest Lampedusal, nagu seda on viimastel kuudel kirjeldatud, nimelt vabaõhuvanglast. Eesistujariik on õigesti tuletanud meelde õiguslikku raamistikku, millele on viidanud ka hr Barrot – sunni kasutamine ainult erandjuhtudel, kinnipidamine ainult absoluutselt selgetel alustel ja võimalikult lühikeseks ajaks – õiguslik raamistik, mida Lampedusal rikutakse sisuliselt ja vormiliselt iga päev.

Enamik neist, kes on Lampedusal, on varjupaigataotlejad. Nõukogu tuletas meelde miinimumstandardeid, mis on ette nähtud 2003. aastal vastu võetud direktiiviga varjupaigataotlejate kohta; neid eeskirju rikutakse sisuliselt ja vormiliselt. Meil on sageli 180-päevased kinnipidamised, sealhulgas neile, kes põgenevad poliitilise tagakiusamise või sõja eest. Kõik see kujutab loomulikult õigusliku barbarismi akte, mida aga mõõdetakse meile ajalehtede pakutavate numbritega. 1 200 inimest sai surma 2008. aastal, kui nad püüdsid ületada Vahemerd. Paljud neist, kel õnnestus ellu jääda, läbisid Lampedusa piinad.

Seetõttu, härra asepresident, kutsun ma teid üles külastama Lampedusat, sest te ise olete lubanud varsti sinna minna, ja (kui ma tohin soovitada) teatama viimasel hetkel, et te lähete Lampedusale. Vastasel juhul teevad nad teie jaoks keskuse väliselt korda nagu ballisaali ja lasevad teil ette kujutada, et see on see kinnipidamiskeskus, millest me täna öhtul räägime.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Raportid meie välispiiridel puhkevatest tragöödiatest on päevselged. Hädaolukord on tõsine ja on seda mõnda aega olnud. Seda on ka nõukogu aeg-ajalt märkinud, kuid ainult paberil. Kogu lugupidamise juures, ametis olev eesistuja, me oleme loomulikult tänulikud teie panuse eest, kuid me oleme sellest juba rääkinud. Need on vaid tühipaljad sõnad ilma tegudeta. Võiks pidada peaaegu irooniliseks, et me hääletame ka Roure'i raporti üle sel nädalal. See aruanne sisaldab kõikidesse tulipunktidesse, sealhulgas Lampedusale, tehtud visiitide järgseid tähelepanekuid. Euroopa Liidu haare jääb lühikeseks ja seda mitte just natuke.

Mida me sooviksime teada, ametis olev eesistuja, on see, kas te olete võtnud vaevaks üldse lugeda meie vahereporteid? Tampere, Haagi programm, Prantsuse sisserände- ja varjupaigapakt ja peagi Stockholmi programm: kõik need ilusad sõnad on teravas vastuolus tegelikkusega. See on kõigest hoolimata just see tegelikkus, mis näitab meile, et Euroopa Liidul on veel pikk tee käia, et tõusta oma ülesannete kõrgusele. Solidaarsuse puudumine on šokeeriv. Mitte keegi, mitte ükski isik selles parlamendis ei vihja, et see on lihtne ülesanne. Loomulikult on keeruline käsitleda adekvaatselt suurt sisserändajate ja varjupaigataotlejate lainet, kuid see ei ole mitte midagi uut.

Olemasolevate vahendite läbivaatamine on nüüd alanud, kuid mul on juba kahtlusi, kas see annab soovitud tulemusi. Kogemus on meile õpetanud, et nõukogul on kalduvus olulistel hetkedel kokkuleppes taganeda. Tõsiasi on see, et kuigi teoorias püüavad liikmesriigid saavutada ulatuslikku ühtlustamist, võtavad nad praktikas vastu otsuseid, millel on täpselt vastupidine mõju. Suurim ühishimmetaja näib siis järsku olevat minimaalne, selline on olnud minu kogemus viimasel viiel aastal. Ja see üsna kaugel jõustamisest.

Nagu ma täna varem juba ühes teises arutelus märkisin, peaks olema selge, et nii Euroopa Komisjonil kui ka Euroopa Parlamendil ei ole võlukepikesi, lõppude lõpuks peavad just nõukogu ja liikmesriigid võtma meetmeid selles valdkonnas.

Cristiana Muscardini, *fraktsiooni UEN nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tunnen kahetsust, et valimistega seotud põhjustel oli härra Fava sunnitud ütlema mitmeid asju, mis ei ole tõesed. Pärast valimiskampaaniat juhin ma tema tähelepanu nendele. Kuid ta tunneb niivõrd suurt huvi Lampedusa probleemi vastu, et ta on juba lahkunud täiskogult – täiskogult, mis peaks väljendama oma tänu lahke vastuvõtu eest, mida möödunud aastatel osutasid talle Lampedusa kodanikud.

Selle asemel peame rõhutama Euroopa Liidu viivitust ebaseadusliku sisserändega seotud mitmete probleemide lahendamisel ning toetuse ja abi jagamisel välispiiridega riskiriikidele. Mõned riigid ei ole näidanud lahkett vastuvõttu, mida Itaalia osutas tuhandetele meeleheitel, merre uppumisega riskeerivatele inimestele, inimkaubitsejate ja paljude mitte-Euroopa valitsuste tegevusetuse tõttu, kes ei ole järginud ega sõlminud kokkuleppeid ebaseadusliku sisserände kontrollimiseks. Me kutsume üles, et spetsiifiline rahaline abi läheks otse piiritsoonides elavatele inimestele, kes on geograafiliselt rohkem avatud ebaseaduslike sisserändajate saabumisele. Abi saaks anda ka vabade tsoonide loomisega, mis tooks kaasa vahendite investeerimise ja maksuvabastuse, mida ei võeta arvesse stabiilsuspakti kokkulepetes.

Monica Frassoni, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, volinik, teie kõnedest on selge, et rahvusvahelist ja ühenduse õigust rikutakse Lampedusal igapäevaselt. Kuid kõik teie avaldused jäävad formaalseteks ja peegeldavad soovunelmaid, millele ei järgne tegu. Ma kardan, et see puudutab eriti teie avaldust, härra Vondra.

Ma kahtlen, kas Euroopa Liidul on mingeid vahendeid selle olukorra lõpetamiseks: esineb ebaseaduslikku kinnipidamist, ebanormaalsed kinnihoidmise tingimused on ilmselged ja on oht, et õigus varjupaigale niisama hästi kui kõrvaldatakse. Euroopa Liit on ainus organisatsioon, ja härra Barrot teab seda väga hästi, mis suudab aidata Itaalia ja teised riigid sellest olukorrast välja.

Just sel põhjusel, volinik, olen ma väga mures teadaande pärast, millega lubatakse Itaaliale tingimusteta uut rahasummat. Kuidas seda kulutatakse? Kas volinik on teadlik, et palju kritiseeritud romide järelevalve, teisisõnu kataloogimine, möödunud aastal sai rahalist toetust Euroopast? See on toodud teie pressiteadetes. Seega, millist usaldust me saame seda laadi tegevusest?

Giusto Catania, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, eile andis härra Maroni teada, et tuleb olla lahkusetu ebaseaduslike sisserändajate suhtes, kuid härra Maroni on päevi ja kuid praktiseerinud lahkusetust sisserändajate suhtes, kelle olukord on ebakindel.

Ma ütlen seda Lampedusa hädaolukorra, nn Lampedusa hädaolukorra tõttu, mis on nüüdseks kestnud juba 10 aastat – seetõttu tundub mulle veidi pleonasmina nimetada seda

hädaolukorraks –, mida soovis ja tegi Itaalia valitsus. Tegelikult langetas valitsus Maroni valimisega otsuse mitte lubada enam sisserändajatel Lampedusalt lahkuda. Ajutise peatumise keskusesse on suletud vähemalt 1 800 inimest, ilma et valitsus oleks korraldanud nende üleviimise. Neid hoitakse sellistes ebainimlikes ja alandavates tingimustes, et keskusest sai tõeline demokraatlik hädaolukord.

Nüüd ma usun, et see on tõeline Lampedusa hädaolukord, mis tähendab, et on vajadus kehtestada teatud juriidiline vaba tsoon, koht, kuhu sisserändajad võiksid siseneda ja kuhu neid võiks välja saata igat juhtumit eraldi uurimata. ÜRO pagulaste ülemvoliniku amet märgib, et vähemalt 75 % neist, kes saabuvad meritsi Itaaliasse ja saavad õiguse varjupaigale, taotlevad seda. Seega, kui Maroni praktikad ellu viidaks, ei oleks sisserändajatel tõenäoliselt õigust varjupaigale, sest nad saadetakse viivitamata Lampedusalt välja, kooskõlas Itaalia valitsuse soovidega.

Seega on tõeline hädaolukord ja selle põhjus on Itaalia valitsuse poliitika. Lampedusa elanikud on saanud sellest teada, proua Muscardini. Tõepoolest, nad on viinud läbi üldstreigi valitsuse, selle sisserändepoliitika vastu, et ei avataks selles kohas kohese väljasaatmise keskust – identifitseerimise ja väljasaatmise keskust. Nad on palunud ka Itaalia valitsusel muuta oma seisukohta ajutise peatumise keskuse osas.

On hea, et volinik Barrot läheb Lampedusale paari päeva pärast ja ma tunnustan seda. Ma koostas in toimiku ja saatsin selle härra Barrot'le. Mõne päeva pärast organiseerib ka minu fraktsioon delegatsiooni, kes külastab Lampedusat.

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (NL) See oli umbes kaks või kolm aastat tagasi, 2005. ja 2006. aastal, kui kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjon külastas mitmeid põgenikekeskusi. Pärast Lampedusat külastati ka selliseid kohti nagu Kanaari saared, Madalmaad ja Poola. Raportid nende visiitide kohta kutsusid esile ägedaid vaidlusi ja parlament nõudis tungivalt nõukogult ja komisjonilt meetmete võtmist.

Täna hommikul, kui nõukogu esindajat polnud, arutasime ettepanekut võidelda ebaseadusliku töötamisega. Tähtaeg, mille jooksul liikmesriigid peavad need direktiivid üle võtma, on kaks aastat. Sisserände küsimus on aga kiireloomuline ja kaheaastane tähtaeg on liiga pikk. Me oleme nüüdseks arutanud Lampedusa küsimust kolm aastat ja iga kord arutame meetmeid ebaseadusliku sisserände vastu võitlemiseks. Kuid pärast igat meetet on siiski ilmnenud, et pärast lühiajalist vähenemist sisserändajate arv suureneb. On šokeeriv, et vastuvõtu olukorda Lampedusal on vaja sel viisil uuesti arutada. Parlamendi raportid vastuvõtu olukorra kohta tunduvad olevat täielikult ebatõhusad. Seetõttu kutsun ma nõukogu eesistujariiki üles muutma selle prioriteediks.

Ma saan aru, et 2007. aastal saabus Lampedusale üle 12 000 sisserändaja ja see arv suurenes enam kui 30 000ni 2008. aastal. Kinnipidamiskeskus ei ole ehitatud, et tulla toime sellise mahutavusega. Me oleme teadnud seda kolm aastat. Vana NATO baas ehitatakse ümber, et majutada rohkem sisserändajaid, kuid see ei ole adekvaatne lahendus. Ma sooviksin kuulda nõukogult, mida nad teevad Itaalia algatuste toetamiseks paremate vastuvõtuehitiste osas. Kas seda võiks ehk Frontex teha ja kas teised liikmesriigid on valmis toetama Itaaliat rahaliselt ja seadmetega?

Eile õhtul kella kaheksastes uudistes said Madalmaad olla tunnistajaks sellele, milline on olukord Lampedusal, kuid nüüd on taas üks suletud nii ajakirjanikele kui ka valitsusvälistele organisatsioonidele. Ma kutsuksin Itaaliat üles olema avatud ja läbipaistev sisserändajatega ümberkäimise osas Lampedusal.

Koenraad Dillen (NI). - (NL) Kõik on aastaid olnud teadlikud Lampedusaga seotud probleemidest. Überpööratud laevad õnnetute varjupaigataotlejatega enne Euroopa rannikuid olid viimastel aastatel sagedane pilt. Kümned tuhanded inimesed püüavad jõuda Euroopasse, olles ahvatletud südametunnistusega inimkaubitsejatest, kes on valmis suurte rahasummade eest tooma majandusliku õnne otsijaid Euroopasse.

Ma ei kavatse valida sõnu, kui ütlen, et Lampedusa täbar olukord on eelkõige Euroopa sisserändepoliitika läbikukkumise tulemus ja seda ei tohiks pidada Itaalia kohalike ametiasutuste või Lampedusa elanike süüks. Euroopa peaks julgema saata välja selgeid sõnumeid, sest meeletikud ajad nõuavad meeletikke meetmeid. Me peaksime suhtuma karmilt inimkaubitsejatesse ja nende karistused ei saa olla liiga rängad. See peaks käima käsikäes koos range varjupaigapoliitikaga, mis näitab ülejäänud maailmale, et Euroopal on oma piiride kaitsmise osas tõsi taga.

Euroopa peaks järgima Šveitsi näidet, kes karmistas kaks aastat tagasi sisserände ja varjupaiga taotlemise juriidilisi tingimusi. See on ainus võimalus saata inimkaubitsejatele ja majandusliku õnne otsijatele selge sõnum, et Euroopa on valmis kaitsma oma piire sotsiaalsete katastroofide ärahoidmiseks. Ainul sel juhul osutuks selline arutelu, nagu me täna peame, tulevikus ebavajalikuks.

Stefano Zappalà (PPE-DE). - (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, mitte miski sellel täiskogul ei üllata mind enam. Kuid kellelgi, kes kuulutas möödunud aasta juulis sama teemaga seoses, et tal on häbi olla Itaalia kodanik, ei oleks olnud muud valikut, kui esitada samad väited, mida härra Fava praegu. Mul on kahju, et ta ei ole praegu siin sellel täiskogul. Oleks huvitav teada, kui palju häält ta saab ja kui paljusid valijaid ta esindab.

Sellest hoolimata, härra juhataja, on mõned inimesed öelnud antud juhtumi kohta asjatundmatuid ja rumalaid asju. Ma loodan ja usun, et volinik Barrot külastab tõepoolest varsti Maltat, Lampedusat jne ning saab aru, kui vale see on, et Euroopa Liidul puudub poliitika selles küsimuses, sest tõsi, härrased Barrot ja Vondra, on täpselt see: ühenduse poliitika puudub. Mis on selle tagajärg? Et mõnel rumalal asjatundmatul inimesel lubatakse rünnata seda, mis on tegelikult traagiline reaalsus, mida kogevad kodanikud, üksikisikud ja eelkõige riikide valitsused.

Minu arvates on oluline esitada teile mõned arvud. 2007. aastal saabus Lampedusale ligikaudu 11 000 sisserändajat. 2008. aastal saabus kolm korda rohkem, umbes 31 000. Ei ole tõsi, et varjupaigataotlejate arv vastas koguarvule; nad moodustasid umbes kümnendiku koguarvust. Kaks tuhat sisserändajat saabus vaid kolme päeva jooksul, 26.–28. detsembril, st Püha Stephen'i päeval ja vahetult pärast jõule. 76 taotlust vaadati läbi 3 päevaga. Neist 76 varjupaigataotlusest said 36 positiivse tulemuse, 3 lükati edasi ja ülejäänud... Ma olen peaaegu lõpetanud, härra juhataja. Pärast esitatud väiteid jääge rahulikuks. Seejärel proua Frassoni vastab, kui te soovite, kui teile tundub olevat õige ja mis tahes tingimustes; ei ole probleemi.

Mis aga loeb, on tegelikud faktid: Lampedusa ja Malta ning teised kannavad kohutavat koormat. Kodanikud on pahased Itaalia valitsuse peale. Nad on pahased, sest nad ei suuda enam ise seda olukorda taluda. Seega, parlament, selle asemel, et süüdistada seaduslikke asutusi, kes teevad niipalju, kui nad suudavad, peaksid selle asemel püüdma panna Euroopa Liidu täitma oma kohustusi.

Martine Roure (PSE). – (FR) Härra juhataja, alates 2005. aastast oleme väga mures sisserändajate katastroofilise olukorra pärast Lampedusa saarel, kus sisserändajate arv ületab suurel määral selle tegeliku majutusvõimsuse.

Olukord on keeruline selle väikese saare jaoks, mis üksnes 2008. aastal pidi tulema toime ligi 31 700 sisserändaja saabumisega. Need massilised ränded on saadud viimastel aastatel kontrolli alla, sest need sisserändajad on saadetud muudesse keskustesse Itaalia maismaal.

Need üleviimised katkesid pärast siseministri tehtud otsust ja me näeme olukorra olulist halvenemist. Kuid presiidiumi projekt, mida juhivad ühiselt siseminister, põgenike ülemkomissar ja Itaalia Punane Rist ning osaliselt rahastab ühendus, on saanud eeskujuks sisserändajate vastuvõtmise heast juhtimisest. Otsus lõpetada üleviimised Itaaliasse loob reaalse probleemi varjupaiga protseduuridele juurdepääsu saamise osas.

Mis puudutab Mayotte'i, siis 2007. aastast oleme teadnud, et Pamandzi keskuse nimimahutavus on ületatud. Saadi teada, et sinna majutati 204 inimest, peamiselt alaealisi, samas kui maksimummahutavus on 60 inimest.

Praegused tingimused on katastroofilised: mehed magavad põrandal, ei jagata voodiriideid ega tualetitarbeid ning mehed, naised ja lapsed kasutavad samu tualettruume. Kinnipidamistingimused on alandavad ja teotavad inimväärikust.

Rände survet tuntakse tõepoolest tugevamalt nendel territooriumitel, kuid tuleb tagada iga isiku väärikus ja iga juhtumit tuleb uurida kooskõlas seadusega. Juba on märgitud, et meil on vältimatu vajadus tegeliku Euroopa varjupaiga- ja sisserändepoliitika ja liidu tasemel solidaarsuse järele.

Me oleme selle nõude esitanud Euroopa Parlamendile mitme aasta jooksul ja seetõttu esitame värske kaebuse nõukogule.

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, volinik, te olete täiesti mõistlik inimene ja seetõttu kutsun ma teid üles, seda tehes seostan ma end teiste parlamendiliikmetega, minema Lampedusale ja ma palun teid, minema eelneva hoiatuseta, et te saaksite isiklikult veenduda, kui raske on hallata seda liiki erakorralist olukorda.

Selline on ainult mõne ruutkilomeetri suuruse saare olukord, kuhu on paljude aastate jooksul saabunud pidevalt tuhandeid ja tuhandeid inimesi – ning selle aja jooksul on vasak- ja parempoolsed valitsused tulnud ja läinud. Mõned neist inimestest surevad teekonna jooksul ebainimlike tingimuste tõttu, millesse nad on pannud südametunnistusega inimkaubitsejad. Mida tuleks sel juhul teha: ignoreerida eeskirju? Selleks, et asuda võimaliku repatrieerimise juurde või kontrollida, kas neil on poliitilise põgeniku staatus või kas neile tuleb anda poliitiline varjupaik, tuleb need inimesed identifitseerida ja see võtab ilmselt aega. Küllalt siis demagoogitsemisest! Itaalia kannab väga rasket kohustust, mis on ebaproportsionaalne nii rahalise kui seadusandliku toetuse suhtes, mida Euroopa Liit annab.

Nils Lundgren (IND/DEM) . – (SV) Kahjuks ei ole ühelgi riigil selles maailmas piiramatut sisserännet. Erinevate riikide vahelised erinevused on liiga suured ja sel põhjusel on meil probleemid, millest me praegu räägime. Need, kes tulevad tavaliselt, tutvustavad end varjupaigataotlejatena. Kui see juhtub, peame säilitama õigusriigi. Me peame kohtlema neid inimesi vabade kodanikena ja austusega. Me peame kaitsma nende inimõigusi sel ajal, mil me uurime küsimust, kas nad on varjupaigataotlejad või mitte. See, millest me praegu räägime, tundub mulle väga kummalisena.

Miks peaksid need, kes saavad Lampedusa saarele, olema sunnitud jääma sinna igaveseks? Nagu eelmine kõneleja ütles, kui inimesed voorivad näiteks väiksesse linna Lõuna-Rootsis, siis me ei eelda, et nad jäävad sinna. Nad paigutatakse ümber üle kogu riigi nende asja juriidilise läbivaatamise ajaks. Sama tuleb teha ka Itaalias.

Maddalena Calia (PPE-DE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, võitlus ebaseadusliku sisserände vastu, arvestades selle ulatust ja tagajärgi, on probleem, mis tuleb lahendada ühenduse tasemel, sest ainult Euroopa Liidul on vajalik poliitiline võim tõhusate lahenduste leidmiseks ja nähtuse kontrollimiseks. Mitte ükski riik, mis tegutseb omaette, ei saavuta soovitud tulemusi.

Oodates, et Euroopa rakendaks oma strateegiaid, sunnib Itaalia valitsus tagant tööga nii Euroopa Ülemkogu 2008. aasta oktoobris vastu võetud Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktiga kui ka 2008. aasta detsembri tagasisaatmisdirektiiviga seoses. See on tähtis töö nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasemel.

Riiklikul tasemel on olnud palju kriitikat, minu arvates ebaõiglast, siseminister Maroni ettepaneku suhtes identifitseerimise ja väljasaatmise keskuse loomise kohta sellel saarel, konkreetsete juhtumite, otsese repatrieerimise poliitika kohta. See valik ei ohusta ebaseaduslike sisserändajate, põgenike ja varjupaigataotlejate põhiõigusi, nagu on väitnud mitmed isikud. Selle tõestamiseks toon ma välja vaid mõned arvnäitajad Lampedusa kohta, mis on juba esitatud: 76 taotlust vaadati läbi jaanuaris 2009; neist 36 rahuldati, kolm lükati edasi ja 37 lükati tagasi. Seevastu kõik varjupaigataotlejad viidi saarelt üle keskustesse Trapanis, Baris ja Crotones. Seega kõik need, kellel on selleks õigus, võetakse vastu.

Rahvusvahelisel tasemel ratifitseerib Itaalia parlament täna lepingu Liibüaga, mille artiklis 19 sätestatakse selgesõnaliselt, et tuleb kehtestada tõhusam kontrollisüsteem Liibüa maismaapiiride üle, et vältida ebaseaduslikku sisserännet. Peale selle, möödunud nädalal kohtusid ministrid Maroni ja Frattini Tuneesia ametiasutustega, et püüda sõlmida selle riigiga kokkulepe tagasivõtmise kohta, mis on oluline tingimus jätkusuutlikuks repatrieerimiseks. Mõte, mis tuleb omaks võtta siin parlamendis, nagu on ka asepresident Barrot öelnud, seisneb selles, et me peame olema kindlalt vastu ebaseaduslikule sisserände, kuid samal ajal võtma rõõmuga vastu ja toetama neid, kes integreeruvad ja annavad oma panuse meie riikide sotsiaalsesse ja majanduslikku arengusse.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Härra juhataja, härra Barrot, mul on hea meel, et te tahate külastada Lampedusat, kuid ma soovitan, et te lähete sinna varsti ja sellest ette teatamata, vastasel korral leiaksite eest vaid teeskluse. Meie külaskäigu ajal oli laager puhastatud ja kinnipeetavad asendatud marionettidega. Te peaksite minema ka kiiresti, enne kui Berlusconi ja Maroni muudavad Lampedusa Euroopa uueks Alcatraziks ja jätkavad seal kodanike vangistuses hoidmist.

Loomulikult peame meie Euroopa Liidus ilmutama solidaarsust. Me peame kehtestama põgenikele kvoodid, mida tuleb jagada erinevate liikmesriikide vahel ja mis samuti hõlmavad põgenikke, kes tulevad üle „rohelise piiri”. Nende arv on üsna märkimisväärne.

Mis toimub siin – ja me oleme külastanud paljusid laagreid – on kohutav ja täiesti ebainimlik. Berlusconi ütleb, et nad võivad kõik minna ja võtta klaasi õlut alati, kui nad seda soovivad. See näitab intelligentsi taset, mis sellel mehel on, teisisõnu – üldse ei ole. Ma tahan selle väga selgeks teha.

Just sellised inimesed nagu Maroni ütlevad, et me peame olema karmid ja rakendama täielikku seaduse jõudu, ning seejärel lähevad ja põlvitavad Vatikani treppidel pühapäeval

ja väidavad, et nad on head katoliiklased. See kahepalgeline lähenemisviis ei ole enam aktsepteeritav. Me peame toetama teisi liikmesriike, nagu Malta, Kreeka ja Itaalia, kuid mitte neid silmakirjatsejaid. Me ei peaks neid aitama.

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, Euroopa peab otsustama, kas ta soovib reguleeritud sisserännet või invasiooni ja ebaseaduslike sisserändajate kriminaalset ekspluateerimist? Itaalia valitsus on teinud õige valiku: hoida kinni ebaseaduslikke sisserändajaid Lampedusal ja samal ajal rääkida läbi repatrieerimise lepingud riikidega, kust nad tulid.

Kuid see vajab vastavaid vahendeid ja Euroopa peab mitte ainult arutama, mitte ainult kritiseerima, mitte ainult vaatama probleemi läbi binokli. Euroopa peab tulema kindlasti Lampedusale ning aitama meie riiki ja teisi Maroni liini järgijaid selle probleemi osas. Täna läheb 120 ebaseaduslikku sisserändajat Lampedusalt Tuneesiasse tagasi, see on asi, mida ei ole teinud eelmised valitsused, sest sisserändajad oli vaja tagasi võtta – sellega nüristades nende ekspluataatorilike maffia kurjategijate hambaid, kes põhjustavad nende reiseide toimumist ja seejärel kasutavad neid kuritegelikuks inimkaubanduseks.

Selline maffiavastane spetsialist nagu hr Fava peaks olema suuteline sellest aru saama, see ei ole keeruline, ka tema peaks sellest aru saama. Maroni liini toetavad Malta, Kreeka ja Küpros ning need, kes elavad meie riigi lõunapiiri lähedal. Kõik varjupaigataotlejad ja alaealised on juba viidud üle vastavatesse keskustesse. See mis on öeldud, on vale. Kui proua Roure kavatses homme hommikul Lampedusale minna, ei leia ta eest mitte ühtegi alaealist, ja kui ta loeb Itaalia ajalehti, avastab ta, et see oli Maroni, kes paljastas elunditega kauplemise: lastel oli tavaks Lampedusalt kaduda, kui meil oli riigis vasakpoolne valitsus. Maroni paljastas selle. Kuid sõnum on selge: inimesed peavad sisenema Euroopasse ainult legaalselt, mitte maffia paatide ja kuritegelike inimkaubitsejate abiga.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, me peame seadma prioriteediks hoolitseva põgenike kohtlemise. Euroopas oleme kõik tuttavad koolikohustusega. Me peaksime alustama sellega, et võimaldame siia randunud inimestel saada sobiv haridus. Väga on vaja keeleõpet ja kutseõpet võimalusega õppida Euroopa kultuuri, nii et neis kinnipidamislaagrites veedetud aeg ei läheks raisku, kuid selle asemel me aitame inimestel end ise aidata. See peaks olema meie peamine eesmärk.

Võib-olla saame lisada eelarvesse ettevalmistava meetme, et võimaldada meil pakkuda nendele inimestele haridusvõimalusi. Nad on tulnud Euroopasse meeleheites ja me peaksime suutma anda neile põhiraamistikku, et võimaldada neil olla edukas oma kodumaal ning etendada aktiivset rolli demokraatia ja vabaduse edendamisel.

Simon Busuttil (PPE-DE), – (MT). Mul oli hea meel kuulda volinik Barrot'd ütlemas, et isegi tema kavatses külastada Maltat ja ma kinnitan volinikule, et tal ei ole probleeme nende sisserändajate leidmisega Malta keskustes sel lihtsal põhjusel, et Malta ei saa lihtsalt võtta need sisserändajad ja paigutada või viia nad üle mõnda teise kohta, osaliselt just sel põhjusel on olukord minu koduriigis nii keeruline. Härra juhataja, möödunud pühapäeval randus meie rannikule paat 260 sisserändajaga. Et teha see volinikule arusaadavamaks: see võrdub 39 000 sisserändajaga, kes saavad Prantsusmaale või Itaaliasse ühe päevaga. Kui panna see selgemasse konteksti minister Vondra jaoks, siis võrdub see 7 000 sisserändajaga, kes saavad Tšehhi Vabariiki ühe päevaga. Need 2 000, kes saabusid Lampedusale jõulude ajal, ei ole mitte midagi võrreldes sellega! Seega, nii tundlikus asjas nagu see ei vajata mitte kriitikat riigi ametiasutuste suhtes, vaid solidaarsust, et lõpetada see ränne ja kergendada koormat. Täna teid.

Roberto Fiore (NI). - (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin teile meelde tuletada, mida Lampedusa elanikud soovivad. Hetkel nad protestivad ja peaaegu kõik neist marssisid hiljuti selle saare tänavatel, sest nad ei soovi ei ajutise peatumise keskust ega identifitseerimise ja väljasaatmise keskust, mis on viimane ettepanek. Viimati nimetatud keskus pidi loodama saarele, mis, tuletagem meelde, on üksteist kilomeetrit pikk ja kolm kilomeetrit lai: naeruväärne hulk ruumi, kui on tegemist tuhandete sisserändajatega, kes saavad sinna järgmise paari kuuga.

Hiljuti, kui ajutise peatumise keskusest põgenes äkki ja ootamatult 1 000 sisserändajat, olin ma saarel ning jälgisin seal elavate inimeste kohkumust ja hirmu ning ma enam ei soovi olla tunnistajaks sellisele asjale. See on saar, mis on elatunud kalapüügist ja turismist ning näeb pealt, kuidas pime sisserändepoliitika ta majanduse hävitab.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Härra juhataja, ma olen kuulnud väga tähelepanelikult seda arutelu ja olen olnud siin algusest lõpuni, erinevalt paljudest fraktsioonide esindajatest.

Ma olen märganud ühte asja ja see seisneb selles, et üle poole aruteludest pühendati Itaalia sise poliitikale. See on õigustatud mure, kuid ma teen ettepaneku, et see arutelu peaks toimuma peamiselt Roomas ja mitte siin, Euroopa Parlamendis. Me arutame siin Euroopa küsimust ja me peaksime lisama arutelluse ühe täiendava punkti. Peaaegu mitte ükski kõnedest ei ole viidanud asjaolule, et see küsimus ei puuduta mitte ainult põgenikke, varjupaigataotlejaid ja Euroopasse tulevaid majanduslikke sisserändajaid, vaid suurel määral tähendab see ka lõpuks organiseeritud kuritegevusele lõpu tegemist.

Mitte ükski Lampedusale või Maltale tulnud inimestest ei ole organiseerinud paati endale ise. Nad tulid, sest neid ahvatlesid organiseeritud kuritegevuse organisatsioonid ja nad on maksanud suure hulga raha.

Alexandr Vondra, ametis olev eesistuja. - Härra juhataja, ma soovin teid tänada väga konstruktiivse ja abistava arutelu eest. On asju, mida nõukogu saab teha; on muid asju, mida nõukogu ei ole kohustatud tegema või mis ei kuulu tema volituste hulka.

Lubagem mul alustada negatiivsega – piirangutega. Nagu on juba märgitud, ei kuulu nõukogu volituste hulka järelevalve liikmesriikidepoolse ühenduse õiguse rakendamise üle; see kuulub komisjoni volituste hulka, minu kolleeg Barrot rääkis sellest ja me kindlasti töötame tihedalt koos komisjoniga mitmete küsimuste osas.

Ka ei kuulu nõukogu volituste hulka liikmesriikide riiklike õigusnormide rakendamine. Käesoleva arutelu käigus on palju räägitud probleemiga kõige enam seotud riikidest: Itaaliast ja Prantsusmaast. Teiselt poolt on meil kindlasti tahe ja vahendid tegutsemiseks ning nõukogu tahab tulevikus tegutseda. Ma arvan, et me kõik nõustume – ma kuulasin teid hoolikalt, sest te kõnelesite täiendavast vajaduses täiustada ELi tegevust sisserände- ja varjupaigapoliitika valdkonnas –, et palju on tehtud eelmisel aastal, ja ma usun, et me oleme kõik tänulikud eesistujariigile Prantsusmaale algatuse eest Euroopa sisserände- ja varjupaigapakti edendamisel, mis eraldi nimetab mõningaid solidaarsuse meetmeid. Nüüd on aeg rakendada seda järk-järgult. Kindlasti on parlamendil koos nõukogu ja komisjoniga võimalus töötada selles vallas. Ma võin teile kinnitada, et nii praegune eesistujariik kui ka tulevane eesistujariik – kuna seda küsimust ei lahendata järgmise paari nädala jooksul – teevad tihedat tööd selles osas.

Siin on strateegilisi küsimusi. Ka on küsimusi, mis nõuavad kiiremaid reageeringuid, nagu humanitaarkriisi riski ja selle negatiivse mõju vähendamine. Ma olen pärit Tšehhi Vabariigist, mis ei ole meedia valgusvihus, kuid ka meil on olnud omad kogemused: pärast

Tšehhoslovakkia jagunemist 1992. aastal toimus tohutu – sadade tuhandete – romide ränne Slovakkias Tšehhi territooriumile. Võib-olla ei sarnanenud see olukorrale Maltas, kus minu arusaamise kohaselt on olukord eriti keeruline, kuid ma arvan, et ELis on kõikidel mõningane kogemus selles vallas ja kahtlemata tuleb meil koos töötada.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, nagu asepeaminister härra Vondra on öelnud, peab komisjon tagama eeskirjade rakendamise. Kuid härra Vondra, liikmesriigid peavad tegema ka koostööd ja ma arvan, et koos sisserände- ja varjupaigapakti ning meie eesistujariigi dünamismiga suudame koos teha head tööd.

Ma olen märganud parlamendiliikmete kärsitust käesoleva arutelu ajal, kuid tuleb öelda, et see pakt on alles rakendamise algusjärgus ja, nagu ma just ütlesin, õiguslik raamistik on alles kujunemas ning seda saab kasutada toena. Nüüd peame ilmselt seda kasutama selleks, et jõuda ühenduse varjupaigapoliitikani ja ühenduse sisserändepoliitikani.

Euroopa peab ilmutama suuremat solidaarsust. Ma kuulasin just härra Busuttilit ja on tõsi, et puutudes kokku sisserändajate ja varjupaigataotlejate rändega, leiavad sellised liikmesriigid nagu Malta end äärmiselt raskest olukorrast. Euroopa peab otsustama, millist solidaarsust on vaja. See on väga oluline.

Ma soovin ka öelda, et me püüame anda Euroopa Põgenikefondi kaudu nii palju abi, kui me suudame. Kuid ma siiski ütlesin proua Frassonile, et ilmselt on tegemist eksitusega, kuna Euroopa Tagasisaatmisfondi ei saa mitte ühelgi juhul kasutada romide registreerimiseks. See ei ole võimalik. See ei ole selle fondi eesmärk. Igal juhul, kui ma lähen Lampedusale ja Maltale, siis ma näen, kuidas kasutatakse rahalist abi, mida me anname liikmesriikidele.

Seetõttu ma ütlen teile, et me kavatsime pöörata nüüd väga palju tähelepanu sellele teemale. Meil on lõpuks tugev õiguslik raamistik, mis võimaldab meil seoses vastuvõtmistingimustega tegutseda palju rohkem kui varem. Samuti loodan ma, et ühtsem Euroopa võimaldab nende sisserändajate, eelkõige nende varjupaigataotlejate, kes väärivad meie täit tähelepanu, olukorra parandamist.

Ma sooviksin vastata proua Sudrele, kuna ta esitas väga hea selgituse äärmiselt murettekitava olukorra kohta Mayotte'il. See, mida ta ütles, on õige: Prantsuse ametiasutused on teavitanud meid, et uus keskus 140 kohaga avatakse 2010. aastal. Eelkõige peavad need samad ametiasutused praegu läbirääkimisi Komoori ametiasutustega, et sõlmida leping liikumise ja sisserände kohta, kuna tuleb pidevalt vähendada sisserände survet sellele saarele.

Üldiselt rääkides pean ma ütleva, et me vajame partnerluspoliitikat päritoluriikidega. Härra Vondra, see on tingimus, mille me peame täitma, kui me soovime mõnevõrra vähendada väga kõrget sisserände survet mõnele liikmesriigile, kellest mõne jaoks põhjustab see probleemi. Kuid ma arvan, et kui Euroopa Liit suudab olla väga ühtne, leiaksime vastuse sisserände voogude kooskõlastatuma juhtimise vajadusele. See tooks ilmselt kasu nendele meestele ja naistele, keda me ei tohiks mitte kunagi unustada ning kes on väga piinarikkas olukorras.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS*Asepresident***13. Infotund (küsimused komisjonile)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0006/09).

Komisjonile esitatakse järgmised küsimused.

Esimene osa

Küsimus nr 33, mille on esitanud **Armando França** (H-1067/08)

Teema: Ehitustöö-, tarne- ja teenuslepingute tellimismenetlused julgeoleku ja kaitse valdkonnas

Euroopa relvaturud on killustatud ja on seega kannatanud negatiivseid majanduslikke mõjusid 1990. aastatest. Viimase 20 aasta jooksul on kaitsekulutused Euroopas vähenenud poole võrra, müük, tööhõive ning arendus- ja tehnoloogiaalane investeerimine on vähenenud. Kuid isegi suured liikmesriigid peavad keeruliseks öla allapanemist finantskoormusele, mille on tekitanud uute relvasüsteemide väljatöötamise kulud. Relvajõudude ümberkorraldamine külma sõja lõpust on toonud kaasa tavapäraste kaitsevarustuse varude suure vähendamise, kuid on ka loonud uusi nõudmisi kvaliteedi osas.

Kas komisjon ei arva, et riigid, kes on peamiselt ostjad, nagu Portugal, on pandud ebasoodsasse olukorda, sest viimane ettepanek jätab sätestamata hüvitamissüsteemi, mille kaudu suudaksid liikmesriigid tagada kaitsevarustuse ostude tsiviil- või sõjalise olemusega tööstusliku tulususe? Kas komisjon on nõus lubama hüvitamissüsteemi?

Charlie McCreavy, komisjoni liige. – Kuu aega tagasi võttis parlament vastu otsuse kaitse- ja julgeolekuseadmete hanke direktiivi ettepaneku kohta. See tähendab, et ettepanek on edukalt läbinud esimese lugemise ja nõukogu võtab selle peagi vastu.

See uus direktiiv on oluline samm edasi ühtse Euroopa kaitseturu rajamise suunas. Sellega võetakse kasutusele õiglased ja läbipaistvad hanke-eeskirjad, mis kehtivad kogu liidus. See parandab liikmesriikidevaheliste kaitseturgude avatust kõikide kasuks. Euroopa tööstused saavad palju suurema siseturu ja muutuvad konkurentsivõimelisemateks; meie relvajõud saavad rohkem kulutustele vastavat tulu, mis aitab parandada Euroopa kaitseuutlikkust; ning lõpuks, kuid mitte vähem tähtsana, maksumaksjad saavad rohkem kasu avalike kulutuste suuremast tõhususest.

Üks vastuolulisi küsimusi direktiivi arutelu käigus oli „korvamismeetmed” – see on majanduslik hüvitus välistarnijatelt tehtud kaitseostude eest. Mõned liikmesriigid tegid ettepaneku lisada direktiivi hüvitamissüsteem, mis võimaldab neil tagada selline tööstuslik tulusus kaitseinvesteeringutelt.

Korvamismeetmete eesmärk on edendada nende liikmesriikide tööstust, mis ostavad kaitsevarustust välismaalt. Sellisel kujul võivad need tingida siseturu moonutamist ja tuua kaasa diskrimineerimise teistest liikmesriikidest pärit äriühingute suhtes tarnija rahvuse alusel. EÜ asutamisleping keelab diskrimineerimise rahvuse põhjal ja direktiiv teisele õigusaktina peab järgima asutamislepingut.

Nõukogu õigustalitus kinnitas oma 28. oktoobri 2008. aasta arvamuses, et piiravad hankemeetmed, mis on mõeldud edendama kodumaist tööstust, ei ole vastavuses EÜ asutamislepingu üldiste põhimõtetega. Seega võib kaitsehanke korvamismeetmeid lubada ainult juhul, kui need on vajalikud peamiste julgeoleku huvide kaitseks või on põhjendatud üldise huvi ülekaaluka nõudega. Majanduslikud huvid ei ole seevastu piisavad. Liikmesriikide suur enamus ja parlament nõustusid selle hinnanguga.

Seega ei olnud mitte ainult juriidiline kohustus, vaid ka poliitiline konsensus mitte aktsepteerida direktiivis hüvitusi, mis on suunatud riiklikke tööstusi edendama. Seega, nii komisjon oma ettepanekus kui ka kaasseadusandjad, nimelt nõukogu ja Euroopa Parlament, ei lisanud kaitsedirektiivi teksti erieeskirju korvamismeetmete kohta.

Kaitsedirektiiv pakub siiski alternatiive korvamismeetmetele. Liikmesriigid, kes on peamiselt kaitsevarustuse ostjad, püüavad tavaliselt põhjendada oma soovi saada korvamismeetmeid kas varustuskindluse tagamisega või vajadusega avada kaitseturget oma väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Kaitsehangete direktiiv lahendab need mured. Ühelt poolt võimaldab see ostjatel nõuda pakkujatelt spetsiifiliste kohustuste võtmist, et rahuldada nende tarnenõuete julgeolekut. Teiselt poolt sisaldab see allhanke sätteid, mis teeb võimalikuks nõuda pakkujatelt oma tarneahelate avamist üleeuroopalisele konkurentsile ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele juurdepääsu hõlbustamist, kuna see aitab kaasa ostjateks olevate liikmesriikide õigustatud julgeoleku ja majanduslike huvide lepitamisele ning väldib vajadust rakendada hüvitusi või korvamismeetmeid.

Armando França (PSE). – (PT) Ma olen tänulik volinikule väga põhjaliku vastuse eest, mille ma just sain. Kuid ma sooviksin rõhutada oma muret, mis on seotud nii kriisilukorraga, milles me praegu elame, nagu me kõik teame, kui ka asjaoluga, et meil on praegu valimisaasta, mis võib suurel määral soodustada huvi jahenemist ja entusiasmi kadumist kõnealusel valdkonnas.

Sellele vaatamata, volinik, olen ma kohustatud ütleva teile, et me ei tohi jätta tähelepanuta põhiküsimust meie seisukohalt ja põhiküsimus meie seisukohalt on vältida ostjateks olevate riikide, nagu näiteks Portugali ja teiste, potentsiaalset sattumist ebasoodsasse olukorda.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Ma tunnen kindlasti ära poliitilised tagajärjed ja ma tundsin ära väljendi, et meil on praegu valimisaasta. Kuid nagu lugupeetud parlamendiliige teab, selles konkreetses direktiivis, mis on läbinud süsteemi, käsitleti neid küsimusi ning liikmesriikidel ja Euroopa Parlamendil oli konsensus mitte minna selles konkreetses suunas.

Seda arutati põhjalikult mitmetes töörühmades, kuid minu ametlikus vastuses toodud põhjustel oli konsensus mitte minna selles suunas, mida lugupeetud parlamendiliige soovitas. Eelnevalt toodud põhjustel oleksin ma väga positiivne selles osas, mida me oleme saavutanud nende kompromisside osas ja need on kõikide Euroopa majanduste parimates huvides.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Ma kasutan võimalust, et arendada käesoleva küsimuse esimest osa ja tõstatada küsimus riigihanke kohta üldiselt ja piiratud pakkujate kohta, mis paljude inimeste arvates esitab või tingib madala kulutustele vastava tulu. Võib-olla võiks komisjon mõnikord – võib-olla mitte praegu – käsitleda seda küsimust, eriti pingelisemas majanduslikus olukorras, milles paljud liikmesriigid on, ning vaadelda veel kord lepingute ja pakkumiste ning eelkõige piiratud pakkumiste küsimust.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Nagu proua McGuinness teab, leppisid Euroopa Ülemkogu möödunud aasta detsembri kohtumisel Euroopa riigipead kokku, et võiks

kasutada lühemat perioodi pakkumiste saamiseks 2009. ja 2010. aastal. See on tegelikult vastavuses olemasolevates direktiivides pakutud paindlikkusega, sest keerulistes majanduslikes tingimustes, milles kõik Euroopa majandused on, leidsid riigipead, et see on asjakohane tegutsemisviis ja on lubatud olemasolevate direktiivide kohaselt.

Ma olen teadlik küsimustest, mida parlamendiliige tõstas piiratud pakkumiste kohta, kuid me vaatame oma riigihankedirektiive perioodiliselt läbi ja ma tagan, et proua McGuinnessi kommentaarid lisatakse süsteemi.

Juhataja. – Küsimus nr 34, mille on esitanud **David Martin** (H-0013/09)

Teema: ELi ja Iisraeli kaubandussuhted

Arvestades Gazas toimuvat sõjalist tegevust, Iisraeli-poolset liigset ja ebaproportsionaalset jõu kasutamist ning tuhandete tsiviilõnnetuste ja süütute Palestiina kodanike tapmist, kuidas kavatses komisjon vaadata üle oma kaubandussuhted Iisraeliga?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Komisjon on tugevalt mõistnud hukka vägivalda Gazas. See kriis tõestab veel kord, et Iisraeli-Palestiina konfliktil ei ole sõjalist lahendust. Ainult läbirääkimised, kus osapooled pühenduvad täielikult, võivad tuua kaasa kestva lahenduse.

Komisjon tervitab sõjategevuse hiljutist lõppemist Gazas. On ülitähtis, et kõik osapooled muudavad praeguse relvarahu püsivaks ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1860 täieliku rakendamise kaudu. Mitmeid küsimusi tuleb käsitleda viivitamata, eelkõige Gazasse ja Gazast suunduvate teede ristumiskohtade taasavamine, Iisraeli-vastaste raketirünnakute pidev peatamine ja tõhusad meetmed relvade Gazasse smugeldamise vältimiseks.

Nüüd, kui sõjategevus on ilmselt lõppenud, on oluline taasalustada niipea kui võimalik läbirääkimisi kõikehõlmava rahu teemal. EL on kutsunud oma partnereid appi rahuprotsessi arendamisele. Komisjoni vahetu prioriteet on leevendada Gaza elanikkonna humanitaarkannatust. Kaubandussuhted ELi ja Iisraeli vahel jätkuvad. Isolatsioon, sanktsioonid ja mis tahes muud boikoti vormid oleksid kahjulikud kõnelustele ja läbirääkimistele, mille eesmärk on saavutada konflikti püsiv lahendus. Peale selle, võttes eesmärgiks Iisraeli huvid, osutuksid need ka kahjulikeks okupeeritud Palestiina territooriumile, mis on majanduslikult sõltuv Iisraelist kui oma ekspordi ja tööjõu rakendamise peamisest sihtkohast.

David Martin (PSE). – Ma sooviksin tänada volinikku tema vastuse eest ja tervitada asjaolu, et ta kordas komisjoni hukkamõistu Iisraeli tegevuse suhtes. Kuid volinik, kõik meie kaubanduskokkulepped sisaldavad inimõiguste punkti. Mina, nagu paljud minu valijad, ei saa aru, kuidas, kui riik tunnistab, et ta kasutab ebaproportsionaalset sõjalist tegevust tsiviilelanikkonna vastu – võtab tahtlikult sihikule koolid, rahumeelsete ja erapooletute rahvusvaheliste organisatsioonide hooned – me siiski ei usu, et ta on rikkunud inimõiguste klausleid. Millal siis veel esineb inimõiguste rikkumine, kui mitte selliste asjaolude korral?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma pean ütleva, et meie kogu poliitika Iisraeli ja Palestiina konflikti selle konkreetse perioodi suhtes on see, et komisjon keskendub praegu humanitaarabile ja inimeste abistamisele Gazas ning kõiki muid küsimusi käsitletakse hiljem. Meie kaubanduspoliitika ei muutu ja edasised arengud sõltuvad asjaoludest.

Ma tean, et loomulikult on teil võimalik saada üksikasjalikku teavet juurdluste kohta, mis on algatatud inimõiguste võimaliku rikkumise ja selle konflikti jooksul sooritatud kuritegude

kohta. Komisjon jälgib tähelepanelikult neid juurdlusi ning pärast nende juurdluste lõpetamist võtab oma seisukoha ja jälgib arenguid ning teeb järgmised otsused.

Juhataja. – Paljud inimesed on nõudnud veel täiendavaid küsimusi kõnealuse teema kohta. Ma saan lubada vaid kaks meie kodukorra kohaselt ja seega ma arvestan seda, kes küsis millal ja poliitilist tasakaalu. Ma luban seega täiendavad küsimused härra Allisterilt ja härra Rackilt.

Jim Allister (NI). – Volinik, kas ma tohiksin tervitada kinnitust, et kaubandussuhted jätkuvad ja kas ma tohiksin julgustada teid mitte lasta end heidutada Iisraeli-vastase propaganda tulvast ning paluda komisjonil meeles pidada, et kuna Iisrael on üks väheseid demokraatlikke riike selles piirkonnas, on oluline mitte panna see põlu alla või võõrandada seda, mis ei edendaks üldse rahu. Ka ei sobiks selline tegevus hästi kokku leplikkusega, mida EL on ilmutanud paljude väga despootlike režiimide vastu kõikjal maailmas.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Ma tervitan asjaolu, et Euroopa Liit võtab endale humanitaarkohustuse aidata neid, kes kannatavad Gaza sektoris. Ka tervitan ma asjaolu, et me oleme mõistnud hukka selle, mis on tõenäoliselt ebaseaduslik reageering Iisraeli poolt ja oleme õigesti viidanud, et see ei ole viis rahu tagamiseks, sest vastupidi – see ohustab rahu. Kuid me peaksime ka võtma aega, et selgitada Euroopa Liidu nimel, et Gaza sektoris on inimesed sooritanud ebaseaduslikke vägivaldseid toiminguid, millel on otsene ja hukatuslik mõju Iisraeli elanikele. Mul oleks hea meel, kui Euroopa Liit esitaks tasakaalustatud vastuse sellega seoses.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma võin teile kinnitada, et komisjon püüab alati olla tasakaalustatud. Seda silmas pidades on minu kolleegid, volinikud Michel ja Ferrero-Waldner, mõistnud hukka rünnakud Iisraelile, nad on mõistnud hukka mõlemad pooled vägivaldsete meetmete ja vägivalda kasutamise eest. Me püüame olla tasakaalustatud ja võtta arvesse selle väga keerulise konflikti kõiki aspekte.

Juhataja. – Küsimus nr 35, mille on esitanud **Bogusław Sonik** (H-0029/09)

Teema: Turvalisema interneti programm

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus nr 1351/2008/EÜ ⁽²⁾ kehtestas mitmeaastase ühenduse programmi Internetti ja teisi sidetehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks. Selle otsuse kohaselt on komisjon kohustatud koostama iga-aastased tööprogrammid programmi „Ohutum Internet” osana, mis on mõeldud edendama Interneti ja uute sidetehnoloogiate turvalisemat kasutamist. Arvestades ohte, mis tulenevad piiramatust juurdepääsust kõikidele nendele tehnoloogiatele ja andmetele, tuleb erilist tähelepanu pöörata lastele ja noortele. Programmi, mis kestab 1. jaanuarist 2009 31. detsembrini 2013, eelarve on 55 miljonit eurot.

Kas komisjon esitab täpsed andmed tegevuskava ja programmi „Ohutum Internet” rakendamise kulude kohta eelolevatel aastatel? Kes on kõlblik taotlema osalemist selles programmis? Kuidas ja milliste tegevustele kulutatakse programmi „Ohutum Internet” vahendeid?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Turvalisema Interneti programmi, mis on praegu käivitatava programmi eelkäija, peeti tõeliselt edukaks. Komisjon on veendunud, et ka järgmine programm on edukas.

(2) ELT L 348, 24.12.2008, lk 118

Ohutuma Interneti programm on ainulaadne üleeuroopaline algatus, mille kaudu EL aitab võidelda ebaseadusliku sisu ja kahjuliku käitumise vastu võrgus ning suurendada Euroopa avalikkuse hulgas teadlikkust laste ohutusest võrgus. See soodustab riiklikke meetmeid ja algatusi kooskõlastatud viisil.

Nagu lugupeetud parlamendiliige märkis: uue programmi Ohutum Internet, mis kestab viis aastat – 2009 kuni 2013 – kogu eelarve on 55 miljonit eurot ja see viiakse ellu iga-aastaste tööprogrammide kaudu. 2009. aasta tööprogrammi suhtes viiakse praegu läbi komisjoni teenistuste vahelist konsultatsiooni. Siis taotleb komisjon programmi juhtkomitee soodsat arvamust. Seejärel laaditakse see dokument üles komitoloogia registrisse, et võimaldada Euroopa Parlamendil kasutada oma 30-päevast kontrolliõigust, mis peaks toimuma märtsi lõpu ja aprilli alguse vahelisel perioodil. Tööprogrammis määratletakse sisu kriteeriumid ja konkursikutse esialgne eelarve, mis antakse välja 2009. aastal.

Konkursikutse avatakse kõikidele liikmesriikides asutatud juriidilistele isikutele. See on ka avatud EFTA riikides asutatud juriidilistele isikutele, kes on Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osapooled – Norra, Island ja Liechtenstein. See on avatud ka muudes riikides asutatud juriidilistele isikutele tingimusel, et on sõlmitud kahepoolne leping.

2009. aasta tööprogramm on esimene viiest ja seega me ehitame blokki tegevustele, mida tuleb läbi viia programmi kogu eluea jooksul. Praeguse projekti kohaselt on selle prioriteedid anda lastele õigusi ja kaitsta neid, juurutades uusi meetmeid ja jätkates eelmise programmi Turvalisem Internet Plus kohaselt alustatud meetmeid, tagades teadlikkust tõstvate tegevuste piisavuse, abiliinid ja vihjeliinid kõikides liikmesriikides, tugevdades koordineerimist Euroopa tasemel ja samuti tagades kulutustele vastava tulu, saavutades maksimummõju olemasolevate rahaliste vahenditega, nimelt 11 miljoni euroga aastas.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, volinik, ma tervitan südamest seda tähtsat algatust. Ma sooviksin vaid esitada ühe küsimuse. Programmis viidatakse kavatsusele luua spetsiaalsed kontaktpunktid igas riigis programmi koordineerimisega tegelemiseks. Kas volinikul on mingit teavet selle kohta ja mis täpselt on ette nähtud?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Kahjuks ei ole mul üksikasjalikku teavet kontaktpunktide kohta, kuid ma tean üldiselt, et see otsustatakse liikmesriikides ning sõltub väga palju valitsuse struktuurist ja valitsemisstruktuuridest.

Ma tean, kus see kontaktpunkt saab olema minu koduriigis, kuid hetkel ei ole mul ülevaadet, kus need kontaktpunktid on teistes riikides.

Loomulikult on võimalik esitada teile vajalikke üksikasju, kui te olete huvitatud.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Internetist tulenevad ohud on pidevalt muutumas ja me oleme näinud Interneti muutumist n-ö versioonist 1.0 versiooniks 2.0. Sisuliselt tähendab see seda, et kõik on muutunud palju interaktiivsemaks. On esinenud juhtumeid, kus seda liiki veebiplatvormid ja veebikogukonnad on ajendanud noori enesetappu sooritama.

Praegu seisneb küsimus selles: kas te usute, et üldiselt on sellised arengud hea või halb asi? Kas olukord muutub rohkem või vähem ohtlikuks? Kui see muutub ohtlikumaks, siis millised on komisjoni plaanid, eriti Interneti selle muutuse osas?

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Küsimus on 55 miljoni euro nõuetekohases kulutamises. Kas te suudate ette kujutada väikeste summade andmist väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele vaid selleks, et teha paremaid programme, kehtestades programmi hinnangud

noortele, et nad saaksid otsustada, kas nad on või ei ole programmist huvitatud, ning avaldades samal viisil nagu filmide puhul vanusepiirangu, mis näitab, kas sisu on soovitatav ja kas on tegemist konkreetse vanusepiiranguga? Kas te suudate ette kujutada programmi rahaliste vahendite jagamist samal viisil nagu programmi Eurostars puhul?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Interneti ohud ja Interneti areng kujutavad tohutut probleemi. Me kõik teame, kui uus on Internet meie maailmas ja kuidas see on arenenud hüppeliselt viimase paari aasta jooksul. Seetõttu on nii positiivsed kui ka ohtlikud küljed väga uued ühiskonna ja valitsusstruktuuride jaoks.

Loomulikult peavad valitsusstruktuurid, sealhulgas Euroopa institutsioonid, hindama adekvaatselt kõiki võimalikke ohte ja ma olen kindel, et nad teevad seda. Ohutuma Interneti programm on üks vastus juba tuvastatud ohtudele. Järgmine juba tuvastatud oht on küberrünnakud ja erinevad püüded rünnata ja blokeerida Interneti kaudu. Kurjategijad kasutavad samuti Interneti ja õiguskaitseasutused töötavad aktiivselt selles vallas, kuidas neid võimalikke ohte käsitleda.

Seega ma arvan, et valitsuste ja ka Euroopa institutsioonide üks peamisi prioriteete on reageerida adekvaatselt; ja „adekvaatselt” tähendab siin, et me ei tohiks piirata tohutuid eeliseid, mida Internet kõikidele kasutajatele pakub.

Kuigi kõik arendamise ohtude ja võimaluste erinevad aspektid ja adekvaatsed reageeringud nendele on kindlasti rohkem küsimus kõnealuse valdkonna spetsialistidele, on need ka kõikide Interneti kasutajate huvides. Ma võin teile kinnitada, et komisjon ja selle asjaomased teenistused jälgivad seda olukorda väga tähelepanelikult.

Selles programmis osalemise suhtes on komisjoni seisukoht see, et avaldused võivad laekuda väga erinevatelt taotlejatelt, sealhulgas väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatelt, ja et need ettevõtted on enamasti seda liiki teenuste osutajad. Seega oleks see minu arvates ka hea nendele ettevõtjatele.

Kui ma sain õigesti aru nooremate põlvkondade võimalusest osaleda programmis, ei saa ma anda teile praegu konkreetset vastust, kuid komisjon on väga avatud võimalikult paljude osalejate kaasamiseks selle programmiga töötamiseks. Siiski ei saa ma täna anda konkreetset vastust noorte osalemise küsimuse kohta.

Teine osa

Juhataja. – Küsimus nr 36, mille on esitanud **Ingeborg Gräßle** (H-1043/08)

Teema: Erinõunik Richard Boomer ja Heyseli linnaosa

1. aprillist 2006 töötab Belgia kinnisvaraettevõtja Richard Boomer volinik Kallase erinõunikuna ehitistega seotud küsimustes. Tema lepingut on nüüd pikendatud.

Mis pani volinikku seda lepingut pikendama? Milliseid voliniku otsuseid on Boomer mõjutanud? Millistel komisjonisisestel nõupidamistel on Boomer osalenud pärast lepingu pikendamist?

Praegu tundub, et veel üks Belgia kinnisvaraarendaja püüab avaldada survet mõne komisjoni ametiruumi paigutamiseks Heyseli linnaossa Brüsselis. Kas komisjon annab oma arvamuse selle linnaosa kohta? Mis on otsuse tegemise tähtaeg? Millal tehakse teatavaks arhitektide konkursi tulemused Rue de la Loi' kohta?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – See küsimus on mulle väga hästi teada ja seda on käsitletud juba mitu korda. Kõigepealt pean ma ütleva, et Richard Boomer ei ole kinnisvaraarendaja, nagu on märgitud selles küsimuses. Kogu teave tema kohta on saadaval veebisaidil. Ta on olnud minu erinõustaja 1. aprillist 2006 ja tema mandaati pikendati 2008. aastal 1. aprillist 2008 kuni 31. märtsini 2009.

Tema mandaat erinõunikuna on järgmine: nõustada kinnisvarapoliitika osas haldusküsimuste, auditi ja pettuse vältimise eest vastutavat asepresidenti; parandada suhteid pädevate ametiasutustega Brüsselis ja Luxembourgis; optimeerida komisjoni tehtavate investeeringute tõhusust.

Ma pean ütleva, et ta on varustanud meid tõepoolest väärtuslike teadmistega, olles kursis, mis toimub kinnisvara valdkonnas enamasti Brüsselis või Belgias, mitte niivõrd Luxembourgis. Tema nõuanded on olnud väärtuslikud ja pean ütleva, et ka käsuliinid komisjonis kinnisvarapoliitika vallas on väga selged. Kinnisvarapoliitika kuulub personali ja halduse peadirektoraadi pädevusse, mis allub haldusküsimuste eest vastutavale asepresidendile. Seda poliitikat rakendavad Brüsseli infrastruktuuri- ja logistikatalitus (Brüsseli puhul) ja Luxembourgigi infrastruktuuri- ja logistikatalitus (Luxembourgigi puhul). Erinõunikuna nõustab Boomer, nagu kõik komisjoni erinõunikud, pikaajalises perspektiivis poliitika ja perspektiivide osas tema mandaadis sätestatud küsimustes. Tal ei ole mitte mingit rolli otsuste tegemise protsessis või selle aluseks olevas menetluskorras, nagu ehitiste omandamine või pikaajalise rendi peatamine.

Kolmanda küsimusega seoses, mis puudutab nimetamata Belgia kinnisvaraettevõtjat, ei ole komisjonile teada surve, millele lugupeetud parlamendiliige viitab.

Viimase küsimusega seoses, mis on oluline, on mul väga hea meel teavitada lugupeetud parlamendiliiget, et Euroopa Komisjon andis 5. septembril teatise kinnisvarapoliitika kohta ametlikult teada oma soovist säilitada tugev sümboolne kohalolek Euroopa ala keskuses, samal ajal arendades paralleelselt välja kuni kolm täiendavat krunti väljaspool seda piirkonda. See poliitika võimaldab tagada parima lisandväärtuse avaliku sektori raha kasutamisele ning vähendab survet kõrgele hinnatasemele Euroopa alal. Kooskõlas selle poliitikaga avaldas komisjon 2008. aasta juunis turule adresseeritud teabekutsungi, et saada parem ülevaade olemasolevatest võimalustest väljaspool Euroopa ala oleva krundi väljaarendamiseks 2014. aastast. See kutsung tehti täielikult läbipaistvalt, avaldades selle Euroopa Liidu Teatajas. Komisjon sai üheksa pakkumist ja tegeleb praegu nende tehnilise uurimisega.

Komisjon kinnitab lugupeetud parlamendiliikmetele, et 2009. aastal tehtav krundi valik põhineb iga pakkumise heade külgede hoolikal läbivaatamisel, kooskõlas selge menetluskorraga ning Euroopa Komisjoni ja maksumaksjate raha parimates huvides. Enne selle otsuse langetamist ei avalda komisjon seisukohta ühegi läbivaadatud pakkumise kohta.

Seoses küsimusega, millal tehakse teatavaks arhitektide konkursi tulemused Rue de la Loi' kohta, võib komisjon ainult märkida, et see küsimus ei kuulu Euroopa Komisjoni pädevusse, vaid tuleb esitada Brüsseli, pealinna piirkonnale, kes korraldab selle linna planeerimiskonkursi. Vastavalt Euroopa Komisjoni andmetele loodetakse lõpptulemust 2009. aasta kevadel.

Ma vabandan pika vastuse pärast, kuid üksikasjad olid samuti olulised.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Volinik, alati on väga meeldiv kuulda, mis teil on öelda, ja arutada probleeme teiega. Ma olen koostanud joonise, mis näitab teie erinõuniku karjääri. Ma sooviksin teilt küsida, kuidas tagada, et ei esineks huvide konflikte. Sellel joonisel on toodud üks inimestest, kes etendab rolli teie uutes pakkumistes. See on keegi, kellel on olnud pikaajalised ärisuhted teie erinõunikuga. Seega, kuidas te tagate, et ei esine huvide konflikte?

Siim Kallas, komisjoni asepresident – Nagu ma ütlesin, peab ta tundma palju inimesi. Ma olen täiesti kindel, et huvide konflikti ei esine. Ta ei ole väljendanud mitte mingit soovitusi tulevaste poliitiliste otsuste kohta.

Ma olen täiesti kindel, et te kuulete, kui see otsus tehakse. Üheksat krunti on soovitatud, kuid ma ei tea, kus need krundid asuvad. Ma olen lugenud ajalehtedest mõnest tehtud soovitusel. Te võite seda hiljem kontrollida ja siis te saate täieliku ülevaate, miks üks või teine otsus tehti. Praeguseks ei ole mitte midagi selge, seega olen ma väga huvitatud kõikide nende ettepanekute nägemisest.

Minu nõunik on uurinud seda küsimust põhjalikult igast küljest ja ma olen täiesti kindel, et tal ei ole huvide konflikti ja eelkõige ei ole tal mitte mingit rolli seda liiki otsuste tegemisel.

Markus Pieper (PPE-DE). – (DE) Ma sooviksin midagi uuesti küsida. Me saame aru, et otsitakse kinnistut väljaspool Euroopa ala. Kuid ma leian, et kasutatakse Euroopa maksuraha ja Euroopa Parlament tuleks kaasata läbipaistvasse protsessi.

Minu küsimus on järgmine. Nagu te ise ütlesite, volinik, on üheksa osapoolt juba ilmutanud huvi selle teabekutsungi vastu ja neid hinnatakse praegu. Kuid konkreetsed kasutuse muutused on viidud sisse ühes linnaosas, Heyseli linnaosas. Kuidas teie meile just esitatud teave sobib kokku sellega, mis on juba ilmselt ettevalmistamisel sellel krundil? Me sooviksime saada konkreetsemat teavet eelkõige selle kohta, millal meid teavitatakse üldise seisukorra ja menetluskorra osas.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Teid teavitatakse kindlasti täielikust menetluskorrast ja seda saab kontrollida. See saab olema väga selge ja läbipaistev otsus. Põhjendus mõttele saada nn muid krunte väljaspool Euroopa kvartalit, on täpselt see, et me soovime raha tõhusamat kasutamist.

Kui me keskendame kõik oma teenused Euroopa kvartalis, annab see kinnisvaraarendajatele tohutud võimalused küsida väga kõrgeid hindu, mida me oleme juba näinud väga paljudel juhtudel. Seega, ka teiste kruntide saamine on hädavajalik, eelkõige kulude mõõdukamaks muutmiseks. See on põhiidee.

Meil on juba mõned ehitised ja mõned krundid väljaspool Euroopa kvartalit. Meil on ehitised Beaulieu's, meil on ehitised Rue de Genève'l ja veel mõned teised. Me oleme huvitatud ringivaatamisest. Me oleme küsinud ettepanekuid 70 000 m² kohta ja seejärel uurime kõiki võimalusi.

Te mainisite Heyselit. Ma lugesin selle kohta ajalehtedest. Ma ei tea midagi Heyseli kohta. Jah, alates sellest, kui ma seda lugesin, on mitmed Belgia poliitikud pöördunud minu poole ning rääkinud nii selle krundi poolt kui ka vastu, kuid seda ei ole mitte kunagi peetud mingiks eelistatud variandiks. Midagi ei ole otsustatud. See on protsess.

Nende kruntide asukoht pakub suurt huvi Belgia ja Brüsseli poliitikutele ning Brüsseli piirkond on samuti huvitatud, et meie krunt oleks väljaspool Euroopa kvartalit, seega me

teeme selle otsuse. Meil on hindamiskomitee, mis uurib praegu seda ettepanekut, ning seejärel läheb see Brüsseli infrastruktuuri- ja logistikatalituse (OIB) juhatusele ja hiljem komisjonile. See on läbipaistev protsess. Ma siiski soovitan, et me hoiame eemale Belgia sisearuteludest ja -huvidest.

Juhataja. – Küsimus nr 37, mille on esitanud **Liam Aylward** (H-1052/08)

Teema: Euromüntide ja euro paberraha võltsimine

Kas komisjon võiks esitada teavet praeguse olukorra kohta euromüntide ja paberraha võltsimise osas, samuti analüüsi selle kohta, mida EL võtab ette võltsimisega seotud pettuse vastu võitlemiseks?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Euroopa Liit on töötanud välja mitmed meetmed kaitsmaks eurot võltsimise eest, kuid vastus teie küsimusele olukorra kohta võltsimise vastu võitlemises on järgmine:

2008. aastal eemaldas Euroopa Keskpank avaldatud andmete kohaselt ringlusest kokku 666 000 võltsitud euro paberraha – seega veidi üle 600 000 võrreldes 20 miljardi ehtsa euro paberrahaga: see arv ei ole liiga ärevust tekitav. Ajalooliselt on 50-eurone paberraha olnud kõige enam võltsitud paberraha, kuid 2008. aasta teisel poolaastal – esimest korda – oli 20-eurone paberraha kõige enam võltsitud paberraha.

Euromünte eemaldati 2008. aastal ringlusest kokku 100 095 võltsitud münti, mis tähendab 7 % vähenemist võrreldes 2007. aastaga ja kaheeurone münt on alati olnud selgelt kõige enam võltsitud euromünt.

Seega seda jälgitakse tähelepanelikult. Rollid on jagatud. Euroopa Keskpank vastutab euro paberraha võltsimise vastase võitluse koordineerimise eest. Komisjon, eriti selle Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), tegeleb müntide võltsimise küsimusega.

Tegelik seaduse jõustamine toimub liikmesriigi tasandil, kuid koordineerimist teostab Euroopa Keskpank. Meil on tehnika- ja teaduskeskus, mis viib läbi uute vermitud võltsimüntide analüüsi ja liigitamist.

Oluline on märkida, et Europol etendab olulist rolli võltsimisvastases võitluses. Selline on olukord euro paberrahade ja müntide võltsimise osas.

Liam Aylward (UEN). – Volinik, kuigi te võite märkida oma vastuses, et see on väga väike probleem asjade üldises kontekstis, saan ma sellele vaatamata üsna suurel arvul kaebusi väikeettevõtjatelt, et see on muutumas nende jaoks üha raskemaks ja neil esineb üha rohkem probleeme.

Võltsimise küsimuse käsitlemiseks on minu arvates väga oluline saavutada maksimumkoostöö politsei, teie poolt juba viidatud Euroopa Keskpanga ja Euroopa Komisjoni vahel.

Kas te võiksite kirjeldada mulle praegust olukorda koostöö selle taseme osas ja kas te olete eriti rahul, et see koostöö tase on piisavalt hea ja tugev?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma olen otseselt vastutav OLAFi eest ja OLAF tegeleb, nagu ma mainisin, võltsitud müntide küsimusega. Mul ei ole mitte mingit viidet halva koostöö kohta liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide vahel, sealhulgas Europoli vahel, kus ma olen olnud ja kus ma olen näinud tehnoloogiat võltsitud pangatähtede ja müntide avastamiseks.

Seega ma arvan, et olukord on enam-vähem rahuldav, võrreldes mitme muu valdkonnaga, kus koostöö ei ole nii hea. Kuid võltsimise valdkonnas ei ole komisjonil mingit viidet, et Europoli ja riiklike õiguskaitseasutuste koostöös esineb probleeme. Vastupidi, Europolis on riiklikest õiguskaitseasutustest pärit spetsialiste ja nad töötavad võltsimisega võitlemiseks tihedalt koos.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, volinik, kuna euro tähistab oma kümneaastast tähtpäeva praegusel ülemaailmse majanduskriisi perioodil, sooviksin ma küsida komisjonilt, kas ta kavatab paluda Euroopa Keskpangal kiita heaks ühe- ja kaheeuroste paberrahade väljaandmine, sest need on kaks peamist münti, mille võltsimist me oleme näinud, kõige viimane juhtum oli Türgi naelaga, mis on, nagu te teate, välimuselt sarnane kaheeurose mündiga ja seega võltsitakse seda pidevalt.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Ma soovin tänada volinikku vastuste eest ja küsida temalt, et kui esineks kolm võltsijat – A tegutseb Saksamaal, B tegutseb Iirimaa ja C tegutseb Slovakkias – kas igäiks neist saaks sama karistuse, kui nad tabatakse võltsimiselt?

Lubagem mul sõnastada teisiti – kas on stiimulit, kui te oleksite võltsija, ajada oma äri pigem mingis ühes riigis kui teises, sest karistused on seal vähem rangemad? Ameerika Ühendriikides on valuuta võltsimine tõsine kuritegu. Kas meil on sama suhtumine Euroopa Liidus?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Esiteks, Türgi liir on mulle väga hästi tuttav. See ei ole mitte küsimus Euroopa Keskpangale, kuid ma olen ise Türgit külastades käsitlenud seda küsimust Türgi valitsuse liikmetega ja nad lubasid selle münti järk-järgult eemaldada ja muuta seda, et see ei oleks enam nii sarnane Euroopa müntidele. Seega on seda vähemalt lubatud. See oli juba paar aastat tagasi ja seda teemat ei ole enam rohkem tõstatatud, seega see protsess on tõenäoliselt toimumas.

Mis puudutab koostööd, siis 2009. aasta alguses oli koos Itaalia ametiasutustega suur operatsioon võltsijate vastu, seega koostöö toimib.

Kohtulike karistustega seoses, see on loomulikult riiklike kohtute otsustada ja see on rohkem küsimus minu kolleegile härra Barrot'le, kuid ma ei ole kunagi kuulnud, et Euroopa Liit oleks käivitanud algatuse nende karistuste ühtlustamiseks. Kuid selle riigi põhjal, mida ma tunnen kõige paremini, ja ka teiste riikide põhjal, tean, et võltsimine on raske kuritegu kõikjal.

Loomulikult, nagu ma ütlesin, toimub õiguskaitseasutuste vahel palju koostööd sellise tegevusega seotud inimeste vastu võitlemiseks, kuid niipalju kui ma tean, puudub algatus selliste õigusaktide ühtlustamiseks kogu Euroopas.

Juhataja. – Küsimus nr 38, mille on esitanud **Gay Mitchell** (H-1071/08)

Teema: ELi eelarvekulutuste tõhusus

ELi 2009. aasta eelarve jõustudes, kuidas jätkab komisjon selle tagamist, et ELi maksumaksjate raha kasutatakse maksimaalselt tõhusalt ja raiskamine hoitakse absoluutses miinimumis?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma võiksin, loomulikult, rääkida vähemalt ühe tunni neist küsimustest. Meie tegemisi selles valdkonnas peegeldatakse käimasolevas eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses ja mitmes komisjoni teatises, eelarve täitmisele heakskiidu andmise resolutsioonides ja paljudes kõnedes eelarvekontrollikomisjonis. Seega,

esiteks võin ma teile kinnitada, et me käsitleme väga tõsiselt neid küsimusi ja see olukord on paranemas.

Süsteem on järgmine. Eelarvapädev institutsioon, see tähendab parlament, volitab komisjoni kasutama raha ja seda raha saab kasutada ühenduse poliitikate elluviimiseks. On olemas spetsiaalne kulutusteprogramm, millel on oma õiguslik alus. Parlament töötab samuti välja oma õigusliku aluse, seega eeskirjad eelarve kohta otsustab eelarvapädev institutsioon.

Järgneb rakendamine, kus on erinevad tasemed. Üks on loomulikult komisjon, mis on peamine osapool, kes vastutab eelarve rakendamise eest. Meie tegevus finantsvalitsemise parandamisel peegeldub meie iga-aastastes tegevusaruannetes ja Euroopa Kontrollikoda on hinnanud, et see muutub üha paremaks ja peegeldab olukorda üha adekvaatsemalt.

See on üks sisemine osa. Teine osa on kontrolli- ja auditeerimissüsteemid, mida on viimastel aastatel samuti tugevdatud, näiteks sisepoliitikates teadusuuringute valdkonnas, kus me oleme suurendanud kontrolli- ja auditipersonali arvu. Mis on samuti oluline selles konkreetses osas, on see, et on ühine juhtkond. Palju sõltub ka liikmesriikide panusest ja jõupingutustest oma vigade vähendamiseks ja raha väärkasutuse vältimiseks. Ka selles valdkonnas on paranemist. Kasutusele on võetud täiesti uus vahend – maksvate asutuste kõikide aruannete nn aasta kokkuvõte. Neid aruandeid analüüsiti hoolikalt esimest korda möödunud aastal ja seda tehakse praegu uuesti.

Seega on olukord paranemas. Kontrollikoja aruandes, mida on ka palju muudetud võrreldes perioodi algusega, on nüüd need muutused kvantifitseeritud. See muutuste kvantifitseerimine näitab ka, et on toimunud paranemine. Seega, Euroopa raha hallatakse üsna jäigalt – isegi liiga jäigalt mõnes valdkonnas. Me saame näidata, mis on tehtud. Kuid me saame ka selgelt öelda, et see on kaugel täiuslikkusest. See on tohutu masinavärk, mis peab töötama tõrgeteta. Kontrollikoja hinnangute kohaselt tehase enamikus valdkondades 98 % kõikidest tehingutest veatult. Struktuurifondide puhul on see peaaegu 90 %, seega valdav enamus tehingutest ei sisalda vigu ja mis tahes vead parandatakse. Struktuurifondidega seotud parandusotsuste arv on sel perioodil tohutult suurenenud. Ma saan teile loomulikult vajaduse korral esitada palju arvamusi. Need on mõned viited, kuid loomulikult on selge, et see ei kata kogu vastust lihtsale küsimusele, kuidas te juhite Euroopa eelarvet.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Kas volinik on teadlik, et kontrollikoda mainis, et mitteaktsepteeritavaid kulutamisvigu esines 140 miljardi euro suuruse eelarvega kaetud seitsmest poliitikavaldkonnast kõigis peale kahe? Jah, on toimunud paranemisi: audiitorite hinnangutel vähemalt 12 % ühtekuuluvusfondi vahenditest ei oleks tohtinud maksta möödunud aastal ja seda vähendati 11 %-le käesoleval aastal – see on paranemine. Kuid 11 % vastas 462 miljonile eurole. Kas voliniku arvates on see aktsepteeritav?

Muudes poliitikavaldkondades – põllumajandus, keskkond, välisabi, areng ja laienemine, teadustöö, energeetika ja transport, haridus ja kodakondsus – oli veamäär (ma kasutan sõna „viga“) 2 % ja 5 % vahel ja audiitorid täheldasid, et esines „ebaproportsionaalselt“ (see on nende sõna) suur veamäär maaelu arendamise puhul, mis praegu vastab 20 %-le põllumajanduse kulutustele ja see on suurenenud.

See on korralagedus, volinik! Kas me võime loota, et olukorda parandatakse?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Loomulikult tuleb seda parandada, kuid te peate ka aru saama, et me räägime vigadest. Näiteks 12 %-line näitaja möödunud aasta kohta põhineb kontrollikoja võetud valimisel, kasutades täiesti õiget metodoloogiat. Need valimid

moodustavad 63 miljonit eurot. Kõik need valimid on parandatud, tagasi makstud ja vajalikud dokumendid on esitatud. Seega 12 % probleem aastast 2006 on lahendatud.

Vead ei ole raha raiskamine: vead on vead, mis parandatakse. Eelarvekontrollikomitees on võimalik näha kõiki arvandmeid selle kohta, mida on tehtud valesti makstud raha tagasi saamiseks.

Näiteks käesoleval aastal tegi regionaalarengu fond otsuseid ligi 2,3 miljardi euro tagasisaamiseks liikmesriikidelt – juhul, kui ei ole muid parandamisi, kuid see on protsess, kus me möödunud aastal olime palju karmimad kui varem; siiski, te peate aru saama, et me räägime vigadest.

Vahepeal on kontrollikoda esitanud selle eelarve täitmise heakskiidu aruande. Selle aruande alusel on nad esitanud kaks juhtumit OLAFi täiendavaks uurimiseks – üks juhtum on lõpetatud ja teine on uurimisel. Need on võimalikud pettuse juhtumid. Ma pean ütleva, et olukord ei ole nii halb, kuigi me peame loomulikult tagama, et raha kasutatakse nõuetekohaselt kõikjal.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – Volinik, finantskriisi tulemusena, solidaarsuse määrgina on vähendatud ministrite, parlamendiliikmete ja Euroopa Parlamendi liikmete palku 10 %, 15 % või 20 % võrra mõnes ELi riigis.

Kas te toetaksite seda mõtet? Ma tean, et seda on keeruline rakendada, kuid kas vähemalt teoreetiliselt rakendada seda ideed Euroopa Komisjonis?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Arvestades, et energiatõhusus on üks prioriteetseid valdkondi ELi majanduse taastamiseks ja kliimamuutuse vastu võitlemiseks, on minu arvates vajalik moodustada Euroopa fond energiatõhususe ja taastuvenergia jaoks, et panna riiklike ja erafonde rakendama eriprojekte kõikjal Euroopa Liidus. See oleks tõhususe eeskuju Euroopa riiklike rahaliste vahendite kasutamisel. Ma küsiks in komisjonilt, mis on tema seisukoht selles osas.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma ei tea, mis on parlamendi seisukoht palkade küsimuses. See on küsimus personalieeskirjade avamisest, mis on väga keeruline küsimus. Praegune komisjon otsustas alguses personalieeskirju mitte avada, kuid panna see masinavärk toimima tõrgeteta. Pidades silmas personalieeskirjade avamise keerulisust, ei ole seni mitte keegi soovitanud neid uuesti avada.

Loomulikult, kui me tuleme välja sellise ettepanekuga, peame pidama läbirääkimisi oma sotsiaalsete partneritega, ametiühingutega. Me võime kindlasti pidada läbirääkimisi selles osas või küsida neilt neid küsimusi, kuid on väga vähe võimalusi personalieeskirjade avamiseks enne parlamendi ja komisjoni ametiaja lõppu.

Mis puudutab neid fonde, siis ei saanud ma küsimusest aru. Kas te teete ettepaneku, et kõik need fondid tuleks ühendada? Kas te võiksite korrata seda küsimust?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – Ma teen ettepaneku luua Euroopa fond, mis on pühendatud energiatõhususele, kuid on mõeldud Euroopa Liidus elluviidavatele projektidele. Ma arvan, et see oleks väga kasulik Euroopa Liidu jätkusuutlikuks majanduslikuks arenguks.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – See on väga keeruline küsimus. Ma võin üksnes edastada selle küsimuse oma kolleegidele.

Meie koos parlamendiga küsime liikmesriikidelt, kas sellise rahasumma – selle 5 miljardit eurot – võib teha kättesaadavaks vaid energiatõhususele. Seni on seda väga ägedalt arutatud nõukogus.

Energiatõhususe toetamiseks on mõned võimalused ühtekuuluvusfondide kaudu. Kuid teatud liiki uue fondi asutamine tekitab tõenäoliselt palju väga pikki arutelusid. Ma ei tea, kui hea idee see on, sest energeetika ei kuulu veel ühenduse mandaadi alla – see on rangelt riiklik küsimus.

Nähes, mis toimub selle 5 miljardi euroga, ei ole ma nii entusiastlik liikmesriikidevahelise koostöö osas erinevate rahastamisvahendite loomiseks. Ideed, loomulikult, saan ma üksnes toetada.

Juhataja. – Küsimus nr 39, mille on esitanud **Manuel Medina Ortega** (H-1036/08)

Teema: Andide Ühenduse riikidega sõlmitud kokkulepped

Pidades silmas praegu Andide Ühenduse ees seisvaid institutsionaalseid probleeme, kas ühendus usub, et ühine kokkulepe Andide Ühendusega on siiski võimalik, või ta arvab, et pigem on saavutatavad üksiklepingud ühe või mitme Andide Ühenduse liikmega?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Tänan teid võimaluse eest käsitleda seda meie välispoliitika väga huvitavat küsimust Andide Ühenduse kohta.

Piirkondade kaupa läbirääkimised Andide Ühendusega jõudsid möödunud suvel tupikusse Andide Ühenduse suutmatuse tõttu leppida kokku ühised läbirääkimiste positsioonid teatud kaubandusega seotud valdkondades. Need erinevused peegeldavad teatud määral piirkonna erinevate riikide erinevaid lähenemisviise majandus- ja kaubanduspoliitikale.

Vaatamata mõne Andide Ühenduse riigi jõupingutustele sellest tupikust ülesaamiseks saaks komisjon ainult märkida, et enam ei olnud konsensust läbirääkimistega edasiliikumiseks. Nende tingimuste tõttu ja loobumata keskpikast eesmärgist luua Andide Ühenduse ja Euroopa Liidu vaheline assotsiatsioon, tegi komisjon nõukogule ettepaneku kahe-suunalise läbirääkimiste formaadi osas, mille nõukogu kiitis heaks 19. jaanuaril.

Esiteks, eesmärgiga säilitada ja tugevdada Euroopa Liidu ja Andide Ühenduse vahelisi suhteid, teeb komisjon ettepaneku rikastada ja täiustada 2003. aasta poliitilist dialoogi ja koostöölepingut.

Teiseks teeb komisjon ettepaneku pidada läbirääkimisi mitmeid osapooli hõlmava kaubanduslepingu üle väljaspool Andide Ühenduse raamistikku nende riikidega, mis on valmis ja suutelised pühendumata ambitsioonikatele, põhjalikele ning WTOga vastavuses olevatele kaubandusläbirääkimistele. Kõik nad on loomulikult kutsutud.

Võttes arvesse Andide Ühenduse riikide vahelisi erimeelsusi assotsiatsioonilepingute kaubandusosa suhtes, usub komisjon, et välja pakutud lähenemisviis on kõige sobivam, et lubada meil jätkata pragmaatilisel ja konstruktiivsel viisil, samal ajal jätkates Andide Ühenduse ja Andide integratsiooni toetamist.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Härra asepresident, ma nõustun teie märkusega, et see on kõige sobivam viis jätkamiseks. Ma veetsin viimased paar päeva Boliivia Vabariigis ja ma jälgisin sündmusi igapäevaselt.

Spetsiifiline küsimus, mida ma soovin teilt küsida, on järgmine: kui ma olin seal, tõstatati vastuväide, et need lepingud võivad minna vastuollu Cartagena lepinguga – mis on leping, millel Andide Ühendus põhineb – ja et seda lepingut võib olla vaja muuta.

Kas praegu saab komisjon mulle öelda, kas need lepingud saab sõlmida, muutmata Andide Ühenduse põhiteksti?

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Ma arvan, et see konkreetne küsimus on üsna keeruline. Selle põhjal, mida ma olen sellel infotunnil lugenud, arvan ma, et tuginedes Andide Ühenduse lepingule, on võimalik sellega edasi minna, kuid mul oleks väga hea meel esitada üksikasjalikumad teavet meie teenistuste kaudu.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Euroopa Parlament on viinud oma suhted Ladina-Ameerikaga uuele tasandile, sest nüüd on meil vastastikused suhted Euroopa Parlamendi ja peaaegu kõigi Ladina-Ameerika parlamentide vahel, sh EuroLati kaudu Andide Parlamendiga. Kas see pealesunnitud, pragmaatiline tagasipöördumine kahepoolse suhtluse juurde on tõesti õige lähenemisviis või peaksime püüdma pidada intensiivset dialoogi Ladina-Ameerikaga tervikuna ja käsitlema konkreetseid nõudeid ainult erikokkulepetega seoses?

Siim Kallas, Euroopa Komisjoni asepresident. – Jah, võin kindlasti öelda, et see on komisjoni lähenemisviis. Me oleme alati pooldanud lepinguid mitmepoolsete organisatsioonidega ja oleme alati näinud kahepoolse suhtluse ohte, mis võib lõppeda lihtsalt segadusega.

Mul on väga hea meel, et pidin külastama Barbados, et allkirjastada vabakaubandusleping Euroopa Liidu ja 14 Kariibi mere piirkonna riigi vahel. See oli tõesti suur saavutus. See on tohutult soodustanud ja suurendanud nende riikide vahelist kaubandust ja seda on tervitatud väga positiivse sammuna. Seega, muidugi proovime rakendada mitmepoolset lähenemisviisi.

Juhataja. – Küsimus nr 40, mille esitas **Avril Doyle** (H-1045/08)

Teema: Iraani rahva mujahidiinide organisatsiooni kustutamine Euroopa Liidu terroriorganisatsioonide nimekirjast.

4. detsembril 2008. aastal tühistas esimese astme kohus nõukogu 15. juuli 2008. aasta otsuse jätta Iraani rahva mudžahiidlik organisatsioon (PMOI) ELi terrorismiloetellu.

Otsuses rõhutati, et nõukogu oli rikkunud PMOI kaitseõigust ja tõhusa kohtuliku kaitse õigust, ning samuti polnud tõendanud, et PMOI tegeleb terrorismiga. Otsuses lisati, et Prantsusmaa valitsuse esitatud toimikumaterjalid ei tuginenud „arvestatavatel ja usaldusväärsetel tõenditel” ja need puudutasid isikuid, keda kahtlustati PMOIsse kuulumises ja mitte PMOId ennast.

Kõnealune otsus on viimane otsus kuue PMOI kasuks langetatud kohtuotsuse hulgas, mille on teinud Ülemkohus ja Apellatsioonikohus Inglismaal ning esimese astme kohus, kus kõigis rõhutatakse, et PMOI ei tegele terrorismiga ega kavatse seda teha.

Millisel seisukohal on komisjon, kes peaks selles suhtes õigusriigi toimimise tagama?

Milline on komisjoni roll selles, et tagada kõigile sarnasesse olukorda sattunud organisatsioonidele õiglane menetlus ja loomuõigus?

Siim Kallas, Euroopa Komisjoni asepresident. – Nagu te kõik teate, mõistab Euroopa Liit terrorismi hukka selle mis tahes vormis ja on kindlalt veendunud, et terrorismivastases võitluses tuleb austada inimõigusi selleks, et võitlus saaks olla tõhus ja usaldusväärne.

Sanktsioone terroristide vastu rakendatakse ühise välis- ja julgeolekupoliitika kontekstis ja komisjon on seotud liikmesriikide poolt nõukogus ühehäälselt tehtud otsustega. Seega on komisjon äärmiselt teadlik asjaolust, et 4. detsembril 2008. aastal tühistas esimese astme kohus nõukogu 15. juuli 2008. aasta otsuse, millega Iraani rahva mudžahiidlik organisatsioon (PMOI) kanti terroristlike organisatsioonide loetellu.

Kohus väitis, et oli rikutud PMOI kaitseõigust ja tõhusa kohtuliku kaitse õigust. Konkreetselt poldud loetelusse lisamise põhjuseid edastatud enne otsuste tegemist. Seepärast polnud organisatsioonil enne otsuse tegemist võimalik oma seiskohti esitada. Kõnealuse otsuse kohaldamisel võttis nõukogu 26. jaanuaril 2009 vastu uue isikute ja üksuste loetelu, kelle vastu on suunatud terroristlike organisatsioonide suhtes rakendatavad eripiirangud, ning Iraani rahva mudžahiidlikku organisatsiooni sellesse loetelusse ei lisatud.

Sellega seoses on samuti tähtis märkida, et 23. oktoobri 2008. aasta lisas kinnitas Euroopa Kohus, et praegune terroristlike organisatsioonide loetelu koostamise menetlus, mida nõukogu rakendab sanktsioonide puhul, mis ei põhine ÜRO sanktsioonidel, austab isikute inimõigusi ja asjaomaste organisatsioonide õigusi. See hõlmab menetlust, milles kuulatakse ära mõlemad pooled, loetelusse lisamise põhjused avaldatakse eelnevalt ja kõnealune isik või üksus saab esitada oma seisukohad.

Avril Doyle (PPE-DE). – Sooviksin volinikku tänada. Tegelikult kui ma selle küsimuse 17. detsembril 2008 esitasin, ei saanud ma teada head uudist, mis saabus välisministrite kohtumiselt 26. detsembril.

Lubage mul selgelt öelda, et mõistan terrorismi hukka kõigis selle vormides. Kuid samal ajal pean teilt küsima, kas on vastuvõetav, et iga ministrite nõukogu saab järjekindlalt keelduda õigusriigi põhimõtete täitmisest ja ignoreerida esimese astme kohtu otsuseid.

Lõpuks, kas pärast Euroopa välisministrite 26. jaanuari 2009. aasta otsust on komisjon saanud praeguselt Iraani režiimilt mis tahes ametlikku või muud tagasisidet?

Siim Kallas, Euroopa Komisjoni asepresident. – Nagu ütlesin, oli see nõukogu otsus, ja nüüd on kohus näidanud, mis olid selle otsuse puudused. Eeldan, et nõukogu ja muud Euroopa institutsioonid järgivad kohtu otsuseid.

Kohus ütles, et [tõlk: nõukogu] otsus ei vastanud sisulistele ja menetluslikele nõuetele ja nõukogu järgis seda [tõlk: kohtu] otsust. Seda arutati üldasjade ja välissuhete nõukogus ja nõukogu otsustas mitte jätta kõnealust organisatsiooni uude, 26. jaanuaril 2009 vastu võetud terrorismiloetelusse.

Kuid mulle pole teatatud, et oleksime saanud Iraani valitsuselt mingit reaktsiooni. Vastupidi, kolleegid ütlevad, et Iraani valitsus pole mingil moel reageerinud.

Arvan, et see protsess aitab samuti käsitleda organisatsioonide või inimeste terroristlike organisatsioonide loetellu kandmise kõiki nüansse ja loob võimaluse vastuargumentide esitamiseks. Mulle näib see olevat õige samm.

Andreas Mølzer (NI). - (DE) Terrorismiloetelu on ilmselt koostatud teabe alusel, mis pole alati usaldusväärne. Kas pärast Iraani rahva mudžahiidliku organisatsiooni (PMOI) eemaldamist terrorismiloetelust on plaanis ELi terrorismiloetelu üldiselt läbi vaadata ja uuendada?

Siim Kallas, komisjoni liige. – Muidugi vaadatakse loetelu pidevalt läbi. Kui liikmesriik soovib teist lähenemisviisi, kas üksuse eemaldamist loetelust või millegi lisamist, siis on

see kindlasti põhjus kõnealuse loetelu juurde tagasi tulla. Seega on protsess dünaamiline: see pole igaveseks fikseeritud. mis tahes uuel lähenemisviisil peab olema põhjus, kuid uute põhjuste olemasolul võib selle uuesti läbi vaadata.

Juhataja. – Küsimus nr 41, mille esitas **Seán Ó Neachtain** (H-1049/08)

Teema: Euroopa Liidu ja Islandi vaheliste suhete tulevik.

Island on EFTA liige, enamuse ELi ja Islandi vahelisest majandussuhtlusest toimub EMP raames, Island on Schengeni lepingu assotsieerunud liige ja tal on ELiga palju muid kaubanduslikke, majanduslikke ja sotsiaalseid sidemeid. Finantskriisi mõju on Islandil käivitunud mõningase arutelu, mille teemaks on euroalaga liitumine, riigi väljapoole ELi jäädes. Kuidas mõjutaks see ELi ja Islandi vahelisi suhteid, eriti keskkonna- ja merendus/kalanduskoostöö vallas ja kas Euroopa Komisjon on ette näinud, kuidas sellise arengu puhul käituda? Kas on võimalik, et sellisele sündmusele, kui see aset leiab, võiksid järgneda sarnased kokkulepped muude kolmandate riikidega?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – Kindlasti on sellest saanud väga intensiivsete arutelude teema, mida me poleks suutnud aasta tagasi ette kujutada. Me poleks suutnud kujutada võimalikke radikaalseid muutusi ELi ja Islandi vahelistes suhetes. Küsimus on, kuidas mõjutaks euro kasutuselevõtt Islandi poolt, ilma Islandi ühinemiseta ELiga, ELi ja Islandi vahelisi suhteid.

Lubage mul esmalt rõhutada, et just praegu, kui meie räägime, toimub ka Islandil intensiivne arutelu suhete üle ELiga, sh arutletakse Euroopa Liiduga ühinemist. Komisjon hoiab end selle aruteluga lähedalt kursis.

Küsimus, kas Island peaks taotlema ELi liikmeks saamist, on täiesti Islandi rahva otsustada, ja kui Island peaks taotluse esitama, siis tegutsevad komisjon ja liikmesriigid vastavalt asutamislepingus sätestatud menetlusele. Võin teile kinnitada, et käsitleme taotlust võimalikult kiiresti.

Mis puutub konkreetset küsimust Islandi poolt euro kasutuselevõtust ilma ELiga ühinemata, siis muidugi võib Island ühepoolselt sellise otsuse vastu võtta, kuid tuleb selgelt välja öelda, et komisjoni, samuti Euroopa Keskpanga kindel seisukoht on, et ühepoolselt „euroseerimine” ei ole Islandile soovitatav poliitiline valik. Selline tegu ei mõjutaks positiivselt ELi ja Islandi vahelisi suhteid.

Island on potentsiaalne ELi kandidaatriik, seega peaks Island järgima pikaajalist euroalaga integreerumise rahapoliitilist kurssi ainult ELi liikmelisuse kontekstis. See tähendab, et Island peaks euro kasutusele võtma alles pärast Euroopa Liiduga ühinemist, olles täitnud asutamislepingus sätestatud tingimused.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Volinik, seoses teie märkustega Islandi taotluse kohta Euroopa Liiduga ühinemiseks, kui selline taotlus esitataks, siis arvestades praeguse majandusliku olukorra pingelisust, kas Euroopa Liidul on olemas mingi kiirsüsteem või kiirmenetlus sellise taotluse käsitlemiseks? Kuidas saaks liit sellist taotlust kiiresti käsitleda, kui see võimalik oleks?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – Ma ei arva, et Islandile saaks osaks langeda mingi erikohtlemine. Minevikus pidasime läbirääkimisi riikidega, mis on nüüd Euroopa Liidu liikmesriigid ja praegu peame läbirääkimisi riikidega, kes sooviksid Euroopa Liiduga ühineda: lähenemisviis peab olema võrdne, see peab olema kõigile täiesti sama.

Läbirääkimised oleksid samad, mis kõigi muude kandidaatriikidega. Ma ei näe mingit võimalust nende läbirääkimiste kiirendamiseks.

Kas Island on võib-olla päris hästi liikmelisuseks valmis, on eraldi küsimus. Ma ei tea, millises ulatuses on seal juba vastu võetud Euroopa Liidu omadele sarnased õigusaktid, sest see on mahukas teema.

Igal juhul olen kindel, et liikmesriigid on arvamusel, et meie positsioon peab olema piinlikult õiglane ja võrdne kõigi võimalike taotlejate suhtes. See on minu arvamus. Komisjonis pole kunagi arutatud mis tahes erikohtlemist või kiirmenetlust.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Kui Island ühineb ELi või euroalaga, siis kuidas kavatseb komisjon vältida seda, et Islandi kahjustatud majandus- ja finantsüsteem ei kõigutaks euro stabiilsust või isegi ei õõnestaks selle aluseid?

Avril Doyle (PPE-DE). – Kalanduskomisjoni aseesimehena sooviksin paluda volinikul tutvustada pikemalt oma mõtteid selle kohta, kuidas ELi liikmeksolek võiks mõjutada Islandi ja ELi vahelist kalanduskoostöö lepingut?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – Need mõlemad on üsna spetsiifilised küsimused. pean taas rõhutama põhilist seisukohta, et need läbirääkimised peavad olema samad, kui muude liikmesriikide puhul.

Kuid muidugi, Islandi elanikkond on vaid pisut alla 300 000 inimese, seega on riik väike ja poleks Euroopa majandusele suureks koormaks. Arvan, et põhiline idee on, et ta annab oma panuse, seega on tegemist riigi majandusega, mis suudab praegused raskused ületada.

Arvan, et liikmesriigid jälgivad seda riiki väga hoolikalt ja paluvad tal esmalt kord majja saada. See on esimene nõue ja seejärel võib küsida, millise panuse saab Island anda liidu majandusele.

Mis puutub kalanduslepingusse, siis jällegi on tegemist väga spetsiifilise küsimusega. Siiski ma vist mäletan, et seda küsimust nimetati mitu korda eelmistel laienemisläbirääkimistel.

Arvan, et kalanduse küsimus on Islandiga läbirääkimistel kõige keerulisem, sest sel riigil on päris suured eesõigused, mille teatud liikmesriigid kindlasti vaidlustavad. Ma arvan, et see on tulevaste läbirääkimiste võtmetähtsusega element.

Ma ei tea, kuivõrd olemasolev leping on kohaldatav või sobib tulevasteks suheteks Islandi ja muude ELi liikmesriikide vahel. Olles selle komisjoni liige, teate te siiski, et see oli väga kuum teema läbirääkimistel Norra ja mõnede liikmesriikide vahel. Siiski arvan, et vähemalt täna ei tea keegi, milliseid võimalusi või muresid see valdkond edaspidi pakub.

Juhataja. – Tänan teid, volinik, ja tänan et te meid täna õhtul nii paljudes küsimustes valgustasite.

Küsimus nr 50, mille esitas **Marian Harkin** (H-1073/08)

Teema: Demograafiline aruanne

2008. aasta novembris avaldas Euroopa Komisjon demograafilise aruande, milles anti ülevaade järgnevatel kümnenditel elanikkonna vananemise tulemusena Euroopa ees seisvatest probleemidest. Raportis tunnistati, et need probleemid nõuavad mitmesuguseid poliitilisi vastuseid, sh põlvkondadevahelise solidaarsuse tugevdamine pikaajalise hoolduse, kutseliste hooldajate suurema tunnustamise ja, mis kõige tähtsam, pereliikmetest hooldajate suurema toetamise kaudu.

2008. aasta detsembris avaldas komisjon aruande „Ümberstruktureerimine Euroopas”, milles samuti tutvustati neid demograafilisi probleeme ja osutati, et Euroopa potentsiaalne majanduskasvu kiirus võib väheneda ajal, kui vajatakse olulisi lisavahendeid järjest suurema hulga vanurite vajaduste rahuldamiseks, kellele tuleb tagada piisavad pensionid ja tervishoid ning pikaajaline hooldus.

Arvestades, et pereliikmetest hooldajad on praegu ja tulevikus meie sotsiaalhoolekande ja tervishoiu lahutamatu ning möödapääsmatu osa, kas komisjon võiks tutvustada, mida konkreetselt on tehtud sellistele probleemidele reageerimiseks mõeldud poliitika väljatöötamisel, eriti seoses pereliikmetest hooldajate suurema toetamisega?

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, 2008. aasta juulis vastu võetud uues sotsiaalmeetmete kavas seadis komisjon sihiks hoolitseda vananeva elanikkonna vajaduste eest. Vananeva Euroopa ühiskonna teema nõuab mitmesuguseid strateegilisi meetmeid, alates hinnangust, milliseid reforme on vananeva elanikkonna vajaduste eest hoolitsemiseks vaja tervishoiu- ja pensionisüsteemides, ja arvestades avaliku sektori vahendite jätkusuutlikkust, et rahastada uuringuid selle kohta, kuidas infotehnoloogia saab kaasa aidata vanemate inimeste tervise ja elamistingimuste parandamisele.

Komisjon on praegu lõpetamas 2009. aasta ühisaruande ettepanekut sotsiaalse kaitse ja sotsiaalse kaasatuse kohta, mis saadab selge sõnumi vajaduse kohta tagada sissetulekute pikaajaline piisavus ja jätkusuutlikkus, muuta tervishoiuteenuste osutamine tõhusamaks ja vähendada ebavõrdsust tervishoiu valdkonnas. Samuti käsitletakse selles probleeme, millega mõned liikmesriigid pensionide, tervishoiu ja pikaajalise hoolduse valdkonnas võitlema peavad. Neid kirjeldatakse lisatud ülevaadetes konkreetsete riikide kohta.

Kui rääkida neist, kes mitteametlikult perekonnaliikmeid hooldavad, siis on otsustamine liikmesriikide pädevuses. Siiski saab komisjon tegutseda muutuste katalüsaatorina, toetada liikmesriikide jõupingutusi. Avatud kooskõlastusmeetodi kohaldamisalas sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas püüab komisjon julgustada liikmesriike looma perekonnaliikmeid toetavat poliitikat.

2008. aasta ühisaruandes rõhutasid komisjon ja liikmesriigid mitteametlikele hooldajatele suunatud poliitika tähtsust, selliseid meetmeid nagu koolitus- ja nõustamisvõimalused, asendushooldajad, hoolduspuhkus ning mitteametlikele hooldajatele sobiv sotsiaalkaitse. Lisaks toetab komisjon sellise poliitika loomist liikmesriikide tasandil sellealaste uuringute ja konverentside toetamise kaudu.

Marian Harkin (ALDE). – Tänan teid vastuse eest, volinik. Te rääkisite vananeva elanikkonna vajadustest. Kindlasti on hooldus üks neist. Te nimetasite pensionisüsteemide reforme ja mul oli heameel seda kuulda, sest inimesed, kes loobuvad tööst väga tihti selleks, et hooldada lapsi või vanureid, ei maksa piisavalt sotsiaalkindlustusmaksu ja tihti on need just hooldajad, kel puudub piisav pension.

Te märkisite, et pereliikmetest hooldajate küsimus on liikmesriikide pädevuses ja ma nõustun sellega. Samuti ütlesite vastuses mulle, et Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid võiks kasutada koolituseks. Sooviksin, et te võib-olla sellel pikemalt peatuksite.

Lõpuks, hooldajad töötavad: nad on tasuta tööjõud. Olen huvitatud teie vaadetest selle kohta, kuidas te käsitlete hooldajaid tööhõive ja sotsiaalküsimuste seisukohalt, millega tegeleb teie enda peadirektoraat.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Igal juhul, kõigis komisjon dokumentides töötame, olles teadlikud, et vananeva elanikkonna juures tegeleb järjest enam inimesi hooldatavate hooldamisega. Samuti järgitakse täiesti selget soolise võrdõiguslikkuse poliitikat, sest planeerimata arengu üks ohte on see, et naised on need, kes palju suuremas ulatuses võtavad vastutuse pödurate perekonnaliikmete hoolitsemise eest, kes paljudel juhtudel on väga vanad inimesed. Selliste inimeste tegevuse rahastamine on liikmesriikide otsustada. Liikmesriigid võivad välja töötada kõige erinevamaid süsteeme, et toetada neid, kes hooldusaluseid hooldavad, ja enamikus liikmesriikides on mingi selline süsteem olemas.

Kuna te nimetasite Euroopa Sotsiaalfondi, siis ma ütleksin, et mõistetavalt ei saa Euroopa Sotsiaalfond võtta enda peale hooldatavate hooldamise rahastamist, kuid ta saab arendada ja aidata arendada hooldajate jaoks paljusid olulisi programme. Koolitus, millest rääkisin, keskendub iseäranis asjaolule, et kui soovime hooldada kedagi, kes on võib-olla meie lähedane ja kellega meil on emotsionaalne side, siis vaatamata kõigile meie jõupingutustele ja heale tahtele, on teise isiku hooldamine tegelikult teatud mõttes erialane valdkond. Seepärast on väga hea, kui need inimesed saavad teatud baastadmised ja baaskogemuse, sest tulemustest on kasu ka neile: mitte ainult hoolduse tase ei parane oluliselt, vaid nende ülesanne muutub ka oluliselt lihtsamaks. See on üks põhjuseid, miks me selles suunas liigume.

Samuti sooviksin rõhutada midagi, mida ei nimetatud, kuid millega me samuti tegeleme, ja see on vanemate inimeste väär- või halb kohtlemine. Enamasti selgub taas, et halb kohtlemine ei tulene mingist üldisest iseloomuveast, vaid on väga tihti olukorrast põhjustatud. Ülesanne on lihtsalt liiga raske ja inimesed ei saa hakkama. Me soovime ka selles küsimuses tegutseda Euroopa Sotsiaalfondi kaudu.

Juhataja. – Küsimus nr 51 jääb vahele, kuna küsimuse esitaja ei viibi kohal.

Läheme edasi järgmise küsimuse juurde, mille esitas härra Crowley, kuid teda asendab härra Ryan.

Küsimus nr 52, mille esitas **Brian Crowley** (H-1056/08)

Teema: Vaesus Euroopa Liidus

Solidaarsus iseloomustab Euroopa Liitu, mille ühiste väärtuste hulka kuulub inimestesse investeerimine, võrdsete võimaluste tugevdamine ja vaesusega võitlemine. Kas sellega seoses võiks komisjon tutvustada tulevasi meetodeid, millega tagatakse, et Euroopa tasandi plaane vaesusega võitlemiseks saab integreerida liikmeriikide poliitikasse?

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, Lissaboni strateegia kasutuselevõtuga seadis Euroopa Liit ambitsioonika eesmärgi: vähendada aastaks 2010 oluliselt vaesust. Sellest alates on liit loonud poliitikavahendeid, et seda eesmärki saavutada. Avatud kooskõlastusmeetod sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas on aidanud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemist tugevdada ja on toetanud liikmesriikide jõupingutusi.

See liikmesriikidevaheline koostöö on andnud väga häid tulemusi. Peatun kolmel näitel: praegu on 22 liikmesriiki seadnud endale laste vaesusega võitlemisel arvulise eesmärgi; praegu on riiklikesse vaesusega võitlemise strateegiatesse väga tihedalt kaasatud kodanikud ja äriühingud; ja sotsiaalse kaasatuse strateegiad on integreeritud paljudesse poliitikavaldkondadesse: tööhõive, haridus ja kutseõpe, tervishoid ja elamumajandus. Seega kasutatakse sotsiaalse tõrjutusega võitlemisel kõiki asjaomaseid poliitikaide.

Uus sotsiaalmeetmete kava, mille komisjon 2. juulil 2008 vastu võttis, määratleb seitset prioriteetset tegevusvaldkonda, sh vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemine. Samuti tehakse uues sotsiaalmeetmete kavas ettepanek avatud kooskõlastusmeetodi tugevdamiseks. Euroopa majanduskasvu ja tööhõive stimuleerimise kava, mis riigipeadele ja valitsusjuhtidele esitati Euroopa tippkohtumisel 2008. aasta detsembris, seab eesmärgiks finants- ja majanduskriisi mõju leevendamise ja ka juba Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive strateegia raames teostatavate reformide tugevdamise.

Samuti on komisjon alustanud liikmesriikides finants- ja majanduskriisi sotsiaalse mõju ja riiklikul tasandil võetud meetmete regulaarset jälgimist. Selle kriisi sotsiaalse mõju jälgimistegevuse tulemused peaks avaldatama kord kvartalis ja arusaadavalt keskendutakse selles peamiselt kõige haavatavamatele rühmadele.

Samuti jätkab komisjon koostööd liikmesriikidega, tagamaks komisjoni 2008. aasta oktoobris vastu võetud, tööturul tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta esitatud soovitude tõhus rakendamine. Eriti on kõnealuse soovitus eesmärgiks suurendada miinimumpalgasüsteemide tõhusust, mis paljudes liikmesriikides pole veel piisavalt arenenud. Teisisõnu on eriti tähtis võimaldada igal kodanikul saavutada väärikas elatustase, eriti praeguse kriisi ajal.

Samuti meenutaksin teile, et aasta 2010 on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemise Euroopa aasta. See keskendub järgmisele: sotsiaalselt tõrjutud inimeste õiguste järgimine ja võimalused nende aktiivseks taaslõimimiseks ühiskonda; ühiskonna iga liikme vastutuse rõhutamine vaesusega võitlemisel; läbiproovitud meetodite laiendamine sotsiaalse kaasatuse valdkonnas; peamiste poliitika osapoolte suurem pühendumus.

Arvan, et nimetatud meetmed kinnitavad asjaolu, et Euroopa püüab pidevalt konkreetsel viisil kõige haavatavamate rühmade vajadustega tegeleda, eriti praeguses majandusolukorras. Loodan, et liikmesriigid reageerivad positiivselt komisjoni üleskutsele lahendada sotsiaalse kriisi tagajärjed. Selleks saavad nad kasutada neile kättesaadavaid ühenduse rahastamisvahendeid, eriti Euroopa Sotsiaalfondi ja Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fondi.

Eoin Ryan, *küsimuse esitaja*. – Sooviksin volinikku tänada väga põhjaliku vastuse eest. Kui rääkida ühest haavatavast elanikkonna rühmast, siis arvestades meie ees praegu seisvat majanduslikku olukorda ja tööpuuduse kasvu, on üheks haavatavaks rühmaks ilmselt noored.

Väga tihti hakkavad noored majanduslikult rasketel aegadel kahjuks uimasteid tarvitama. Kas oleks võimalik kasutada Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid sihtotstarbeliselt, et püüda aidata noori, arvestades probleeme, mida see põhjustab mitte ainult neile indiviididena, vaid ka nende perekondadele ja kogukondadele, ning arvestades väga tõsist mõju, mida see võib kogukondadele avaldada, lisaks vaesusele ja raskustele?

Mõtlesin, et ka selle fondi raames oleks võimalik selle haavatava rühmaga tegelda.

Vladimír Špidla, *komisjoni liige*. – (CS) Komisjoni strateegiaks, isegi praeguses raskes majandusolukorras, on võidelda igasuguse diskrimineerimisega, igasuguse võrdsete võimaluste põhimõtte rikkumisega. Muidugi teate te hästi, et Euroopa õigusaktid lubavad positiivseid meetmeid, mis tähendab väga raskes olukorras olevatele rühmadele suunatud meetmeid. Üldiselt komisjon oma ettepanekutes parlamendile soodustab või, kui ettepanekud heaks kiidetakse, soovib soodustada Euroopa Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Fondi vahendite kasutamist. Põhimõtteliselt võin öelda,

et õigusaktide ja struktuuri osas puuduvad takistused, et suunata oluline osa neist vahenditest noortele. See sõltub konkreetsete projektide rahastajate, kohalike kogukondade ja riikliku tasandi otsustest. See on siiani lahtine küsimus, kuid põhimõtteliselt puuduvad takistused, et kasutada vahendeid tõhusalt noorte või muude eriti raskes olukorras olevate rühmade heaks.

Juhataja. – Sellega on infotund lõppenud.

Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

(Istung katkestati kell 19.30 ja jätkus kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Manuel António dos SANTOS

Asepresident

14. Traditsiooniliste rahvus-, etniliste ja sisserändajatest vähemuste kaitse Euroopas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorra punkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle komisjonile rahvus-, etniliste ja sisserändajatest vähemuste kaitse kohta Euroopas, mille Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel esitasid Csaba Sándor Tabajdi, Hannes Swoboda, Jan Marinus Wiersma, Véronique De Keyser, Katrin Saks ja Claude Moraes, (O-0002/2009 - B6-0005/2009).

Csaba Sándor Tabajdi, *küsimuse esitaja.* – (HU) Härra juhataja, daamid ja härrad, Euroopa mandril elab rohkem kui 300 erinevat rahvus- ja etnilist vähemust ning keelekogukonda. 27 ELi liikmesriigi kodanikest on umbes 15% mõne traditsioonilise rahvusvähemuse või sisserändajate kogukonna liikmed. Kui Euroopa Liidu eesmärk on kultuurilise mitmekesisuse säilitamine, on vähemuskeeled ja rühmad väljasuremise või assimileerumise ohus. Stabiilselt suurenevad sisserändajate kogukonnad on silmitsi integreerumise kriisiga; piisab kui meenutada rahutusi Prantsuse eeslinnades, Pariisi äärelinnades, Londoni terrorirünnakuid või rahvuslikke pingeid Hollandis.

Kas Euroopa Liit on usaldusväärne, mõistes hukka inim- ja vähemuste õiguste rikkumise kolmandates riikides? Kas ELi otsustajad käsitlevad adekvaatselt rahvus- ja etniliste vähemuste probleeme Lääne-Balkani võimalikes kandidaatriikides, kui mõned liikmesriigid ei suuda teha seda kodus ja tegelikult on nende praktika sellele poliitikale diametraalselt vastupidine? Need, kes ei suuda ja ei taha nende küsimustega tegeleda, kes peidavad pea liiva alla, mängivad Euroopa tulevikuga.

Tänasele arutelule eelnesid murelikud hääled, mõned inimesed väitsid, et see teema on liiga tundlik. Jah, see küsimus on äärmiselt tundlik. Mis saaks Euroopa Liidust, kui peetaks arutelusid vaid küsimustes, mis kellegi huve ei riiva? Me ei saa neid probleeme kalevi alla peita! Euroopa kodanikud ootavad meilt tõelisi vastuseid. Euroopa Liit peab kohalikult, piirkondlikult, riiklikult ja ELi tasandil tagama õigused põliselanikele ja traditsioonilistele vähemustele, romidele ja mitmele miljonile inimesele, kes elavad vähemuse staatuses ja ilma iseseisva riigita, näiteks katalaanid, baskid, šotlased, bretoonid, elsaslased, korsiklased, uelislased, ungari vähemused Rumeenias, Slovakkias ja Serbias ja muud rahvusrühmad.

Subsidiaarsus ja omavalitsus, võimu jagamine ja ühine otsustamine on Euroopa Liidu põhiväärtused. On väga tähtis, et ühise otsustamise, omavalitsuse ja autonoomia vormid loodaks enamuste ja vähemuste vaheliste kokkulepete alusel, austades samas täielikult

liikmesriikide suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust. Mis puutub riigis elavatest sisserändajatest vähemuse hulka kuuluvaid isikuid, siis peame neil aitama integreeruda võimalikult täielikult, ja sisserändajatest vähemused omakorda peavad näitama üldse suurimat võimalikku austust asjaomase riigi keele ja tavade vastu. Kui Euroopa Parlament soovib tõeliselt saada võimu keskuseks, siis peab ta nende tundlike küsimustega tegelema.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, härra Tabajdi, vähemuste austamine on möödapääsmatu põhimõtte tingimuste seas, mis peavad olema täidetud enne, kui uus riik saab liiduga ühineda. Kopenhaageni kriteeriumid on suunatud konkreetset liidu kandidaatriikidele.

Vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine, sh mittediskrimineerimise põhimõtte austamine, on üks liidu aluspõhimõtetest. Siiski puuduvad liidul üldvolitused vähemuste õiguste kaitse valdkonnas. Sellise kaitse tagamine on riigiasutuste ülesanne vastavalt nende põhiseaduslikule korrale ja rahvusvahelistele kohustustele.

Lisaks on vähemuste institutsionaalse korralduse või autonoomia küsimused liikmesriikide pädevuses. Sarnaselt on iga liikmesriigi pädevuses otsustada, kas allkirjastada või ratifitseerida rahvusvähemuste kaitse raamkonventsioon ja Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte harta, mis on kaks olulist Euroopa Nõukogu poolt kasutuselevõetud dokumenti.

Seepärast puuduvad liidul volitused võtta vastu, nagu küsimuses soovitatakse, üldiseid õigusakte, milles sätestatakse vähemuste kaitse standardid ja järelevalvemehhanismid. Liit võib siiski oma pädevuse raames mõnedes küsimustes võtta meetmeid, mis vähemuste hulka kuuluvate isikute olukorda positiivselt mõjutavad.

Näiteks järgib komisjon rassilise, rahvusliku või usulise diskrimineerimisega võitlemise poliitikat. See tagab ühenduse õigusnormide rakendamise selles valdkonnas ja neid õigusnorme täiendava direktiivi rakendamise.

Rassismi- ja ksenofoobiaavastase raamotsuse vastuvõtmine 28. novembril on teiseks näiteks. Selle raamotsusega aitab liit parandada vähemustesse kuuluvate isikute olukorda, kui nad kannatavad teatud tüüpi käitumise all. Samuti on liit astunud samme romi vähemuse olukorraga seoses.

Sisserändajate integreerimine on Euroopa Liidu liikmesriikidele tähtis ja üha mahukam teema. 2005. aastal esitas komisjon ühise integreerumiskava, mis moodustab raamdirektiivi ühise lähenemisviisi kohta integreerumisele Euroopa Liidus. Lisaks on liit eraldanud 825 miljoni eurose eelarve aastateks 2007–2013, et rakendada töösse Euroopa Fond Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimiseks.

2009. aastal tuleb komisjonilt kolm uut algatust: integratsiooni käsiraamatu kolmas väljaanne, Euroopa Integratsioonifoorum, mis kaasab kodanikuühiskonda veelgi ulatuslikumalt meie töösse ja integratsioonialane veebileht, mis toimib ainsa integratsioonialase teabe portaalina ja edendab hea tava vahetust integratsiooni valdkonna sidusrühmade vahel.

Euroopa Liidu roll mitmekeelsuse valdkonnas pole asendada liikmesriikide tegevust, vaid pigem seda toetada ja täiendada. Euroopa Komisjoni mitmekeelsuse poliitika hõlmab nii piirkondlikke kui ka vähemuste keeli.

Keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse austamine on üks Euroopa Liidu nurgakive. See keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse austamine on nüüd kirjas Euroopa põhiõiguste

hartas, mille artiklis 22 on sätestatud: „Liit austab kultuurilist, usulist ja keelelist mitmekesisust”.

Uusimas, 2008. aasta septembris vastu võetud komisjoni teatises kinnitatakse samuti, et ükskõik milline paljudest keeltest – kas riigis, piirkondlikult või vähemuste või sisserändajate poolt kõneldav – annab midagi juurde meie ühisele kultuurile. Peamised liidule selles valdkonnas kättesaadavad mõjutusvahendid on rahastamisprogrammid, eriti elukestva õppe programm 2007–2013.

Lõpuks, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet on väga väärtuslik hoob, mida me kasutame, et koguda andmeid, mis on kasulikud kõigi poliitikavahendite ja nende ühenduse poliitikate arendamiseks ja rakendamiseks. Järgides Euroopa Parlamendi taotlust Põhiõiguste Ametile, mis – tuletan meelde – asub Viinis, sisaldab Ameti 2009. aasta töökava võrdleva raporti koostamist rahvusliku ja rassilise diskrimineerimise olukorra kohta Euroopa Liidus. See võimaldab meil uuendada 2007. aasta olukorda käsitletud raportit rassismi kohta.

Seda võingi teile öelda. Teisisõnu puudub meil õiguslik alus vähemuste kaitse korraldamiseks. See küsimus kuulub tõesti liikmesriikide pädevusse, ehkki liit ilmselgelt peab vältima vähemustesse kuuluvate kodanike mis tahes diskrimineerimist.

Rihards Pīks, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (LV) Tänan, härra juhataja. Härra Tabajdi on käsile võtnud tohutu ülesande: püüda sõnastada ja liigitada erineval ajaloolisel viisil kujunenud kogukonnad, kes rohkem või vähem arvukalt elavad riikides, mille keskmeks on teine rahvuslik või keeleline päritolu. Nagu teame, on sajandite jooksul Euroopas riikide piirid ja nimed tihti muutunud sõja tõttu ja siis, kui riigid on ühinenud või lagunened, kui on moodustunud või lagunened impeeriumid, ja väga tihti on inimestest ilma elukohta muutmata saanud teise kuninga alamad või teise riigi elanikud. Sarnaselt on ränne toimunud nii üksikisiku tasandil kui ka tervete rahvusrühmade liikumisena. Me oleme päranduseks saanud kõige selle tulemused. Kahtlemata väärib täna iga Euroopa Liidu elanik inimväärsel elu ja võrdseid võimalusi. Kuid keda just saame tõesti nimetada vähemuseks tänapäeva tähenduses ja kas riigid suudavad kokku leppida ja luua ühtsed kriteeriumid? See on tähtis, sest praegu on kujunemas uus ränne: nii sisemine ränne Euroopa Liidus kui ka ränne kolmandatest riikidest. Näib, et kõigepealt peaksid selle kallal töötama eksperdid, teadlased, ajaloolased, etnograafid ja keeleteadlased ning siis võib-olla võiksid poliitikud öelda viimase sõna. Kui poliitikud protsessi käivitavad, siis oleme kohe tunnistajaks märkimisväärsele poliitilisele subjektiivsusele ja egoismile, eriti valimiste lähenedes. Tänan.

Katalin Lévai, *fraktsiooni PSE nimel.* – (HU) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, Euroopa Liidus ja muudes Euroopa riikides elab enam kui 45 miljonit 57 erinevasse vähemusse kuuluvat inimest. Tänapäeval, kui Euroopat kummitab rassismi tont, kui kogu Kesk- ja Ida-Euroopas on rahvusriikides enamuse šovinism silmnähtavalt kasvamas hirmuäratavate mõõtmeteni, ei saame me vähemuste poliitikat enam kalevi alla peita. Nagu oleme kuulnud – ja seda ka volinikult – pole ELis seni kõigis liikmesriikides kohaldatavaid õigusnorme vähemuste identiteedi kaitseks. Vähemuste küsimus on liikmesriikide pädevuses ja seepärast peavad need kogukonnad enamasti olema rahul sellega, mida nad oma valitsusega suudavad kokku leppida. Mitmesugustesse rahvusvähemustesse kuuluvate kodanike koguarv on Kesk- ja Ida-Euroopa liikmesriikides oluliselt suurem kui Lääne-Euroopas ja nende probleemid on ka keerukamad. Selleks, et mitte ainult rahvusvähemused, vaid ka kõik, kes kuuluvad rühmadesse, mis on sisuliselt ELi vähemusrahvusteks, end Euroopas tõeliselt kodus tunneksid, tuleb Euroopa õiguses luua õiguslik raamistik kõikehõlmavate õigusnormidega vähemuste kaitseks.

Peame looma sellised poliitilised struktuurid, mis ei püri ainuõiguse poole, vaid jagavad pädevusvaldkondi. Sedamööda, kui see muster kogu Euroopa Liidus teostub, paraneb rahvusvähemuste staatus ja nad saavad oma keele ja kultuuri kaitseks uusi võimalusi. Sellega seoses on võtmetähtsusega Lissaboni lepingu ratifitseerimine, kuna kaks selle artiklit sisaldavad tänu Ungari valitsuse tööle vähemustesse kuuluvate isikute õigusi. Lepingu heakskiitmine oleks Euroopa Liidu ajaloos suur samm edasi. Praegune majanduskriis pole vähemustele soodne, kuna teravdab konflikte ja loob pinda paremäärmuslikule demagoogiale. Euroopa ei saa endale lubada, eriti praegu, vähemuste hääle ignoreerimist. Ta ei tohi vähemusi praegusel kriisiajal üksi jätta.

Henrik Lax, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (SV) Arutelu Euroopa tasandil mitmesuguste vähemusrühmade olukorra üle on väga teretulnud. Ühine seisukoht õiguste ja kohustuste suhtes, mida kohaldataks rahvus-, etniliste või keeleliste vähemuste, sisserändajate ja kodakondsuseta isikute suhtes, oleks neile rühmadele ning kogu liidule mitmel viisil kasulik. Peaaegu kümnendik ELi kodanikest kuulub tänasel päeval rahvus-, etnilisse või keelelisse vähemusse. Mõnesid, nagu mind, rootsi keelt kõnelevat soomlast, koheldakse hästi. Teisi diskrimineeritakse või tõrjutakse. On tähtis, et ajaloolised rahvusvähemused saaksid end pidada liidu täielikeks liikmeteks. EL peab vähemusi toetama ega tohi neid ilma jätta võimalusest osaleda aktiivselt otsustamises ja töös ohutu ja harmoonilise ühise tuleviku tagamiseks.

On selge, et samu norme ei saa kohaldada rahvusvähemuste ja näiteks sisserändajatest vähemuste suhtes. Sisserändajad nõuavad erilist toetust, et aidata neil uuel kodumaal integreeruda. Kodakondsuseta isikud on eraldi teema ja neid tuleks kõigi olemasolevate vahenditega julgustada taotlema asukohamaa kodakondsust.

EL vajab vähemuste küsimuses ühist seisukohta ka selleks, et suuta kaitsta ennast ja liikmesriike välise surve ja provokatsioonide vastu, kui vähemuste õigusi kasutatakse relvana, et külvata erimeelsusi ja luua segadust. Näiteks Venemaa tegevus ja propaganda Eestis ja Lätis on siin hoiatavaks näiteks. Me ei tohi anda relvi nende kätte, kes meid kahjustada soovivad.

Euroopa vajab esinduslikku vähemuste foorumit, mis tegutseks nõuandva organina küsimustes, millega tegelevad Euroopa Parlament ja Euroopa Nõukogu. Samuti oleks tähtis, et sellele parlamendikomisjonile antaks selgesõnaline vastutus vähemuste küsimustega seoses. Parlament peaks vastu võtma avalduse vähemuste õiguste kohta.

Lõpuks sooviksin esitada konkreetse küsimuse. Kas komisjon on valmis võtma endale ülesandeks Euroopa tasandil arutelu käivitamise vähemuste küsimuses ja on valmis aktiivselt tegutsema, et edendada liidu vähemuste õiglast kohtlemist ja mitte lihtsalt keelelist mitmekesisust, mida tihti nähakse vähemusrühmade ignoreerimise viisina? (*Aplaus*)

Jan Tadeusz Masiel, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, volinik, mõned vähemusrühmad on liikmesriikides asunud sajandeid, samas kui teised on suhteliselt uued tulijad.

Üks traditsioonilisi vähemusrühmi on romid, kes põhimõtteliselt on asunud liidu riikides nii kaua, kui kirjutatud ajalugu mäletab. Kahjuks pean ütlema, et minu kodumaal Poolas, ehkki romisid ei diskrimineerita, jätab nende integreerumise ulatus palju soovida. Nad jagavad seda seisukohta. Ma usun, et romid vajavad rohkem riigi tuge. Eriti abi seoses kutseõppega ja hariduses üldiselt.

Liikmesriikidel peaks kõnealuse ja muude vähemusrühmade integreerimisel olema juhtiv roll. Siiski oleks meile meie pingutustes väga kasulik liidu ühine õigus. Pean silmas eriti uute islamiriikidest saabujate, kellel on raskusi Euroopasse integreerumisega, õiguste ja kohustuste määratlemist.

Mikel Irujo Amezaga, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (ES) Härra juhataja, sooviksin väljendada oma sügavat tänu härra Tabajdile töö eest selle suulise küsimuse ettevalmistamisel ja esitamisel, mida me siin täna arutame, samuti tema tohutu töö eest resolutsiooni koostamisel, mida me kahjuks ei aruta, kuid mida me kahtlemata saame arutada tulevastel täiskogu istungitel.

See resolutsioon on vajalik, sest on selge, et me peame leidma vähima kaitse taseme vähemusrühmadele Euroopa Liidus, see on midagi, mis meil praegu puudub.

Ma ei jaga voliniku Barrot' seisukohta, kes tihti peidab end Euroopa Liidu volituste puudumise taha selles küsimuses. On ilmne vastuolu nimetada Kopenhaageni kriteeriume, nimetada muid tüüpi õigusakte ja samal ajal, kui võib-olla puudub huvi või kui võib-olla ei olda piisavalt julge, peituda volituste puudumise taha selleks, et – ütleksime – mitte liikuda edasi vähemusrühmade kaitsega, sest meie ees seisab lõppkokkuvõttes igavene dilemma. Meil pole tegemist probleemiga, vaid pigem väljakutsega, mille Euroopa Liit peab vastu võtma ja seda teemat tuleks sellisena käsitleda.

Kathy Sinnott, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Härra juhataja, igas ELi liikmesriigis leidub inimeste rühmi, keda peetakse erinevaks, näiteks rahvuse, keele, riietumisstiili, mängitava muusika ja usutalituste tõttu. Kui inimesed kõnealuses riigis on omaks võtnud austuse iga inimese sisemise väärikuse vastu, siis nähakse neid erinevusi rikastavatena ja inimesi väärtustatakse. Tegelikult, kui inimväärikust peetakse väärtuslikuks, siis ei käsitleta vähemusi üldse negatiivselt. Siiski, paljudes riikides on see austus nõrk või puudub üldse. See toob kaasa diskrimineerimise, mille käigus vähemusi kiusatakse taga või jäetakse kõige vaesematesse tingimustesse.

Me nõuame Kopenhaageni lepingus, et kõik ELiga ühineda soovivad riigid peavad oma territooriumil rakendama kõigi austamise vähemalt vähimat vastuvõetavat taset. See põhimõte laguneb, kui me neid kriteeriume ignoreerime ja võtame liikmeks riike, kus inimesi marginaliseeritakse ja väärkoheldakse.

Näiteks Irimaal paigutati meie ühinemise ajal ja aastaid pärast seda paljud puudega lapsed ja täiskasvanud asutustesse kõige halvematesse tingimustesse.

Täna, vaatamata Kopenhaageni kriteeriumide kasutuselevõtule, on paljud haavatavad vähemused sarnastes jubedates tingimustes riikides, mis on hiljuti ELiga ühinenud või plaanivad seda teha. Neil juhtudel ilmselgelt ignoreeriti Kopenhaageni kriteeriume ja vähemuste kohtlemist ei peetud liikmeks saamisel takistuseks. See teeb tühjaks lepingu eesmärgi. Kui riik peab ELiga ühinemiseks täitma Kopenhaageni kriteeriumid oma inimeste kohtlemise osas, siis peaks olema võimalik liikmelisus peatada, kui ta seda ei tee.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Härra Tabajdi, me käsitleme siin rahvusvähemuste probleemi, kuid see tähendab peamiselt ungari rahvusvähemust. Tõepoolest, Ungari on koht, kus rahvusvähemused on viimastel kümnenditel peaaegu täiesti elimineeritud. Seda kinnitavad endise Ungari vähemuste ombudsmani, Jenö Kaltenbacha sõnad. Kõnealusel ajal on Ungaris elavate slovakkide arv langenud enam kui kolmesajalt tuhandelt kaheksateistkümmne tuhandeni. Laastatud slovaki vähemuse õpetamisel kasutatakse Ungari rahvusvähemuste koolides ainult ungari keelt. Slovaki keelt õpetatakse neis koolides neli tundi nädalas.

Slovakkias mingisugust kättemaksu ei harrastata ja Slovakkias elava ungari vähemuse olukord on võrreldamatult parem. Ungari vähemuse koolides on õppekeeleks ainult ungari keel. Slovaki keelt õpetatakse lisakeelena mõned tunnid nädalas. Kõigis Ungaris elavates slovaki kogukondades viiakse usutalitusi läbi ainult ungari keeles ja seda teevad vaid ungari preestrid. Teisest küljest teenivad ungari kogudusi Slovakkias vaid ungari preestrid.

Paradoksaalselt ei pööra siiski Euroopa Parlament hädasolevate slovaki, saksa, serbia ja muude vähemuste probleemidele Ungaris mingit tähelepanu. Korduvalt arutatakse ungari vähemuse marginaalseid probleeme, millega Slovaki valitsus niigi praegu arvestab. Alles täna kiitis valitsus selle protsessi osana heaks haridusseaduse muudatusettepaneku, tagades, et geograafilised nimed trükitakse vähemuste koolide õpikutes ungari või ukraina keeles. Ungari poliitikud ja parlamendiliikmed on need, kes rahvusprobleemide lahendamise kattevarjus suruvad pidevalt peale oma ideid autonoomsete lahenduste kohta, sealhulgas territoriaalne autonoomia. Viimati tegi Ungari president seda oma Rumeenia kolleegi Budapesti külastuse käigus ja talle sai osaks resoluutne keeldumine. Sellised hoiakud tuleb paljastada ja jõuliselt hukka mõista ka Euroopa Parlamendis.

Kinga Gál (PPE-DE). - (HU) Ajal, kui diskrimineerimisvastaste õigusnormidega kaitstud mis tahes muude sotsiaalsete vähemuste huve kaitstakse jõuliselt, on Euroopa õiguslik kaitse, rääkimata poliitilisest tahtest, väga tagasihoidlikud selles, mis puudutab traditsioonilisi rahvusvähemusi. Siiski pole nende vähemuste olemasolu Euroopa Liidus poliitiline küsimus, vaid fakt, ELis elab miljoneid inimesi, kes pole sisserändajad. Nad elavad Euroopa Liidu liikmesriikides, olemata kunagi lahkunud oma esivanemate maadelt. Lihtsalt juhtus nii, et kahekümnenenda sajandi sündmuste käigus nihkusid nende kodumaa piirid nende ümber, jättes nad maha – ja sellest hetkest saadik lahendamatu dilemmade ette. Kuidas peaksid nad säilitama oma identiteedi ja kogukonna, kuidas andma oma lastele turvalise väljavaate kahekümne esimese sajandi tulevikku? Peame lõpuks tunnistama, et nende kogukondade probleeme ei saa lahendada ainult universaalsete inimõiguste või diskrimineerimisvastaste normide kaudu. Need kogukonnad nõuavad õigustatult kõike seda, mida sarnase suurusega elanikkonna puhul Euroopa Liit peab enamuse hulka kuuluvate isikute õiguseks. Seepärast on vajalikud ELi õigusaktid ja seepärast on vajalik ELi abi. Neil kogukondadel on õigus arvates, et näiteks autonoomia, mis on toonud jõukuse ja arengu Lõuna-Tirooli vähemustele Itaalias, annaks ka neile soovitava lahenduse.

Kindlasti võiks erinevas vormis autonoomia, sealhulgas võib-olla territoriaalne autonoomia anda neile kogukondadele positiivse ja hallatava tuleviku. Selliseid kogukondi ei peaks müstifitseerima, vaid nende üle avalikult arutlema, sest kui selline valik saab anda positiivse lahenduse ühes liikmesriigis ilma selle riigi territoriaalset terviklikkust kahjustamata, siis võib ta sarnaselt olla lahenduseks ka muudes liikmesriikides. Nende vähemuste õigustatud nõudmised, mis tuginevad Euroopa Liidu aluspõhimõtetele ja praegusele tavale, ei saa olla ELis kahekümne esimesel sajandil tabuteemaks!

Bárbara Dührkop Dührkop (PSE). – (ES) Härra juhataja, on huvitav, et igal parlamendi ametiajal oleme me osutanud ühe või teise vähemusrühma olematule või üliõrnale õiguslikule ja sisulisele kaitsele liikmesriikides.

Viimaste idasuunaliste laienemistega on olukord paratamatult veel palju keerulisemaks muutunud.

Euroopa 27 liikmesriigis on enam kui 100 rühma, kui lisada rahvus- ja keelelised vähemused neile, kes on tekkinud hilisema sisserändega. Eraldi tuleks nimetada, ja juba on nimetatud,

romisid, rahvusrühma, kes on meie seas elanud sajandeid. Tal on oma iseloomujooned ja mis tahes vähemusrühmadest on ta kõige halvemas olukorras.

Volinik, meie jõupingutuste kahekordistamine, et saavutada nende rühmade järkjärguline integratsioon, kui mitte assimilatsioon, ja muuta see ühtsus mitmekesisuses reaalsuseks, on Euroopa ees seisev suur väljakutse. Mitte ilmaasjata ei viidata Lissaboni lepingus esimest korda Euroopa Liidu ajaloos selgesõnaliselt neisse vähemustesse kuuluvate inimeste õigustele ja nende väärtustele.

Iga sotsiaalne rühm on erinev. Liikmesriikide keelelis-ajaloolised vähemused ja nende tunnustatud ja vaieldamatu õigus kõnelda emakeeles ei ole üldse või on vähe seotud uute rändevoogudega, millel on oma määratlevad iseloomujooned.

Räägime siin lähtepunktina Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte hartast ja palume Euroopa Sotsiaalfondil pühendada vähemusrühmadele tähelepanu ja vahendeid.

Just äsja olime tunnistajaks 2008. aasta kui Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta lõppemisele ja ma usun, et see dialoog on alles alanud. Arvan, et me peaksime seda hoogu ära kasutama ja jätkama selle dialoogi laiendamist, et luua Euroopa tasandil kontrollimehhanismid vähemusrühmade kaitseks.

Lõpetuseks ütlen järgmist: meie liikmesriikidel on kohustus kaitsta ja säilitada tekkiva mitmekultuurilise Euroopa traditsioone ja väärtusi ning parlamendi kohus on luua ühises Euroopa raamistikus integratsiooni standardid, mis soodustavad rahumeelset koeksisteerimist.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Härra juhataja, igast kümnest Euroopa kodanikust üks on rahvusvähemuse liige. Paljud neist tunnevad end oma kodumaal kasulastena. Nad ootavad, et Euroopa Liit tagaks nende õigused ja aitaks parandada nende olukorda. Inimõiguste vallas on vähemuste kaitse üks Euroopa Liidu suuremaid tegematajätmissi. Ehkki õiguslik alus vähemuste tõhusaks kaitseks on olemas, puudub tihti poliitiline tahe nende jõustamiseks. Lissaboni lepingu ratifitseerimine võiks olukorda parandada, kuid iseenesest pole see mingi võluvits. Tähtis on, et olemasolevad institutsioonid töotaksid tõhusalt, ja eriti, et põhiõiguste agentuuris suurendataks vähemuste teema tähtsust. Mitmesugused vähemused peaksid seda positiivseks märgiks, kui uues komisjonis oleks volinik, kelle vastutusalasse kuuluksid ainuüksi vähemuste küsimused. See annaks selge signaali, et vähemused on samuti ühendatud Euroopa täieõiguslikud kodanikud. Euroopas ei tohi olla kasulapsi, sest ühes või teises mõttes kuulume kõik vähemusse.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Härra juhataja, tervitan tänutundega ja hindan kõrgelt traditsiooniliste rahvus- ja etniliste vähemuste ning Euroopasse sisserändajate kaitse teema päevakorda võtmist. Mul on väga kahju, et fraktsioonide vajaliku toetuse puudumisel lõpeb meie ühine arutelu täna ilma otsuseta ja et ikkagi pole võimalik heaks kiita ELi raamlepingut vähemuste kaitse kohta. Endise idabloki riikides oli mittesekkumise põhimõte ülimuslik. Pean vastuvõetamatuks, et ka Euroopa Liit jätab vähemuste probleemi lahendamise üksikute liikmesriikide pädevusse. Olen seisukohal, et president Traian Băsescu avaldused Budapestis, millega lükati tagasi Transilvaania ungarlaste õigustatud kollektiivsete õiguste ja autonoomia nõudmised, meenutavad kommunismiajastu diktaatorlikku seisukohta. Euroopa Liit on ka rahvus-, etniliste ja usuliste vähemuste ühine kodu ning just seepärast ei saa EL enam edasi lükata neile institutsionaalse, õiguslikult reguleeritud kaitse pakkumist.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Härra juhataja, meie kultuurid hõlmavad õigusriigi põhimõtet ja üksikisiku õigusi ning seega on õige ja asjakohane kaitsta vähemusse kuuluva

üksikisiku õigusi, kuid ohtlik oleks eraldi seadustada mitterahvusvähemuste kui kogukondade õigused.

Muude kui rahvusvähemuste puhul, ja ma räägin ainult neist, tuleb ühenduse tasandi lähenemisviisi tagasi lükata, sest see hävitab tingimata paljude Euroopa riikide sidususe. Seal, kus valitseb õigusriik, peab inimeste kooselamise viisi reguleerimine jääma riigi pädevusse. Kui selles küsimuses oleks enamus vähemuse vaenlane, siis seaks see demokraatia tõsiselt kahtluse alla.

Vaesuse või ohtudega silmitsi seistes põgenevad mõned inimesed nende päritoluriigist, et otsida varjupaika. Õigus varjupaigale on inimeste viis hääletada jalgadega. Õnneks on sellest saanud põhiõigus, kuid nagu iga õigusega, kaasneb sellega ka vastav kohustus. Käesoleval juhul on selleks kohustus nõustuda vastuvõtva riigi normide, keele ja tavadega.

Õigus varjupaigale on väärtuslik õigus, sest see on inimolendile kuuluv õigus. Isegi, kui kuulute vähemuse hulka, ei legitimeeri see kogukonna õiguse loomist. Teie ülim lojaalsus peab alati kuuluma riigile, kuhu te asute. Illusioon on uskuda, et kõrvutades erinevate mälestustega ajutised kogukonnad, on võimalik luua riiki. Aja jooksul loob see ainult ükskõiksuse välja või lahinguvälja.

Te peate kas armastama vastuvõtjariiki või välja astuma. See on kohustus, mis sünnib vabadusest tulla ja minna.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE) . – (RO) Sooviksin avaldada toetust vähemuste kaitsele ja nende kultuuri, keele, traditsioonide ja tavade austamisele. Ma usun, et kõik liikmesriigid peaksid erinevates valdkondades lisama viited vähemuste kaitsele oma siseriiklikesse õigusaktidesse.

Sellega seoses olen arvamusel, et Rumeenia õigusaktid on selles küsimuses eriti hästi koostatud ja võivad olla muudele liikmesriikidele eeskujuks. Selle väite tõestuse toetuseks on isegi kaasliige siin parlamendis, keda ma väga austan, kes sündis, kasvas ja õppis Transilvaania ungarlaste kogukonnas ning esindab nüüd edukalt Ungarit parlamendis. Siiski, vähemuste kaitse ei tohi jõuda liialdusteni, nagu näiteks kollektiivsed õigused, autonoomia ja enesemääramise edendamine, sealhulgas territoriaalne edendamine.

Ma ei arva ka, et oleks hea jagada vähemusi erinevatesse kategooriatesse, sest see võib viia mõttele, et neid kategooriaid tuleb kohelda erinevalt. Kõiki kodanikke tuleb kohelda võrdselt ja neil peavad olema samad õigused ja kohustused kogukondade suhtes, kus nad elavad. Detsentraliseerimine ja kohalik autonoomia siseriikliku õiguse kohaselt kajastab paljuski kõiki kodanike unistusi, sõltumata nende kodakondsusest või rahvusest. Pole normaalne pakkuda arutelu teemaks mõisteid, mis pole veel praeguses rahvusvahelises õiguses sätestatud ja mis pole liikmesriikide tasandil vastuvõetavad. Samuti pole meil vaja heaks kiita Euroopa Nõukogu sätteid.

Eraldi tuleb nimetada romi vähemust. Usun kindlalt, et ühised ELi programmid, eriti hariduses, kiirendaksid oluliselt romide integreerumist.

Lõpuks sooviksin teile meenutada, et iga rahvas, ükskõik kui suur, on Euroopa 500 miljoni kodanikuga võrreldes vähemus.

Monika Beňová (PSE) . – (SK) Vähemuste kaitse on vaieldamatult üks tähtsamaid põhimõtteid ja minu kodumaal, Slovaki Vabariigis, on vähemustele tagatud tõesti erakordselt kõrge kaitse standard. Rahvusvähemustest rääkides võib öelda, et see standard

on samuti tagatud kultuuri- ja haridusautonoomia kujul, sest meie suurimal rahvusvähemusel on oma ülikool.

Siiski olen põhimõtteliselt vastu arutelu alustamisele territoriaalse autonoomia teemal, sest pean seda väga tähtsaks poliitiliseks ja õiguslikuks küsimuseks ning samuti sellepärast, et pean seda inimlikus mõttes väga murettekitavaks. See võib põhjustada tohutuid inimlikke kannatusi. Arutelu alustamine territoriaalse autonoomia üle võiks ka fundamentaalselt ohustada Euroopa Liidu ühtsust ja edukat arengut.

Lõpetuseks, volinik, kuna te rääkisite austusest – jah, on täiesti asjakohane, et ühiskonna enamus peaks oma vähemuste suhtes üles näitama suurimat austust, kuid ma arvan, et tervelt toimivas ühiskonnas peaksid vähemused kõnealust ühiskonda samavõrd austama.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). - Härra juhataja, ma sooviksin tänada härra Tabajdit tema suurepärase töö eest. On kahetsusväärne, et me ei saa lõpetada oma arutelu resolutsiooniga.

Olen kindlalt veendunud, et vähemuste õigused peavad saama *acquis communautaire*'i osaks. Kahjuks on komisjon selles valdkonnas mis tahes meetmete väljapakumise suhtes väga põiklev. Peaksime meeles pidama, et vähemuste õigused on inimõiguste lahutamatu osa ja seepärast peavad meie standardid olema võimalikult kõrged. Ärgem unustagem, et vähemuste austamine ja kaitse on üks Kopenhaageni kriteeriume. Komisjon ei kohalda neid kriteeriume asjakohaselt isegi laienemisprotsessis.

Me oleme valmis tegema järeleandmisi lootuses, et olukord hiljem paraneb, kuid pärast ühinemist puuduvad ikkagi hoovad selle küsimusega tegelemiseks, nagu volinik Barrot eelmisel kuul märkis. Me oleme välja töötanud ühise Euroopa Liidu standardi vähemuste õiguste valdkonnas ning see peab olema absoluutselt kohustuslik.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Täna väga, härra juhataja. Euroopa Liidus on mõned poliitikavaldkonnad, kus kehtivad topeltstandardid. Kopenhaageni kriteeriume vähemuste õiguste kohta kohaldatakse ühinevate riikide suhtes, nagu me täna juba kuulsime, kuid needsamad õigused puuduvad ühenduse õiguses. Kui Euroopa rikkus peitub kultuuride mitmekesisuses ja keegi ei taha näha väikerahvaste kultuuri ja keele kadumist, siis rahvusvähemused vajavad veelgi enam kaitset, sealhulgas õiguslikku kaitset. Uutes liikmesriikides on sotsialistliku internatsionalismi pakutud näiline kaitse kadunud ja rahvustunded on tugevnenud. Lisaks ilmnevad uutes liikmesriikides tihti mitmesugused rõhuva natsionalismi vormid, eriti kuna isegi Kopenhaageni kriteeriumid pole enam siduvad. Tihti oleme tunnistanud assimileerimispüüdluste tugevdamisele, seda väidetavalt vähemuse enda huvides. Kahjuks on see poliitiline tööriist, mida tihti kasutavad populistlikud parteid, et enamust vähemuse vastu ässitada.

Sisemiste õiguslike standardite loomine vähemuste õigusliku staatuse kaitseks on vältimatu. Need standardid peavad järgima Euroopa head tava, lähtudes mitmesugustest omavalitsuse vormidest, mida pole vaja paljastada või tagasi lükata mingisuguse poliitilise kuriteona. Pigem tuleks subsidiaarsuse põhimõtet laiendada, et lubada vähemustel oma asju ise otsustada. Võib-olla on selles osas kasu avatud koosõlastusmeetodist, kuni õiguslik alus on loodud. Esitaksin volinikule järgmise küsimuse: kas seda võimalust, seda meetodit oleks võimalik kasutada vähemuste õiguslikule staatusele lahenduse leidmiseks. Lõpuks sooviksin tänada härra Tabajdit tema suurepärase töö eest kõnealuses valdkonnas.

Corina Crețu (PSE) . – (RO) Euroopa tasandil on meil sidus normide, kriteeriumite ja soovitude kogum, mis tagab rahvusvähemustesse kuuluvate kodanike kaitse, ja Euroopa

Liidus on nende rikkumise juhtumid küllaltki harvad. Rumeenia on oma vähemustele andnud rahvuslikud õigused, mis lähevad asjaomastest Euroopa standarditest kaugemale. Tõepoolest, selle elavaks tõestuseks on ungari rahvusest Rumeeniat esindavate Euroopa Parlamendi liikmete viibimine siin saalis.

Euroopa rahvustevahelise harmoonia jaoks on inimõiguste austamine elutähtis, kuid peatada tuleb mis tahes separatistlikud pürgimused, mille on käivitanud rahvuste õigusliku olukorra halvenemine. Euroopa projekt tähendab integratsiooni ja mitte rahvuskriteeriumite alusel loodud enklaave.

Samuti on mul tunne, et me peaksime rohkem tähelepanu pöörama rahvusvähemuste olukorrale ELi naaberriikides, seda enam, kui see hõlmab mõnede liikmesriikide samast rahvusest kodanikke. Selle üheks näiteks on rumeenlased Ukrainas, Serbias ja Moldova Vabariigis, kes on ilma jäetud põhiõigustest ja allutatud intensiivsele assimileerimisprotsessile.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Härra juhataja, ELis on mitu näidet keeltest, mida räägivad ajaloolised Euroopa rühmad, mida ei saa parlamendi aruteludel kasutada, sest neid ei tunnustata riigikeeltena. See on esindusdemokraatia kaotus.

Üheks näiteks on baski keel euskera, mis pole vähemuse keel, vaid ametlik keel, vähemalt Baskimaa lõunaosas, mida halduslikult peetakse Hispaania riigi osaks. Siiski, sama ei kehti – ja palun, volinik, ärge võtke seda isiklikult – Baskimaa põhjaosas, mis on liidetud Prantsuse riigiga, mille president teatas ÜRO peaassambleel, et rahvuste identiteetide ja keelte eitamine tähendab külvata alanduse seemneid ja et ilma selle austuseta ei tule maailmas rahu. Sellele vaatamata puudub baski, korsika, bretooni või oksitaani keelel vähimgi ametlik tunnustus, samuti ei toetata neid tagamaks, et nende kasutamist austatakse ja julgustatakse.

Seetõttu palun Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametil olla valvel ja teha tööd, tagamaks et liikmesriikides ei rikuta ühegi Euroopa rahvuse õigust kasutada oma emakeelt ega diskrimineerimata selle kodanikke ja et kõiki rahvuskeeli käsitletak nende vastavatel territooriumidel ametlikena.

(Esineja jätkas baski keeles)

Eskerrik asko jaun-andreok zuen laguntzagatik Europako hizkuntza guztien alde.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE). - Härra juhataja, ma tervitan käesolevat arutelu, seda enam, et nagu Euroopa ajalugu näitab, võivad kriiside ajal rahvuslikud pinged muidu rahuliku olukorra tormiliselt lõkkele puhuda. Sooviksin uskuda, et käesoleva arutelu algatajate eesmärk on rõhutada Euroopa projekti suuremeelseid põhiväärtusi ja tegelikkust, sest Euroopa Liidu tegelikkus tähendab tegelikult maailma parimat vähemuste kohtlemise standardit. Seepärast peaksime valjult kuulutama, et parlament ei nõustu ei praegu ega tulevikus mis tahes lõhestavate sammude või äsjanimetatud standardite madaldamisega.

Nagu volinik Barrot rõhutas, on kõigis liidu liikmesriikides selge ja enamasti ametlik õiguslik raamistik, mis tagab meie kultuurilise mitmekesisuse kaitse. Siiski, kas on meie mitmerahvuselise ühiskonna jätkusuutlikkuse sisukohalt kõrgharidusele mingit alternatiivi? Praktilise elu näited tõestavad, et haridusega seotud küsimuste lahendamine on ühenduse jõulise arengu mootoriks. Haridus on loomu poolest pigem ühendav kui lahutav. Tegelikult õpetab see meile, et oleme kõik kellegi teise suhtes vähemuses. Babeş-Bolyai Ülikool Rumeenias, Transilvaania linnas Clujis, on näide mitmekultuurilisest ülikoolist, mida ikka

ja jälle on esile toonud Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon positiivse näitena kultuuride ja rahvuste vahelistest headest suhetest.

Vajadusel on vähemuste keeles antav kõrgharidus osa riiklikust haridussüsteemist. Lubage siinkohal tuua näiteks Sapientia Ülikooli Rumeenias.

Need positiivsed näited ei tähenda siiski, et võiksime pilgu mängulaualt tõsta, me peame olema teadlikud, et meie ees seisab võib-olla kõige keerulisem küsimus: romi kogukonna raske olukorra leevendamine kogu Euroopas. Usun, et kõige tõhusam viis selle tohutult keerulise Euroopa probleemi pikaajaliseks lahendamiseks on hariduse kaudu. Sooviksin väga näha sisulist arutelu selle üle, kuidas Euroopa kavatseb kasutada ära meie unikaalset haridussüsteemi selleks, et jääksime ühtseks oma mitmekesisuses.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Euroopa Nõukogu on institutsioon, mis tegeleb inimõiguste austamise teemaga. Vähemuste õigused ja kaitse on vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele liikmesriikide pädevuses. Traditsioonilised ja rahvusvähemused, ümberasujatest vähemused ja sisserändajad peavad järgima oma asukohaks oleva liikmesriigi siseriiklikke õigusakte.

Ma usun, et uute ümberasujatest vähemuste integratsioon ei peaks olema praegu ELis koostatava ühise sisserändepoliitika osa. Seda poliitikat saab määratleda alles pärast seda, kui ELis kaovad praegused piirangud tööjõu vabale liikumisele liikmesriikidest, mis ühinesid Euroopa Liiduga pärast 2004. aastat.

Ümberasujatest vähemuste kaitse on osa sotsiaalse Euroopa edendatavatest põhimõtetest. Viisakate töötingimuste tagamine kõigile Euroopa kodanikele sõltumata sellest, millisest liikmesriigist nad on pärit, tagab neile väärika elatusaseme. Euroopa sotsiaaldemokraadina toetan Euroopa seadusliku sisserände raamistiku arendamist, kuid ma propageerin jõuliselt eelkõige Euroopa Liidu põhiprintsiipide järgimist kõigi Euroopa kodanike osas.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (HU) Kahjuks on täna otsuse projekt esitatud parlamendile vaid küsimuse vormis. Traditsiooniliste rahvusvähemuste ja kogukondade esindajad on püüdnud veenda enamust rahumeelsete parlamentaarsete vahendite kaudu selles, et mis oli hea Euroopa Liidu 14 liikmesriigile, on hea kogu ELi territooriumil. Traditsioonilised rahvusvähemused leidsid end uuest riigist mitte enda süül, olemata lahkunud oma sajanditevanuselt kodumaalt. Keegi ei küsinud neilt, kas nad soovivad muuta kodakondsust või võtta omaks uue ametliku keele. Need traditsioonilised rahvusvähemused on oma vastavate asukohamaade kõige lojaalsemad kodanikud. Vaatamata sõdadele, majanduskriisidele, sisepoliitilisele võitlusele ja assimileerimisele ei hüljanud nad oma esivanemate põlist ja siiski uut kodumaad. Nende lojaalsus on jäänud murdumatuks. Just seetõttu on mõistetamatu, et suurte riikide mitme tosina miljoni suurune elanikkond peaks kartma mõnda sadat tuhandet või kõige enam poolt miljonit vähemuse liiget.

Mitmesugused Euroopa Liidus eksisteerivad omaavalitsuse vormid, näiteks territoriaalne ja kultuuriline autonoomia, tulenevad enamuse ja vähemuse vahelise konsensuse poliitikast ja pole nõrgestanud asjaomaste riikide või Euroopa Liidu majanduslikku, poliitilist või sotsiaalset võimsust. Minu kodumaa, Rumeenia, on praegusel kujul eksisteerinud alates 1920. aastast. 1930. aastal oli 28% selle territooriumi elanikest mitterumeenlased; tänaseks on see osakaal langenud 10 protsendini. Lisaks Rumeeniale on mitmel teisel liikmesriigil sarnased mured. On seadused ja õigused, kuid nende rakendamist ei saa tagada, ehkki keeleline, rahvuslik ja piirkondlik mitmekesisus on Euroopa väärtus. Seepärast on tähtis

koostada olemasolevate edukate ELi näidete alusel suunised, mis on vastuvõetavad kõigile ja ei kahjusta riikide territoriaalset terviklikkust.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Täna väga, härra juhataja. Volinik, daamid ja härrad, esmalt sooviksin väljendada oma heameelt, tervitades Csaba Tabajdi algatust, mille eesmärgiks on parandada vähemuste olukorda Euroopa Liidus. Ehkki silmapaistvad näited, nagu Lõuna-Tirol või Ahvenamaa saared, tõestavad, et Euroopa Liidus peetakse rahvusvähemusi väärtuseks ja võimaluseks, siis Ida-Euroopas kohtame kahjuks ka vastupidist suhtumist, mõnikord isegi riigimeeste kõnedes. Just seetõttu peame jõuliselt olema vastu avaldustele, mis lõplikult ja jäävalt välistaksid rahvusvähemuste autonoomiaõuded, viidates Euroopa Liidu normidele. Seepärast peame esinema kindlameelselt ja kuulutama, et rahvusvähemustel on õigus autonoomiale kui ühenduse tasandil vähemuste õiguste realiseerimise vormile ja et me peame need põhiõigused tagama ka Euroopa Liidu õigussüsteemi kaudu. Seepärast toetan täielikult kõikehõlmava vähemuste õiguste kaitse normistiku väljatöötamist Euroopas. Suur tänu.

Michl Ebner (PPE-DE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tänane on väga rõõmus sündmus ja tunnustus selle eest koos minu tänuga kuulub eriti fraktsioonidevahelise tööühema esimehele ning vähemuste eestkõnelejad härra Tabajdile.

Kõnelen täna Itaalia keeles, mis on riigikeel ja mitte minu emakeel. Teen seda konkreetsel põhjusel: Itaalias elab palju erinevatest riikidest pärit ja erinevast rahvusest vähemusi. Täna soovin kasutada seda esinemist, ja samuti väita, et rahvusvähemus pole rahvusvähemus vaid enda jaoks, vaid peab kogema solidaarsust, et anda neile vähemustele hääl siin parlamendis. Samuti soovin öelda välismaal elavatele Itaalia vähemustele, et vastasel korral poleks neil seda võimalust.

Härra Barrot rääkis täna mittediskrimineerimisest. Ma usun, et mittediskrimineerimisest ei piisa, sest me peame saavutama võrdsed õigused ja need realiseeruvad ainult siis, kui meil on vähemused ja me osutame neile märkimisväärset abi enamusega võrdsele tasemele jõudmiseks. Seetõttu vajame teatud olukordades positiivset diskrimineerimist. See, ma usun, on uus idee, idee, mis vajab teostamist.

Euroopa Liidul on teatud pädevus. Rakendades Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 21 ja 22 ja Lissaboni lepingu artiklit 2, jõustuvad loodetavasti need võimalikult kiiresti, koos Kopenhaageni kriteeriumide ja väikese annuse paindlikkuse ja seadusandliku kujutlusvõimega, suudaksime ära teha palju suuri asju. Soovin eriti nimetada Lissaboni lepingu artiklit 2 isikute õiguste kaitse kohta, ja siin kuulub eriline tänu endisele välisministrile, härra Frattinile, kes andis selle lisamise otsustava panuse.

Me loodame rühmade õiguste kaitsele: see on meie eesmärk. Arvestades, et Euroopa Liidus on 168 vähemusrühma ja Euroopa mandril umbes 330, on siin mandril selles olukorras 100 miljonit meie kaaskodanikku. Meie Lõuna-Tirolis oleme saavutanud taseme, mida ilmselt annaks parandada, kuid mis sellegipoolest on väga, väga hea. Kui kuulen siinsetelt parlamendiliikmetelt või enamuse esindajatelt, et nende vähemusi koheldakse hästi, siis kahtlen selles pisut. Parema meelega kuuleksin, et nende vähemuste esindajad ütleksid, et neid koheldakse hästi.

Meie peame Euroopa Liidus mõistma, et vähemused on lisaväärtus, sild kultuuride, rahvaste ja riikide vahel. Peame töötama, sihiks ühtsus kultuuride mitmekesisuses.

Katrin Saks (PSE). - Austatud kolleegid. Keeleline ja kultuuriline mitmekesisus, mida me hindame kui Euroopa Liidu rikkust, muutub sageli probleemiks liikmesriikide tasemel.

Eriti piirkondades, kus ajaloo keerdkäikude tõttu on nihkunud piirid või hoopiski vähemusest on saanud enamus ja enamusest vähemus, nii nagu ka minu kodumaal Eestis. Ja siis on see ühele riigile tõepoolest erakordselt suur väljakutse.

Euroopa Liidu tasemel on aga väga oluline, et ei kasutataks topeltstandardeid. Kopenhaageni kriteeriumitest, mida eelkõnelejad on juba mitmel pool nimetanud mitmes kõnes ja mida uued liitujad täitma pidid, oli juba juttu, aga samas teadsime me väga hästi, et neid samu kriteeriume, neid samu nõudmisi – olgu või hariduslikke nõudmisi – ei täideta mitmel pool vanades liikmesriikides. On erakordselt oluline, et kõiki riike koheldakse ühtemoodi, et minimaalsed standardid kehtivad kõigile.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE) . – (RO) Esiteks, ma ei usu, et Euroopa Liit vajaks ühist vähemuste poliitikat. Oleme kohustatud tagama võrdsed õigused kõigile Euroopa kodanikele nende rahvuslikust taustast sõltumata. Teisest küljest, kui need, kes arutelu teemaks oleva küsimuse esitasid, tõesti soovivad selles valdkonnas Euroopa poliitikat, siis võin neile kinnitada, et näiteks Rumeenia õigusakte viib siin pidada hea tava näidiseks.

Rumeenial on võib-olla Euroopa kõige suuremeelsemad ja kaasaegsemad rahvusvähemusi käsitlevad õigusnormid. Neil on ulatuslikud poliitilised ja sotsiaalsed õigused, identsed nendega, mis on kõigil kodanikel. Olulise suurusega vähemustel, näiteks ungarlastel, on õigus emakeelsele haridusele kõigil tasemetel. Vähemuste esindajatel on õigus kohtadele parlamendis, isegi kui nad pole saanud vajalikku arvu hääli. Tegelikult on ungari vähemuse partei, millele siin on osutatud täna ja eileõhtusel arutelul, osalenud Rumeenia valitsuses 12 aasta jooksul üheksateistkümnest, mille jooksul Rumeenia on olnud demokraatlik riik.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE) . – (RO) Toetada tuleb igat liiki vähemusi, mitte ainult nende unikaalse identiteedi, väärtuste, traditsioonide ja keele säilitamisel, vaid ka kultuuri arendamisel. Minu arvates on Rumeenia, mis on suveräänne unitaarriik, mis tahes vähemuse liikmete õiguste austamisel eeskujuks.

Tervitan kaasliikmete edusamme, samuti nende jätkuvat muret etniliste, traditsiooniliste või rahvusvähemuste kaitse pärast. See on loogiline ja tervitatav lähenemisviis. Siiski, enamuse ja vähemuse vaheliste suhete osas sooviksin juhtida teie tähelepanu kahele aspektile: 1) olen seisukohal, et sellistesse meetmetesse ei peaks olema kaasatud vaid vähemuse liikmed, vaid vähemuste küsimustega peavad samavõrd tegelema ka enamuse liikmed, just selleks, et toetada ja kaitsta seda, mida me nimetame ühtsuseks mitmekesisuses, mis toimib Rumeenias. 2) Arvan, et vähemused peaksid võrdselt muretsema enamuse staatuse pärast, sest need kaks moodustavad, kuid ainult üheskoos, selle ühtse terviku, mis aitab kaasa mis tahes ühiskonna loomulikule arengule.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE) . – (RO) Käesoleva arutelu osana sooviksin märkida, et rahvusvähemused tekitavad palju kära, sest neil puuduvad argumendid, mis toetaksid kõigi õiguste andmist, mida nad nõuavad. Sooviksin algetada loosungi: „kära tegemisest pole kasu ja kasu ei tee kära”.

Euroopa Liidu õigus ei saa ainult kaitsta vähemusi ja panna rahvusrühmi halvemasse olukorda, sest me kõik võimaldame positiivset diskrimineerimist. Sooviksin tuua näite, kus tegelikkus läheb esitatavate väidetega vastuollu. Mõned inimesed on väitnud, et Rumeenias ei austata hariduse valdkonnas ungari vähemuse õigusi ja kuna ma ise olen haridusvaldkonna taustaga, siis sooviksin tuua näiteks Rumeenia ülikoolid, mis järgivad vähemuste kohtlemise Euroopa standardeid.

Alexandru Nazare (PPE-DE) . – (RO) Käesoleva arutelu osana sooviksin juhtida tähelepanu Serbias Timoci orus elavate rumeenlaste usuliste õiguste olukorra halvenemisele. Me räägime siin enam kui 100 000 rumeenlasest koosnevast kogukonnast.

Sooviksin kasutada võimalust väljendada muret Serbia linna Negotini linnanõukogu otsuse pärast lammutada rumeeniakeelse õigeusu kiriku vundament, ehkki preester Boian Alexandru oli saanud kõik vajalikud load. See oleks Serbias elavate rumeenlaste teine kirik. Tema julguse eest esimese kiriku ehitamisel mõisteti isa Alexandrule kaheaastane tingimisi vangistus. Sooviksin rõhutada, et Serbia on vastavalt stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu artiklile 5 kohustunud austama inimõigusi ja kaitsma rahvus- ja usulisi vähemusi.

Sooviksin lõpetada väljavõttega isa Alexandru kirjast, milles ta väljendab lootust, et Serbia asutused ei lammuta kirikut, kus teenistusi hakatakse pidama rumeenia keeles. Ma tsiteerin: „... aidata ka meil saavutada need õigused riigis, kus me elame – Serbias, nii et meil oleks vähemalt oma kirik ja kool ning et me saaksime rääkida rumeenia keeles.”

Adrian Severin (PSE). - Härra juhataja, Euroopa Liidul puudub pädevus asjaomaste liikmesriikide rahvusvähemuste staatuse küsimuses. See pole probleem, siiski arvestades, et kõik Euroopa Liidu liikmesriigid on ka liikmed Euroopa Nõukogus, organisatsioonis, mis on selle küsimusega tegelemiseks sobivas seisus ja heade kogemustega. Euroopa Nõukogu tegevuse dubleerimine oleks kahjulik meie poolt vähemuste osas tehtava töö rakendusala suhtes ja looks vaid segadust ning frustratsiooni.

Teiseks, mulle teeb muret asjaolu, et meie lähenemisviis vähemustele rõhutab liiga palju lahendusi, mis võib-olla olid rakendatavad kümnendite ja sajandite eest. Ma usun, et ka selles valdkonnas on parem, kui me arendaksime oma kujutlusvõimet rohkem kui mälu.

Lõpuks, selle asemel, et peatuda juba käsitletud valdkondadel, teeks Euroopa Liit paremini, kui töötaks välja kultuuriliste õiguste piiriülese kaitse kontseptsiooni mandril, kus iga rahvuslik-kultuuriline kogukond on ühtlasi ka vähemus.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Praeguses ülemaailmses globaliseerumise ja liikumisvabaduse õhkkonnas arvan, et täna õhtul siin väljendatud ideedel territoriaalse halduse kohta ei ole mingit mõtet. Arvan, et Hispaanias ja Itaalias elab enam kui miljon rumeenlast, kuid ma ei näe põhjust, miks nad peaksid neis riikides paluma territoriaalset autonoomiat.

Ma usun, et Euroopa Parlamendi tasandil komisjoni või allkomisjoni loomine vähemuste õiguste jälgimiseks oleks suurepärane idee, ja sellega rakendataks Euroopa poliitikat kõnealusel tasandil või lõppkokkuvõttes teatud menetlusi vähemuste õiguste austamiseks. Ma ei arva, et Rumeenia oleks kunagi keeldunud ühegi Euroopa riigi presidendi visiidist, ja siiski – taaskord – on sellised kuulujutud siin ringelnud. Ma usun, et Rumeenia on heaks eeskujuks väga paljudele Euroopa Liidu riikidele.

Iuliu Winkler (PPE-DE). - (HU) Suur tänu, härra juhataja, Euroopa Liidu territooriumil elavad rahvusvähemused rikastavad liitu. Euroopa Parlament peab asuma rahvusvähemuste kaitsel juhtrulli, algatades tõsise arutelu vähemuste õigusliku staatuse küsimuses. Parlament peab võtma endale ülesandeks kõigile liikmesriikidele siduva raammääruse väljatöötamise ja vastuvõtmise. Selline raammäärus teenib tõeliselt vähemuskogukondade huve vaid siis, kui subsidiaarsuse põhimõtet arvestades on selles sätestatud asjaolu, et vähemuskogukondadele asjakohase staatuse andmise viisiks on mitmesuguste enamuse ja vähemuste vahelisele konsensusele rajatud autonoomia vormide vastuvõtmine.

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Jah, vähemusi tuleb austada ja nende õigused peavad ELi liikmesriikides olema õiguslikult tagatud. Kultuurilist ja keelelist mitmekesisust tuleb säilitada, kuna see on tervelt toimiva liidu aluseks. Siiski ei luba me vähemuse seisundil põhinevatel rühmadel edendada omavalitsuslikke huve, mis tihti seavad kahtluse alla riikide territoriaalse terviklikkuse põhimõtte ja mis lisaks sellele tihti tulenevad minevikus tehtud otsustest sündinud ebaõigluse tundest.

Rahvusel põhinev territoriaalne autonoomia, mis lisaks sellele ei põhine ühtlusel, vaid tihti enamuse liikmete vähemuse staatuse poliitilisel kuritarvitamisel teatud mikropiirkonnas või kogukonnas, on oht rahulikule elule ja koeksisteerimisele Euroopa Liidus.

Christopher Beazley (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, mul on volinikule kaks küsimust.

Käesoleva arutelu käigus on paljud parlamendiliikmed ja kolleegid rääkinud topeltstandarditest, vanade ja uute liikmesriikide ebavõrdsetest kohustustest. Milliseid meetmeid võtate te vanade liikmesriikide, s.o 15 liikmesriigi suhtes, kes Kopenhaageni lepingut ei järgi?

Minu teine küsimus puudutab meie mandril elavaid usulisi vähemusi, juute ja moslemeid: mis meetmeid rakendab komisjon nende usu, seaduste ja eluviisi kaitseks?

Csaba Sándor Tabajdi, küsimuse esitaja. – (FR) Härra juhataja, volinik, esimene vastamist vajav küsimus on, kas rahvusvähemuste teema on või ei ole riikide ainupädevuses.

Ma arvan, et ei ole, sest kui inimõiguste küsimus pole Euroopa Liidu liikmesriikide siseasi, siis pole seda ka rahvusvähemuste õiguste küsimus. See muidugi nõuab selgitamist. Jugoslaaviat pommitati, sest albaanlaste õigusi rikuti, seega miks mitte väljenduda selles küsimuses selgelt.

Teiseks, miks oli enne ühinemist olukord uutes liikmesriikides parem kui praegu ?

Kolmandaks tõstatas härra Beazley küsimuse topeltstandarditest. On tõsi, et vaatamata probleemidele on ungari kogukonna olukord Rumeenias parem. Rumeenias on probleeme, kuid olukord on parem kui Alsace'is või Bretagne's. Miks topeltstandardid?

Neljandaks rääkigem territoriaalsest autonoomiast. Soome Ahvenamaa saartel ja Lõuna-Tiroolis Itaalias on piirkondlik autonoomia tõesti riiki stabiliseerinud. Hispaanias on autonoomsete regioonide süsteem väga heaks näiteks, vaatamata mõnedele baski ekstremistidele, kes väärivad meie hukkamõistu.

Lõpuks, härra juhataja, peab ütleva, et mittediskrimineerimine ja võrdne kohtlemine on ebapiisavad vähemuste halvema olukorra tasakaalustamiseks. Lõppkokkuvõttes on rahulolevad vähemused Euroopa riikide stabiilsuse tegurid. Nagu Henrik Lax ütleva alati, et õigesti teostatud poliitika maksab alati dividende. Selline on reaalsus ja ma sooviksin tänada teid arutelu eest.

Jacques Barrot, Euroopa Komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, olen väga tähelepanelikult kõiki esinejaid kuulanud ja mind liigutab kirm, mis mõnesid seisukohti tagant tõukab.

Härra Tabajdi loetles just terve rea probleeme. Olen väga hästi teadlik sellest, et need probleemid eksisteerivad, kuid pean taaskord, ja kahjuks midagi muud ma teha ei saa, tuletama teile meelde, et rühmade, rahvusvähemuste kui rühmade kaitse ei ole ELi pädevuses, isegi mitte Põhiõiguste Ameti pädevuses.

Siiski uurib minu pealekäimisel amet rahvuslikku ja rassilist diskrimineerimist, kui koostab oma 2007. aasta raportit rassismi kohta, kuid ma kordaksin, et aluslepingud ei anna selles valdkonnas pädevust – ei Euroopa Liidule, komisjonile ega ametile.

On nimetatud avatud kooskõlastusmeetodit, kuid ka see meetod nõuab, et meil oleks pädevus. On täiesti selge, et kui nõukogu peaks oma seisukohta muutma, siis võiks see avada teisi teid, kuid esialgu pöörame ise erilist tähelepanu võitlusele diskrimineerimisega, mis võib eriti mõjutada vähemuste liikmeid.

Siin tuleb asi täiesti selgeks teha. Meil on vahendid diskrimineerimisega võitlemiseks ühenduses. Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 13 on õiguslikuks aluseks kahele direktiivile: 29. juuni 2000. aasta direktiivile, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust, ja 27. novembri 2000. aasta direktiivile, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel.

Seepärast on sellest vaatepunktist tegelikult olemas tahe võidelda vähemusrühmadesse kuuluvate kodanike vastase diskrimineerimise kõigi vormide vastu. Lisaks sellele viib Põhiõiguste Amet minu palvel läbi väga põhjaliku kõigi nende diskrimineerimise vormide uuringu.

See on kõik, mis ma võin öelda. Kaugemale ma minna ei saa, sest meil puuduvad õiguslikud vahendid. Liikmesriigid ei võimalda neid meile.

Sellele vaatamata on näiteks romide olukord Euroopa Liidus tegelikult laiduväärne ja nende integratsioon on tähtis prioriteet nii liidule kui ka komisjonile, nagu kinnitati taaskord 16. septembril esimesel Euroopa romide tippkohtumisel, kus ma osalesin koos härra Barroso ja härra Špidlaga. Selle tippkohtumise järel koostab härra Špidla Euroopa romide platvormi. See paindlik struktuur võimaldab meil ELi tasandil oma ülesannete kõrgusele tõusta. Siiski peame olema ka ettevaatlikud, sest komisjoni arvates töötaks rahvusel põhinev lähenemisviis enesele vastu.

Sooviksin lõpetuseks öelda, et täna siin räägitu on mind liigutanud. On täiesti selge, et Euroopa Liidu tegelik tugevus peitub selle vähemuste ja enamuste vahelise konflikti probleemi lahendamises igas konkreetses riigis, kuid samuti on tõsi, et Euroopa Liit on praegu rahvusriikide föderatsioon, mis tähendab, et meil on raske kaugemale minna.

Sellele vaatamata ei takista miski riike mitteametlikult head tava või parimaid tavasid vahetamast. Olete osutanud väga heale tavale mõnedes uutes liidu liikmesriikides ja ma ei kahtle, et sellist head tava võib kasutada inspirtsiooniallikana muudel sarnastel juhtudel.

Seda, härra juhataja, tahtsin ma öelda ja mul on kahju, et ei saa anda teile paremat vastust, kuid lõppkokkuvõttes olen kohustatud lähtuma sellest, mis Euroopa Liit oma olemuselt tegelikult on. Sellele vaatamata rõhutasin veelkord, et vähemusrühma kuuluvate isikute diskrimineerimise korral võite olla kindlad, et ma seisan vankumatult, sest minu kindel siht on tagada selle mittediskrimineerimise austamine, mille ma loodan, et põhiõiguste harta pärast Lissaboni lepingu ratifitseerimist väga tugevalt institutsionaliseerib.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Genowefa Grabowska (PSE), kirjalikult. – (PL) Mitte ükski riik kaasaegses Euroopas ei eita vähemuste õigusi. Vastavalt ELi motole „ühendatud mitmekesisuses” ehitame

mitmekultuurilist Euroopat – Euroopat, kus rahvusvähemused eksisteerivad koos suurte monoliitsete riikidega ja neil on täielikud poliitilised ja kodanikuõigused. Näib, et Euroopa on selles osas ühel meelel. Kindlasti ei saavuta tänapäeva poliitikamaailmas edu keegi, kes seab kahtluse alla vähemuste õigused. Vähemuste õigused on sätestatud konkreetsete ELi liikmesriikide õiguskorras ja samuti kinnitatud paljude rahvusvaheliste lepingutega.

Seepärast olin hämmastunud Leedu kõrgema halduskohtu 30. jaanuaril käesoleval aastal tehtud otsuse üle. Otsuse kohaselt oli poolakeelsete tänavanimedega siltide paigaldamine leedukeelsete nimesiltide kõrvale seadusevastane. Vilniuse piirkonna asutustel kästi poolakeelsed sildid kuu aja jooksul eemaldada. Küsimus on eriti kummastav seetõttu, et poolakad moodustavad kuni 70% Vilniuse piirkonna elanikest ja poolakeelseid tänavasilte leidub peaaegu kõikjal. See on juhtunud vaatamata asjaolule, et Leedu on võtnud endale kohustuse vastavalt Euroopa kohaliku omavalitsuse hartale ja on ratifitseerinud 1995. aasta Euroopa rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni. Viimase artiklis 11 on sätestatud vähemuskeelte kasutamine, sealhulgas tänavasiltidel. Raske on mõista, miks Leedu, mis nüüdseks on olnud viis aastat ELi liikmesriik, ignoreerib liidu standardeid ega taga oma territooriumil vähemuste õigusi.

Iosif Matula (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Härra juhataja, daamid ja härrad, olen pärit piirialalt Ungari ning Rumeenia vahel, Aradi maakonnast, kus vähemuste probleemid ületati juba väga ammu.

Selles maakonnas minu kolleegid ja lapsepõlvesõbrad, kes õppisid ungarikeelses algkoolis ja seejärel siirdusid ungarikeelsesse ülikooli, kasutavad nüüd ungari keelt asutustes, kus nad töötavad.

Olen olnud Aradi maakonnanõukogu ja Lääne-Rumeenia piirkondliku omavalitsuse esimees. Selles piirkonnas, kus asuvad Aradi, Timișe ja Bihori maakonnad Rumeenias ning Csongrádi ja Békési maakonnad Ungaris, on rumeenlased ja ungarlased koos läbi viinud kümneid ühisprojekte ja töötavad praegu teiste kallal, kasutades kõik ühte Euroopa keelt ühiste Euroopa probleemide lahendamiseks.

Kutsuksin kõiki, kes soovivad isiklikult tutvuda Rumeenia mudeliga vähemuste probleemide lahendamiseks, üle vaatama isiklikult tegelikku olukorda enne, kui nad oma seisukohti mitmesugustel Euroopa foorumitel avaldavad.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Rahvusvähemuste õigused ELi liikmesriikides on tähtis inimõigustealane küsimus. Praktikas siiski kasutatakse seda küsimust tihti ära tegevuses, mille eesmärk on revisionismi levitamine kogu Euroopas ja piiride kahtluse alla seadmine.

Õigus kasutada emakeelt ja õigus säilitada oma traditsiooniline kultuur ning tavad on kahtlemata kaks õigust, mida tuleb kaitsta.

Hiljuti on Euroopas tihti esinenud juhtumeid, kui teatud vähemused on väljendanud soovi konkreetsete territooriumide tagastamiseks riikidele, millega nad on rahvuse poolest seotud. See kutsub esile reaktsiooni enamuselt. Samuti on olnud juhtumeid, kui mitmemiljonilisi vähemusi on ignoreeritud ja neile on keeldutud andmast vähemuse staatust. See on juhtunud näiteks poolakatega Saksamaal. Saksamaa rikub sellega vähemuste põhiõigusi.

Väljastpoolt Euroopat meie riikidesse saabunud inimeste olukord on täiesti erinev. Ilmselgelt on neil inimestel õigus oma kultuurile ja keelele. Siiski ei või nad luua eripiirkondi, kuhu nad soovivad üle kanda oma päritoluriikide õigust. Kui nad soovivad meie keskel elada,

siis peavad nad olema valmis meie riikides integreeruma ja muutuma vastutavateks kodanikeks riikides, kuhu nad asuvad.

15. Läti mittekodanike hääletamisõigus kohalikel valimistel (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle komisjonile n-ö mittekodanike hääleõiguse kohta Läti kohalikel valimistel, mille esitasid David Hammerstein Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel, Alexandra Dobolyi Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel, Willy Meyer Pleite Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni nimel ja Marian Harkin Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni nimel (O-0007/2009 - B6-0007/2009).

David Hammerstein, küsimuse esitaja. – (ES) Härra juhataja, Euroopa Liidus on liikmesriik, mis kasutab sadade tuhandete kõnealusel riigis elavate inimeste tähistamiseks mõistet „mittekodanikud”. Valdav enamus neist on kõnealusel riigis sündinud, töötab seal, kuid siiski kasutatakse nende puhul epiteeti „mittekodanikud”. See on Euroopa Liidus kõrvalekalle.

See on kõrvalekalle, sest Euroopa Liit põhineb mittediskrimineerimise ideel, võrdsuse põhimõttel, mida täna selles riigis eitatakse: see riik ei tunnusta nende inimeste õigusi ja rakendab ühe rühma suhtes ajaloolist diskrimineerimist vaid selle rahvusliku päritolu tõttu. See ei ole vastuvõetav.

Me oleme konkreetseid juhtumeid petitsioonikomisjonis läbi vaadanud. Esimene juhtum puudutas meest, kes tuli ja ütles: „Esimest korda sain ma hääletada siis, kui ma õppisin Saksamaal. Ma sain hääletada Saksamaa kohalikel valimistel, kuid oma kodumaal pole ma saanud hääletada, sest nad ei tunnusta mind. Mul pole teist passi. Mul pole teist kodumaad. Mul on vaid see kodumaa ja hääletada ma ei saa.” See on kõrvalekalle.

Käsitlesime petitsioonikomisjonis ka teist juhtumit seoses mehega, kes on Lätis sooritanud keeleksamid, kes teab kõiki seadusi ja kellele siiski ei anta kodakondsust, sest riik on seisukohal, et – ja ma kordan saadiku sõnu meile – see inimene pole riigile lojaalne. Kuidas see võimalik on? Kuidas on võimalik, et selles olukorras on 20–25% Euroopa Liidu liikmesriigi elanikest?

Me palume austada inimeste põhiõigusi ja seda, et kõiki olukorrast teavitataks, arvestades et mõned riigid on Euroopa Liiduga ühinenud ilma Kopenhaageni kriteeriumeid täitmata. Samuti palume komisjonile survet avaldada, sest seni on Euroopa Komisjon üles näidanud ainult nõrkust ja huvi või mure täielikku puudumist.

Alexandra Dobolyi, küsimuse esitaja. – Härra juhataja, tuleb kurvastusega märkida, et täna, peaaegu viis aastat pärast laienemist, on vähe tõendeid sellest, et Läti oleks üles näidanud austust oma suurima vähemuse vastu. Euroopa Parlamendi ja paljude teiste institutsionaalsete organisatsioonide soovitusi on täielikult ignoreeritud.

Suur osa Läti elanikkonnast on riigist ja selle institutsioonidest võõrandunud. Pole ime, et naturalisatsioon kulgeb nii aeglaselt. Inimeste muutmine välismaalasteks ja neile välismaalaste passide väljastamine ei ärata neis tundeid, mis neid riigiga seoksid. Nad ei osale. Nad ei otsusta. Nad ei hääleta isegi linnades, kus neid on kuni 40% elanikkonnast ja kus poliitilised otsused otseselt nende elu mõjutavad.

Kas see olukord on Euroopa Liidule hea või halb? See on küsimus komisjonile ja nõukogule. Demokraatia ei saa õitseda ilma kodanikuühiskonnata ja osalemiseta pole kodanikuühiskonda. Osalemine algab kohaliku kogukonna tasandilt.

Need inimesed on selles riigis sündinud või elanud seal enamiku oma elust ja me räägime umbes rohkem kui 15% Läti elanikkonnast või umbes 372 000 inimesest. EL peab nende nimel tegutsema. Miks komisjon siin midagi ette ei võta? Lätis resideeruvad muude ELi liikmesriikide kodanikud võivad hääletada ja kandideerida kohalikel ja Euroopa Parlamendi valimistel, kuid sadadel tuhandetel inimestel, kes on riigis sündinud või seal enamiku oma elust veetnud, ei ole seda õigust.

Sooviksin komisjonilt ja nõukogult küsida, mida nad on teinud selleks, et seda küsimust koos Läti ametivõimudega käsitleda ja paluda neil viivitamatult edasi tegutseda.

Willy Meyer Pleite, küsimuse esitaja. – (ES) Härra juhataja, minu fraktsioon, Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon, ei kõhelnud, et esitada see suuline küsimus komisjonile pärast seda, kui mitmel petitsioonikomisjoni koosolekul saime teadlikuks olukorrast, milles on paljud Läti kodanikud.

Komisjoni liikmed, volinik, on vastuvõetamatu, et 21. sajandil näeme Euroopa Liidus kodanike segregatsiooni. See ei vasta Euroopa Liidule, selle põhimõtetele või selle väärtustele. Riigis, mis on Euroopa Liitu kuulunud alates 2004. aastast, kus elab vaevalt 2,5 miljonit elanikku, kehtib praegu seadus, mis lihtsalt välistab poole miljoni inimese kodanikuõiguste kasutamise.

Neid inimesi nimetatakse mittekodanikeks. Neil on musta värvi pass ja seetõttu nimetatakse neid „mustadeks” või „baklažaanideks”. Isegi administratsioon, riik, valitsus nimetavad neid niimoodi ja nad on kodanikud, kellel puudub seaduslik õigus hääletada või kandideerida.

Me usume seepärast, et Euroopa Komisjon peaks avaldama valitsusele märkimisväärset survet, et ei ignoreeritaks soovitusi, mida on andnud mitmed institutsioonid, näiteks ÜRO inimõiguste komisjon, ÜRO rassilise diskrimineerimise likvideerimise komitee, Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee, Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress, Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik, ja ka Läti ühinemist käsitleva arutelu käigus parlamendi antud soovitus, 11. märtsi resolutsiooni, milles sätestati selgelt, et segregatsiooni probleemile ja nende isikute küsimusele, kes peavad tõestama, kas nad on sündinud enne 1940. aastat, tuleb leida tegelik lahendus. See lihtsalt on vastuvõetamatu.

Ma ei usu, et seda tuleks taluda. Me ei saa Euroopa Liidus koos eksisteerida, kuni see olukord jätkub, ja seepärast usume, et on väga tähtis, et komisjon, Euroopa Liidu asutused ja meie kõik esitaksime samas toonis ettepanekud selle olukorra lõpetamiseks.

Selleks ootab meie fraktsioon, et komisjon esitaks siin arutelul meie poolt tõstatatud küsimustes konkreetsed ettepanekud. Seoses keelega valmistab meile samuti muret asjaolu, et vastavalt uutele õigusaktidele – ja eelmisel aastal toimusid õpilaste meeleavaldused – tuleb 60% õppekava mahust õpetada läti keeles, tekitades vene keele suhtes selge diskrimineerimise.

Mulle näib meenuvat, et Franco diktatuuri ajal oli minu kodumaal Hispaanias keelatud rääkida baski, katalaani või galiitsia keeles. Need keeled olid lihtsalt keelatud. Tänapäeva reaalsus on see, et nad on samuti ametlikud keeled. Ma usun, et see olukord tuleks samuti

jõustada selleks, et lõppkokkuvõttes ei takistataks mitte ühelgi Euroopa Liidu kodanikul väljendumast oma emakeeles, oma keeles, mis peaks jagama võrdset ametlikku staatust iga muu keelega, mida selles riigis saab kasutada.

Seepärast kutsun komisjoni üles üks kord ja lõplikult jõuliselt tegutsema, et lõpetada segregatsioon, mis leiab aset Euroopa Liidu liikmesriigis.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Härra juhataja, märkusena korra kohta, selle parlamendi liikmetel võivad arutelu all olevas küsimuses olla erinevad seisukohad, kuid teil kui juhatajal on õigus ja tegelikult kohustus öelda kolleegidele, kuidas nad võivad väljendada neid seisukohti, mille väljendamisele neil on õigus.

Ma usun, et eelmine avaldus sisaldas elemente, mis olid väga lähedal Euroopa Liidu liikmesriigi valitsuse solvamisele. Jään selles osas eriarvamusele. Ma arvan, et kui vaadata meie kodukorda, siis arutelude asjakohane läbiviimine parlamendis ei luba liikmetel kasutada väljendusviisi, mida me just pidime kuulma.

Juhataja. – Kuna ma ei tõlgendanud parlamendiliikme kõnet äsja teie poolt esitatud viisil, siis ei kasutanud ma mulle kodukorraga antud volitust.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL). – (ES) Härra juhataja, arvestades, et siin mainiti mind: ma jään kõigile oma sõnadele kindlaks.

Jacques Barrot, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – (FR) Härra juhataja, siin esitati just Hispaania näide, kuid tegelikult on see just Hispaania riik, mis on probleemi sisuliselt käsitletud.

Komisjon on teadlik venekeelse vähemuse konkreetsest olukorrast Lätis. Ühinemiseelse strateegia osana tehti suuri jõupingutusi, et edendada nende inimeste naturalisatsiooni ja integreerumist vastavalt Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni ja Euroopa Nõukogu soovitudele.

Komisjon on korduvalt rõhutanud, et kõik osapooled, sh vähemus ise, peavad sellele keerulisele protsessile kaasa aitama ja lahendusi välja pakkuma.

Mis puudutab konkreetset Lāti mittekodanike osalemist kohalikel valimistel, siis kõik, mida Euroopa Ühenduse asutamisleping valimisõiguse osas tagab, on ELi kodanike osalemine Euroopa ja kohalikel valimistel liikmesriikides, kus nad elavad, isegi kui nad pole kõnealuse riigi kodanikud.

Nende inimeste osalemine valimistel, kes pole ELi riigi kodanikud ja seega ka mitte ELi kodanikud, on küsimus, mida ühenduse õigus ei reguleeri.

Seepärast ei saa komisjon seoses nende inimeste osalemisega kohalikel valimistel Lätit suunata. Sellised küsimused on liikmesriikide otsustada.

Ma mõistan suuliselt vastatava küsimuse kaasesitajate kirjeldatud olukorda, kuid kahjuks ei saa ma neile anda muud vastust, seega peame jätma Lāti ülesandeks lahendada see probleem, mille lähendamiseks liidul puudub õiguslik alus.

Rihards Pīks, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (LV) Tänan, härra juhataja, pean teile meelde tuletama, et minu väikesel kodumaal Lätis on 2,3 miljonit elanikku, kellest umbes 1,6 miljonit on rahvuselt lätlased. Sellegipoolest annavad Lätis riik ja kohalik omavalitsus algharidust kaheksas vähemuskeeles, millest mõned, näiteks romi keel ja eesti keel, on väga väikesed. Vene keelt kõnelevatest mittekodanikest rääkides ei saa kasutada mõistet

„traditsiooniline vähemus”. Lääne-Euroopa riikide mõistes võiks neid nimetada uuteks saabujateks või sisserändajateks, kes Nõukogude okupatsiooni ajal saabusid Lätisse ja nautisid paljusid eesõigusi. Esiteks oli nende eesõigus mitte õppida selle maa ja inimeste keelt, kuhu nad olid saabunud, vaid rääkida ainult vene keeles. Minu kodumaa on kehtestanud ühe kõige suuremeelsematest naturalisatsiooniseadustest Euroopas just nimelt selleks, et neile inimestele poolele teele vastu tulla. Kümne aasta jooksul, kui see seadus on kehtinud, on umbes 50% mittekodanikest saanud kodanikuõigused. Siiski näitas hiljuti 2008. aasta lõpul läbi viidud uuring, et 74% inimestest, kes polnud naturaliseerunud, ei soovinud saada Läti kodakondsust. Teiseks on ainult üks kolmandik mittekodanikest kasutanud õigust registreerida pärast Läti iseseisvuse taastamist sündinud lapsed Läti kodanikena – ainult üks kolmandik. Miks see nii on, seda ma ei tea. Proua Ždanoka, kes on valitud Lätist ja esindab vene päritolu Läti kodanikke, ei tee saladust asjaolust, et pärast hääleõiguse saavutamist mittekodanikele oleks järgmine samm nõuda vene keelele teise riigikeele või ametliku keele staatust. Mida see tähendab? Esiteks tähendab see Venemaalt Lätisse tulnud inimeste eesõigustatud staatuse säilitamist ja teiseks oleks see läti keele ja kultuuri [surma]otsuse allkirjastamine, sest vene keelt rääkivate inimeste taga on Venemaal veel 140 miljonit inimest, kellel on kasvavad natsionalistlikud ambitsioonid. Läti keele seisukohalt pole see võimalik, arvestades kui väikesed me oleme, kui vähe meid on. Lõpuks, me ühinesime Euroopa Liiduga mitte selleks, et säilitada Nõukogude okupatsiooniga loodud jagatud ühiskond, vaid selleks, et see ületada ja säilitada oma identiteet. Täna.

Proinsias De Rossa, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja, volinik Barrot vastus valmistas väga suure pettumuse. Ma oleksin oodanud temalt positiivsemat vastust, vaatamata õiguslikele piirangutele, mille raames ta toimib. Ma arvasin, et ta oleks võinud öelda, et ta teeb kõik võimaliku, et julgustada Lätis muutust Euroopa Liidu mitmekesisuse põhimõtte vaimus.

Ma olen pärit Iirimaa, ma räägin inglise keelt. Inglise keel on minu emakeel, kuid ma pole inglane – olen iirlane. Tegelikult on see, et Euroopa Liit koosneb paljudest riikidest. Peaaegu kõigis meie riikides on vähemused ja enamused, kelle ajalugu on seotud impeeriumi osaks, impeeriumiks või kolooniaks olemisega. Me oleme pidanud sellega hakkama saama.

Kui ma koliksin Lätisse ja elaksin ning töötaksin seal mõnda aega, siis saaksin ma kohalikel valimistel hääletada. Siiski on Lätis sajad tuhanded inimesed, kes on Lätis sündinud, kuid kes kohalikel valimistel hääletada ei saa. See on ebaõiglane, kuid ma ütlesin hr Püksile, et see on ka ennasthävitav, raskuste ja hirmude ületamiseks peavad oma riigis kõik inimesed olema teretulnud. Peame julgustama neid poliitiliselt osalema. Võimaldades inimestel kohalikel valimistel hääletada, võimaldaksime neil tunda end kogukonna osana ja oma kohaliku kogukonna juhtimises osalejana ning aitaksime, nagu ütlesin, ületada tõkkeid.

Üks suuremaid ümberasujate kogukondi Iirimaa on britid. Nad kõik hääletavad Iirimaa kohalikel valimistel. Nad kõik ei saa hääletada riiklikel valimistel, sest neil kõigil pole Iiri kodakondsust, kuid nad kõik hääletavad Iiri kohalikel valimistel ja annavad väga tähtsa panuse Iiri poliitilisse ellu. Seega ma pöördusin nende poole siin saalis, kes on pärit Lätist ja tegelikult ükskõik millisest muust meie liikmesriigist, kus on vähemuse või isegi enamusega probleeme, et nad peaksid meeles, et nende raskuste ja hirmu ületamiseks peavad inimesed olema teretulnud ja neid tuleb kaasata oma poliitilisse protsessi, mitte hoidma neid sellest eemal.

Georgs Andrejevs, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, esiteks tuleb meeles pidada, et kui pärast 1945. aastat hakkasid britid, prantslased, belglased ja hollandlased oma

kolooniatest välja valguma, siis venelased hakkasid neisse sisse valguma. Samuti, aastal 1949, kui Genfi konventsiooniga keelati tsiviilisikute asustamine okupeeritud territooriumidele, siis intensiivistati Läti venestamist ja Nõukogude ametivõimud korraldasid kahe miljoni sisserändaja sissevoolu.

Seepärast võib öelda, et kui Läti Vabariik 1991. aastal oma iseseisvuse taastas, siis viibisid Nõukogude ajastu uustulnukad Lätis ebaseaduslikult. Seega antakse venelastele täna naturalisatsiooni kaudu kodakondsus Läti valitsuse humanitaarse aktina ja mitte õigusena.

ÜRO põhikirja kohaselt on kodakondsusseadused normaaljuhul riigi siseasjad ja muud riigid, ka mitte ÜRO, ei tohi neisse sekkuda. Seepärast on Läti ametivõimude seisukoht seoses võimalusega anda hääleõigus mittekodanikele kindel ja muutumatu: valimisõigus on kodakondsuse lahutamatu osa.

Selline seisukoht on kooskõlas ka rahvusvahelise õiguse ja praktikaga. Samal ajal on Läti muudelt riikidelt, v.a Venemaalt, saanud märkimisväärse rahalise abi toel teinud olulisi jõupingutusi, et Lätis mittekodanike naturalisatsiooniprotsessi kergendada, tuues mittekodanike osakaalu alla 16% juurde 2008. aasta lõpus.

Meie eesmärk on tagada, et kõik Läti elanikud saavad kodakondsust taotleda ja täielikult ja tõhusalt oma õigusi teostada. Läti eesmärk on täieõiguslikud kodanikud, mitte paljude õigustega mittekodanikud.

Ma mõistan, et see Läti seisukoht läheb vastuollu Venemaa väljaandes Diplomatic Herald 1992. aastal avaldatud härra Karaganovi poliitikaga, samuti tema toetajatega siin Euroopa Parlamendis, kuid me ei lõpeta kunagi oma riigi kaitsmist nende desinformatsioonikampaaniate eest.

Ģirts Valdis Kristovskis, *fraktsiooni UEN nimel.* – (LV) Volinik, daamid ja härrad, Läti liberaalne seadus on lubanud igaihel kinnitada oma lojaalsust Läti riigi ja Lääne demokraatlike väärtuste suhtes. Selle tulemusena on mittekodanike arv alates 1993. aastast vähenenud 59% võrra. Enamik Läti ettevõtteist kuulub vene ettevõtjatele. Need on argumendid, mis lubavad tagasi lükata kaebused Läti riigi vastu. Lisaks väärrib märkimist asjaolu, et Lätis elab inimesi, kes Interrinde liikmetena võitlesid NSVLi kurjuseimpeeriumi säilitamise nimel Läti iseseisvuse vastu, kes siiani eitavad Läti okupeerimise fakti, siiani õigustavad Nõukogude totalitaarsete režiimide kuritegusid Balti riikides ja hääletasid Läti Euroopa Liidu ja NATOga ühinemise vastu. On võimalik, et nende sellised veendumused on oluliseks takistuseks mis tahes soovile omandada Läti kodakondsus. Seepärast ärge takistagem neil oma mineviku väärtuste maailmas elamast!

Tatjana Ždanoka, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Härra juhataja, me arutame Läti juhtumit just seepärast, et see on unikaalne. Läti mittekodanikud pole ühegi riigi kodanikud ja neil pole õigust osaleda ühelgi valimistel. Kõik Läti täiskasvanud mittekodaniku staatuses olevad isikud olid 1990ndate alguses riigi alalised elanikud. Viimane kord, kui neil oli hääleõigus, oli 19 aastat tagasi, s.o 1990. aasta märtsis, kui valiti Läti Ülemnõukogu. Poolteist aastat hiljem jättis seesama Ülemnõukogu ühe kolmandiku oma valijatest hääleõigusest ilma. See on parlamentaarses ajaloos unikaalne juhtum.

Volinik rääkis ainult mittekodanike integratsioonist ühiskonda ja nende naturalisatsioonist. Siiski, selline lähenemisviis pöörab asjad pea peale: mittekodanikud juba on ühiskonna osa, 32% neist on seal sündinud ja paljudele neist on enda kodumaa kodakondsuse taotlemine alandav ja nad ei läbi naturalisatsiooniprotsessi põhimõtteliselt.

Läti poliitilisele eliidile on selle vähemuse olulise osa põhiõigustest ilmajätmine võimu säilitamise instrument. Nad kasutavad vana jaga-ja-valitse-meetodit ja seepärast peab Läti mittekodanike nimel tegutsema Euroopa Liit.

Olen veendunud, et ELi põhiväärtused, näiteks rahvusliku päritolu tõttu mittediskrimineerimine ja osalusdemokraatia, peavad olema riikliku pädevuse suhtes ülimuslikud.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Härra juhataja, me oleme siin arutelul kuulnud, kuidas Läti demokraatia, sõltumatus ja kõik viisakad ühiskonna normid purustati kahe eelmise sajandi kuritegeliku diktaatori poolt. Lätisse tungis Stalin, siis Hitler ja siis jälle Stalin. Läti elanikele said osaks vangistused, deporteerimine ja hukkamised. Seejärel importis Stalin mitte ainult vene, vaid ka ukraina ja valgevene keelt kõnelevad inimesed.

Meie kõik, sealhulgas proua Ždanoka, mõistame Stalini ja tema teod täna hukka, kuid, volinik, mida me peaksime sellega peale hakkama. Kas te kinnitaksite praegu avalikult mitte ainult seda, et teil puudub juriidiline õigus sekkuda, vaid ka, et kõik liidu liikmesriigid peaksid austama nende täielikke õiguslikke nõudeid valimisseaduse osas? Arvan, et see on tähtis mitte ainult Lätile, vaid kõigile meie liikmesriikidele.

Kindlasti on vastuseks see, et kui teil on sellega seoses tugevad tunded, nagu neil paljudel vene keelt kõnelevatel Läti elanikel, kes on kodakondsusesse astunud, siis peaksite võtma selle riigi kodakondsuse, mille üle te olete uhke, kus te sündisite ja kus elate. Ärge lükake seda tagasi. Ärge nõudke privileege, kui te ei soovi anda oma panust. Te saate võtta kodakondsuse.

Oli üks Palestiina sisserändaja, kes võttis Läti kodakondsuse. Kui tema sai keele ära õppida, siis olen kindel, et need vene keelt kõnelevad Läti elanikud suudavad teha sedasama. Muidugi tuletatakse meile meelde, et suur enamus on võtnud kodakondsuse. Kui olete osa riigist, siis ma arvan, et teil on õigused ja kohustused.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Soovin õnnitleda Alexandra Dobolyit ja tema kaasautoreid. See on üks tõsisemaid inimõigusega seotud küsimusi Euroopa Liidus täna. Ma mõistan kogu meie Läti sõpradele põhjustatud ajaloolist kahju, sest stalinistlikul Nõukogude ajastul allutati nad kohutavale assimilatsioonile. Olen selle praktikaga hästi tuttav, kuid mitte miski ei saa õigustada ajaloolist kättemaksu. Soovitaksin meie Läti sõpradel eeskujuga võtta Soomest, keda Rootsi sajandeid rõhus, ja siiski ei maksnud Soome kunagi kätte rootsi keelt kõnelevatele Soome kodanikele. Pole võimalik mitut sadat tuhandet inimest kas deporteerida või assimileerida ja seega tuleb neile anda nende ELi õigused. Volinik Barrot sõnad tegid mind väga kurvaks, sest selle asemel, et EL annaks selge signaali, et olukord on väljakannatamatu ja vastuolus ELi põhiväärtustega, tõstab härra Barrot käed üles ja ütleb, et Euroopa Liit ei saa mitte midagi teha. See on väga kurb. Läti enamuse ja vene vähemuse vahel tuleb leida ajalooline kompromiss. See on ainus lahendus, muud lahendust ei ole. Täna tähelepanu eest.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Daamid ja härrad, eelmisel sügisel esitasin ma kirjalikult vastatava küsimuse volinik Ferrero-Waldnerile, väljendades muret, et Venemaa poolt Läti ja Eesti mittekodanikele antav eesõigus siseneda Venemaale viisavabalt, mõjutab negatiivselt nende soovi saada kodanikeks. Proua Ferrero-Waldner nõustus minuga, kuid täna näitavad teatud parlamendiliikmed, küsimuse esitajad, Läti olukorra täielikku mittemõistmist. Kui me anname mittekodanikele veelgi õigusi juurde ja lisame valimisõiguse kohalikel valimistel, siis mittekodanike arv, mis alates 1995. aastast on poole võrra vähenenud, väga tõenäoliselt

enam ei vähene. Läti kodakondsusseadus on üks kõige suuremeelsemaid Euroopas. Iga mittekodanik võib saada täielikud õigused, sealhulgas valimisõiguse, saades kodanikuks. Läti mittekodanikud on 50aastase Nõukogude okupatsiooni otsene tulemus. Teatud poliitilised jõud, mis toetavad Kremli

n-õ kaasmaalaste kaitse poliitikat, manööverdavad endiselt nende inimeste kaudu oma poliitilise kapitali suurendamiseks. Tänan.

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Härra juhataja, volinik, seda, kuivõrd käesolev arutelu küsimuse esitajaid huvitab, võib näha asjaolust, et ükski neist ei viibi enam saalis ja seega nad ei kuulnud, mida Inese Vaidere just ütles: et Venemaa tegelik viisapoliitika on relv, mida ta kasutab mitte Läti naturalisatsiooniprotsessi tugevdamiseks, vaid just vastupidise saavutamiseks. Kahjuks kinnitavad avaliku arvamuse uuringud, et enamus neid inimesi ei saa kunagi Läti patriootideks, vaid enamus neist on juba ühe teise riigi patrioodid. Kui nad saaksid võimu kohalikes omavalitsustes, siis järgmine samm oleks muidugi autonoomia ja oma keelele ametliku staatuse nõudmine. Me võime juba näha, millised võiksid olla järgmised sammud, nagu on näidanud pikaajaline olukorra areng kohtades, nagu Abhaasia ja Lõuna-Osseetia – neis omavalitsuspiirkondades jagataks Vene passe. Tänan.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Tavapärasel olukorras oleks võimalik teha ettepanek, et alalised elanikud osaleksid kohalike volikogude valimistel, kuid me teame väga hästi, et enamuse Läti mittekodanike kohta võib vaevalt öelda, et nad saabusid riiki tavapärasel olukorras. Nende saabumine on Nõukogude Liidu poolt toime pandud Läti okupeerimise otsene tagajärg. Samuti on see viie kümnendi jooksul rahvusvahelise õiguse norme rikkudes teostatud venestamisprotsessi tulemus. Meil kõigil on õigus valida olla kodanikud või olla oma riigile lojaalsed, kas pole? Siiski on igal valikul ka tagajärjed ja seetõttu võime süüdistada vaid ennast, mitte riiki, mis selle valikuvabaduse andis.

Henrik Lax (ALDE). – (SV) Millised on viiekümneaastase Nõukogude okupatsiooni tagajärjed Läti rahvale? Miks ei soovi suur osa venekeelsest elanikkonnast taotleda kodakondsust? Milline on selles kõiges Venemaa osa? Läti vajab meie tuge, mitte meie hukkamõistu selleks, et suuta julgustada oma mittekodanikke kodakondsust taotlema. Sooviksin härra Tabajdilt küsida järgmist: miks peaks Soome soovima kätte maksta Rootsile ja kuidas on see seotud arutlusel oleva teemaga?

Paul Rübīg (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, Euroopas on tavapärase, et inimesed läbivad kohustusliku hariduse. See hõlmab asukohamaa tavade ja kultuuriga tutvumist, et te saaksite seal elada. Kohustuslik haridus hõlmab riigikeele ja võib-olla muude keelte õppimist. Samuti on see kutseõppe aluseks ja näitab kuidas riigi kultuur on arenenud ning kuhu on arenemas. Lisaks õpivad õpilased ajalugu. Kohustuslik haridus nii, nagu meie seda mõistame, aitab inimestel harmooniliselt koos elada. Kui elate mõnes riigis, siis on selge, et te peate suutma mõista ka riigikeelt. Seda eesmärki täidab hea kohustuslik haridussüsteem. Selle taustal sooviksin öelda, et paljud probleemid Euroopas saaks lahendada kõigile riigi elanikele tõhusa kohustusliku hariduse andmisega.

Jacques Barrot, Euroopa Komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, ma kuulasin mõlemad pooli väga tähelepanelikult.

Komisjonil on väga raske sellega seoses Läti riigilt selle probleemiga tegelemist üle võtta. Kõik, mida ma selles olukorras teha saan, on julgustada neid alustama sisemist dialoogi, mis, ma arvan, oleks soovitatav. Kahjuks on see kõik, mis ma saan öelda.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

16. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

17. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 22.55)